

EURÓPSKY OMBUDSMAN VÝROČNÁ SPRÁVA 2005

OSLAVY 10. VÝROČIA 1995–2005

EURÓPSKY OMBUDSMAN VÝROČNÁ SPRÁVA 2005

© Európsky ombudsman 2006

Všetky práva vyhradené.

Reprodukcia pre vzdelávacie a nekomerčné účely je povolená v prípade, ak sa uvedie zdroj.

Autorské práva na fotografie, okrem tých na obálke a pokiaľ nie je uvedené inak, vlastní Európsky ombudsman.

Úplný text správy je publikovaný na internetovej stránke:
<http://www.ombudsman.europa.eu/report/sk/default.htm>

Printed in Belgium

VYTLAČENÉ NA BIELOM BEZCHLÓROVOM PAPIERI

EURÓPSKY OMBUDSMAN VÝROČNÁ SPRÁVA 2005

OSLAVY 10. VÝROČIA 1995-2005

EURÓPSKY OMBUDSMAN

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Josep BORRELL FONTELLES
Predseda
Európsky parlament
Rue Wiertz
1047 Brusel
BELGICKO

Štrasburg, 13. marca 2006

Pán predseda,

v súlade s článkom 195 ods. 1 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva a článkom 3 ods. 8 rozhodnutia Európskeho parlamentu o predpisoch a všeobecných podmienkach, ktoré riadia plnenie povinností ombudsmana, týmto predkladám svoju správu za rok 2005.

S pozdravom

P. Nikiforos Diamandouros

ÚVOD	17
1 ZHRNUTIE	23
2 SŤAŽNOSTI A VYŠETROVANIA	37
2.1 PRÁVNÝ ZÁKLAD PRÁCE OMBUDSMANA	37
2.2 MANDÁT EURÓPSKEHO OMBUDSMANA	37
2.2.1 Neoprávnené sťažnosti	38
2.2.2 Inštitúcie a orgány Spoločenstva	38
2.2.3 „Nesprávny úradný postup“	39
2.2.4 Európsky kódex dobrej správnej praxe	40
2.3 PRÍPUSTNOSŤ A DÔVODY VYŠETROVANÍ	40
2.4 ANALÝZA SŤAŽNOSTÍ PRESKÚMANÝCH V ROKU 2005	41
2.5 POSTÚPENIA SŤAŽNOSTÍ A RADY	42
2.6 POSTUPY OMBUDSMANA	44
2.6.1 Začatie vyšetrovania	44
2.6.2 Spravodlivý proces	45
2.6.3 Nahliadanie do spisov a vypočúvanie svedkov	45
2.6.4 Otvorené konanie	45
2.7 VÝSLEDKY VYŠETROVANÍ	46
2.7.1 Žiaden nesprávny úradný postup	46
2.7.2 Prípady vyriešené inštitúciou a priateľské riešenia	46
2.7.3 Kritické poznámky a návrhy odporúčaní	47
2.7.4 Osobitné správy pre Európsky parlament	47
2.8 ROZHODNUTIA, KTORÝMI SA UZAVRELI PRÍPADY V ROKU 2005	48
2.8.1 Otvorenosť, verejný prístup a ochrana osobných údajov	48
2.8.2 Komisia ako strážkyňa zmluvy	50

2.8.3	Verejné súťaže, zmluvy a granty	52
2.8.4	Otázky týkajúce sa zamestnancov	53
2.8.5	Iné veci	54
3	ROZHODNUTIA PO VYŠETROVANÍ	59
3.1	PRÍPADY, KEĎ NEBOL ZISTENÝ ŽIADEN NESPRÁVNY ÚRADNÝ POSTUP	59
3.1.1	Európska komisia	59
	NEKONANIE VO VECI SŤAŽNOSTI NA DISKRIMINÁCIU NA ZÁKLADE SEXUÁLNEJ ORIENTÁCIE	59
	UKONČENIE ZMLUVY	60
	VYUŽÍVANIE FINANČNEJ POMOCI EÚ	61
	SŤAŽNOSŤ PODĽA ČLÁNKU 226 TÝKAJÚCA SA POTRAVINOVÉHO PRÁVA	61
	ÚDAJNÉ DISKRIMINAČNÉ INZERÁTY PRACOVNÝCH MIEST	62
	RIADENIE EURÓPSKEHO FONDU REGIONÁLNEHO ROZVOJA	63
	HODNOTENIE PREDLOŽENÉHO PROJEKTU (1)	64
	RIEŠENIE SŤAŽNOSTI PODĽA ČLÁNKU 226	64
	HODNOTENIE PREDLOŽENÉHO PROJEKTU (2)	65
	UPLATNENIE DOLOŽKY O ĽUDSKÝCH PRÁVACH V DOHODE O SPOLUPRÁCI S VIETNAMOM	66
	KONZULTÁCIE O BUDÚCNOSTI ŠTRUKTURÁLNYCH FONDÓV	66
	EURÓPSKE ČÍSLO TIESŇOVÉHO VOLANIA 112	67
	POSTUPNÉ UZAVRETIE JAZYKOVÝCH ODDELENÍ V EURÓPSKEJ ŠKOLE	67
	ÚDAJNÉ NEPRIMERANÉ KONTAKTY POČAS VÝBEROVÉHO KONANIA	68
	DOSTUPNOSŤ DOKUMENTOV ON-LINE	69
	PRÍSTUP K SPRÁVE MISIE V RÁMCI KONANIA PODĽA ČLÁNKU 228	69
	VÝMENA RIADITEĽA PROJEKTU V HONDURASE	70
3.1.2	Európska komisia a Rada Európskej únie	71
	ÚDAJNÝ NEDOSTATOK PARKOVACÍCH MIEST PRE ZDRAVOTNE POSTIHNUTÝCH ĽUDÍ V BLÍZKOSTI BUDOV KOMISIE A RADY	71
3.1.3	Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO)	72
	PRÍSTUP UCHÁDZAČOV K HODNOTIACIM KRITÉRIÁM	72
	PRIPUSTENIE K VÝBEROVÝM TESTOM	73
3.1.4	Európska centrálna banka	73
	INFORMÁCIE TÝKAJÚCE SA MOŽNEJ INTERVENCIE ECB	73
3.2	PRÍPADY VYRIEŠENÉ INŠTITÚCIOU	74
3.2.1	Európsky parlament	74
	PREVOD NÁROKU NA DÔCHODOK	74
3.2.2	Rada Európskej únie	75
	UKONČENIE PRACOVNEJ ZMLUVY V POLICAJNEJ MISII EÚ	75
3.2.3	Európska komisia	76
	NEODÔVODNENÉ ONESKORENIE A NEODPOVEDANIE NA ŽIADOSŤ O POSKYTNUTIE PRÍSTUPU VEREJNOSTI	76
	ZAMIETNUTIE ŽIADOSTI O SPRÍSTUPNENIE DOKUMENTOV	76
	ÚHRADA CESTOVNÉHO A NÁKLADOV NA UBYTOVANIE	77
	ÚHRADA CESTOVNÝCH NÁKLADOV	77
	ÚDAJNÉ ONESKORENÉ PLATBY HODNOTITEĽOM KOMISIE	77

3.3 PRIATELSKÉ RIEŠENIA DOSIAHNUTÉ OMBUDSMANOM	78
3.3.1 Európsky parlament	78
PRÍSTUP DO PRIESTOROV EURÓPSKEHO PARLAMENTU.....	78
ÚHRADA VÝDAVKOV NA PRÁVNE SLUŽBY	79
POSKYTOVANIE INFORMÁCIÍ V RÔZNYCH JAZYKOCH POČAS VOLEBNEJ KAMPANE	79
3.3.2 Európska komisia	80
UKONČENIE PRACOVNÉHO POMERU OPERÁTORKY TELEFONICKEJ ÚSTREDNE.....	80
NÁROK NA DÔCHODOK.....	80
VÝNIMKA Z VEKOVÉHO OBMEDZENIA PRE STÁŽ.....	81
ONESKORENÁ PLATBA ŠTIPENDISTKE PROGRAMU MARIE CURIE	82
3.4 PRÍPADY UZAVRETÉ KRITICKOU POZNÁMKOU OMBUDSMANA	82
3.4.1 Európsky parlament	82
ONESKORENÉ SPRÍSTUPNENIE DOKUMENTU	82
NEODPOVEDANIE NA ŽIADOSŤ O INFORMÁCIE	83
3.4.2 Rada Európskej únie	84
PRÍSTUP K DOKUMENTOM O SPOLOČNEJ ZAHRANIČNEJ A BEZPEČNOSTNEJ POLITIKE.....	84
3.4.3 Európska komisia	85
Dĺžka konania o porušení a prístup k dokumentom	85
NEPOSKYTNUTIE PRIMERANEJ RADY V SÚVISLOSTI S GRANTOM	86
NEPOSKYTNUTIE INFORMÁCIÍ V SÚVISLOSTI S OCHRANOU ÚDAJOV.....	86
ONESKORENÁ PLATBA ZA PRÍSPEVOK K PROJEKTU GALILEI.....	87
PRÍSTUP KOMISIE K POSTUPU VÝBEROVÉHO KONANIA.....	88
PRÁVO NA OBHAJUBU POČAS ADMINISTRATÍVNEHO VÝŠETROVANIA	89
PRÍSTUP K RYBÁRSKYM OBLASTIAM V AZORSKÝCH VODÁCH.....	90
PRÍSTUP K DOKUMENTOM TÝKAJÚCIM SA ZMLUVY V ČÍNE	91
ZAVÁDZAJÚCE VYJADRENIE V STANOVISKU K PREDOŠLEJ ŠŤAŽNOSTI	92
VYBAVOVANIE ŠŤAŽNOSTI PROTI SÚKROMNEJ FIRME	92
NESPÔSOBILOSŤ SUBJEKTOV VYTVÁRAJÚCICH ZISK	93
3.4.4 Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF)	94
NEOZNÁMENIE PRAVDEPODOBNEJ Dĺžky vyšetrovania	94
3.4.5 Európska investičná banka	95
ELEKTRONICKÁ KOREŠPONDENCIA S UCHÁDZAČOM O ZAMESTNANIE	95
VYBAVOVANIE ŽIADOSTI O SPRÍSTUPNENIE INFORMÁCIÍ EIB.....	95
3.5 NÁVRHY ODPORÚČANÍ AKCEPTOVANÉ INŠTITÚCIOU	96
3.5.1 Európska komisia	96
VEKOVÉ OBMEDZENIA V PROGRAME STÁŽÍ.....	96
ZRUŠENIE FINANČNÉHO ZÁVÄZKU	97
VÝBER ŽIAKOV DO EURÓPSKÝCH ŠKÔL.....	97
PRÍSTUP K DOKUMENTU Z ČLENSKÉHO ŠTÁTU V SÚVISLOSTI S KONANÍM VO VECI NADMERNÉHO DEFICITU	98
3.5.2 Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF)	99
ZAVÁDZAJÚCE INFORMÁCIE V TLAČOVEJ SPRÁVE	99

3.6	PRÍPADY UZATVORENÉ Z INÝCH DÔVODOV	100
3.6.1	Európska komisia	100
	ŠTAŽNOSŤ PODĽA ČLÁNKU 226 TÝKAJÚCA SA PREVODU DÔCHODKU.....	100
	ŠTAŽNOSŤ PODĽA ČLÁNKU 226 V PRÍPADE, KTORÝM SA ZAOBERÁ VNÚTROŠTÁTNY NAJvyšší súd.....	100
	BEZPLATNÉ POŽIČIAVANIE KNÍH Z VEREJNÝCH KNIŽNÍC	101
3.7	PRÍPADY UZAVRETÉ PO OSOBITNEJ SPRÁVE	102
3.7.1	Rada Európskej únie	102
	NEPOSKYTNUTIE OPODSTATNENÝCH DÔVODOV PRE POKRAČOVANIE V LEGISLATÍVNEJ ČINNOSTI ZA ZATVORENÝMI DVERAMI.....	102
3.7.2	Európska komisia	102
	POPLATKY ZA VZDELANIE PRE DETI SO ŠPECIÁLNYMI VZDELÁVACÍMI POTREBAMI	102
3.7.3	Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF)	103
	POSKYTNUTIE NESPRÁVNÝCH A ZAVÁDZAJÚCICH INFORMÁCIÍ OMBUDSMANovi POČAS PREDCHÁDZAJÚCEHO VYŠETROVANIA	103
3.8	VYŠETROVANIE Z VLASTNEJ INICIATÍVY VYKONANÉ OMBUDSMANOM	104
	PLATBA ZA KVETINOVÚ VÝZDOBU	104
4	VZŤAHY S INŠTITÚCIAMI A ORGÁNMI EURÓPSKEJ ÚNIE	107
4.1	EURÓPSKY PARLAMENT	108
4.2	EURÓPSKA KOMISIA	109
4.3	EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV	109
4.4	OSTATNÉ INŠTITÚCIE A ORGÁNY	110
5	VZŤAHY S OMBUDSMANMI A PODOBNÝMI ORGÁNMI	113
5.1	EURÓPSKA SIET' OMBUDSMANOV	113
5.2	OSTATNÉ SEMINÁRE A KONFERENCIE OMBUDSMANA	118
5.3	OSTATNÉ PODUJATIA S OMBUDSMANMI A ICH ZAMESTNANCAMI	121
6	INFORMAČNÁ ČINNOSŤ	125
6.1	NAJVÝZNAMNEJŠIE UDALOSTI ROKA	125
6.2	INFORMAČNÉ NÁVŠTEVY	132

6.3	OSTATNÉ KONFERENCIE A STRETNUTIA	135
6.4	VZŤAHY S MÉDIAMI	143
6.5	PUBLIKÁCIE	147
6.6	ON-LINE KOMUNIKÁCIE	149
7	PRÍLOHY	151
A	ŠTATISTIKA	153
B	ROZPOČET OMBUDSMANA	160
C	PERSONÁL	162
D	INDEXY ROZHODNUTÍ	169
E	VOĽBA EURÓPSKEHO OMBUDSMANA	174
	AKO KONTAKTOVAŤ EURÓPSKEHO OMBUDSMANA	176

ÚVOD

Inštitúcia Európskeho ombudsmana oslávila v roku 2005 desiate výročie svojho založenia. Tento dôležitý míľnik je príležitosťou, aby sme si pripomenuli úspechy prvých desiatich rokov a vytýčili budúci optimálny kurz činnosti v spolupráci s našimi rozhodujúcimi partnermi. Rad podujatí, ktoré sme organizovali, nám poskytol množstvo informácií o tom, čo fungovalo dobre a čo by ešte bolo potrebné vykonať v oblasti našich vzťahov k inštitúciám a orgánom Európskej únie (EÚ), spoločenstvu ombudsmanov a sťažovateľom a občanom všeobecne. Skôr však, než budeme hlbšie skúmať rozličné názory, ktoré sa objavili, dovoľte mi venovať niekoľko myšlienok práci tejto inštitúcie počas uplynulých desiatich rokov.

Od septembra 2005 vybavil Európsky ombudsman viac ako 20 000 sťažností a odpoveďami na žiadosti o informácie pomohol ďalším nespočetným občanom. Jacob SÖDERMAN, prvý európsky ombudsman, môj predchodca by za najväčší úspech svojho pôsobenia bol mohol označiť mieru ochoty, s akou s ním rôzne inštitúcie a orgány EÚ spolupracovali pri riešení sťažností občanov. Od zrušenia vekového obmedzenia pri náboře pracovníkov po zlepšenia v oblasti platieb po lehote splatnosti a od širšieho sprístupnenia dokumentov po stále dôslednejšie dodržiavanie európskej charty základných práv, inštitúcie a orgány dokázali svoju ochotu spolupracovať s ombudsmanom na zlepšovaní služieb občanom. Za tieto výsledky a skutočne aj za mnoho ďalších budeme my ako občania Únie navždy vďačiť Jacobovi SÖDERMANOVI.

Okrem prác na zlepšovaní správy Únie sa inštitúcia Európskeho ombudsmana snažila o rozvíjanie vzťahov s národnými, regionálnymi a miestnymi ochrancami práv po celej Únii s cieľom zabezpečiť, aby sa práva stali pre občanov a obyvateľov realitou podľa právneho poriadku EÚ, vrátane základných práv. Táto spolupráca sa uskutočňuje zväčša v rámci európskej siete ombudsmanov, z ktorej sa počas uplynulých desiatich rokov podarilo vybudovať mechanizmus na rýchle a efektívne riešenie sťažností občanov. V roku 2005 sme dostali možnosť prevziať dosiahnuté úspechy siete, ktorá bola zriadená v roku 1996 v Štrasburgu a určiť, ako spoločne napredovať.

Od septembra 1995 sa ombudsman neúnavne usiluje vychádzať občanom v ústrety, zvyšovať u nich povedomie svojich práv a najmä práva sťažovať sa a domáhať sa nápravy. Úspešnosť týchto snáh vidieť na skutočnosti, že v súčasnosti sa ombudsmanovi každý mesiac predkladá vyše 300 sťažností, pričom v roku 2005 bol prijatý najvyšší počet sťažností vôbec.

Vzťah ombudsmana k inštitúciám a orgánom EÚ

Samozrejme by bolo oveľa lepšie, ak by občania nikdy nepotrebovali styk s Európskym ombudsmanom a ak by ich sťažnosti čo najskôr vyriešila administratíva, ktorej sa sťažnosť týka. Občanom je jedno, kto problém vyrieši. Často hľadajú iba vysvetlenie, odôvodnenie, ospravedlnenie alebo radu a administratíva má najlepšie postavenie, aby to zabezpečila.

Ak občania cítia potrebu sťažovať sa, chcú, aby sa problém vyriešil čo najrýchlejšie a najefektívnejšie. Podľa mojich mienok riešenie navrhnuté administratívou rýchlejšie a napokon celkovo uspokojivejšie, pretože sa vyriešenie problému pripíše inštitúcii, zvýši v očiach sťažovateľa jej legitimitu a zaistí výsledok, ktorý je v prospech všetkých zúčastnených strán. Alebo inak, spôsob akým verejná správa reaguje na sťažnosti, je hlavným meradlom jej orientácie na občana. Toto je hlavné posolstvo, ktoré som chcel zviditeľniť pri rozličných podujatiach, ktoré sme v našom jubilejnom roku organizovali s inštitúciami a orgánmi EÚ.

Každá inštitúcia a každý orgán EÚ zohráva svoju úlohu v zlepšovaní vzťahov s občanmi. Či už ide o riešenie zmluvných problémov, umožňovanie prístupu k dokumentom alebo objasnenie, prečo uchádzač nebol vybraný, všetci sa zo sťažností môžeme priučiť lepšiemu poskytovaniu služieb.

Konečným výsledkom tohto procesu musí byť, aby všetci, ktorí môžu prísť v niektorom štádiu do styku s inštitúciami — nielen tí, čo sa práve sťažujú — mali úžitok z práce ombudsmana.

Sťažnosti bývajú často symptómom závažnejších, zložitejších alebo systematických otázok alebo problémov. Jednou z funkcií ombudsmana je ich identifikácia a presadenie spôsobov ich vyriešenia. Aj samotný ombudsman, okrem toho, že slúži ako vonkajší mechanizmus kontroly, predstavuje pre manažérov hodnotný zdroj, zdroj schopný pomôcť administratíve zlepšovať jej výkonnosť upriamením pozornosti na oblasti, ktoré treba zlepšiť.

Neoceniteľným nástrojom v tomto kontexte je Európsky kódex dobrej správnej praxe. Kódex schválený Európskym parlamentom v roku 2001 vysvetľuje občanom, čo majú oprávnené očakávať od európskej administratívy. Zároveň slúži pre štátnych zamestnancov ako užitočný návod s podnetmi pre čo najvyššie administratívne štandardy. Nové vydanie kódexu bolo uverejnené v roku 2005 v 24 jazykoch. Vyše 100 000 výtlačkov sa distribuovalo do celej Európy i mimo nej. Odpoveďou boli žiadosti národných štátnych správ a miestnych orgánov, škôl a univerzít, školiacich stredísk a verejných knižníc i jednotlivých občanov o distribúciu ďalších výtlačkov. Je to ozajstná európska história úspechu. Kódex sa prispôbuje pre vnútroštátnu, regionálnu a miestnu verejnú správu od Portugalska po Taliansko, od Valónska po Grécko a od Rumunska po Chorvátsko. Skutočnosť, že európsky kódex prijímajú toľké verejné správy po celej Európe ma utvrdzuje v nádeji, že ho prijímú všetky inštitúcie a orgány EÚ, možno formou spoločnej medziinštitucionálnej dohody. Rokovania, ktoré som v roku 2005 v tejto veci absolvoval s predsedom Európskej komisie José Manuelom BARROSOM a podpredsedami Margot WALLSTRÖMOVOU a Siimom KALLASOM boli mimoriadne pozitívne a veľmi dúfam, že sa nám rýchlo podarí dosiahnuť pokrok, ktorý priblíži tento projekt k realizácii. Bol by to neklamný znak nášho spoločného odhodlania spoločne pracovať pre občanov v nadchádzajúcich rokoch.

Za veľmi povzbudivý počin som v roku 2005 považoval oznámenie, ktoré prijala Komisia v súvislosti so zavedením nového vnútorného postupu pri poskytovaní odpovedí ombudsmanovi pre jeho vyšetrovaniach. V tomto oznámení sa uvádza, že za každý prípad budú prísne politicky zodpovedať jednotliví komisári a súčasne sa zachová dôležité postavenie generálneho sekretariátu. Veľmi vítam tento nový postup, ktorým by sa, podľa môjho názoru, mala zvýšiť dôslednosť a kvalita odpovedí Komisie a zabezpečiť rýchle vybavenie ombudsmanových odporúčaní a pripomienok. Je životne dôležité, aby Komisia, ako inštitúcia, ktorá odpovedá na ombudsmanove otázky až v približne 70 % vyšetrovaných prípadov, zohrala vedúcu úlohu pri riešení nesprávneho úradného postupu a zvyšovaní služobnej kultúry voči občanom. Táto výročná správa obsahuje mnoho príkladov, keď Komisia skutočne reagovala promptne a konštruktívne pri riešení problémov, na ktoré som ju upozornil.

Spolupráca v Európskej sieti ombudsmanov

Už od prvých rokov svojej činnosti Európsky ombudsman úzko spolupracuje prostredníctvom Európskej siete ombudsmanov so svojimi kolegami na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Hlavný účel siete je stále rovnako platný a dôležitý, ako bol pri jej zriadení, t. j. premeniť práva občanov a obyvateľov podľa právneho poriadku EÚ na životnú realitu.

Vykonávanie práva EÚ je vo veľkej miere v pôsobnosti správy členských štátov. Dodržiavanie práva EÚ preto v praxi významnou mierou závisí od kvality jej každodennej práce a od rozsahu, v akom sa dohliadajúcim orgánom, vrátane ombudsmanov, darí podporovať vysokú kvalitu správy a podľa potreby zabezpečovať účinnú nápravu. Toto sa stáva dokonca ešte dôležitejším so zreteľom na skutočnosť, že spolupráca medzi správou rôznych členských štátov a inštitúciami EÚ rastie čo do rozsahu aj intenzity. Spolupráca medzi orgánmi správy si vyžaduje zladenie so spolupracou medzi ombudsmanmi v záujme ochrany práva a zabezpečenia účinnej nápravy.

S týmto zámerom som v roku 2005 skúmal možnosť ďalšieho zaistovania a podpory úlohy ombudsmanov v rozvoji európskej právnej a politickej kultúry. Argumentoval som pritom, že sieť musí vytvárať takú pridanú hodnotu, ktorú budú občania odvodzovať od spolupráce, ktorá je viditeľnejšia jednak pre občanov, jednak pre politikov na všetkých úrovniach Únie. Pokiaľ ide o politikov, je ešte veľa toho, čo treba urobiť. Musíme už presvedčivo dokázať, že rozmanitosť by

nemala brániť tomu, aby sa plne prihliadalo na ombudsmanov v mnohých nových prípadoch vývoja európskej politiky, ktoré budú orgány členských štátov i inštitúcie EÚ stále produkovať.

Ako príspevok k vytvoreniu jasnej verejnej identity našej spolupráce som vyhlásil, že moja kancelária plánuje investovať zdroje do ďalšieho rozvoja nášho využívania internetu jednak na komunikáciu s verejnosťou, jednak na vzájomné dorozumievanie. Plánujeme zaradenie interaktívneho návodu „Kto mi pomôže?“ („Who can help me?“) na webovú stránku Európskeho ombudsmana s cieľom pomôcť občanom pri ich usmernení priamo na príslušného ombudsmana, nech už je na európskej, vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni. Rovnako budeme v najbližších dvoch rokoch v sieti pracovať na tvorbe vyhlásenia, ktorým vysvetlíme občanom, čo môžu od ombudsmana očakávať, ak sa na neho prostredníctvom siete obrátia. Predpokladáme, že vyhlásenie bude prijaté na šiestom seminári národných ombudsmanov, ktorý sa uskutoční v roku 2007 v Štrasburgu. I keď som si plne vedomý, že také vyhlásenie treba pripravovať veľmi dôkladne, som presvedčený, že naše spoločne zdieľané chápanie, kým by ombudsman mal byť a čo by mal robiť, je dostatočne silné na to, že vypracovanie textu vyhlásenia v časovom rámci, ktorý som navrhol, je reálne uskutočniteľný cieľ. Takéto vyhlásenie by bolo hodnotné nielen pre občanov, ktorí môžu mimo svojho členského štátu potrebovať služby ombudsmana, ale malo by rozhodujúci význam aj ako východisko individuálnych i kolektívnych vzťahov medzi ombudsmanmi a politikmi. Samotný proces vypracovania bude určite rozširovať a prehĺbovať naše možnosti vzájomného poznávania a preto bude hodnotný sám osebe. Takáto činnosť preto môže dosiaľ rozvinutú spoluprácu iba posilniť.

Vzťah ombudsmana k občanom a potenciálnym sťažovateľom

Snahy Európskeho ombudsmana o úzku spoluprácu s inštitúciami a orgánmi EÚ a s ombudsmanmi po celej únii majú jeden hlavný cieľ, a to zabezpečenie optimálnej služby pre občanov. Usilujúc sa čo najlepšie slúžiť občanom Únie sme v roku 2005, v rámci osláv nášho desiateho výročia, zorganizovali podujatia pre médiá, mimovládne organizácie, záujmové skupiny, úrady regionálnej a miestnej verejnej správy a pre občanov všeobecne. Cítili sme, že by stálo za to, zaoberať sa viacerými témami, ktoré by nám mohli pomôcť v nadchádzajúcich rokoch zvýšiť povedomie o práve podať ombudsmanovi sťažnosť, ktorej cieľom je zlepšenie výkonnosti správy EÚ na prospech všetkých.

Potvrdilo sa, že existuje veľa priestoru na zlepšenia, ak sa majú správne informácie dostať k správnym ľuďom. Pokiaľ ide o osvetovú činnosť, Európsky ombudsman má dve bezprostredné výzvy: mnoho ľudí nevie, kto je ombudsman a mnoho ľudí nevie, aké je poslanie EÚ. Akýkoľvek informačný materiál, ktorý pripravíme, sa týmito dvoma otázkami musí zaoberať, a to zrozumiteľným a bezprostredným spôsobom. Ombudsman musí zlepšiť svoju prítomnosť na internete. Musíme sa lepšie zamerať na možných sťažovateľov. Inštitúcie EÚ by mali systematicky informovať ľudí, s ktorými sú v styku, o ich práve sťažovať sa.

Ombudsman rovnako potrebuje ozrejmiť občanom skutočnosť, že sťažovať sa vôbec nie je komplikované. Inými slovami, ombudsman ponúkne rýchlu, bezplatnú a pružnú službu. Tým, ktorí sa boja prenasledovania zo strany inštitúcií, ak sa budú sťažovať, budem stále vysvetľovať, že aj každý pokus o znevýhodnenie alebo pohrozenie znevýhodnením osoby, ktorá využíva právo sťažovať sa ombudsmanovi, je nesprávnym úradným postupom. Inštitúcie a orgány EÚ by mali vykonať nevyhnutné kroky, ktorými zabezpečila, aby si ich úradníci toho boli vedomí a podľa konali.

Záver

Pre Európsku úniu prebieha testovacia fáza. Občania vo Francúzsku a v Holandsku hlasovali proti ratifikácii Ústavy pre Európu, účasť voličov na európskych voľbách ďalej klesá a Únia stále bojuje s pocitom, že je vzdialenou byrokraciou, ktorú vybudovala politická elita. Posledný Eurobarometer ukázal, že iba 38 % verejnosti si myslí, že „môj hlas sa v EÚ počíta“.

Európsky ombudsman bol ustanovený, aby pomáhal priblížiť Úniu k občanom a aby dal orgánom správy EÚ „ľudskú tvár“. Rozhodujúcim aspektom tejto inštitúcie je ombudsman – fyzická osoba, on osobne komunikuje s jednotlivými občanmi, ktorí mu napíšu, skúma ich prípad a snaží sa dosiahnuť vyriešenie ich sťažnosti. Každá jedna z týchto „mikrokomunikácií“ pomáha humanizovať správu

EÚ a približovať ju k občanovi. Ombudsman je rozhodujúcim článkom štruktúry budovania dôvery medzi občanmi a inštitúciami. Môže napomôcť konštruktívny dialóg medzi oboma stranami.

Ako mi napísal jeden sťažovateľ: „Pre mňa sa tento prípad konečne uzavrel a dúfam, že vo svojej činnosti, ktorá je dôverne spojená s Európou, môžem obrátiť list a začať od znova. Rád by som sa Vám poďakoval za Vašu sprostredkovateľskú pomoc. Vaša inštitúcia poskytuje veľmi dôležité útočisko umožňujúce občanom priateľským spôsobom vyriešiť citlivé problémy, s ktorými sa môžu stretnúť na európskych inštitúciách.“

Ombudsman nemôže pracovať osamotený. Zabezpečovanie správy na najvyššej úrovni je úloha, do ktorej sa musíme pustiť spoločne s inštitúciami a orgánmi EÚ. Plnenie sľubov, vytváranie vhodných nápravných mechanizmov, učenie sa z omylov a chýb, neskrývané konanie a umožnenie verejnej kontroly — to všetko sú dôležité prostriedky budovania dôvery u občanov. Rovnako, ombudsman musí koordinovane a systematicky spolupracovať so svojimi národnými, regionálnymi a miestnymi kolegami, aby zabezpečili dôsledné dodržiavanie práv občanov v celej Únii. Napokon musí naďalej vychádzať v ústrety občanom a potenciálnym sťažovateľom, aby vedeli o službách, ktoré poskytuje.

Ako Európsky ombudsman sa budem snažiť stavať na úspechoch dosiahnutých v prvom desaťročí s cieľom skutočne naplniť svoj inštitucionálny mandát priblížiť Úniu k občanom a dať administratíve EÚ „ľudskú tvár“.

V Štrasburgu 14. februára 2006

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

1 ZHRNUTIE

Jedenásta výročná správa Európskeho ombudsmana pre Európsky parlament je výpočtom činností ombudsmana v roku 2005. Je to tretia výročná správa, ktorú predkladá P. Nikiforos DIAMANDOUROS, ktorý pracuje vo funkcii Európskeho ombudsmana od 1. apríla 2003.

ŠTRUKTÚRA SPRÁVY

Správa pozostáva zo šiestich kapitol a piatich príloh. Začína sa osobným úvodom ombudsmana, v ktorom hodnotí hlavné činnosti a úspechy roka a načrtáva ciele na najbližšie roky. Toto zhrnutie tvorí 1. kapitolu.

V 2. kapitole ombudsman opisuje svoje postupy pri riešení sťažností a organizovaní vyšetovania. Zdôrazňuje dôležité nové smery vývoja a uvádza prehľad sťažností riešených počas roka, vrátane tematickej analýzy výsledkov prípadov, ktoré boli po vyšetovaní uzavreté. Analýza sa týka najvýznamnejších zistení de jure a de facto, obsiahnutých v rozhodnutiach ombudsmana v roku 2005.

V 3. kapitole je výber zhrnutí týchto rozhodnutí, ktorý ilustruje rozmanitosť vecí a inštitúcií, ktorých sa sťažnosti a vyšetovanie z vlastného podnetu týkajú. Sú v nej všetky zhrnutia z rozhodnutí uvedených v tematickej analýze v 2. kapitole. Zhrnutia rozhodnutí o sťažnostiach sú usporiadané najskôr podľa druhu nálezu alebo výsledku a potom podľa dotknutej inštitúcie alebo orgánu. Na konci kapitoly sú zhrnutia rozhodnutí prijatých po vyšetovaní z vlastného podnetu.

Vzťahmi s ostatnými inštitúciami a orgánmi Európskej únie sa zaoberá 4. kapitola. Začína sa zdôraznením hodnoty konštruktívnych pracovných vzťahov medzi ombudsmanom a inštitúciami a orgánmi, po ktorom nasleduje zoznam rôznych rokovaní a podujatí, ktoré sa uskutočnili v tomto ohľade v roku 2005.

Vzťahmi Európskeho ombudsmana so spoločenstvom národných, regionálnych a miestnych ombudsmanov v Európe aj mimo nej sa zaoberá 5. kapitola. Podrobne sa v nej opisujú činnosti Európskej siete ombudsmanov, ktorých súčasťou je aj účasť ombudsmana na seminároch, konferenciách a rokovaníach.

V 6. kapitole je prehľad komunikačných aktivít ombudsmana. Kapitola je rozdelená na šesť častí, ktoré sa týkajú najvýznamnejších udalostí roka, informačných návštev ombudsmana, konferencií a zasadnutí, na ktorých sa zúčastnili ombudsman a jeho pracovníci, vzťahov s médiami a stykov on-line.

V prílohe A je štatistika činnosti Európskeho ombudsmana v roku 2005. V prílohách B a C sa nachádzajú podrobnejšie údaje o rozpočte a zamestnancoch ombudsmana. V prílohe D sú indexy (registre) rozhodnutí uvedených v 3. kapitole, usporiadané podľa čísla prípadu, predmetu sťažnosti a druhu nesprávneho úradného postupu. V prílohe E sa opisuje postup voľby Európskeho ombudsmana a výsledok opätovnej voľby P. N. DIAMANDOUROSA v januári 2005.

PREHLAD

Poslanie Európskeho ombudsmana

Úrad Európskeho ombudsmana bol zriadený Maastrichtskou zmluvou ako súčasť občianstva Európskej únie. Ombudsman vyšetruje sťažnosti na nesprávny úradný postup v činnosti inštitúcií a orgánov Spoločenstva, s výnimkou Súdneho dvora a Súdu prvého stupňa pri výkone ich súdnej moci. So súhlasom Európskeho parlamentu vymedzil ombudsman pojem „nesprávny úradný

postup“ tak, že jeho rešpektovanie si vyžaduje dodržiavanie ľudských práv, zákonnosti a zásad správneho úradného postupu.

Okrem odpovedania na sťažnosti jednotlivcov, spoločností a združení, ombudsman pracuje iniciatívne, začína vyšetrowanie z vlastného podnetu a nadväzuje styk s občanmi, aby ich informoval o ich právach a o tom, ako majú tieto práva vykonávať.

Sťažnosti a vyšetrowania v roku 2005

Počas roka 2005 prijal ombudsman 3 920 sťažností, čo je o 5 % viac v porovnaní s rokom 2004¹. Prijem 59 % všetkých sťažností, ktoré boli ombudsmanovi adresované v roku 2005, sa uskutočnil elektronicky buď e-mailom, alebo s použitím formulára na webovej stránke ombudsmana. Sťažnosti poslali priamo jednotliví občania v 3 536 prípadoch, 190 sťažností prišlo od združení alebo spoločností.

Vo vyše 75 % prípadov bol ombudsman schopný pomôcť sťažovateľovi otvorením vyšetrowania prípadu, postúpením prípadu príslušnému orgánu alebo poskytnutím rady, na koho sa obrátiť, aby sa problém rýchlo a efektívne vyriešil. V priebehu roka sa na základe sťažností otvorilo vyšetrowanie 338 nových prípadov (vrátane spoločného vyšetrowania, ktorým sa riešilo 389 samostatných sťažností). V piatich prípadoch ombudsman začal vyšetrowanie z vlastného podnetu.

Európsky ombudsman vyšetrowal v roku 2005 spolu 627 prípadov, z nich bolo 284 prípadov z roku 2004.

Tak, ako v predchádzajúcom roku, väčšina vyšetrowaní sa týkala Európskej komisie (68 % z celkového počtu). Keďže Komisia je hlavnou inštitúciou Spoločenstva, ktorá prijíma rozhodnutia a má priamy dosah na občanov, je pochopiteľné, že je aj hlavným objektom sťažností občanov. V 73 prípadoch sa vyšetrowanie týkalo Európskeho úradu pre výber pracovníkov (EPSO), v 58 prípadoch Európskeho parlamentu a v 14 Rady Európskej únie.

Hlavné druhy uvádzaného nesprávneho úradného postupu boli: nedostatok transparentnosti, vrátane odmietnutia poskytnúť informácie (188 prípadov); nespravodlivosť alebo zneužitie právomoci (132 prípadov); diskriminácia (103 prípadov); neuspokojivé postupy (78 prípadov); zbytočné prietahy (73 prípadov); nedbalosť (44 prípadov); nezabezpečenie plnenia povinností, t.j. zlyhanie Komisie pri plnení úlohy „ochrancu zmluvy“ voči členským štátom (37 prípadov) a právne pochybenie (26 prípadov).

Emailom bolo doručených spolu 3 269 samostatných žiadostí o informácie v porovnaní s 3 200 žiadosťami v roku 2004 a 2 000 žiadosťami v roku 2003.

Výsledky ombudsmanovho vyšetrowania

V roku 2005 uzavrel ombudsman 312 prípadov vyšetrowania, z ktorých v 302 prípadoch išlo o sťažnosti a v desiatich o vyšetrowanie z vlastného podnetu. Toto sú zistenia:

Žiadny nesprávny úradný postup

V 114 prípadoch sa ombudsmanovým vyšetrowaním nezistil nesprávny úradný postup. Toto nie je bezpodmienečne negatívny výsledok pre sťažovateľa, ktorý dostal prinajmenšom úplné vysvetlenie konania alebo ospravedlnenie príslušnej inštitúcie, alebo príslušného orgánu. Napríklad:

- Európska komisia vysvetlila dôvody svojho rozhodnutia nepokračovať vo vyšetrowaní španielskych úradov vo veci diskriminácie z dôvodu sexuálnej orientácie. Uviedla, že špecifické problémy, s ktorými sa stretli sťažovatelia — španielsky občan a argentínsky občan — sú mimo rámca právneho poriadku Spoločenstva. Sťažovatelia podali sťažnosť španielskemu ombudsmanovi, v súlade s návrhom Komisie, aby sa o nápravu snažili na vnútroštátnej úrovni. (1687/2003/JMA)

¹

Treba poznamenať, že 335 z týchto sťažností sa týkalo tej istej veci a všetky sa vybavili v jednom spoločnom vyšetrowaní (pozri zhrnutie prípadu 3452/20045/JMA a ostatní v pododseku nazvanom „Žiadny nesprávny úradný postup“).

- Na základe sťažnosti mimovládnej organizácie *European Citizen Action Service* (ECAS) ombudsman zistil, že minimálne normy Komisie na porady so zainteresovanými stranami o budúcnosti štrukturálnych fondov boli dostatočne zrozumiteľné a v tomto konkrétnom prípade konala Komisia v súlade s týmito normami. Nevylúčil však možnosť ešte zrozumiteľnejšej formulácie minimálnych noriem, alebo, v niektorých prípadoch, vhodnejšieho prierezovejšieho a holistického prístupu ku konzultáciám a informoval ECAS o možnosti predložiť takýto návrh Komisii. (948/2004/OV)
- Ombudsmanovo vyšetrovanie bezplatného požičiavania kníh z verejných knižníc pomohlo jednak vyjasniť dôvody rozhodnutia Komisie začať proti Španielsku súdne konanie pre porušenie zmluvy, jednak ukázať možnosti správneho vykonávania príslušnej smernice Spoločenstva bez toho, aby to ohrozilo toto bezplatné požičiavanie. Ombudsman konal na základe 389 sťažností, v ktorých sa uvádzalo, že rozhodnutie Komisie pokračovať v tomto prípade proti Španielsku ohrozuje existenciu verejných knižníc ako základnej verejnej služby a poškodzuje základné právo občanov na prístup ku kultúre. Vyšetrovanie sa uzavrelo, keď Komisia informovala ombudsmana o postúpení záležitosti Európskemu súdnemu dvoru. (3452/2004/JMA a ostatní)

Aj keď ombudsman nesprávny úradný postup nezistí, môže navrhnúť možnosti zlepšenia kvality úradného postupu inštitúcie alebo orgánu do budúcnosti. V takýchto prípadoch ombudsman uvádza ďalšiu poznámku, ako to urobil napríklad v týchto prípadoch:

- Ombudsman navrhol, aby Komisia preskúmala svoje vnútorné predpisy o zaznamenávaní telefonických rozhovorov v rámci výzvy na predloženie súťažných ponúk. Návrh vyplynul z vyšetrovania vhodnosti telefonického rozhovoru, ktorý sa uskutočnil medzi útvarmi Komisie a konkurentom sťažovateľa vo verejnej súťaži. Ombudsman síce nenašiel dôkaz nevhodného správania, ale poznamenal, že by Komisia mohla ľahšie odstrániť obavy sťažovateľa, ak by bola schopná predložiť písomný záznam o spornom telefonickom rozhovore. (1808/2004/JMA)
- Na základe vyšetrovania sťažností, že Komisia a Rada nezabezpečili v blízkosti svojich hlavných budov v Bruseli dostatok parkovacích miest pre zdravotne postihnutých ľudí, ombudsman uvítal ich žiadosti belgickým orgánom o zabezpečenie ďalších parkovacích miest a požiadal ich, aby ho o výsledkoch informovali. Okrem toho vyzval Radu, aby znovu prehodnotila svoju politiku obmedzovania prístupu zdravotne postihnutých osôb na svoje parkoviská z dôvodov bezpečnosti a navrhol, aby v tomto ohľade nasledovala príklad Komisie. (2415/2003/JMA a 237/2004/JMA)
- V snahe zlepšiť efektívnosť a transparentnosť svojho vzťahu s občanmi ombudsman vyhlásil, že by Komisia mohla vyjasniť svoje postupy pri vybavovaní sťažností, ktoré sa týkajú využívania finančnej pomoci EÚ. Vyplynulo to z vyšetrovania postupu, akým Komisia vyšetrovala sťažnosť týkajúcu sa krátenia grantu poskytnutého regionálnymi orgánmi v Madride. V dôsledku ombudsmanovho vyšetrovania Komisia súhlasila, že poskytne sťažovateľovi informácie, a spolu s oznámením výsledku vybavenia prípadu prizná svoje omeškanie a ospravedlní sa zaň. (274/2004/JMA)
- Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO) súhlasil v budúcnosti doplniť oznámenia o podmienkach súťaže upozornením, že (i) pozvanie na predbežné testy nie je potvrdením o úplnej previerke spôsobilosti uchádzača a (ii) písomné testy, na základe ktorých neboli uchádzači vybraní, sa neznámujú. Stalo sa tak po ďalšej pripomienke ombudsmana na základe vyšetrovania sťažnosti maďarského občana, ktorý žiadal o účasť na verejnom výberovom konaní na miesta pomocných prekladateľov. Ombudsman sa domnieval, že zaradenie týchto informácií pomôže odstrániť nedorozumenia a zlepšiť vzťahy s uchádzačmi. (839/2004/MHZ)

Prípady vyriešené inštitúciou a priateľské riešenia

Ombudsman sa podľa možnosti vždy pokúša dosiahnuť celkovo kladný výsledok, s ktorým uspokojí sťažovateľa, aj inštitúciu, na ktorú bola podaná sťažnosť. Spolupráca inštitúcií a orgánov

Spoločenstva je základnou podmienkou úspešného dosahovania takýchto výsledkov, ktoré na druhej strane pomáhajú zlepšovať vzťahy medzi inštitúciami a občanmi a môžu predísť potrebe nákladného a časovo náročného sporu.

V roku 2005 vyriešili samotné inštitúcie a orgány 89 prípadov po predložení sťažnosti ombudsmanovi. Na ukážku niektoré z nich:

- Komisia uhradila pohľadávku nemeckého odborného publicistu po lehote splatnosti, vysvetlila príčiny omeškania a súhlasila so zaplatením úrokov. Zdôraznila, že medzičasom vykonala opatrenia, ktorými sa urýchlila platby odborníkom. Sťažovateľ potom potvrdil, že jeho posledná pohľadávka bola uhradená už rámci 30-dňovej lehoty. (1266/2005/MF)
- Rada pomohla ombudsmanovi pri vyriešení prípadu, v ktorom išlo o výpoveď pracovnej zmluvy s civilným odborníkom na IT v policajnej misii EÚ (*European Union Police Mission; EUPM*) v Sarajeve s výsledkom, že EUPM súhlasila so zaplatením mzdy, ktorú by sťažovateľ dostal do riadneho skončenia svojho zmluvného pomeru. Pokiaľ ide o sťažnosť, podľa ktorej by Rada mala sťažovateľa očistiť od všetkých obvinení proti nemu, ombudsman konštatoval, že sťažovateľ oprávnene pokladá ombudsmanov nález vo svojom predchádzajúcom prípade za očistenie svojho mena, pretože ombudsman v uvedenom prípade potvrdil, že sa nedodržalo právo sťažovateľa na obranu. (471/2004/OV)
- Komisia vydala dva listy, ktoré poslala úradom Spojeného kráľovstva v rámci konania pre porušenie zmluvy spolu s odpoveďou Spojeného kráľovstva a ospravedlnila sa za zbytočné prieťahy pri vybavovaní žiadosti o tieto dokumenty. Po ďalšom vyšetrovaní Komisia tiež súhlasila s umožnením prístupu sťažovateľov k trom CD-ROM obsahujúcim informácie, ktoré orgány Spojeného kráľovstva poslali Komisii na podporu ich prípadu. Konanie pre porušenie zmluvy sa týkalo orgánov Spojeného kráľovstva, obvinených z porušovania právnych predpisov Spoločenstva, ktoré sa týkali veľkej skládky odpadov v blízkosti bydliska sťažovateľov. (3381/2004/TN)

Keď ombudsman zistí nesprávny úradný postup, vždy sa usiluje dosiahnuť priateľské riešenie, ak je možné. V niektorých prípadoch možno dosiahnuť priateľské riešenie, ak dotknutá inštitúcia alebo orgán ponúkne sťažovateľovi náhradu. Každá takáto ponuka sa realizuje *ex gratia*, teda bez zákonného nároku a bez vytvorenia precedensu.

V roku 2005 bolo navrhnutých 22 priateľských riešení. V tom istom roku sa uzavrelo po dosiahnutí priateľského riešenia sedem prípadov (vrátane jedného prípadu, v ktorom bolo priateľské riešenie navrhnuté v roku 2004). Koncom roku 2005 sa stále uvažovalo o 18 návrhoch priateľského riešenia, vrátane dvoch prípadov, v ktorých ombudsman požiadal Komisiu, aby opätovne preskúmala svoje predchádzajúce zamietavé stanoviská k návrhom z roku 2004. Medzi priateľskými riešeniami dosiahnutými v roku 2005 boli aj tieto:

- Komisia súhlasila s vyplatením náhrady 596 eur sťažovateľovi, ktorého prípad nebol vybavený riadne a načas. Uznala, že pre viaceré nedorozumenia a administratívne pochybenia nevyplatila sťažovateľa včas. Dodala, že viaceré faktory, ktoré zistil ombudsman, ako aj výnimočné okolnosti prípadu viedli k tomu, že navrhla sťažovateľovi náhradu vo výške 596 eur. Táto suma zodpovedá úrokom z omeškania úhrady. (1772/2004/GG)
- Na základe ombudsmanovho vyšetrovania informačnej kampane vo Fínsku, ktorá súvisela s voľbami do Európskeho parlamentu v júni 2004, inštitúcia prisľúbila, že jej informačná kancelária v Helsinkách bude v budúcnosti venovať používaniu jazykov ešte väčšiu pozornosť než v minulosti. Švédske zhromaždenie vo Fínsku sa sťažovalo, že plagáty, používané ako súčasť informačnej kampane, boli uverejnené iba vo fínskom jazyku. Parlament uznal nedostatky v kampani a aj skutočnosť, že podiel švédsky hovoriaceho fínskeho obyvateľstva nijakým spôsobom nesúvisí s postavením švédčiny ako úradného jazyka EÚ, ani s jej postavením podľa fínskej ústavy. (1737/2004/TN)

- Komisia súhlasila s vyplatením 1 000 eur portugalskej občianke v duchu zmierenia potom, ako uznala, že mohla vykonať primerané opatrenia, aby ju informovala, že nemôže začať pracovať pred dátumom svojho skutočného nástupu do zamestnania. Sťažovateľka obvinila Komisiu z nepoctivosti, pretože rozhodla o tom, že ako telefonistka v ústredni nemôže pracovať skôr, než nastúpi do zamestnania. Napadla aj predpisy, na ktoré sa Komisia odvolávala a ktoré Komisiu viedli záveru, že je nespôsobilá pracovať ako telefonistka. Komisia sa nestotožnila s názorom ombudsmana, že jej strany malo ísť v prípade sťažovateľky o nesprávny úradný postup pri uplatnení príslušných predpisov. (1336/2003/IP)

Kritické poznámky, návrhy odporúčaní a osobitné správy

Ak nie je možné priateľské riešenie, ombudsman môže uzavrieť prípad s kritickou pripomienkou alebo môže navrhnúť odporúčanie.

Kritická pripomienka sa obvykle uvádza, ak už nie je možné, aby dotknutá inštitúcia odstránila príčinu nesprávneho úradného postupu, keďže nesprávny úradný postup zjavne nemá všeobecný dosah a zdá sa, že ani ombudsman už nemusí prípad ďalej sledovať. Kritickou pripomienkou sa sťažovateľovi alebo sťažovateľke potvrdzuje odôvodnenosť jeho alebo jej sťažnosti a inštitúcii alebo orgánu sa objasní, čo v ich konaní nebolo správne, aby sa tak pomohlo zabrániť nesprávnemu úradnému postupu v budúcnosti. V roku 2005 vydal ombudsman 29 kritických pripomienok. Napríklad:

- Ombudsman kritizoval Radu, že žiadosť o verejný prístup k dokumentom nevybavila riadne a starostlivo. Stalo sa tak po vyšetovaní, v ktorom sa ukázalo, že v rozpore s prvou odpoveďou Rady sťažovateľovi, v ktorej sa hovorilo o počte relevantných dokumentov, existovalo v skutočnosti ešte mnoho ďalších dokumentov. V dôsledku ombudsmanovho vyšetovania sa sťažovateľovi umožnil prístup k ďalším dokumentom. Potom, ako Rada zaviedla nové vnútorné predpisy v tejto oblasti, ombudsman vyhlásil, že verí, že problémy, aké sa práve zistili, sa už v budúcnosti nevyskytnú. (1875/2005/GG)
- Ombudsman kritizoval Komisiu v prípade úhrady po lehote splatnosti malej nemeckej spoločnosti, ktorá bola subdodávateľom v projekte Galilei. Toto vyšetovanie odhalilo všeobecnejší problém, a to, že príslušný zmluvný rámec od hlavného dodávateľa nevyžadoval ani ho nemotivoval k tomu, aby v mene svojich subdodávateľov uplatňoval úroky z omeškania, ak by bola Komisia v omeškaní s platbou. Ombudsman preto navrhol, aby Komisia uvažila zmenu svojich rámcových zmlúv tak, že úhrada úrokov z omeškania sa v takýchto prípadoch uplatní automaticky. Komisia potvrdila, že sa v budúcich rámcových zmluvách bude snažiť prihliadať na záujmy malých a stredných podnikov v rozsahu, ktorý bude v súlade s finančnými záujmami Spoločenstva a platnými právnymi predpismi. (530/2004/GG)
- Ombudsman kritizoval OLAF za spôsob, akým tento úrad zaobchádzal s informáciami, ktoré mu predložil nemecký úradník o podozrení na nezákonnosti v orgáne Spoločenstva. Sťažovateľ obvinil OLAF, že ho neinformoval o lehote, ktorú možno odôvodnene považovať za potrebnú na prešetrenie jeho sťažnosti. Ombudsman zistil, že podľa predpisov mal OLAF povinnosť oznámiť informátorovi lehotu, v ktorej predpokladá uzavretie svojho vyšetovania. (140/2004/PB)

Je dôležité, aby inštitúcie a orgány sledovali kritické pripomienky ombudsmana a aby na ne prihliadali, keď prijímajú opatrenia na vyriešenie problémov, ktoré treba riešiť a na predchádzanie nesprávnemu úradnému postupu v budúcnosti. V roku 2005 informovala Komisia ombudsmana o sledovaní 18 kritických pripomienok, medzi ktoré patrí:

- Prípad, v ktorom ombudsman kritizoval Komisiu za neposkytnutie primeraného vysvetlenia dĺžky vyšetovania, ktoré trvalo takmer tri roky. Komisia, ktorá poukazovala na všeobecné faktory, napr. veľké pracovné zaťaženie, ktoré mohlo byť príčinou zdržania, informovala ombudsmana, že sa bude snažiť o dôkladnejšie vysvetlenie, ak sa podobný prípad vyskytne v budúcnosti. (2229/2003/MHZ)

- Prípád, v ktorom ombudsman kritizoval odpoveď zastupiteľstva Komisie v Kodani na sťažovateľovu žiadosť o informácie o spracovaní údajov, ktoré sa naň vzťahovali. Komisia vyjadrila poľutovanie, že jej zastupiteľstvo porušilo predpisy Spoločenstva o ochrane osobných údajov a sľúbila zastupiteľstvu pripomenúť, že predpisy o ochrane osobných údajov sa vždy musia dodržiavať. (224/2004/PB)

Ombudsman obvykle navrhuje odporúčania v prípadoch, keď je nesprávny úradný postup mimoriadne závažný, keď má všeobecné dôsledky, alebo ak je ešte možné, aby dotknutá inštitúcia odstránila nesprávny úradný postup. Dotknutá inštitúcia alebo dotknutý orgán musí ombudsmanovi odpovedať s uvedením podrobného stanoviska v lehote troch mesiacov.

V roku 2005 ombudsman navrhol 20 odporúčaní. Okrem toho osem návrhov odporúčaní z roku 2004 viedlo k rozhodnutiam v roku 2005. V priebehu roka bolo uzavretých deväť prípadov, keď inštitúcia prijala navrhnuté odporúčanie. O troch prípadoch sa prekladala osobitná správa Európskemu parlamentu. Šesť prípadov sa uzavrelo z iných dôvodov. Koncom roku 2005 sa posudzovalo ešte 11 návrhov odporúčaní, vrátane jedného návrhu z roku 2004. Medzi návrhmi prijatými v roku 2005 boli tieto:

- Komisia súhlasila s vyplatením náhrady 56 000 eur francúzskemu novinárovi. Bola to vôbec najvyššia vyplatená náhrada v dôsledku sťažnosti podanej ombudsmanovi. Predchádzalo jej ombudsmanovo zistenie, že Komisia neprihliadla na odôvodnené očakávanie sťažovateľa. Komisia zrušila svoj finančný príspevok na sťažovateľov projekt. (2111/2002/MF)
- Komisia zrušila vekovú hranicu 30 rokov ako jedno z výberových kritérií pre svoj program odbornej prípravy popri zamestnaní. Rozhodnutie nasledovalo po sťažnosti týkajúcej sa pravidiel, ktorými sa program riadi. Ombudsman si všimol, že viaceré inštitúcie a orgány Spoločenstva uplatňujú vo svojich programoch odbornej prípravy vekové obmedzenia. Vyhlásil preto, že začne vyšetrovanie týchto programov z vlastného podnetu. (2107/2002/(BB)PB)
- Komisia súhlasila s umožnením verejného prístupu k listu, ktorý jej poslal portugalský minister financií, o postupe týkajúcom sa nadmerného portugalského deficitu. Komisia odmietla poslancovi Európskeho parlamentu prístup k listu z dôvodov, že zverejnenie listu by ohrozilo ochranu verejného záujmu v oblasti finančnej, menovej alebo hospodárskej politiky Portugalska. Ombudsman nadviazal styk s portugalskými orgánmi, ktoré ho informovali, že za súčasnej rozpočtovej situácie krajiny list neobsahuje žiadne údaje, ktoré by mohli ovplyvniť hospodársku a finančnú situáciu Portugalska. (116/2005/MHZ)

Ak inštitúcia alebo orgán Spoločenstva uspokojivo neodpovie na navrhnuté odporúčania, ombudsman môže poslať Európskemu parlamentu osobitnú správu. Správa je poslednou zbraňou ombudsmana a jeho posledným samostatným krokom, ktorý podniká pri riešení prípadu, pretože prijatie rezolúcie a výkon právomocí Parlamentu sú záležitosťou politického rozhodnutia Parlamentu. V roku 2005 boli vypracované tri osobitné správy:

- Ombudsman predložil Parlamentu osobitnú správu po tom, ako Rada náležite neodôvodnila, prečo sa odmieta rokovať na verejnom zasadnutí, keď vykonáva svoju zákonodarnú moc. Ombudsman začal vyšetrovanie vo veci na základe sťažnosti nemeckého poslanca EP Elmara BROKA a zástupcu mládežníckej skupiny CDU (Kresťansko-demokratickej únie), podľa ktorých rokovací poriadok Rady údajne nie je v súlade so Zmluvou o Európskej únii, ktorá ustanovuje, že Rada a ostatné inštitúcie a orgány Spoločenstva musia prijímať rozhodnutia čo najverejnejšie. Ombudsman odporučil, aby Rada preskúmala svoje odmietnutie rozhodovať na verejnom zasadnutí, keď vykonáva svoju zákonodarnú moc. (2395/2003/GG)
- Ombudsman poslal Európskemu parlamentu osobitnú správu, ktorý sa týkala vyhlásení Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) v súvislosti s vyšetrovaním, ktoré robil ombudsman. Vyšetrovanie sa týkalo obvinení z podplácania, ktoré vzniesol OLAF a ktoré sa dali chápať ako smerujúce proti určitému novinárovi. Tento novinár potom predložil ombudsmanovi ďalšiu sťažnosť s obvinením, že informácie, ktoré poskytol OLAF počas tohto vyšetrovania mohli

„uviesť Európskeho ombudsmana do omylu a viesť vyšetrovanie k nesprávnym výsledkom“. V svojej osobitnej správe ombudsman odporučil, aby OLAF uznal svoje nesprávne a zavádzajúce vyhlásenia, predložené počas ombudsmanovho vyšetrovania. Ombudsman sa domnieva, že tento prípad otvoril dôležitú a zásadnú otázku ovplyvňujúcu dôveru občanov k inštitúciám a orgánom EÚ. (2485/2004/GG)

- Ombudsman poslal Európskemu parlamentu osobitnú správu, keď zistil bezdôvodnú diskrimináciu pri rozlišovaní finančného zaobchádzania so zamestnancami EÚ, ktorých deti majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Navrhol odporúčanie, aby Komisia vykonala nevyhnutné kroky, ktorými zabezpečí, že rodičia detí, ktoré majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a pre mieru svojho zdravotného postihnutia sú vylúčené z Európskych škôl, nebudú povinní prispievať na úhradu nákladov na vzdelávanie svojich detí. I keď Komisia vo svojej odpovedi vyjadrila ochotu preskúmať súčasnú politiku v závislosti od rozpočtových obmedzení, ktoré by bolo možné riešiť v procese zostavovania rozpočtu, ombudsman dospel k názoru, že toto nebolo jednoznačným prijatím navrhovaného odporúčania. (1391/2002/JMA a ostatní)

Vyšetrovanie z vlastného podnetu

Ombudsman využíva svoju právomoc konať z vlastného podnetu v dvoch hlavných prípadoch. V prvom rade ju môže využiť na vyšetrovanie možného prípadu nesprávneho úradného postupu, keď sťažnosť predložila neoprávnená osoba (t. j. keď sťažovateľ nie je občanom ani obyvateľom Únie, ani právnickou osobou so sídlom v členskom štáte). V roku 2005 otvoril tri takéto vyšetrovania z vlastného podnetu. Právomoc konať z vlastného podnetu môže ombudsman využiť, aj keď treba vyriešiť zjavne systémový problém v inštitúciách. V roku 2005 tak urobil dvakrát, okrem iného aj v tomto prípade:

- Ombudsman začal z vlastného podnetu vyšetrovanie otázky umožnenia prístupu uchádzačov k výberovým kritériám, ktoré stanovili výberové komisie. Predchádzali tomu tri prípady, ktoré riešil v roku 2005 v súvislosti s informáciami, ktoré mali k dispozícii uchádzači vo výberových náborových konaniach. V odpovediach EPSO boli ďalšie podrobné informácie, ktoré by dotknutým sťažovateľom pomohli pochopiť ich hodnotenia. Keďže v prípadoch vznikli dôležité vecné i právne otázky všeobecnejšej povahy, ombudsman sa rozhodol otvoriť vyšetrovanie z vlastného podnetu. (OI/5/2005/PB)

Ďalšia analýza

V záverečnej časti 2. kapitoly výročnej správy sa skúmajú tieto a ďalšie prípady z nasledovných tematických hľadísk: otvorenosť a ochrana údajov; Komisia ako „správca zmluvy“; výberové konanie, zmluvy a dotácie; a personálne otázky, vrátane náboru nových zamestnancov.

Správa v 3. kapitole obsahuje zhrnutia 65 z celkového počtu 312 rozhodnutí, ktorými sa uzavreli prípady v roku 2005. V zhrnutiach sa opisuje rad subjektov a inštitúcií, ktoré ombudsman vyšetroval a rôzne druhy nálezov.

Rozhodnutia, ktorými sa prípady uzavierajú, sa obvykle uverejňujú v angličtine a v jazyku sťažovateľa, pokiaľ je iný, na webovej stránke Európskeho ombudsmana (<http://www.ombudsman.europa.eu>).

Vzťahy s inštitúciami a orgánmi EÚ

Konstruktívne pracovné vzťahy s inštitúciami a orgánmi EÚ sú pre ombudsmana základnou podmienkou na dosahovanie kladných výsledkov pre občanov. Táto spolupráca má formu pravidelných porád a spoločných podujatí, počas ktorých sa ombudsman a jeho partneri vzájomne snažia lepšie pochopiť prácu toho druhého, skúmajú, ako čo najlepšie brániť a presadzovať práva občanov a identifikujú oblasti budúcej spolupráce.

Ombudsman využil príležitosť desiateho výročia založenia inštitúcie na pokračovanie v budovaní konštruktívnych vzťahov, ktoré boli vytvorené počas prvého desaťročia. Dňa 17. novembra 2005

usporiadal slávnostný obed pre predsedov a generálnych tajomníkov inštitúcií EÚ a pre riaditeľov orgánov, úradov a agentúr Únie. Na obede sa zúčastnilo viac ako 45 osôb, ktoré zastupovali inštitúcie, orgány, úrady a agentúry z celej Únie. Účelom podujatia bolo zdôrazniť odhodlanie ombudsmana spolupracovať so všetkými inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami EÚ v nadchádzajúcich rokoch, s cieľom zlepšovať kvalitu správy EÚ. Vzhľadom na skutočnosť, že okolo 70 % prípadov, ktoré vyšetroval ombudsman, sa týka Komisie, hlavný prejav predniesol predseda Komisie José Manuel BARROSO. Predseda Komisie vo svojom prejave zdôraznil výhody nového vnútorného postupu schváleného Komisiou, ktorým sa poskytujú odpovede ombudsmanovi pri vyšetrovaní. Ombudsman využil túto príležitosť na zdôraznenie svojej úlohy nielen ako vonkajšieho mechanizmu kontroly, ale aj ako hodnotného zdroja pre manažérov — zdroja schopného pomáhať administratívne zlepšovať svoju výkonnosť upozorňovaním na oblasti možného zlepšenia.

Ombudsman toto poslanstvo zopakoval aj počas veľkého počtu iných rokovaní, na ktorých sa v roku 2005 zúčastnil s členmi inštitúcií a orgánov a ich úradníkmi. Medzi tieto podujatia patrili prezentácie jeho práce, počas ktorých ponúkal usmernenie, ako čo najlepšie reagovať na sťažnosti a ako zlepšovať postupy. V tomto ohľade bola obzvlášť významná porada s Kolégiom komisárov 25. mája. Navyše počas rokovaní s rozhodujúcimi partnermi, ktoré sa konali v roku 2005, sa skúmali podnety zamerané na rozšírenie medziinštitucionálnej spolupráce, výmenu informácií a najlepšiu prax. Na ďalších poradách sa rokovalo o ombudsmanových prioritách a zdrojoch potrebných na dosiahnutie týchto priorít s osobitným zameraním na rozpočet inštitúcie v roku 2006.

Ombudsman podáva každoročne správu Európskemu parlamentu a v priebehu roka pravidelne informuje poslancov o svojich aktivitách poskytovaním kópií svojich publikácií. V roku 2005 dostali poslanci EP deväť publikácií. Cieľom plodného pracovného vzťahu, vrátane prípadného vzájomného odstupovania prípadov medzi ombudsmanom a výborom Parlamentu pre petície, je poskytovanie čo najefektívnejších služieb európskym občanom. Ombudsman tiež radí sťažovateľom, ktorí sa snažia o zmeny európskeho práva alebo európskej politiky, aby sa s petíciou obrátili na Parlament. Od prijatia MAVROMMATISOVEJ správy o činnostiach ombudsmana v roku 2004, ktorá vyzdvihla dôležitosť konštruktívnych vzťahov medzi ombudsmanom a Výborom pre petície, sa v roku 2005 tieto vzťahy stále zlepšovali. Na rokovaní Výboru pre petície 12. októbra 2005 sa ombudsman zaviazal, v súlade s článkom 195 ods. 3 rokovacieho poriadku Parlamentu, predstúpiť pred výbor na vlastnú žiadosť vždy, keď predkladá Parlamentu osobitnú správu.

Vzťahy s ombudsmanmi a podobnými orgánmi

Európsky ombudsman úzko spolupracuje so svojimi partnermi na národnej, regionálnej a miestnej úrovni s cieľom zaistiť, aby sťažnosti občanov súvisiace s právom EÚ boli vybavované rýchlo a efektívne. Táto spolupráca je rovnako životne dôležitá na sledovanie dôležitého vývoja vo svete ombudsmanov, výmenu informácií o práve EÚ a spoločné uplatňovanie najlepších postupov. Väčšinou sa táto spolupráca uskutočňuje v rámci Európskej siete ombudsmanov, hoci Európsky ombudsman sa rovnako zúčastňuje na konferenciách, seminároch a poradách mimo tejto siete.

Európska sieť ombudsmanov

Európska sieť ombudsmanov, ktorá sa postupne vyvinula na mocný nástroj spolupráce, má pre Európskeho ombudsmana najvyššiu dôležitosť. Sieť teraz pozostáva z takmer 90 úradov v 30 krajinách a pokrýva národné a regionálne úrovne v Únii, národnú úroveň v krajinách, ktoré požiadali o členstvo v EÚ, a v Nórsku a na Islande. Existuje efektívny mechanizmus spolupráce pri vybavovaní prípadov. To je obzvlášť dôležité vzhľadom na to, že mnohí sťažovatelia sa obracajú na Európskeho ombudsmana, keď majú problémy s národnou, regionálnou alebo miestnou správou. V mnohých prípadoch môže ombudsman v príslušnej krajine zabezpečiť účinnú nápravu. Keď je to možné, Európsky ombudsman odstupuje prípady priamo národným a regionálnym ombudsmanom alebo sťažovateľovi vhodne poradí. V roku 2005 poradil ombudsman 945 sťažovateľom, aby sa obrátili na národného alebo regionálneho ombudsmana, a 91 sťažností postúpil priamo príslušnému ombudsmanovi. Ombudsmani v sieti sú tiež tým správnym miestnom na pomoc pri informovaní občanov o ich právach podľa právnych predpisov EÚ a o tom, ako vykonávať a brániť tieto práva.

Navyše, okrem pravidelnej neformálnej výmeny informácií prostredníctvom siete, existuje postup, ktorým národní alebo regionálni ombudsmani môžu požiadať o písomnú odpoveď na otázky

o práve EÚ a jeho výklade, vrátane otázok, ktoré vzniknú pri vybavovaní určitých prípadov. Európsky ombudsman buď odpovie priamo, alebo prípadne presmeruje otázku na inú inštitúciu alebo orgán EÚ, aby odpovedali. V roku 2005 ombudsman prijal štyri otázky (dve o národných a dve od regionálnych ombudsmanov) a tri uzavrel (vrátane dvoch ešte z roku 2004).

Sieť je rovnako aktívna pokiaľ ide o spoločné skúsenosti a najlepšie postupy. Deje sa tak prostredníctvom seminárov a porád, pravidelného spravodajcu, elektronického diskusného fóra a elektronického spravodajskej služby.

Semináre národných ombudsmanov sa konajú každé dva roky a organizuje ich spoločne Európsky ombudsman s národným partnerom. Od 11. do 13. septembra 2005 sa v Haagu v Holandsku konal piaty seminár, ktorý organizoval holandský národný ombudsman Roel FERNHOUT spolu s Európskym ombudsmanom. Súčasťou seminára bol slávnostný obed, ktorý usporiadal P. N. DIAMANDOUROS pri príležitosti desiateho výročia inštitúcie Európskeho ombudsmana, aby sa poďakoval svojim kolegom za ich neoceniteľnú podporu v prvom desaťročí inštitúcie.

Toto bol prvý seminár, na ktorom sa zúčastnili aj ombudsmani z kandidátskych krajín a prvý od najväčšieho rozšírenia Únie vôbec. Na rokovaní bolo zastúpených všetkých 25 členských štátov EÚ a tiež Chorvátsko, Rumunsko, Island a Nórsko. Tému seminára — Úloha inštitúcií ombudsmana a podobných orgánov pri uplatňovaní práva EÚ — považovali všetci za nanajvýš aktuálnu pre ombudsmanov v rozšírenej únii. Ako orgány dohľadu musia ombudsmani zohrávať rozhodujúcu úlohu pri zaisťovaní plného a správneho uplatňovania práva EÚ v členských štátoch. Rokovania v Haagu boli zamerané na spôsob spolupráce ombudsmanov pri riadnom plnení tejto svojej úlohy. Dôležité závery sa týkali budúcej spolupráce medzi členmi siete a pokrok v týchto iniciatívach sa bude kontrolovať na budúcom seminári národných ombudsmanov, ktorý sa uskutoční v roku 2007 v Štrasburgu.

Bulletin *European Ombudsmen* slúžil aj v roku 2005 ako mimoriadne hodnotný nástroj na výmenu informácií o práve EÚ a najlepších postupoch. Dve čísla, uverejnené v apríli a októbri, sa zaoberali témami ako budúca Agentúra základných práv EÚ, prístup k dokumentom a ochrana osobných údajov, diskriminácia a prekážky voľného pohybu, väzenské problémy v niektorých členských štátoch, zabezpečovanie zdravotníckej starostlivosti a problémy, s ktorými sa stretávajú prisťahovalci. Počas roka pokračoval vývoj elektronického dokumentárneho a diskusného fóra ombudsmana, čo umožnilo úradom výmenu informácií uverejňovaním otázok a odpovedí. Začalo sa viacero veľkých diskusií o najrozmanitejších otázkach, ako je bezplatné požičiavanie kníh vo verejných knižniciach alebo zverejňovanie rozhodnutí ombudsmanov na internete. Elektronická spravodajská služba ombudsmana — *Ombudsman Daily News* — bola publikovaná každý deň, vrátane článkov, tlačových správ a oznámení úradov v každej krajine zapojenej do siete.

Informačné návštevy ombudsmanov v členských štátoch a pristupujúcich krajinách sa ukázali ako veľmi efektívne pokiaľ ide o rozvoj siete a predstavujú vynikajúci prostriedok rozširovania vedomostí o celom rade nástrojov, ktoré sieť poskytuje.

Rokovania

Snahy ombudsmana spolupracovať so svojimi partnermi v priebehu roka presiahli činnosti v rámci Európskej siete ombudsmanov. S úmyslom podporiť postavenie ombudsmana, rokovať o medziinštitucionálnych vzťahoch a šíriť najlepšie postupy sa zúčastnil na mnohých podujatiach organizovaných národnými a regionálnymi ombudsmanmi a rokoval s viacerými ombudsmanmi a predstaviteľmi ombudsmanských inštitúcií z krajín EÚ i mimo nej.

Komunikačné aktivity

Ombudsman, ktorý je vždy pripravený šíriť medzi občanmi povedomie o ich práve sťažovať sa, využil príležitosť desiateho výročia tejto inštitúcie na zorganizovanie alebo usporiadanie viacerých podujatí, ktorých cieľom bolo zvýšenie znalosti o jeho úlohe. Dňa 28. októbra zorganizoval *Institut des hautes études européennes* štrasburskej *Université Robert Schuman* kolokvium s názvom *Le Médiateur européen: bilan et perspectives* („Európsky ombudsman — hodnotenie a perspektívy“). Viac ako 80 vysokoškolských učiteľov, študentov, právnikov, zamestnancov EÚ a ďalších účastníkov bolo prítomných na podujatí, ktoré otvorila senátorka a primátorka Štrasburgu Fabienne KELLEROVÁ.

Dňa 6. decembra usporiadal ombudsman v Bruseli dve podujatia s názvom „Európsky ombudsman: 10 rokov, 20 000 sťažností — je to priveľa alebo primálo?“ Podujatie bolo zorganizované v spolupráci s Európskym novinárskym centrom formou tlačového seminára a verejného pracovného seminára určeného najmä pre médiá, mimovládne organizácie, záujmové skupiny a miestne zastupiteľstvá a občanov, ktorí sa zaujímajú o prácu ombudsmana. Z diskusie počas týchto podujatí vyplynuli kľúčové otázky, nad ktorými by mal ombudsman uvažovať, keď inštitúcia vstúpi do druhého desaťročia svojho pôsobenia.

Ombudsman pokračoval v informačných návštevách členských štátov návštevou Spojeného kráľovstva v novembri 2005. Počas tejto návštevy sa ombudsman stretol s občanmi, potenciálnymi sťažovateľmi, pracovníkmi verejnej správy, členmi súdov a najvyššími politickými predstaviteľmi. Táto návšteva sa ukázala ako vynikajúci prostriedok na zvýšenie povedomia práv občanov, zvýraznenie profilu práce ombudsmana medzi najvýznamnejšími predstaviteľmi súdnej, zákonodarnej a výkonnej moci a na obohatenie cennej spolupráce ombudsmana s kolegami ombudsmanmi v Spojenom kráľovstve.

Ombudsman a jeho zamestnanci pokračovali v roku 2005 v úsilí o prezentáciu práce inštitúcie na konferenciách, seminároch a rokovaní a v priebehu roka sa uskutočnilo okolo 120 takýchto prezentácií. Tieto stretnutia pomohli zvýšiť informovanosť o práci ombudsmana medzi potenciálnymi sťažovateľmi a zainteresovanými občanmi.

Rýchlo pokračovali mediálne aktivity so 17 tlačovými správami distribuovanými novinárom po celej Európe. Ombudsman poskytol novinárom vyše 50 rozhovorov pre tlač, rozhlas a televíziu v Štrasburgu, Bruseli a inde. O svojej práci hovoril a odpovedal na otázky aj na tlačových konferenciách a poradách.

Materiály o práci ombudsmana sa distribuovali voľne počas celého roka a najmä počas dní otvorených dverí, ktoré organizoval Európsky parlament. Pri príležitosti bruselského dňa otvorených dverí 30. apríla bola v 24 jazykoch vydaná *pohľadnica k desiatemu výročiu Európskeho ombudsmana*. K desiatemu výročiu vydal ombudsman aj spomienkovú publikáciu. Publikácia nazvaná *The European Ombudsman: Origins, Establishment, Evolution* (Európsky ombudsman – začiatky, zriadenie a vývoj) vo viazanom aj brožovanom vydaní bola predstavená v Haagu v rámci piateho seminára národných ombudsmanov. V roku 2005 bola v 24 jazykoch vydaná aj novelizovaná verzia *Európskeho kódexu dobrej správnej praxe*. Vyše 100 000 výtlačkov kódexu sa distribuovalo ombudsmanom, poslancom EP, vedúcim pracovníkom inštitúcií a orgánov EÚ, zastupiteľským úradom Komisie a úradom parlamentov v členských štátoch, vysielateľom a sieťam EÚ, orgánom verejnej správy na národnej a regionálnej úrovni v členských štátoch aj občanom a organizáciám, keď prejavili osobitný záujem o prácu inštitúcií EÚ. O publikáciu bol veľký záujem a dokonca roka došli žiadosti o mnoho tisíc ďalších výtlačkov.

Tieto publikácie boli sprístupnené na ombudsmanovej webovej stránke spolu s pravidelne uverejňovanými rozhodnutiami, tlačovými správami, štatistikami a podrobnými informáciami o jeho komunikačných aktivitách. V roku 2005 bola vytvorená nová sekcia webovej stránky, venovaná výhradne desiatemu výročiu inštitúcie. Na nej bola uverejnená *pamätná publikácia* a viaceré ďalšie dokumenty súvisiace s podujatiami desiateho výročia. V ďalšej sekcii stránky, ktorá bola vytvorená, sú historické dokumenty súvisiace so zriadením inštitúcie ombudsmana.

Od 1. januára do 31. decembra 2005 boli domovské stránky ombudsmana navštívené na internete 304 300-krát. So 71 166 návštevami bola najčastejšie navštívená anglická verzia stránok, potom nasledovala francúzska, talianska, španielska, nemecká a poľská verzia. Pokiaľ ide o geografický pôvod návštev, najviac návštevníkov bolo z Belgicka (27 517 návštev), potom z Talianska, zo Španielska, z Francúzska, Nemecka a Poľska.

Vnútrotný vývoj

V roku 2005 ombudsman pokračoval v úsilí zabezpečiť, aby inštitúcia bola zariadená na vybavovanie sťažností občanov z 25 členských štátov v 21 jazykoch zmluvy.

V roku 2005 sa reorganizoval ombudsmanov úsek správy a financií rozdelením na štyri oddelenia – oddelenie správy, oddelenie financií, oddelenie vybavovania sťažností a oddelenie komunikácie.

Účelom tejto prestavby bolo umožniť väčšiu špecializáciu jednotlivých oddelení s koordináciou zabezpečenou vedúcim úseku. V právnom úseku sa posilnili postupy riadenia prípadov a kontroly kvality, aby zaisťovali dôsledné sledovania a spoľahlivé vybavovanie veľkých počtov sťažností väčším kolektívom právnikov.

Počet pracovných miest v ombudsmanovom pláne zamestnancov sa zvýšil z 38 v roku 2004 na 51 v roku 2005, v súlade s viacročným rozpočtovým plánom, ktorý prijal Parlament v roku 2002. V tomto pláne sa uvažovalo s postupným obsadzovaním nových miest v súvislosti s rozširovaním Únie v rokoch 2003 – 2005. V roku 2006 sa v rozpočte, ktorý prijali rozpočtové orgány v decembri 2005, počíta so zvýšením počtu na 57 miest. Dôvodom tohto zvýšenia počtu je najmä nadchádzajúce rozšírenie Európskej únie (o Bulharsko a Rumunsko) a vykonanie rozhodnutia dosiahnuť úplné osamostatnenie personálneho riadenia úradu ombudsmana od organizačných zložiek Parlamentu. Jednou z priorít tohto desiateho roka inštitúcie bola v skutočnosti revízia dohôd o spolupráci s Parlamentom s prihliadnutím na možnosť ich prispôbenia novým skutočnostiam. Podpísanie novej dohody bolo stanovené na začiatok roku 2006 s cieľom zachovať intenzívnu spoluprácu s Parlamentom vo všetkých oblastiach, v ktorých je možné výrazné zefektívnenie a úspora rozpočtových prostriedkov.

Ombudsman predstavil rozpočet na rok 2006 podľa novej štruktúry rozpočtu (nových nomenklatúr). Účelom tejto novej štruktúry je zvýšiť transparentnosť a uľahčiť rozpočtovému orgánu zvýšenú kontrolu umožnením lepšieho prehľadu o výdavkoch podobného charakteru, ktoré boli v dosiaľ používanej štruktúre rozptýlené vo viacerých hlavách a kapitolách. Celková dotácia na rok 2006 je 7 682 538 eur (oproti 7 312 614 eurám v roku 2005).

2 SŤAŽNOSTI A VYŠETROVANIA

Jeden z najdôležitejších spôsobov, akým Európsky ombudsman podporuje správny úradný postup je prešetrovanie možného nesprávneho úradného postupu a odporúčanie nápravného kroku, ak je to potrebné. Prípadné prípady nesprávneho úradného postupu sa dostávajú do pozornosti ombudsmana hlavne prostredníctvom sťažností, vybavovanie ktorých predstavuje najdôležitejší aspekt reaktívnej úlohy ombudsmana.

Právo sťažovať sa Európskemu ombudsmanovi je jedno z práv občanov Európskej únie (článok 21 Zmluvy o ES) a je zahrnuté do Charty základných práv (článok 43).

Ombudsman má tiež možnosť viesť vyšetrovania z vlastnej iniciatívy a tým zohrávať proaktívnu úlohu v boji proti nesprávnemu úradnému postupu.

2.1 PRÁVNÝ ZÁKLAD PRÁCE OMBUDSMANA

Prácu ombudsmana upravuje článok 195 Zmluvy o ES, štatút ombudsmana (ktorý je rozhodnutím Európskeho parlamentu¹) a vykonávacie ustanovenia prijaté ombudsmanom podľa článku 14 štatútu.

Vykonávacie ustanovenia sa týkajú internej prevádzky kancelárie ombudsmana. Aby však boli zrozumiteľné a užitočné pre občanov, obsahujú aj určité materiály súvisiace s ostatnými inštitúciami a orgánmi, ktoré sú už zahrnuté do štatútu. Súčasné vykonávacie ustanovenia nadobudli účinnosť 1. januára 2003. Sú dostupné vo všetkých úradných jazykoch na internetovej stránke ombudsmana (<http://www.ombudsman.europa.eu>) a ako tlačенý exemplár v kancelárii ombudsmana.

2.2 MANDÁT EURÓPSKEHO OMBUDSMANA

Článok 195 Zmluvy o ES oprávňuje ombudsmana prijímať od občanov Únie alebo od fyzických či právnických osôb s bydliskom alebo zaregistrovaným sídlom v členskom štáte sťažnosti týkajúce sa prípadov nesprávneho úradného postupu inštitúcií alebo orgánov Spoločenstva s výnimkou Súdneho dvora a Súdu prvého stupňa pri výkone ich súdnych funkcií. Sťažnosť preto nespadá pod mandát, ak:

1. sťažovateľ nie je osobou oprávnenou predkladať sťažnosť;
2. sťažnosť nie je podaná proti inštitúcii alebo orgánu Spoločenstva;
3. je sťažnosť podaná proti Súdnemu dvoru alebo Súdu prvého stupňa pri plnení ich súdnej úlohy; alebo

¹ Európsky parlament: rozhodnutie 94/262 z 9. marca 1994 o pravidlách a všeobecných podmienkach vykonávania úloh ombudsmana, Ú.v. 1994 L 113, s.15.

4. sa sťažnosť netýka možného prípadu nesprávneho úradného postupu.

Body 1, 2 a 4 sú ďalej rozobrané nižšie.

2.2.1 Neoprávnené sťažnosti

Hoci právo sťažovať sa Európskemu ombudsmanovi je obmedzené na občanov s bydliskom a právnické osoby so zaregistrovaným sídlom v členskom štáte, ombudsman má tiež právo začať vyšetrovania z vlastnej iniciatívy. Využívajúc právomoc vlastnej iniciatívy môže ombudsman skúmať možný prípad nesprávneho úradného postupu, ku ktorému bola vznesená sťažnosť, dokonca aj keď sťažovateľ nie je oprávnenou osobou. V roku 2005 boli začaté tri takéto prešetrovania z vlastnej iniciatívy.

Ombudsman pristupuje k otázke, či má využiť právomoc vlastnej iniciatívy na základe jednotlivých prípadov. Žiadna sťažnosť nebola doteraz zamietnutá len preto, že sťažovateľ nie je oprávnenou osobou.

2.2.2 Inštitúcie a orgány Spoločenstva

Mandát ombudsmana sa vzťahuje na inštitúcie a orgány Spoločenstva. Inštitúcie sú uvedené v článku 7 zmluvy, neexistuje však žiadna definícia alebo smerodajný zoznam orgánov Spoločenstva. Termín zahŕňa orgány ustanovené zmluvami, ako napríklad Hospodársky a sociálny výbor a Európska centrálna banka, ako aj agentúry zriadené legislatívou, ako napríklad Európska agentúra pre životné prostredie a Európske monitorovacie centrum pre rasizmus a xenofóbiu.

Príklady sťažností, ktoré neboli podané na inštitúciu alebo orgán Spoločenstva

SŤAŽNOSŤ PROTI ROZHODNUTIU EURÓPSKEJ RADY

Cyperský občan podal sťažnosť proti rozhodnutiu Európskej rady začať prístupové rokovania s Tureckom. Sťažovateľ tvrdil, že toto rozhodnutie porušuje základné zásady EÚ, akými sú sloboda, demokracia a rešpektovanie ľudských práv a základných slobôd a žiadal, aby boli výsledky Európskej rady vyhlásené za neplatné.

Európska rada na rozdiel od Rady Európskej únie nie je inštitúciou Európskeho spoločenstva. Podľa článku 4 Zmluvy o Európskej únii Európska rada „dáva Únii potrebné podnety na rozvoj a vymedzuje jej všeobecné politické smery“.

Prípad 221/2005/TN

ÚDAJNÝ URÁŽLIVÝ POSTUP COLNÍKOV

Občan Únie prepravoval tovar zo Santanderu v Španielsku do Ríma v Taliansku. Sťažoval sa nato, že ho zastavili a prehliadli colníci na diaľnici neďaleko Nice. Sťažovateľ uviedol, že s ním zaobchádzali urážlivo, že jeho tovar zostal otvorený na chodníku, a že mu colníci odmietli podať akékoľvek vysvetlenie ich konania.

Sťažnosť sa netýkala konania inštitúcií alebo orgánov Spoločenstva, a preto nespádala pod mandát Európskeho ombudsmana.

Európsky ombudsman postúpil prípad francúzskemu ombudsmanovi, ktorý je kompetentný zaoberať sa sťažnosťami proti francúzskym colným úradom.

Prípad 3484/2005/JMA

2.2.3 „Nesprávny úradný postup“

Európsky ombudsman dôsledne zastáva názor, že nesprávny úradný postup je široký pojem, a že dobrá správa okrem iného vyžaduje dodržiavanie právnych predpisov a zásad, vrátane základných práv. Zásady dobrej správy však siahajú ďalej, od inštitúcií a orgánov Spoločenstva nevyžadujú len, aby rešpektovali svoje právne povinnosti, ale aj aby boli zamerané na služby a zabezpečili, aby sa s príslušníkmi verejnosti riadne zaobchádzalo a aby v plnej miere využívali svoje práva. Kým nezákonnosť nutne vedie k nesprávnemu úradnému postupu, nesprávny úradný postup nemá automaticky za následok nezákonnosť. Ak napríklad ombudsman zistí nesprávny úradný postup založený na porušení Charty základných práv Európskej únie (ktorá ako taká nie je právne záväzná), neznamená to automaticky, že existuje nezákonné správanie, ktoré by mohlo byť postihnuté súdom².

V odozve na výzvu Európskeho parlamentu jasne definovať nesprávny úradný postup ombudsman vo svojej *výročnej správe za rok 1997* uviedol nasledujúcu definíciu:

K nesprávnemu úradnému postupu dochádza, keď verejný orgán nekoná v súlade s pravidlom alebo princípom, ktorý ho zaväzuje.

V roku 1998 prijal Európsky parlament uznesenie, ktoré túto definíciu schvaľuje. Výmenou korešpondencie medzi ombudsmanom a Komisiou v roku 1999 sa potvrdilo, že Komisia tiež s touto definíciou súhlasí.

Charta základných práv, vyhlásená v decembri 2000, zahŕňa právo na dobrú správu ako základné právo občanov Únie (článok 41).

²

Pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 28. októbra 2004 vo veci T-219/02 a T-337/02, *Herrera proti Komisii*, odsek 101 a uznesenie predsedu Súdu prvého stupňa z 15. októbra 2004 vo veci T-193/04 R *Hans-Martin Tillack proti Komisii*, odsek 60.

Príklad sťažnosti, ktorá sa netýkala možného nesprávneho úradného postupu**CHYBA V NEMECKEJ VERZII SMERNICE**

Sťažovateľ sa vyučil za ošetrovateľa v bývalej NDR a pracoval v tomto povolání viac ako 15 rokov. Po tom, ako stratil zamestnanie v Nemecku, zamestnal sa v Rakúsku. Toto zamestnanie bolo ukončené, keď nemecké úrady nevystavili potvrdenie, ktoré požadoval rakúsky zamestnávateľ.

Podľa sťažovateľa európske predpisy od neho vyžadovali, aby preukázal, že v príslušnej oblasti pracoval určité obdobie bez prerušenia. Napriek svojim dlhoročným pracovným skúsenostiam nemohol túto požiadavku splniť, pretože bol dvakrát krátkodobo nezamestnaný. Tvrdil, že je to nespravodlivé.

Podľa článku 4 smernice 77/452/EHS „každý členský štát uzná ako dostatočný doklad diplomy, osvedčenia a iné doklady o odbornej spôsobilosti sestier zodpovedných za všeobecnú starostlivosť udelené týmito členskými štátmi (...), ak je k nim priložené osvedčenie o tom, že títo štátni príslušníci skutočne a zákonne vykonávali činnosti sestier zodpovedných za všeobecnú starostlivosť *najmenej tri roky v priebehu obdobia piatich rokov pred dátumom vydania uvedeného osvedčenia.*“

Znenie článku 4a smernice 77/452, ktorý bol zavedený po zjednotení Nemecka a týka sa diplomov vydaných v bývalej NDR, je rovnaké ako znenie článku 4. Nemecká verzia tohto ustanovenia však vyžaduje, aby príslušná osoba pracovala, *bez prerušenia*, aspoň tri roky počas piatich rokov predchádzajúcich dátumu vydania potvrdenia.

Sťažnosť bola pre ombudsmana neprijateľná, pretože sa netýkala nesprávneho úradného postupu, ale podstaty legislatívy EÚ.

S cieľom dať sťažovateľovi užitočnú radu ombudsman porovnal rôzne jazykové verzie smernice a zistil, že anglická, francúzska, španielska, portugalská, holandská a talianska verzia tohto ustanovenia nevyžadovali, aby zamestnanie trvalo bez prerušenia. Ombudsman preto dospel k záveru, že nemecká verzia je zjavne chybná a informoval v tomto zmysle Komisiu a sťažovateľa.

Komisia uznala analýzu ombudsmana a požiadala sťažovateľa, aby jej poskytol kópiu svojej korešpondencie s príslušnými nemeckými orgánmi a splnomocnil Komisiu, aby sa na tieto orgány obrátila v jeho mene. Ombudsman Komisii poďakoval za jej rýchlu a nápomocnú reakciu.

Prípad 2744/2005/GG

2.2.4 Európsky kódex dobrej správnej praxe

Dňa 6. septembra 2001 Európsky parlament schválil Európsky kódex dobrej správnej praxe, ktorý by mali inštitúcie a orgány Európskej únie, ich administratívy a ich úradníci rešpektovať v ich vzťahoch s verejnosťou. Kódex zohľadňuje zásady európskeho správneho práva obsiahnuté v judikatúre súdov Spoločenstva a čerpá inšpiráciu z národných zákonov. Parlament tiež apeloval na ombudsmana, aby uplatňoval Európsky kódex dobrej správnej praxe. Ombudsman preto pri skúmaní sťažností a pri vedení vyšetrovaní z vlastnej iniciatívy zohľadňuje pravidlá a zásady uvedené v kódexe.

2.3 PRÍPUSTNOSŤ A DÔVODY VYŠETROVANÍ

Sťažnosť oprávneného sťažovateľa na nesprávny úradný postup inštitúcie alebo orgánu Spoločenstva musí spĺňať kritérium prípustnosti, aby mohol ombudsman začať vyšetrovanie. Kritériá, ako ich stanovil štatút, sú tieto:

1. autor a predmet sťažnosti musí byť identifikovaný (článok 2.3 Štatútu);
2. Ombudsman nesmie zasahovať do prípadov predtým, ako tak urobia súdy alebo spochybňovať rozhodnutie súdu (článok 1.3);
3. sťažnosť musí byť vznesená v lehote dvoch rokov od dňa, kedy bol sťažovateľ oboznámený so skutočnosťami, na ktorých je sťažnosť založená (článok 2.4);
4. sťažnosti musí predchádzať náležitý správny administratívny prístup vo vzťahu k zainteresovanej inštitúcii alebo orgánu (článok 2.4);
5. v prípade sťažností týkajúcich sa pracovných vzťahov medzi inštitúciami a orgánmi a ich úradníkmi a zamestnancami musia byť pred predložením sťažnosti vyčerpané možnosti na predloženie interných administratívnych žiadostí a sťažností (článok 2.8).

Článok 195 Zmluvy o ES ustanovuje, že ombudsman má „viesť vyšetrovania, pre ktoré nájde dôvody“. V niektorých prípadoch nemusia existovať dostatočné dôvody nato, aby ombudsman začal vyšetrovanie, dokonca aj keď je sťažnosť prípustná.

Príklad sťažnosti, ktorá neobsahovala dostatočné dôvody pre začatie vyšetrovania

SŤAŽOVATEĽ OZNÁMIL ZÁMER ZAČAŤ PRÁVNE KONANIE

PU sťažovateľa, ktorý pracoval pre orgán Spoločenstva, nastalo zhoršenie zdravotného stavu a mal dlhé obdobia práceneschopnosti. Menujúci orgán odmietol žiadosť sťažovateľa ustanoviť posudkovú komisiu a zamietol následné odvolanie podané podľa článku 90 ods. 2 služobného poriadku. Sťažovateľ sa obrátil na ombudsmana koncom septembra 2005.

Sťažnosť spĺňala procesné aj hmotné požiadavky pre prípustnosť a sťažovateľ bol v tomto zmysle informovaný. Sťažovateľ však vyjadril zámer napadnúť zamietnutie odvolania podľa článku 90 ods. 2 na Súde prvého stupňa. Posledný termín na začatie konania vypršal začiatkom decembra 2005.

Sťažnosť ombudsmanovi nemá vplyv na časové limity pre súdne konanie (článok 2 ods. 6 štatútu). Okrem toho keď ombudsman musí uzavrieť prípad z dôvodu právneho konania týkajúceho sa predložených skutočností, výsledky akéhokoľvek vyšetrovania, ktoré sa do tej chvíle uskutočnilo, sa uložia bez ďalších opatrení (článok 2 ods. 7 štatútu). Za týchto okolností ombudsman dospel k záveru, že neexistovali žiadne dôvody na začatie vyšetrovania.

Sťažovateľ bol vyzvaný, aby opätovne podal sťažnosť ombudsmanovi v prípade, že sa rozhodne nezačať súdne konanie.

Dôverný prípad

Ombudsman tiež zastáva názor, že ak sa už sťažnosťou ako petíciou zaoberal Výbor pre petície Európskeho parlamentu, obvykle neexistujú dôvody pre vyšetrovanie, pokiaľ nie je predložený nový dôkaz.

2.4 ANALÝZA SŤAŽNOSTÍ PRESKÚMANÝCH V ROKU 2005

V roku 2005 ombudsman dostal 3 920 nových sťažností, čo predstavuje nárast o 5 % v porovnaní s rokom 2004. Malo by sa však zohľadniť, že 335 nových sťažností sa týkalo rovnakej veci a bolo riešených v spoločnom vyšetrovaní (pozri zhrnutie prípadu 3452/2004/JMA a ďalších v kapitole 3 nižšie). V súlade s ustanoveným postupom sa do štatistiky vypracovanej ombudsmanom započítavajú všetky sťažnosti, ktoré majú za následok vyšetrovanie. S cieľom vyhnúť sa skresleniu sa neprípustné

hromadné sťažnosti zasielané e-mailom, ktorých sú často tisícky, do štatistiky samostatne započítavajú len po jedenástu sťažnosť vrátane.

V 3 705 prípadoch sťažnosti zaslali priamo jednotliví občania a 215 sťažností prišlo od združení alebo firiem. Ombudsman tiež začal päť vyšetrovaní z vlastnej iniciatívy.

Počas roku 2005 bol proces skúmania žiadostí s cieľom zistiť, či spadajú do mandátu, spĺňajú kritériá prípustnosti a poskytujú dôvody pre začatie vyšetrovania ukončený v 93 % prípadoch. Zo všetkých preskúmaných sťažností spadalo do rámca mandátu ombudsmana len niečo nad 30 %. Z nich 858 spĺňalo kritériá prípustnosti (vrátane 389 sťažností, ktoré viedli k spoločnému vyšetrovaniu), ale 132 neposkytovalo dôvody pre vyšetrovanie.

Na základe sťažností bolo počas roka otvorených spolu 338 nových vyšetrovaní (vrátane jedného spoločného vyšetrovania uvedeného vyššie). Ombudsman tiež začal päť vyšetrovaní z vlastnej iniciatívy. V analýze týchto vyšetrovaní v prílohe A je 389 sťažností v tej istej veci uvedených v jednom spoločnom vyšetrovaní.

Európsky ombudsman sa v roku 2005 zaoberal spolu 627 vyšetrovaniami, z ktorých 284 bolo prenesených z roku 2004.

Tak, ako v predchádzajúcom roku väčšina vyšetrovaní sa týkala Komisie (68 %). Keďže Komisia je hlavnou inštitúciou Spoločenstva, ktorá prijíma rozhodnutia s priamym dosahom na občanov, je normálne, že by mala byť hlavným objektom sťažností občanov. 73 vyšetrovaní sa týkalo Európskeho úradu pre výber pracovníkov (EPSO), 58 sa týkalo Európskeho parlamentu a 14 sa týkalo rady Európskej únie.

Hlavnými typmi údajného nesprávneho úradného postupu bol nedostatok transparentnosti vrátane zamietnutia poskytnutia informácií (188 prípadov), nespravodlivé konanie alebo zneužívanie právomoci (132 prípadov), diskriminácia (103 prípadov), neuspokojivé postupy (78 prípadov), oneskorenie, ktorému bolo možné predísť (73 prípadov), nedbalosť (44 prípadov), nezabezpečenie plnenia povinností, teda neschopnosť Európskej komisie plniť si svoju úlohu „strážkyne zmluvy“ voči členským štátom (37 prípadov) a právna chyba (29 prípadov).

2.5 POSTÚPENIA SŤAŽNOSTÍ A RADY

Ak sťažnosť nespadá do mandátu, alebo je neprípustná, ombudsman sa vždy pokúša poradiť sťažovateľovi iný orgán, ktorý by sa mohol sťažnosťou zaoberať, najmä ak sa prípad týka práva Spoločenstva. Ak je to možné, ombudsman postupuje sťažnosť priamo inému kompetentnému orgánu so súhlasom sťažovateľa za predpokladu, že je sťažnosť odôvodnená.

Európsky ombudsman úzko spolupracuje so svojimi národnými a regionálnymi protistranami v členských štátoch prostredníctvom európskej siete ombudsmanov (pozri kapitolu 5 nižšie). Jedným z účelov siete je uľahčiť rýchle postúpenie sťažností príslušným národným alebo regionálnym ombudsmanom alebo podobným orgánom. Plnohodnotným členom siete je tiež Výbor pre petície Európskeho parlamentu.

V roku 2005 bolo postúpených 114 sťažností. Z nich 91 bolo postúpených národnému alebo regionálnemu ombudsmanovi, dvanásť Európskemu parlamentu, aby sa nimi zaoberal ako petíciami, šesť Európskej komisii a päť sieti SOLVIT³.

³

SOLVIT je sieť zriadená Európskou komisiou na pomoc ľuďom, ktorí čelia prekážkam, keď sa pokúšajú uplatňovať svoje práva na vnútornom trhu Únie.

Rada bola poskytnutá v 2 329 prípadoch. V 945 z nich dostal sťažovateľ radu, aby sa obrátil na národného alebo regionálneho ombudsmana a 144 sťažovateľov dostalo radu, aby predložili petíciu Európskemu parlamentu. V 376 prípadoch bola poskytnutá rada kontaktovať Európsku komisiu. Tento údaj obsahuje niektoré prípady, v ktorých bola sťažnosť na Komisiu vyhlásená za neprípustnú, pretože neboli uplatnené vhodné administratívne postupy. V 112 prípadoch bola poskytnutá rada kontaktovať sieť SOLVIT. V 752 prípadoch sťažovateľ dostal radu, aby kontaktoval iné orgány, hlavne špecializovaných ombudsmanov alebo orgány zaoberajúce sa sťažnosťami v členskom štáte.

Priklady postúpených prípadov

VÍZOVÁ POVINNOSŤ PRE OSOBY S POBYTOM BEZ OBČIANSTVA

Podľa sťažovateľa, švédskeho občana, Lotyšsko vydáva svojim rusky hovoriacim obyvateľom osobitné pasy. Sťažovateľa informovali, že Schengenská dohoda zaväzuje členské štáty EÚ žiadať víza od Lotyšov, ktorí sú držiteľmi osobitných pasov. Sťažovateľ žiadal, aby buď Lotyšsko vydávalo obyčajné pasy pre všetkých svojich občanov, alebo aby ustanovenie Schengenskej dohody diskriminujúce rusky hovoriacich Lotyšov bolo zrušené.

V súvislosti s požiadavkou voči Lotyšsku sťažovateľ dostal radu, aby sa obrátil na národnú kanceláriu pre ľudské práva. V súvislosti so Schengenskou dohodou ombudsman vzal na vedomie, že sťažovateľ uviedol, že nevedel získať vysvetlenie, ktoré jej ustanovenia umožňujú takúto diskrimináciu. S cieľom pomôcť sťažovateľovi získať informácie ombudsman postúpil prípad Komisii. Komisia sťažovateľovi vysvetlila, že právo Spoločenstva nebráni členským štátom vyňať držiteľov lotyšských pasov, ktorí nemajú občianstvo krajiny, z vízovej povinnosti. Komisia ďalej poukázala nato, že táto právna situácia sa skúma s cieľom vyňať držiteľov pasov, ktorí sú cudzincami alebo nie sú občanmi a majú pobyt v členskom štáte, z vízovej povinnosti.

Prípad 1254/2005/TN

DISKRIMINÁCIA VO VNÚTROŠTÁTNYCH DAŇOVÝCH ZÁKONCH

Nemecký občan pracujúci v Španielsku sa sťažoval, že normálna progresívna sadzba dane z príjmu sa v Španielsku vzťahuje len na cudzincov po tom, ako tam odpracovali najmenej 183 dní. Sťažovateľ to považoval za diskrimináciu, pretože sadzba, ktorá sa vzťahovala naňho a na jeho nemeckých kolegov bola 25 percent, zatiaľ čo na jeho španielskych kolegov sa vzťahovala sadzba 6 až 9 percent.

Ombudsman so súhlasom sťažovateľa postúpil sťažnosť Komisii.

Komisia sťažovateľovi pohotovo odpovedala a uviedla, že si tento problém uvedomuje a zastáva názor, že dotknutá legislatíva by mohla v niektorých prípadoch narušiť voľný pohyb pracovníkov. Poslala preto španielskym úradom odôvodnené stanovisko, v ktorom ich žiada zmeniť príslušné ustanovenia.

Neskôr sa ukázalo, že Komisia predložila túto vec Súdnemu dvoru.

Prípad 2703/2005/GG

NÁROK NA DÁVKY V NEZAMESTNANOSTI

Francúzska organizácia spravujúca platby poistenia v nezamestnanosti (Assedic) súhlasila, že sťažovateľke, francúzskej občianke, zaplatí dávky v nezamestnanosti, ak sa zúčastní kurzu odbornej prípravy. Sťažovateľka sa kurzu zúčastnila v Belgicku, aby sa mohla stať zdravotnou sestrou. Assedic jej odmietol zaplatiť dávky v nezamestnanosti, pretože jej školiace stredisko sa nenachádzalo vo Francúzsku.

Po získaní súhlasu sťažovateľky Európsky ombudsman postúpil prípad francúzskemu ombudsmanovi.

Francúzsky ombudsman potom informoval Európskeho ombudsmana, že sa našlo riešenie tejto sťažnosti.

Prípad 1363/2004/ELB.

NEUZNANIE MANŽELSTVA

Lotyšská občianka sa sťažovala, že írske úrady odmietli uznať platnosť jej manželstva, ktoré bolo uzavreté v Írsku podľa ruského pravoslávneho obradu, a že hrozili deportáciou jej manžela, občana Ukrajiny.

Európsky ombudsman postúpil sťažnosť írskemu ombudsmanovi a v tomto zmysle informoval sťažovateľku.

Írsky ombudsman potom informoval Európskeho ombudsmana, že medzitým bolo uzavreté manželstvo podľa írskeho občianskeho práva, a že prípadom sa zaoberá írsky najvyšší súd.

Prípad 2622/2005/JMA

2.6 POSTUPY OMBUDSMANA

Všetky sťažnosti zaslané ombudsmanovi sú registrované a potvrdzované, bežne do týždňa od ich prijatia. Sťažovateľ je informovaný o danom postupe v potvrdzujúcom liste, ktorý obsahuje meno a telefónne číslo osoby, ktorá sa sťažnosťou zaoberá. Sťažnosť je analyzovaná, aby sa určilo, či sa má začať vyšetrovanie a sťažovateľ je bežne informovaný o výsledku analýzy do jedného mesiaca.

Ak nie je začaté žiadne vyšetrovanie, sťažovateľ je informovaný o dôvode. Ak je to možné, sťažnosť sa postupuje, alebo sťažovateľovi je poskytnutá vhodná rada o kompetentnom orgáne, na ktorý sa môže obrátiť.

2.6.1 Začatie vyšetrovania

Prvým krokom pri vyšetrovaní je zaslanie sťažnosti dotknutej inštitúcii alebo orgánu a žiadosť o zaslanie stanoviska ombudsmanovi, bežne do troch kalendárnych mesiacov. V roku 2004 Európsky parlament a Komisia súhlasili akceptovať kratší časový limit v dĺžke dvoch mesiacov pre sťažnosti na zamietnutie prístupu k dokumentom.

Počas roka 2005 Európska komisia prijala nový vnútorný postup s cieľom dať jednotlivým členom Komisie väčší priestor pri riešení sťažností, ktoré ombudsman zaznamenal vo vzťahu ku Komisii. V predchádzajúcom systéme, ktorý bol prijatý v roku 1994 a prehodnotený v roku 1995, bol na doručovanie oznámení a dokumentov ombudsmanovi splnomocnený len predseda Komisie. Toto splnomocnenie bolo ďalej delegované na generálneho tajomníka⁴. Podľa nového systému, ktorý sa uplatňuje od 1. novembra 2005, je právomoc predsedu nahradená právomocou priznanou členovi Komisie zodpovednému za vyšetrovanú vec⁵. Žiadne ďalšie delegovanie nie je povolené, hoci hodnotná koordinačná úloha generálneho sekretariátu zostala zachovaná. Ombudsman privítal tento nový postup, ktorý by mal pomôcť zabezpečiť súdržnosť a kvalitu odpovedí Komisie na sťažnosti.

⁴ Postup splnomocnenia 1995/4749; PV(94)1213, 7/9/2004; PV (95)1260, 13/9/1995.

⁵ Oznámenie predsedu po dohode s podpredsedníčkou pani Wallström: Právomoc prijímať a doručovať oznámenia európskemu ombudsmanovi a oprávniť zamestnancov verejnej správy vystúpiť pred Európskym ombudsmanom (SEK(2005)1227/4), 4. október 2005.

2.6.2 Spravodlivý proces

Zásada spravodlivého procesu si vyžaduje, aby rozhodnutie ombudsmana o sťažnosti nebralo do úvahy informácie obsiahnuté v dokumentoch poskytnutých sťažovateľom, inštitúciou alebo orgánom Spoločenstva, pokiaľ druhá strana nemala príležitosť do dokumentov nahliadnuť a uviesť svoje stanovisko.

Ombudsman preto zasiela stanovisko inštitúcie alebo orgánu Spoločenstva sťažovateľovi s výzvou predložiť pripomienky. Ten istý postup sa dodržiava, ak sa sťažnosť ďalej prešetruje.

Zmluva ani štatút neustanovujú odvolanie, ani iné opravné prostriedky voči rozhodnutiam ombudsmana týkajúce sa vybavovania alebo výsledku sťažnosti. Tak, ako všetky iné inštitúcie Spoločenstva však ombudsman podlieha žalobe o odškodnenie na základe článku 288 Zmluvy o ES. V zásade je možné začať takéto konanie proti ombudsmanovi na základe údajného nesprávneho vybavovania sťažnosti.

2.6.3 Nahliadanie do spisov a vypočúvanie svedkov

Článok 3.2 štatútu ombudsmana žiada, aby inštitúcie a orgány Spoločenstva poskytli ombudsmanovi informácie, ktoré od nich požaduje, a aby mu poskytli prístup k dotknutým materiálom. Odmietnuť môžu len z riadne opodstatnených dôvodov utajenia.

Právomoc ombudsmana nahliadať do spisov mu umožňuje, aby overoval úplnosť a presnosť informácií poskytnutých dotknutými inštitúciami alebo orgánmi Spoločenstva. Preto je dôležitou zárukou pre sťažovateľa a verejnosť, že ombudsman môže viesť dôkladné a úplné vyšetrovanie.

Článok 3.2 štatútu tiež žiada od úradníkov a iných zamestnancov inštitúcií a orgánov Spoločenstva, aby na žiadosť ombudsmana svedčili. Vyjadrujú sa v mene svojich správnych orgánov a v súlade s ich pokynmi a naďalej sú viazaní povinnosťou zachovávať služobné tajomstvo.

V roku 2005 bola právomoc ombudsmana nahliadať do spisov inštitúcie využitá v deviatich prípadoch. Právomoc vypočúvať svedkov bola využitá v jednom prípade.

2.6.4 Otvorené konanie

Sťažnosti zaslané ombudsmanovi sú vybavované verejne, pokiaľ sťažovateľ nežiada o dôvernosť.

Článok 13 vykonávacích predpisov zabezpečuje sťažovateľovi prístup k materiálom ombudsmana o jeho sťažnosti. Článok 14 zabezpečuje verejný prístup k dokumentom vo vlastníctve ombudsmana, za tých istých podmienok a obmedzení, aké sú ustanovené nariadením 1049/2001⁶. Ale ak ombudsman vyšetruje materiály dotknutej inštitúcie alebo orgánu, alebo získava dôkazy od svedka, sťažovateľ ani verejnosť nemôžu mať prístup k žiadnym dôverným dokumentom alebo dôverným informáciám získaným v dôsledku vyšetrovania alebo vypočúvania (článok 13.3 a 14.2). Účelom tohto vylúčenia je umožniť ombudsmanovi uplatňovanie právomocí pri vyšetrovaní.

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, Ú. v. 2001 L 145, s. 43.

2.7 VÝSLEDKY VYŠETROVANÍ

Počas vyšetrovania je sťažovateľ informovaný o každom prijatom novom kroku. Keď sa ombudsman rozhodne uzatvoriť vyšetrovanie, informuje sťažovateľa o výsledkoch vyšetrovania a svojich záveroch. Rozhodnutia ombudsmana nie sú právne záväzné a nepredstavujú zákonne vykonateľné práva alebo povinnosti pre sťažovateľa, ani pre dotknutú inštitúciu alebo orgán.

V roku 2005 ombudsman uzatvoril 312 vyšetrovaní, z ktorých 302 bolo vyšetrovaniami sťažností a desať z nich bolo vyšetrovaniami z vlastnej iniciatívy.

Ak sa vyšetrovanie zaoberá viac ako jedným obvinením alebo sťažnosťou, môže to viesť k rôznym zisteniam ombudsmana.

2.7.1 Žiaden nesprávny úradný postup

V roku 2005 bolo 114 prípadov (z ktorých šesť bolo prípadov vlastnej iniciatívy) uzavretých so zistením, že nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu. Takýto výsledok nie je nevyhnutne pre sťažovateľa negatívny, keďže takto aspoň dostane úplné vysvetlenie od dotknutej inštitúcie alebo orgánu o tom, čo vykonali. Dokonca aj keď ombudsman nezistí žiadny nesprávny úradný postup, môže identifikovať príležitosť pre inštitúciu alebo orgán, aby zlepšili kvalitu svojej správy v budúcnosti. V takýchto prípadoch ombudsman pridáva ďalšiu poznámku.

2.7.2 Prípady vyriešené inštitúciou a priateľské riešenia

Ak je to možné, ombudsman sa pokúša o dosiahnutie pozitívneho výsledku, ktorý uspokojí aj sťažovateľa, aj inštitúciu, proti ktorej je sťažnosť podaná. Spolupráca inštitúcií a orgánov Spoločenstva je veľmi dôležitá pre úspech pri dosahovaní takýchto výsledkov, ktoré pomáhajú posilňovať vzťahy medzi inštitúciami a občanmi, a ktoré môžu predchádzať potrebe nákladných a časovo náročných sporov.

V roku 2005 bolo 89 prípadov vyriešených samotnou inštitúciou alebo orgánom po sťažnosti ombudsmana. Z toho bolo 71 prípadov, pri ktorých viedla intervencia ombudsmana k získaniu rýchlej odpovede na korešpondenciu, ktorá nebola zodpovedaná (pozri časť 2.9 *výročnej správy za rok 1998*, kde sú uvedené podrobnosti o postupe používanom v takýchto prípadoch).

Ak vyšetrovanie vedie k zisteniu nesprávneho úradného postupu, ombudsman sa pokúša o dosiahnutie priateľského riešenia, ak je možné. V roku 2005 bolo navrhnutých 22 priateľských riešení, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje nárast o 83 %. V duchu dobrej spolupráce, ktorá stojí v pozadí nového vnútorného postupu Komisie uvedeného v bode 2.6.1 vyššie, ombudsman okrem toho písomne požiadal o osobnú účasť príslušného člena Komisie pri hľadaní uspokojivých výsledkov v dvoch prípadoch, v ktorých Komisia kladne nezareagovala na návrhy priateľského riešenia prednesené v roku 2004. Po dosiahnutí priateľského riešenia bolo v roku 2005 uzavretých sedem prípadov (vrátane jedného prípadu, keď bol návrh prednesený v roku 2004). Na konci roka 2005 bolo naďalej posudzovaných 18 návrhov priateľských riešení, vrátane dvoch vyššie uvedených prípadov, v ktorých Komisia kladne nezareagovala na predošlé návrhy priateľských riešení.

V niektorých prípadoch je možné dosiahnuť priateľské riešenie, ak dotknutá inštitúcia alebo orgán ponúkne sťažovateľovi kompenzáciu. Akákoľvek takáto ponuka je daná *ex gratia*: t. j. bez pripustenia právnej zodpovednosti a bez vytvorenia precedensu.

2.7.3 Kritické poznámky a návrhy odporúčaní

Ak priateľské riešenie nie je možné, alebo ak je snaha o priateľské riešenie neúspešná, ombudsman alebo prípad uzavrie kritickou poznámkou voči dotknutej inštitúcii alebo orgánu, alebo vypracuje návrh odporúčania.

Kritická poznámka je bežne vydaná, ak už nie je možné, aby dotknutá inštitúcia odstránila prípad nesprávneho úradného postupu, keď sa zdá, že nesprávny úradný postup nemá žiadne všeobecné dôsledky a ďalšie kroky ombudsmana sa zdajú byť zbytočné. Kritická poznámka je tiež vydaná, ak sa ombudsman domnieva, že návrh odporúčania by nemal žiadny užitočný účel, alebo že nie je vhodné predložiť špeciálnu správu v prípade, keď dotknutá inštitúcia alebo orgán neprijme návrh odporúčania.

Kritická poznámka potvrdzuje sťažovateľovi, že jeho sťažnosť je odôvodnená a naznačuje dotknutej inštitúcii alebo orgánu, čo urobili nesprávne, aby im pomohla predísť nesprávnemu úradnému postupu v budúcnosti. V roku 2005 ombudsman vydal 29 kritických poznámok.

V odozve na návrh Európskeho parlamentu ombudsman pravidelne informoval inštitúcie a orgány o svojom zámere žiadať informácie o akýchkoľvek ďalších opatreniach v dôsledku kritických poznámok. V roku 2005 Komisia reagovala na 18 kritických poznámok. Odozvy sú prediskutované v ďalšej časti (2.8) tejto kapitoly.

V prípadoch, keď sa ďalšie kroky ombudsmana ukážu ako potrebné (t. j. ak je možné, aby dotknutá inštitúcia odstránila prípad nesprávneho úradného postupu, alebo v prípadoch, keď je nesprávny úradný postup mimoriadne závažný alebo má všeobecné dôsledky), ombudsman bežne vydáva návrh odporúčania pre dotknutú inštitúciu alebo orgán. V súlade s článkom 3 ods. 6 štatútu ombudsmana musí inštitúcia alebo orgán zaslať podrobné stanovisko v lehote troch mesiacov. V roku 2005 bolo vydaných 20 návrhov odporúčaní. Okrem toho, osem návrhov odporúčaní z roku 2004 viedlo k rozhodnutiam v roku 2005. Deväť prípadov bolo uzavretých v roku, keď inštitúcia prijala návrh odporúčania. Tri prípady viedli k osobitnej správe Európskemu parlamentu. Šesť prípadov bolo uzavretých z iných dôvodov. Na konci roka 2005 bolo naďalej posudzovaných 11 návrhov odporúčaní, vrátane jedného návrhu predloženého v roku 2004.

2.7.4 Osobitné správy pre Európsky parlament

Ak inštitúcia alebo orgán Spoločenstva neodpovie na návrh odporúčania uspokojivo, ombudsman môže Európskemu parlamentu zaslať osobitnú správu. Osobitná správa môže obsahovať odporúčania.

Výročná správa Európskeho ombudsmana za rok 1998 poukázala nato, že možnosť predložiť Európskemu parlamentu osobitnú správu má pre prácu ombudsmana neoceniteľnú hodnotu.

Osobitná správa Európskemu parlamentu je posledný zásadný krok, ktorý ombudsman prijíma pri riešení prípadu, keďže prijatie uznesenia a výkon právomoci Parlamentu sú otázkami politického rozhodnutia Parlamentu. Ombudsman prirodzene poskytuje akékoľvek informácie a pomoc, ktorú môže Parlament požadovať pri práci s osobitnou správou.

Podľa rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu je za vzťahy Parlamentu s ombudsmanom zodpovedný Výbor pre petície. Na schôdzi Výboru pre petície 12. októbra 2005 sa ombudsman v súlade s článkom 195 ods. 3 rokovacieho poriadku Parlamentu rozhodol vystúpiť pred výborom na vlastnú žiadosť vždy, keď Parlamentu predloží osobitnú správu.

V roku 2005 boli Parlamentu predložené tri osobitné správy (prípady 1391/2002/JMA, 2395/2003/GG a 2485/2004/GG).

2.8 ROZHODNUTIA, KTORÝMI SA UZAVRELI PRÍPADY V ROKU 2005

Rozhodnutia, ktorými sa uzavreli prípady, sú bežne uverejnené na internetovej stránke ombudsmana (<http://www.ombudsman.europa.eu>) v angličtine a v jazyku sťažovateľa, ak ide o iný jazyk. Kapitola 3 obsahuje zhrnutia 65 rozhodnutí, ktorými sa uzatvorilo vyšetrovanie. Zhrnutia odrážajú celý rad predmetov a inštitúcií a orgánov Spoločenstva, na ktoré sa vzťahuje spolu 312 rozhodnutí, ktorými sa uzavreli vyšetrovania v roku 2005, spolu s rôznymi dôvodmi uzavretia. Indexované sú podľa referenčného čísla prípadu, všeobecného predmetu z hľadiska príslušnej kompetencie Spoločenstva; a typu nesprávneho úradného postupu, na ktorý poukazoval sťažovateľ.

Zvyšok tejto časti kapitoly 2 analyzuje najvýznamnejšie právne a faktické zistenia uvedené v rozhodnutiach. Organizovaný je z hľadiska horizontálnej klasifikácie hlavného predmetu vyšetrovania, rozdelený do piatich hlavných kategórií:

- otvorenosť (vrátane prístupu k dokumentom a informáciám) a ochrana údajov;
- Európska komisia ako strážkyňa zmluvy;
- verejné súťaže, zmluvy a granty;
- otázky týkajúce sa zamestnancov, vrátane náboru;
- iné veci.

Treba mať na zreteli, že uvedené kategórie sa výrazne prekrývajú. Napríklad otázky otvorenosti a verejného prístupu sa často otvárajú v sťažnostiach, ktoré sa týkajú náboru, alebo úlohy Komisie ako strážkyne zmluvy.

2.8.1 Otvorenosť, verejný prístup a ochrana osobných údajov

Vysoký pomer (24 %) sťažností udáva nedostatočnú otvorenosť. V článku 1 Zmluvy o Európskej únii sa hovorí o tom, že rozhodnutia v Únii sa prijímajú „čo najotvorenejšie“ a článok 255 Zmluvy o ES ustanovuje právo prístupu k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie. Toto právo je upravené nariadením 1049/2001⁷. Mnohé ďalšie inštitúcie a orgány Spoločenstva tiež prijali predpisy pre prístup k dokumentom po vyšetrovaniach, ktoré ombudsman viedol z vlastnej iniciatívy v rokoch 1996 a 1999.

Prístup k dokumentom a informáciám

Nariadenie č. 1049/2001 dáva žiadateľom možnosť voľby nápravného opatrenia: môžu spochybniť zamietnutie v súdnom konaní podľa článku 230 Zmluvy o ES, alebo prostredníctvom sťažnosti ombudsmanovi. V roku 2005 ombudsman prijal rozhodnutia o 14 sťažnostiach týkajúcich sa uplatňovania nariadenia č. 1049/2001, z ktorých 11 bolo proti Komisii, dve proti Rade a jedna proti Európskemu parlamentu. Dve ďalšie rozhodnutia sa týkali uplatňovania vlastných predpisov Európskej centrálnej banky (ECB) a Európskej investičnej banky (EIB) pre prístup k dokumentom.

Z celkového počtu 16 sťažností predložených v súlade s nariadením č. 1049/2001 alebo iných predpisov týkajúcich sa prístupu osem sťažností predložili jednotlivci, šesť mimovládne organizácie a dve sťažnosti predložili firmy. Osem z týchto prípadov bude uvedených nižšie v tomto oddieli.

V prípade 2066/2004/TN ombudsman preskúmal celkovú schému nariadenia č. 1049/2001 a dospel k názoru, že by bolo neprimerané a nepraktické vyžadovať od Komisie, aby vykonávala rovnakú hĺbkovú právnu analýzu, keď zvažuje, či sprístupniť legislatívny dokument v elektronickej forme

⁷

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, Ú. v. 2001 L 145, s. 43.

(tak, ako to vyžadujú články 2 ods. 4. a 12 ods. 4 nariadenia), akú musí vykonať, keď sa zaoberá opakovanou žiadosťou o prístup k dokumentu.

Ombudsman sa odvolal na článok 3 ods. 3 štatútu so žiadosťou o pomoc príslušných vnútroštátnych orgánov pri riešení dvoch sťažností proti odmietnutiu Komisie poskytnúť prístup k určitým dokumentom, ktoré vznikli v dotknutých členských štátoch. V prípade 3381/2004/TN išlo o dokumenty, ktoré tvorili odpoveď orgánov Spojeného kráľovstva na žiadosť Komisie o informácie v konaní podľa článku 226. Prípád 116/2005/MHZ sa týkal listu, ktorý Komisii zaslal minister financií Portugalska v rámci konania vo veci nadmerného deficitu. Zásah ombudsmana u vnútroštátnych orgánov priniesol v oboch prípadoch sťažovateľom kladný výsledok, pretože Komisia zmenila svoj postoj a súhlasila s poskytnutím prístupu k dotknutým dokumentom.

Ombudsman posudzoval uplatnenie výnimiek uvedených v nariadení č. 1049/2001 v piatich prípadoch: 2821/2004/OV, 2229/2003/MHZ, 1368/2004/GG a v dvoch prípadoch uvedených vyššie, týkajúcich sa dokumentov, ktoré vznikli v členských štátoch.

V prípade 2821/2004/OV ombudsman zamietol dôvod sťažovateľa, že na zverejnenie existuje vyšší verejný záujem a zistil, že keďže konanie vo veci uloženia pokuty členskému štátu podľa článku 228 Zmluvy o ES stále prebiehalo, Komisia mala právo odoprieť prístup k vnútornému dokumentu podľa prvého pododseku článku 4 ods. 3 nariadenia.

V prípade 2229/2003/MHZ ombudsman dospel k názoru, že judikatúra umožnila Komisii odoprieť prístup k písomnej výzve podľa článku 4 ods. 2 tretej zarážky nariadenia č. 1049/2001 (účel inšpekcií, vyšetrovania a kontroly). Ombudsman však zamietol argument Komisie, že zverejnenie mohlo viac poškodiť verejný záujem, pretože sťažovateľ zamýšľal použiť list v konaní pred vnútroštátnymi súdmi.

Návrh odporúčania ombudsmana v prípade 1368/2004/GG umožnil sťažovateľovi získať aspoň čiastočný prístup k niektorým dotknutým dokumentom, na ktoré Komisia uplatnila výnimku podľa článku 4 ods. 1b (súkromie a bezúhonnosť jednotlivca, predovšetkým v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva týkajúcimi sa ochrany osobných údajov) a článku 4 ods. 2 prvej zarážky (obchodné záujmy fyzickej alebo právnickej osoby) nariadenia.

Ombudsman tiež posudzoval niektoré výnimky obsiahnuté v predpisoch ECB a EIB pre prístup k dokumentom.

V prípade 3442/2004/PB ombudsman dospel k názoru, že predpisy EIB jej umožňujú odoprieť prístup k informáciám o úveroch, poskytnutých sprostredkujúcimi bankami, pre malé a stredné projekty v oblasti obnoviteľnej energie.

V prípade 3054/2004/TN chcel sťažovateľ vedieť, či ECB intervenovala na devízových trhoch s cieľom zmierniť pád dolára a zvýšenie hodnoty eura. Ombudsman sa domnieval, že ECB podala sťažovateľovi jasné a jednoznačné vysvetlenie svojich dôvodov pre zamietnutie odpovede, aby sťažovateľ mohol pochopiť, prečo ECB odmietla vyzradiť túto kategóriu informácií. Keďže predpisy ECB obsahujú výnimku na ochranu verejného záujmu vo vzťahu k menovej stabilite a stabilite výmenného kurzu, ombudsman nezistil žiadny dôvod pre ďalšie konanie vo veci žiadosti sťažovateľa, aby ECB poskytla príslušné informácie.

Ďalšie otázky otvorenosti

Ombudsman počas konkrétneho konzultačného postupu preskúmal, či Komisia dodržiava päť minimálnych noriem pre konzultácie so záujmovými stranami, stanovených v jej oznámení z roku 2002 (KOM(2002)704) a nezistil žiadny nesprávny úradný postup (prípád 948/2004/OV).

V roku 2005 ombudsman uzavrel tri prípady po predložení návrhu odporúčania Európskemu úradu pre výber pracovníkov (EPSO) v súvislosti s informáciami poskytovanými kandidátom pri náborových výberových konaniach. Odpovede EPSO na návrhy odporúčaní podali podrobné dodatočné informácie, ktoré by dotknutým sťažovateľom pomohli porozumieť ich bodovému ohodnoteniu, nastolili však tiež významné faktické a právne otázky všeobecnejšej povahy. Ombudsman sa preto rozhodol

začať vyšetrowanie z vlastnej iniciatívy týkajúce sa prístupu k hodnotiacim kritériám stanoveným výberovými komisiami (pozri zhrnutie prípadu 2097/2003/PB v časti 3.1.3.).

Prípád 2395/2003/GG sa týkal otázky, či by schôdze Rady týkajúce sa jej legislatívnej právomoci mali byť vždy verejné. Ombudsman sa domnieval, že zásada, že rozhodnutia by sa mali prijímať „čo najotvorenejšie“ (článok 1 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii) sa vzťahuje na Radu. Článok 207 Zmluvy o ES (týkajúci sa prijatia vlastného rokovacieho poriadku Radou) nestanovuje, že stupeň, v akom majú byť schôdze Rady týkajúce sa jej legislatívnej právomoci otvorené verejnosti sa má považovať za politickú voľbu a má byť ponechaný na vôli Rady. Nový rokovací poriadok, ktorý Rada prijala v roku 2000, už zabezpečil zvýšenú otvorenosť jej legislatívnych schôdzí a tým jasne ukázal, že kroky na zvýšenie transparentnosti jej legislatívnej činnosti musia, a môžu, byť prijaté podľa práva Spoločenstva v súčasnom znení. Ombudsman preto predložil osobitnú správu Európskemu parlamentu. Správa odporúčala, aby Rada prehodnotila svoje odmietnutie rozhodnutia stretávať sa verejne kedykoľvek bude konať v rámci svojej legislatívnej právomoci.

Sťažnosti týkajúce sa ochrany údajov a spolupráca s Európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov

V prípade 224/2004/PB ombudsman zistil, že zastúpenie Komisie nedodržalo pri komunikácii so sťažovateľom určité požiadavky nariadenia č. 45/2001⁸. Rozhodnutie ombudsmana o prípade obsahovalo niekoľko všeobecných poznámok o poskytnutí informácií a možných konzultáciách ombudsmana s Európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov (EDPS), ktorý v súvislosti so spracovaním osobných údajov zodpovedá za zabezpečenie rešpektovania základných práv a slobôd fyzických osôb a najmä ich práva na súkromie inštitúciami a orgánmi Spoločenstva. Ombudsman konkrétne uviedol, že bude EDPS informovať o svojich rozhodnutiach v prípadoch týkajúcich sa ochrany údajov, a že môže považovať za užitočné konzultovať s EDPS určité prípady obsahujúce zložité otázky právneho výkladu.

Ombudsman sa potom obrátil na EDPS v dvoch prípadoch a informoval ho o troch iných prípadoch, v ktorých ombudsman vykonal ďalšie vyšetrowanie, z ktorého vyplynulo, že odpoveď dotknutej inštitúcie alebo orgánu by mala zohľadniť informačný dokument č. 1 Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov z júla 2005 o *verejnom prístupe k dokumentom a ochrane údajov*. Všetkých päť prípadov sa na konci roka 2005 ďalej prešetrovalo.

V decembri 2005 asistent EDPS informoval ombudsmana o svojom rozhodnutí o sťažnosti voči inštitúcii Spoločenstva. Rozhodnutie asistenta EDPS prihliadalo na osobitnú správu ombudsmana v prípade 2485/2004/GG, ktorý sa týkal rovnakých okolností.

2.8.2 Komisia ako strážkyňa zmluvy

Právny poriadok je jedným zo zakladajúcich princípov Európskej únie a jednou z najdôležitejších povinností Komisie je byť strážkyňou zmluvy⁹. Článok 226 Zmluvy o ES vytvára všeobecný postup, podľa ktorého môže Komisia viesť vyšetrowanie a predniesť Súdnemu dvoru možné porušenia práva Spoločenstva členskými štátmi. Komisia môže otvoriť vyšetrowania zo svojej vlastnej iniciatívy, na základe sťažností, alebo ako odpoveď na žiadosti Európskeho parlamentu, aby sa zaoberala petíciami predloženými Parlamentu podľa článku 194 Zmluvy o ES.

Sťažnosti, ktoré nespádajú do mandátu Európskeho ombudsmana sa často týkajú údajných porušení práva Spoločenstva členskými štátmi. Mnoho takýchto prípadov môže najlepšie riešiť iný člen európskej siete ombudsmanov. V niektorých prípadoch však ombudsman považuje za vhodné

⁸ Nariadenie (ES) č. 45/2001 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov, Ú. v. 2001 L 8, s.1.

⁹ Článok 211 Zmluvy o ES požaduje, aby Komisia „zabezpečila, že ustanovenia zmluvy a opatrenia prijaté inštitúciami podľa nej budú uplatňované“.

postúpiť sťažnosť Komisii, aby sa ňou zaoberala v konaní podľa článku 226. Časť 2.5 vyššie uvádza príklady oboch prístupov.

V súvislosti s procesnými povinnosťami Komisie voči sťažovateľom je pre ombudsmana hlavným východiskovým bodom oznámenie, ktoré Komisia vydala v roku 2002¹⁰. Požiadavka oznámenia, aby boli všetky sťažnosti zaregistrované generálnym sekretariátom Komisie je dôležitou zárukou dobrej správy pri ich ďalšom riešení. Bod 3 tohto oznámenia obsahuje jasne vymedzený zoznam okolností, v ktorých generálny sekretariát nemusí zaregistrovať korešpondenciu ako sťažnosť.

Kapitola 3 obsahuje zhrnutia desiatich rozhodnutí, ktoré ilustrujú, ako sa ombudsman zaoberá sťažnosťami proti Komisii v jej úlohe strážkyne zmluvy. O šiestich z týchto prípadov sa tu bude ďalej hovoriť.

V prípade 2229/2003/MHZ (uvedenom tiež v časti 2.8.1 vyššie) bola vypracovaná kritická poznámka, pretože Komisia ponúkla len všeobecné vysvetlenie svojho omeškania pri ukončení vyšetrovania sťažnosti podľa článku 226 namiesto toho, aby poukázala na osobitné faktory prípadu.

Tri prípady boli uzavreté, pretože ombudsman sa domnieval, že pre ďalšie vyšetrovanie neexistujú žiadne dôvody.

V prípade 274/2004/JMA sa Komisia ospravedlnila za omeškanie pri poskytnutí informácií, ktoré sťažovateľ žiadal o postupe pri riešení sťažnosti týkajúcej sa využívania finančnej pomoci EÚ. Vypracovaná bola ďalšia poznámka s návrhom, že Komisia by mohla sprehľadniť svoje postupy pre nakladanie s takýmito prípadmi v budúcnosti.

V prípade 3452/2004/JMA a ďalších sa sťažovatelia obávali, že použitie postupu podľa článku 226 Komisiou ohrozí bezplatné požičiavanie kníh z verejných knižníc v Španielsku. Vyšetrovanie bolo uzavreté, keď bol ombudsman informovaný, že Komisia predložila vec Súdnemu dvoru. Vyšetrovanie do tej chvíle však úspešne objasnilo dôvody konania Komisie a prostredníctvom spolupráce s európskou sieťou ombudsmanov aj možnosti správnej implementácie príslušnej smernice Spoločenstva.

Prípád 3254/2004/ID sa týkal spôsobu, akým Komisia riešila sťažnosť o neuznaní odbornej spôsobilosti. Sťažovateľ v tej istej veci podnikol tiež právne kroky proti vnútroštátnym orgánom na vnútroštátnych súdoch. Ombudsman prípad uzavrel, keďže hodnotenie podstaty sťažnosti proti Komisii by obsahovalo skúmanie rovnakých otázok o výklade a uplatňovaní vnútroštátnej legislatívy, ktoré sťažovateľ predložil vnútroštátnym súdom a viedlo by tak k zdvojeniu tohto postupu. Sťažovateľ bol vyzvaný, aby obnovil sťažnosť po ukončení vnútroštátneho právneho konania.

Ombudsman preskúmal právne odôvodnenie Komisie týkajúce sa podstaty dvoch sťažností podľa článku 226.

V prípade 1687/2003/JMA sťažovatelia namietali, že Komisia zamietla ich sťažnosť proti Španielsku týkajúcu sa diskriminácie na základe sexuálnej orientácie. Po preskúmaní príslušného právneho rámca ombudsman zistil, že stanovisko Komisie, že konkrétne problémy, s ktorými sa sťažovatelia stretli nespádajú do rozsahu pôsobnosti práva Spoločenstva, sa ukazuje ako opodstatnené.

V prípade 1273/2004/GG sťažovateľ udával právny omyl a nesúdržnosť Komisie pri nakladaní so sporom týkajúcim sa dátumu, ku ktorému vstúpilo do platnosti nariadenie Spoločenstva upravujúce rybolov vo vodách okolo Azorských ostrovov. Ombudsman analyzoval toto nariadenie a dospel k záveru, že výklad Komisie bol mylný a nesúdržný so stanoviskom, ktoré prijala predtým.

Hoci nešlo o sťažnosť podľa článku 226, prípad 933/2004/JMA sa týkal úlohy Komisie ako strážkyne základných zásad a hodnôt Únie vo vzťahu k tretím krajinám. Podľa sťažovateľa sa Komisia mala odvolať na „doložku o ľudských právach“ a zrušiť dohodu o spolupráci s Vietnamom z roku 1996. Ombudsman považoval vysvetlenie Komisie týkajúce sa nezrušenia dohody za opodstatnené na

10

Oznámenie Európskemu parlamentu a Európskemu ombudsmanovi o vzťahoch so sťažovateľom s ohľadom na porušovanie práva Spoločenstva, Ú. v. 2002 C 244, s. 5.

základe kritérií stanovených v oznámení Komisie z roku 1995 o zahrnutí „doložky o ľudských právach“ do dohôd s tretími krajinami.

2.8.3 Verejné súťaže, zmluvy a granty

Inštitúcie a orgány Spoločenstva využívajú zmluvy na získavanie tovaru a služieb potrebných na vykonávanie ich funkcií a ako nástroj na riadenie grantov a dotácií, ktoré poskytujú v rámci rôznych programov EÚ¹¹.

Ombudsman sa môže zaoberať sťažnosťami na udelenie (alebo neudelenie) zmlúv a na riadenie zmlúv. Ak však vznikne otázka možného porušenia zmluvy, ombudsman obmedzuje svoje vyšetrovanie na preskúmanie, či inštitúcia alebo orgán Spoločenstva poskytli súdržné a primerané vysvetlenie právneho základu svojho konania a dôvodov, prečo veria, že ich stanovisko k zmluvnej pozícii je oprávnené.

Kapitola 3 obsahuje zhrnutia 16 rozhodnutí, ktoré ilustrujú prácu ombudsmana so sťažnosťami tohto druhu. O jedenástich z týchto prípadov sa tu bude ďalej hovoriť.

Dve rozhodnutia sa týkali prípadov, v ktorých sa zastúpenia Komisie v členských štátoch ústne zaviazali poskytnúť finančné prostriedky sťažovateľovi. Komisia urovnala prípad 501/2005/IP sama poskytnutím platby sťažovateľovi, kým v prípade 2111/2002/MF viedlo vyšetrovanie ombudsmana k priateľskému riešeniu, ktoré obsahovalo výraznú sumu ako kompenzáciu.

V prípade 732/2004/ELB ombudsman dospel k záveru, že Komisia naplnila svoju zodpovednosť pri správnom riadení Európskeho fondu regionálneho rozvoja, vrátane uistenia sa, že systémy riadenia a kontroly prijaté členskými štátmi sú primerané a vhodné nato, aby zabezpečili, že platobné orgány dodržia svoju povinnosť včasných platieb.

Vyšetrovanie ombudsmana týkajúce sa sťažnosti malého podniku (prípád 530/2004/GG) odhalilo všeobecný problém, ktorému čelia subdodávatelia: zmluvný rámec nevyžadoval ani nepodporoval hlavného dodávateľa, aby v prípade oneskorenej platby Komisie žiadal úroky v mene subdodávateľov. Ombudsman Komisii odporučil, aby zvažila zmenu svojich štandardných zmlúv tak, aby boli platby úrokov v takýchto prípadoch automatické. Komisia v odpovedi uviedla, že sa v budúcich štandardných zmluvách pokúsi zohľadniť úroky pre malé a stredné podniky (MSP) v rozsahu zlučiteľnom s finančnými záujmami Spoločenstva a platnými legislatívnymi ustanoveniami.

Štandardných zmluvných podmienok sa týkal aj prípad 338/2004/OV, v ktorom sťažujúca sa MVO tvrdila, že Komisia by mala prijať prísnejšie opatrenia, aby zabránila inzerovaniu pracovných miest, ktoré svedčí o zámere diskriminácie na základe jazyka. Ombudsman uznal argumenty Komisie proti začleneniu osobitných doložiek zakazujúcich takúto diskrimináciu do jej vlastných zmlúv. Ombudsman ďalej Komisii odporučil, že by mohla všetky dôkazy jazykovej diskriminácie zo strany jej dodávateľa alebo príjemcu podpory postúpiť zodpovednému vnútroštátnemu orgánu, alebo poskytnúť osobe predkladajúcej tieto dôkazy kontaktné údaje tohto orgánu.

Štyri rozhodnutia sa týkali sťažností na udelenie grantových zmlúv. V dvoch prípadoch sťažovateľ napadol podstatu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti. Ombudsman dospel k záveru, že jeho skúmanie dôvodov zamietnutia by sa malo obmedziť na určenie, či došlo k preukázateľnej chybe (1365/2004/TN a 758/2004/ELB). V druhom z týchto prípadov sa ombudsman domnieval, že neexistencia odvolacieho mechanizmu proti hodnoteniu nezávislých expertov sama osebe nezakladá štrukturálny či systémový nesprávny úradný postup. V osobitnom prípade 2411/2003/MHZ ombudsman dospel k názoru, že Komisia mala mimovládnej organizácii lepšie poradiť a obrátiť jej pozornosť na základnú podmienku spôsobilosti pre určitý typ grantu. V prípade 2673/2004/PB ombudsman zistil, že vysvetlenie Komisie

¹¹

Sťažnosťami týkajúcimi sa *pracovných zmlúv* sa zaoberá časť 2.8.4.

týkajúce sa jej rozhodnutia vylúčiť subjekty vytvárajúce zisk z okruhu spôsobilosti pre konkrétnu výzvu na predkladanie projektov je dostatočné.

Dve rozhodnutia sa týkali dodržiavania postupov verejnej súťaže Komisiou.

V prípade 1808/2004/JMA sťažovateľ spochybnil vhodnosť telefonického rozhovoru, ktorý sa uskutočnil medzi službami Komisie a súperiacim účastníkom verejnej súťaže. Ombudsman nezistil žiadny dôkaz nevhodnosti, ale pripomenul, že Komisia by mohla riešiť obavy sťažovateľa jednoduchším spôsobom, keby vedela predložiť písomný záznam dotknutého telefonického rozhovoru. Ombudsman preto odporučil Komisii, aby prehodnotila svoje vnútorné pravidlá pre telefonické záznamy v rámci vyhlásenia verejných súťaží.

Prípád 538/2004/TN nastolil otázku, či môže účastník verejnej súťaže trvať na tom, aby Komisia prísne presadzovala požiadavku týkajúcu sa počtu kópií každej ponuky, ktoré bolo treba predložiť. Komisia zaujala postoj, že správne uplatňovanie jej *príručky* postupov verejného obstarávania nevyžaduje, aby sa za neprípustnú považovala ponuka, ktorá nebola predložená v počte kópií určenom vo vyhlásení verejnej súťaže. Ombudsman Komisii odporučil, že by mohla v tomto smere preskúmať vzťah medzi *príručkou* a vyhláseniami verejnej súťaže, aby sa vylúčilo možné zdanie nespravodlivosti voči účastníkom, ktorí predložia správny počet kópií. Odpoveď Komisie sa odvolala na zásady primeranosti, rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie a najširšej súťaže, stanovené v článku 89 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

2.8.4 Otázky týkajúce sa zamestnancov

Táto časť sa týka rozhodnutí o sťažnostiach na: nábor a pracovné vzťahy s inštitúciami a orgánmi EÚ; otázky týkajúce sa zamestnancov v rámci zmlúv financovaných EÚ; a sťaž v inštitúciách EÚ.

V časti 2.8.1 vyššie už bolo uvedené, že tri prípady boli uzavreté návrhom odporúčania týkajúcim sa informácií dostupných pre kandidátov v náborových výberových konaniach (pozri zhrnutie prípadu 2097/2003/PB v časti 3.1.3 nižšie). Kapitola 3 obsahuje zhrnutia 15 ďalších rozhodnutí v tejto kategórii. Päť prípadov bolo ukončených priateľským riešením a dva ďalšie boli urovnané inštitúciou. O šiestich prípadoch sa bude ďalej hovoriť.

V prípade 839/2004/MHZ ombudsman odporučil, aby EPSO s cieľom vyhnúť sa nedorozumeniam a zlepšiť vzťahy s uchádzačmi v budúcich oznámeniach o výberovom konaní výslovne uviedol, (i) že pozvánka na predbežné výberové testy neznamena, že spôsobilosť uchádzača bola plne overená, a (ii) že písomné testy uchádzačov, u ktorých sa neskôr zistí, že nie sú spôsobilí, nebudú hodnotené. EPSO potom oznámil, že v budúcich oznámeniach o výberovom konaní budú tieto dva body skutočne uvedené.

V prípade 2107/2002/PB Komisia s účinnosťou od 1. marca 2005 prijala návrh odporúčania na zrušenie vekového obmedzenia pre svoje sťaž. Ombudsman oznámil, že v budúcnosti začne ďalšie vyšetrovanie z vlastnej iniciatívy týkajúce sa postupov iných inštitúcií a orgánov v tomto smere.

Dve rozhodnutia sa zaoberali ukončením pracovnej zmluvy.

V prípade 2191/2003/TN expert zamestnaný Komisiou podal výpoveď potom, ako bol vystavený urážkam a vyhrážkam v krajine mimo EÚ. Na konci vyšetrovania ombudsman dospel k záveru, že Komisia podnikla primerané opatrenia na pomoc sťažovateľovi. Poukázal však nato, že k lepším vzťahom medzi Komisiou a sťažovateľom by prispelo, keby Komisia skôr objasnila, čo urobila, aby sťažovateľovi pomohla, namiesto toho, aby vzbudzovala dojem, že sa zaoberá hlavne tým, aby ukázala, že sťažovateľ je pôvodcom svojho vlastného nešťastia. Komisia sa potom ospravedlnila a prisľúbila v budúcnosti túto pripomienku zohľadniť.

Prípád 471/2004/OV nasledoval po predošlej sťažnosti (prípád 1200/2003/OV, zmienený vo *výročnej správe za rok 2004*) a ombudsman zistil, že právo sťažovateľa na obhajobu nebolo rešpektované, keď

Policijná misia Európskej únie v Sarajeve (EUPM) predčasne ukončila jeho zmluvu. Potom, ako ombudsman požiadal o pomoc Radu, EUPM súhlasila vyplatiť sťažovateľovi mzdu prislúchajúcu mu do normálneho ukončenia zmluvy. Ombudsman tiež uviedol, že sťažovateľ má nárok na zohľadnenie zistenia v prípade 1200/2003/OV v súvislosti s očistením svojho mena.

Dve ďalšie rozhodnutia sa zaoberali určitými konkrétnymi postupmi vzťahujúcimi sa na zamestnancov Spoločenstiev.

V prípade 140/2004/PB ombudsman analyzoval predošlé predpisy upravujúce „informátorstvo“ a dospel okrem iného k záveru, že predpisy vyžadovali, aby OLAF vo všetkých prípadoch upovedomil informátora o časovom období, v rámci ktorého očakáva ukončenie svojho vyšetrovania.

V prípade 620/2004/PB ombudsman dospel k záveru, že pri úradnom vyšetrovaní obvinenia z obťažovania jedného úradníka iným musí byť rešpektované právo na vypočutie. Nie vždy však bolo nevyhnutné, aby všetky materiály, o ktoré sa vyšetrovatelia opierali, boli oznámené sťažovateľovi za predpokladu, že pred ukončením vyšetrovacej správy bol sťažovateľ upovedomený o predbežných faktických zisteniach vyšetrovateľov a podstate príslušných podporných dôkazov a mal dostatočnú možnosť vyjadriť sa k nim.

2.8.5 Iné veci

Kapitola 3 obsahuje tiež zhrnutia jedenástich rozhodnutí o sťažnostiach, ktoré nespádajú do kategórií, ktorými sa zaoberajú predchádzajúce časti.

Tri prípady sa týkali európskych škôl.

V prípade 1435/2003/MF Komisia prijala návrh odporúčania, že by mala sprehľadniť podmienky prijímania žiakov do jazykových oddelení európskych škôl a podnikla uspokojivé opatrenia na jeho realizáciu.

V prípade 1155/2004/TN Komisia na žiadosť ombudsmana objasnila, že budúce reformné opatrenia zmienené počas vyšetrovania z vlastnej iniciatívy OI/5/2003/IJH (pozri *výročnú správu za rok 2004*) budú obsahovať dodržiavanie Charty základných práv vo všetkých európskych školách.

Tretí prípad (1391/2002/JMA a ďalšie) viedol k osobitnej správe Európskemu parlamentu, ktorá nasledovala po návrhu odporúčania Komisii, aby vykonala potrebné kroky a zabezpečila, aby rodičia detí so špeciálnymi vzdelávacími potrebami, ktoré sú vylúčené z európskych škôl pre stupeň svojho zdravotného postihnutia, nemuseli prispievať na vzdelávacie náklady svojich detí.

Otázka rovnakého zaobchádzania so zdravotne postihnutými osobami bola nastolená aj v súvislosti so sťažnosťami, že Komisia a Rada nezabezpečili dostatočný počet parkovacích miest pre ľudí so zdravotným postihnutím v blízkosti hlavných budov Komisie a Rady v Bruseli (spoločné zhrnutie prípadov 2415/2003/JMA a 237/2004/JMA). Ombudsman privítal žiadosť Komisie a Rady belgickým úradom, aby zabezpečili dodatočné parkovacie miesta a požiadal, aby bol informovaný o výsledkoch. Ombudsman tiež vyzval Radu, aby znovu zvážila svoju politiku obmedzovania prístupu k parkovacím miestam pre zdravotne postihnutých ľudí z bezpečnostných dôvodov.

Dve rozhodnutia sa týkali Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF).

V prípade 2485/2004/GG OLAF v skutočnosti odmietol prijať návrh odporúčania, aby uznal, že počas vyšetrovania staršieho prípadu ombudsmanom predložil nesprávne a zavádzajúce tvrdenia. Ombudsman dospel k záveru, že prípad nastolil otázku zásadného významu s dopadom na dôveru občanov voči inštitúciám a orgánom EÚ. Predložil preto osobitnú správu Európskemu parlamentu.

V prípade 3446/2004/GG OLAF prijal návrh odporúčania, aby preveril a opravil informácie uvedené v tlačovej správe zverejnenej na jeho internetovej stránke a podnikol uspokojivé opatrenia na jeho realizáciu.

V poslednom prípade 1737/2004/TN sa Švédske zhromaždenie vo Fínsku sťažovalo, že plagáty používané v tejto krajine ako súčasť informačnej kampane Európskeho parlamentu v európskych voľbách v roku 2004 boli uverejnené len vo fínskom jazyku. Vyšetrowanie ombudsmana viedlo k priateľskému riešeniu, v ktorom Parlament uznal nedostatky kampane a tiež skutočnosť, že podiel fínskeho obyvateľstva, ktoré hovorí po švédsky nie je dôležitý pre postavenie tohto jazyka ako úradného jazyka EÚ, alebo pre jeho postavenie podľa fínskej ústavy.

3 ROZHODNUTIA PO VYŠETROVANÍ

3 ROZHODNUTIA PO VYŠETROVANÍ

V každej časti tejto kapitoly sa prípady uvádzajú v poradí podľa čísla. Číslo prípadu je uvedené pod názvom každého zhrnutia prípadu. Napríklad v časti 3.1.1 prípad 1687/2003/JMA predchádza prípadu 2191/2003/TN, ktorý predchádza prípadu 274/2004/JMA. Úplné rozhodnutie v každom z prípadov nájdete prostredníctvom „Indexu rozhodnutí“ na internetovej stránke ombudsmana (<http://www.ombudsman.europa.eu/decision/en/default.htm>). K príslušnému rozhodnutiu sa môžete dostať pomocou čísla prípadu. Úplné znenie rozhodnutí je uvedené na internetovej stránke v angličtine a v jazyku sťažovateľa, ak sa jazyky líšia. Tlačenú kópiu úplného rozhodnutia, ako je uvedené na internetovej stránke, si môžete vyžiadať z kancelárie Európskeho ombudsmana.

V druhej polovici roku 2006 budú zverejnené úplné znenia rozhodnutí v prípadoch zaradených do tejto časti ako jeden elektronický dokument na internetovej stránke ombudsmana v angličtine, francúzštine a nemčine. Tento dokument bude dostupný prostredníctvom časti „Výročné správy“ na internetovej stránke ombudsmana. Tlačenú kópiu alebo CD-ROM tohto dokumentu si opäť môžete vyžiadať z kancelárie Európskeho ombudsmana.

3.1 PRÍPADY, KEĎ NEBOL ZISTENÝ ŽIADEN NESPRÁVNY ÚRADNÝ POSTUP

3.1.1 Európska komisia

NEKONANIE VO VECI SŤAŽNOSTI NA DISKRIMINÁCIU NA ZÁKLADE SEXUÁLNEJ ORIENTÁCIE

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1687/2003/JMA na Európsku komisiu

Sťažovatelia, španielsky štátny príslušník a argentínsky štátny príslušník, sa Komisii sťažovali na rozhodnutie španielskych úradov odmietnuť argentínskemu občanovi udelenie víza pre zlúčenie rodiny, ktoré potreboval, aby sa mohol so svojím partnerom prisťahovať do Španielska. Podľa sťažovateľov bolo odmietnutie založené na skutočnosti, že sú obaja rovnakého pohlavia a tým viedlo k diskriminácii založenej na sexuálnej orientácii. Sťažovatelia tvrdili, že Komisia nepristúpila k ich sťažnosti správne, a že príslušné predpisy Spoločenstva vykladala príliš obmedzujúcim spôsobom. Trvali na tom, že platné predpisy Spoločenstva sa na ich situáciu vzťahujú, a že Komisia mala začať konanie proti španielskym úradom pre porušenie práva Spoločenstva, menovite článku 13 Zmluvy o ES, ktorý zakazuje každú diskrimináciu, vrátane diskriminácie na základe sexuálnej orientácie a článkov 20 a 21 Charty základných práv, a tiež ustanovení smernice 2000/78 o rovnakom zaobchádzaní v zamestnaní¹, a smernice 2000/43 týkajúcej sa diskriminácie založenej na rasovom alebo etnickom pôvode².

¹ Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani, Ú. v. 2002 L 303, s. 16.

² Smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod, Ú. v. 2002 L 180, s. 22.

Komisia namietala, že problém, s ktorým sa sťažovatelia stretli, nespadá do rozsahu pôsobnosti práva Spoločenstva a odporučila, aby sa usilovali o nápravu na vnútroštátnej úrovni alebo pred Európskym súdom pre ľudské práva.

Ombudsman pripomenul, že zásada nediskriminácie, vrátane nediskriminácie na základe sexuálnej orientácie, predstavuje jednu zo základných zásad práva Spoločenstva, zahrnutých v zmluve aj v Charte základných práv. Článok 13 Zmluvy o ES splnomocňuje Radu prijať vhodné opatrenia na boj proti diskriminácii založenej na sexuálnej orientácii, avšak len v rozsahu právomocí, ktoré jej priznáva zmluva. Podobne články 20 a 21 Charty základných práv sú adresované členským štátom len keď implementujú právo Únie. V súvislosti s jednotlivými smernicami zaoberajúcimi sa zásadou nediskriminácie ombudsman poukázal nato, že v súčasnosti sa len jeden právny nástroj, smernica 2000/78, zaoberá diskrimináciou založenou na sexuálnej orientácii, ale že tento právny nástroj sa vzťahuje len na záležitosti týkajúce sa zamestnania. Ombudsman tiež preskúmal súčasné smernice Spoločenstva týkajúce sa vstupu štátneho príslušníka tretej krajiny na územie Únie s cieľom pripojiť sa k občanovi Únie, alebo osobe, ktorá má v Únii trvalý pobyt, menovite smernicu 2003/86 o práve na zlúčenie rodiny³ a smernicu 2004/38 o práve na voľný pohyb občanov EÚ⁴. Rozsah pôsobnosti týchto smerníc je však obmedzený, keďže sa jednotlivito vzťahujú len na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí už majú na území členských štátov legálny pobyt a na občanov Únie, ktorí sa presťahovali alebo majú pobyt v inom členskom štáte ako je štát ich pôvodu.

Ombudsman preto zistil, že odôvodnenie, ktoré Komisia uviedla pre zamietnutie sťažnosti proti španielskym úradom sa zdá byť dostatočné, a že sa nezdá, že by šlo o nesprávny úradný postup.

UKONČENIE ZMLUVY

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 2191/2003/TN (dôvernej) na Európsku komisiu

Skundas buvo susijęs su skundo pareiškėjo sutarties su Komisija, pagal kurią jis buvo įdarbintas. Sťažnosť sa týkala ukončenia zmluvy sťažovateľa s Komisiou, na základe ktorej bol zamestnaný na poskytovanie asistentskej pomoci ministerstvu v krajine mimo EÚ. Sťažovateľ uviedol, že po predložení dokumentu politiky ako súčasť svojej práce sa stal objektom urážok a vyhrážok a bol preto nútený odstúpiť. Sťažovateľ tvrdil, že Komisia umožnila, aby táto situácia nastala. Žiadal vyplatenie svojej mzdy do dátumu uvedeného v jeho pôvodnej zmluve.

Komisia uviedla, že zverejnením dokumentu politiky sťažovateľ porušil svoju povinnosť mlčanlivosti a prekročil svoje zmluvné ciele a povinnosti. Komisii preto nemôže byť prisúdená zodpovednosť za urážky a vyhrážky.

Ombudsman porozumel, že Komisia tvrdí, že keďže sťažovateľ porušil svoje zmluvné povinnosti a bol preto pôvodcom svojho vlastného nešťastia, Komisia nebola povinná mu pomôcť. Ombudsman predbežne zistil nesprávny úradný postup na základe toho, že Komisia nepomohla sťažovateľovi v súlade so všeobecnými podmienkami upravujúcimi zmluvy samostatných expertov. Ombudsman navrhol priateľské riešenie.

V odpovedi na návrh Komisia uznala, že podľa všeobecných podmienok upravujúcich zmluvy samostatných expertov bola povinná poskytnúť sťažovateľovi pomoc a vysvetlila, akým spôsobom podľa jej názoru takúto pomoc poskytla.

Na základe ďalších informácií poskytnutých Komisiou ombudsman dospel k názoru, že Komisia prijala vhodné opatrenia na pomoc sťažovateľovi. Ombudsman preto nezistil žiadny nesprávny

³ Smernica Rady 2003/86/ES z 22. septembra 2003 o práve na zlúčenie rodiny, Ú. v. 2003 L 251, s. 12.

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Text s významom pre EHP), Ú. v. 2004 L 158, s. 77.

úradný postup Komisie, ale považoval za užitočné vydať ďalšiu poznámku, v ktorej uviedol, že k lepším vzťahom medzi Komisiou a sťažovateľom by prispelo, keby prvé stanovisko Komisie k sťažnosti objasnilo, čo Komisia v skutočnosti urobila, aby sťažovateľovi pomohla v ťažkej situácii, v ktorej sa nachádzal, namiesto toho, aby vzbudzovala dojem, že sa zaoberá hlavne tým, aby ukázala, že sťažovateľ je pôvodcom svojho vlastného nešťastia.

Komisia sa potom ospravedlnila za skutočnosť, že jej prvé stanovisko neposkytlo úplný obraz opatrení prijatých na pomoc sťažovateľovi a prisľúbila v budúcnosti túto pripomienku zohľadniť.

VYUŽÍVANIE FINANČNEJ POMOCI EÚ

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 274/2004/JMA na Európsku komisiu

Sťažnosť sa týkala neinformovania sťažovateľa Komisiou o jej riešení sťažnosti týkajúcej sa rozhodnutia regionálnych orgánov v Madride znížiť výšku grantu udeleného sťažovateľovi na organizovanie kurzov odbornej prípravy pre zamestnancov. Grant bol financovaný prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu. Zníženie časti finančnej podpory bolo založené na skutočnosti, že niektorí účastníci kurzov odbornej prípravy neboli španielskymi štátnymi príslušníkmi. Sťažovateľ to považoval za diskriminačné. Sťažovateľ tvrdil, že ani niekoľko mesiacov po predložení sťažnosti Komisii mu Komisia neposkytla žiadne informácie o riešení jeho prípadu.

Komisia vyjadrila poľutovanie nad tým, že jej prvé hodnotenie prípadu nebolo sťažovateľovi doručené. V druhom, podrobnejšom hodnotení Komisia uznala, že časť zníženej sumy grantu bola založená na skutočnosti, že dvaja študenti neboli španielskymi štátnymi príslušníkmi. Komisia preto odporučila zodpovedným španielskym orgánom uhradiť sťažovateľovi príslušnú sumu a vylúčiť z budúcich programov všetky zmienky o štátnej príslušnosti.

Ombudsman nepovažoval za potrebné viesť nejaké ďalšie vyšetrovanie vzhľadom nato, že Komisia súhlasila s poskytnutím požadovaných informácií sťažovateľovi a uznala, že sa so sťažovateľom nespojila skôr a ospravedlnila sa za to.

Keďže však Komisia neuviedla žiadne kritériá ustanovujúce postupy, ktorými by sa jej služby mali riadiť pri riešení sťažností týkajúcich sa využívania finančnej pomoci EÚ, ombudsman považoval za užitočné vydať ďalšiu poznámku. Ombudsman pripomenul, že vzhľadom na zlepšenie účinnosti a transparentnosti svojich vzťahov s občanmi by Komisia mohla zvážiť ustanovenie a zverejnenie postupov pre prijímanie a riešenie sťažností týkajúcich sa využívania finančnej pomoci EÚ, analogických s postupmi uplatňovanými v jej oznámení Európskemu parlamentu a Európskemu ombudsmanovi z roku 2002 o vzťahoch so sťažovateľom s ohľadom na porušovanie práva Spoločenstva⁵.

SŤAŽNOSŤ PODĽA ČLÁNKU 226 TÝKAJÚCA SA POTRAVINOVÉHO PRÁVA

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 295/2004/JMA na Európsku komisiu

Sťažovateľ podal Komisii sťažnosť, v ktorej tvrdil, že početné verejné orgány a súkromné podniky sú zodpovedné za nedostatočnú bezpečnosť potravín v Španielsku. Podľa sťažovateľa bola táto situácia porušením legislatívy EÚ v tejto oblasti, najmä ustanovení nariadenia č. 178/2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva⁶. Vo svojej sťažnosti ombudsmanovi sťažovateľ tvrdil, že rozhodnutie Komisie uzavrieť jeho sťažnosť bolo svojvoľné. Sťažoval sa tiež na veľké oneskorenie pri riešení jeho sťažnosti, nedostatočnosť získaných informácií a chybný právny výklad príslušnej legislatívy EÚ touto inštitúciou.

⁵ Ú. v. 2002 C 244, s. 5.

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín, Ú. v. 2002 L 31, s. 1.

Komisia uviedla, že sťažnosť bola preskúmaná v rámci obvyklých časových limitov a navyše informácie, ktoré obsahovala, neumožnili službám Komisie jasne určiť jej predmet. V súvislosti s tým, že španielske úrady údajne neinformovali spotrebiteľov o rizikách Komisia pripomenula, že ustanovenia nariadenia týkajúce sa informovania spotrebiteľov sa ešte neuplatňovali, pretože členské štáty majú k dispozícii prechodné obdobie do 1. januára 2007.

Ombudsman pripomenul, že postupy, ktoré má Komisia pri riešení sťažností dodržiavať, sú stanovené v jej oznámení Európskemu parlamentu a Európskemu ombudsmanovi z roku 2002 o vzťahoch so sťažovateľom s ohľadom na porušovanie práva Spoločenstva⁷. Základ konkrétnych obvinení, ktoré sťažovateľ uviedol, preto ombudsman hodnotil vzhľadom na ustanovenia tohto oznámenia.

V súvislosti s trvaním riešenia prípadu ombudsman pripomenul, že sťažovateľ predložil Komisii svoju sťažnosť v januári 2003, a že Komisia po ukončení svojho vyšetrovania sťažovateľa v novembri 2003 informovala o svojom návrhu prípad uzavrieť. Ombudsman na základe toho dospel k záveru, že Komisia ukončila svoje preverovanie sťažnosti do jedného roka, tak, ako to stanovuje predpis v jej vlastnom oznámení.

Ombudsman ďalej dospel k záveru, že v súlade s kritériami stanovenými v tomto oznámení bol sťažovateľ prostredníctvom viacerých oznámení písomne informovaný o všetkých krokoch, ktoré Komisia podnikla vo vzťahu k jeho sťažnosti.

Ombudsman nakoniec dospel k záveru, že odvolanie sa Komisie na článok 4 ods. 3 nariadenia č. 178/2002, v ktorom sa ustanovuje, že „[z]ásady a postupy existujúceho potravinového práva sa upravia čo najskôr a najneskôr do 1. januára 2007 [...]“, sa zdá byť primerané.

Ombudsman preto prijal stanovisko, že Komisia konala v rámci svojej zákonnej právomoci, keď sa rozhodla prípad uzavrieť po tom, ako dospela k názoru, že na základe informácií uvedených v sťažnosti neexistujú dôvody na začatie konania o porušení voči Španielsku.

ÚDAJNÉ DISKRIMINAČNÉ INZERÁTY PRACOVNÝCH MIEST

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 338/2004/OV na Európsku komisiu

Európska esperantská únia podala proti Komisii sťažnosť týkajúcu sa údajnej jazykovej diskriminácie zo strany európskych organizácií financovaných Komisiou a zo strany spoločností, ktoré majú s Komisiou uzavreté zmluvy. Ombudsman sa už predtým zaoberal sťažnosťou Svetového esperantského zväzu (prípád 659/2002/IP), ktorá sa týkala tej istej veci.

V tejto sťažnosti Európska esperantská únia poukazovala nato, že rôzne organizácie a spoločnosti stále uverejňujú oznámenia o pracovných miestach, ktoré vyžadujú „rodný jazyk angličtinu“ alebo „osobu, ktorej rodným jazykom je angličtina“, a že Komisia nepodnikla žiadne právne kroky. Sťažovateľ okrem iného žiadal, aby Komisia prijala kroky, vrátane odoprenia financovania, proti organizáciám a spoločnostiam, ktoré uverejňujú diskriminačné pracovné inzeráty.

Komisia poskytla prehľad ostatných opatrení, ktoré prijala od prípadu 659/2002/IP, napríklad rôznych vnútorných upozornení upriamujúcich pozornosť jej služieb na túto otázku. Komisia sa tiež odvolala na príslušné články nariadenia o rozpočtových pravidlách a na smernicu 2004/18 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek, v súvislosti s vylúčením z procesu verejného obstarávania na základe presvedčenia o priestupku týkajúcom sa odborného pochybenia.

V odpovedi na ďalšie vyšetrovanie ombudsmana Komisia poukázala nato, že odborné pochybenie môže vzniknúť z množstva rôznych situácií a uviedla, že v dokumentoch verejného obstarávania alebo vo výzvach na predkladanie projektov nie je možné zmieniť sa konkrétne o každej z týchto situácií. V odpovedi na otázku ombudsmana o možnom vkladaní doložiek vyžadujúcich nediskrimináciu

⁷

Ú.v. 2002 C 244, s. 5.

do jej zmlúv Komisia uviedla, že násobenie osobitných doložiek týkajúcich sa veľmi konkrétnych situácií mimo rozsahu pôsobnosti zmluvy by skomplikovalo obsah a štruktúru zmlúv a mohlo by mať negatívny vplyv na súťaž. Komisia tiež zdôraznila, že výhradným príslušným orgánom na jednotlivé hodnotenie údajných prípadov jazykovej diskriminácie zostáva vnútroštátna právomoc.

Ombudsman dospel k názoru, že argumenty, ktoré Komisia predložila proti zavedeniu osobitných zmluvných doložiek sa nezdajú neprimerané. Vzhľadom na zásadu subsidiarity považoval tiež za primerané, že podľa názoru Komisie by sa údajné prípady jazykovej diskriminácie mali posudzovať na vnútroštátnej úrovni. Nezistilo sa preto, že by sa Komisia dopustila nesprávneho úradného postupu. Ombudsman však vydal ďalšiu poznámku, že ak Komisia získa dôkazy o jazykovej diskriminácii, ktorej sa dopustil jeden z jej dodávateľov alebo príjemcov jej podpory, mohla by tieto informácie odovzdať príslušnému vnútroštátnemu orgánu zodpovednému za riešenie tejto veci, alebo poskytnúť kontaktné údaje tohto orgánu osobe, ktorá tieto dôkazy predložila.

RIADENIE EURÓPSKEHO FONDU REGIONÁLNEHO ROZVOJA

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 732/2004/ELB na Európsku komisiu

Sťažovateľ, ktorý bol riaditeľom centra, ktoré bolo vybraté ako príjemca grantu financovaného Európskym fondom regionálneho rozvoja (ERDF) tvrdil, že Komisia nezabezpečila správne riadenie fondov ERDF. Žiadal, aby sa Komisia spojila s talianskymi úradmi zodpovednými za riadenie týchto fondov v Taliansku a požiadala o úhradu nákladov, ktoré vznikli sťažovateľovi, zaviazala tieto úrady, aby dodržali zmluvu a zaplatili úroky za oneskorenú platbu a podľa možnosti sankcionovala Taliansko za slabé riadenie fondov.

Podľa Komisie sú za riadenie programov štrukturálnych fondov a za menovanie riadiacich a platobných orgánov zodpovedné členské štáty. Komisia v rámci svojej právomoci kontroly a nadväzných opatrení zabezpečila dodržiavanie zásady včasnej úhrady príspevkov, stanovenej v článku 32 odsek 1 piata zarážka nariadenia č. 1260/1999, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o štrukturálnych fondoch⁸. Komisia si vyžiadala od talianskych úradov informácie, na základe ktorých dospela k záveru, že za určité oneskorenie niesol zodpovednosť sťažovateľ, keďže jeho údaje neboli úplné. V apríli 2004 informoval platobný orgán Komisiu, že podpora bola vyplatená príjemcovi. Komisia sa písomne obrátila na riadiaci orgán so žiadosťou o informácie týkajúce sa finančných ustanovení programu a so žiadosťou, aby bola táto otázka zaradená na program budúcej schôdze monitorovacieho výboru. Monitorovací výbor sa rozhodol analyzovať primeranosť finančných ustanovení, ktoré si zvolil platobný orgán a prijať opatrenia na skrátenie termínov. Komisia nebola v postavení, v ktorom by mohla uložiť sankcie alebo prijať opatrenia proti platobnému orgánu.

Ombudsman dospel k názoru, že hoci sú za včasné platby fondov ERDF zodpovedné platobné orgány menované členskými štátmi, k zodpovednosti Komisie za správne riadenie fondov ERDF patrí, aby sa uistila, že systémy riadenia a kontroly, ktoré jej boli oznámené členskými štátmi, sú primerané a vhodné nato, aby zabezpečili, že platobné orgány dodržia svoju povinnosť včasných platieb.

V súvislosti s tvrdeniami sťažovateľa, že Komisia nezabezpečila správne riadenie fondov ERDF sa ombudsman domnieval, že Komisia podnikla primerané kroky na splnenie svojich povinností pri správnom riadení fondov ERDF. Nezistil preto žiadny nesprávny úradný postup.

V súvislosti s nárokmi sťažovateľa ombudsman dospel k názoru, že Komisia prijala vhodné opatrenia na zabezpečenie platby pre sťažovateľa. Poukázal nato, že zodpovednosť za vyplatenie úrokov spadá na taliansky platobný orgán. Ombudsman sa tiež domnieval, že vysvetlenie Komisie v súvislosti s tým, že nemá právomoc uložiť Taliansku sankcie, sa zdá byť odôvodnené.

⁸

Nariadenie Rady (ES) č. 1260/1999 z 21. júna 1999, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o štrukturálnych fondoch, Ú. v. 1999 L 161, s. 1.

HODNOTENIE PREDLOŽENÉHO PROJEKTU (1)

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 758/2004/ELB na Európsku komisiu

Projekt nepriamych činností RTD (výskum, technologický rozvoj a demonštrácia), ktorý sťažovateľka predložila Komisii, bol zamietnutý. Sťažovateľka tvrdila, že nezávislí experti, ktorí rozhodli, že jej projekt vývoja vnútroočných šošoviek nesúvisí s príslušným strategickým cieľom, sa zmýlili. Tvrdila tiež, že postup nebol spravodlivý, keďže rozhodnutie expertov nebolo možné napadnúť a nebolo možné predložiť druhý projekt. Nakoniec uviedla, že informácie, ktoré mala počas konania k dispozícii boli nedostatočné a nejasné, a že boli doručené príliš neskoro nato, aby uvažovala o predložení nového projektu.

Podľa Komisie musí byť projekt hodnotený s ohľadom na príslušný strategický cieľ, jeho ústredné body a celkové ciele pracovného programu. Podľa jednomyselného stanoviska troch nezávislých expertov bol projekt očividne nevhodný. Komisia preskúmala toto stanovisko a dospela k záveru, že je odôvodnené. Pre zabezpečenie spravodlivého a rovnakého zaobchádzania neprichádza medzi Komisiou a žiadateľom až do ukončenia hodnotenia k žiadnemu kontaktu v súvislosti s jeho projektom. Po ukončení hodnotenia je však Komisia pripravená poskytnúť žiadateľovi na jeho žiadosť dodatočné vysvetlenie k správe o záverečnom hodnotení. V súvislosti s predložením nového projektu Komisia uviedla, že na základe informácií, ktoré poskytla vo vzťahu k silným a slabým stránkam projektu, môže sťažovateľka posúdiť vhodnosť predloženia projektu v nasledujúcej výzve.

Ombudsman sa domnieval, že odpoveď na otázku, či projekt sťažovateľky spadal do rozsahu pôsobnosti príslušného strategického cieľa, si vyžaduje uplatnenie odborných vedeckých a technických znalostí, a že rozsah jeho podstatného skúmania by sa preto mal obmedziť na posúdenie, či sa rozhodnutie Komisie potvrdiť výsledky hodnotenia javí očividne neodôvodnené. Ombudsman dospel k názoru, že rozhodnutie Komisie nebolo očividne neodôvodnené.

Ombudsman tiež dospel k záveru, že podľa definície v príslušných uverejnených usmerneniach úlohou expertov je poskytovať vedecké a technické odporúčania, ktoré majú Komisii pomôcť prijať najúčinnější rozhodnutia na podporu cieľov Spoločenstva, a že nezávislosť expertov prispieva k účinnosti a spravodlivosti tohto procesu. Za týchto okolností sa ombudsman nedomnieval, že neexistencia odvolacieho mechanizmu proti hodnoteniu expertov by mohla sama osebe zakladať štrukturálny či systémový nesprávny úradný postup. Ombudsman napokon považoval za zrejmé, že sťažovateľka nemohla znovu predložiť revidovaný projekt v rámci tej istej výzvy na predkladanie projektov vzhľadom na vypršanie predkladacieho termínu, a že sťažovateľka nepreukázala, že Komisia jej neposkytla včasné informácie s ohľadom na nové predloženie projektu v rámci nasledujúcej výzvy.

RIEŠENIE SŤAŽNOSTI PODĽA ČLÁNKU 226

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1298/2004/PB na Európsku komisiu

Sťažovateľka podala Komisii sťažnosť, v ktorej uviedla, že Spojené kráľovstvo porušuje smernicu 73/239/EHS o koordinácii zákonov, predpisov a administratívnych ustanovení súvisiacich so začatím a vykonávaním podnikania v oblasti priameho poistenia, iného ako životné poistenie⁹.

Vo svojej sťažnosti ombudsmanovi sťažovateľka uviedla, že nedostala uspokojivé vysvetlenie, prečo Komisia neodpovedala na jej list, ktorý poslala 29. mája 2003. Ďalej uviedla, že Komisia neodpovedala na jej otázky (i) prečo Komisia zrušila plánované konanie o porušení proti Spojenému kráľovstvu v roku 1978, (ii) prečo Komisia umožňuje (tak to videla sťažovateľka) Spojenému kráľovstvu porušovať právo Spoločenstva a (iii) ako môže ona sama získať rozsudok Európskeho súdneho dvora.

⁹

Prvá smernica Rady 73/239/EHS z 24. júla 1973 o koordinácii zákonov, predpisov a administratívnych ustanovení súvisiacich so začatím a vykonávaním podnikania v oblasti priameho poistenia, iného ako životné poistenie, Ú. v. 1973 L 228, s. 3.

Sťažovateľka napokon uviedla, že Komisia jej neposkytla informácie týkajúce sa určeného postupu v Spojenom kráľovstve umožňujúceho občanovi získať kompenzáciu straty a/alebo škody spôsobenej porušením práva Spoločenstva.

Po preskúmaní príslušnej korešpondencie ombudsman zistil, že Komisia sa pri nakladaní s oznámeniami sťažovateľky vo všeobecnosti usilovala konať starostlivo, a že sa sťažovateľke ospravedlnila a prijala nápravné opatrenia vo vzťahu k jednému oneskoreniu, ku ktorému prišlo. Ombudsman ďalej dospel k názoru, že vysvetlenie oneskorenia Komisiou sa zdá byť dôveryhodné.

Ombudsman tiež pripomenul, že Komisia sťažovateľke vysvetlila, (i) že služby Komisie boli spokojné s krokmi Spojeného kráľovstva na prijatie požadovanej legislatívy, (ii) že sa nedomnieva, že umožňuje Spojenému kráľovstvu porušovať právo Spoločenstva, a (iii) že o minulej zhode vnútroštátnej legislatívy s právom Spoločenstva sú príslušné rozhodovať vnútroštátne súdy. Ombudsman považoval tieto odpovede Komisie za dostatočné.

Ombudsman sa domnieval, že je postačujúce, ak Komisia vo svojej komunikácii so súkromnými osobami súvisiacej s konkrétnymi prípadmi obmedzí svoje informácie o otázkach uplatňovania nároku na kompenzácie voči členským štátom na práva založené judikatúrou Súdneho dvora. Komisia nemôže byť podľa názoru ombudsmana viazaná poskytovať právne rady súvisiace s vnútroštátnymi procesnými postupmi.

Ombudsman preto nezistil žiadny nesprávny úradný postup.

HODNOTENIE PREDLOŽENÉHO PROJEKTU (2)

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1365/2004/TN na Európsku komisiu

Sťažnosť sa týkala hodnotenia Komisie v súvislosti s návrhom projektu predloženým v rámci šiesteho rámcového programu pre výskum. Konzorcium európskych spoločností sa uchádzalo o financovanie projektu výroby veternej energie mimo pevniny v blízkosti írskych pobrežia. Sťažovateľ uviedol, že Komisia sa pri hodnotení návrhu projektu konzorcia dopustila zrejmeho omylu v tvrdení, že konzorcium nemá odborného konštruktéra základov. Podľa sťažovateľa sa v návrhu uvádzalo, že dánsky partner sťažovateľa je odborníkom a pri všetkej pravdepodobnosti má vo svete vedúce postavenie v príslušnej oblasti. Sťažovateľ okrem iného žiadal, aby Komisia opravila faktické chyby vo svojom hodnotení návrhu projektu.

Komisia uviedla, že experti hodnotiaci návrh projektu na výrobu veternej energie mimo pevniny sa domnievali, že obmedzené informácie poskytnuté o dánskom partnerovi neboli presvedčivé.

Ombudsman vo svojom rozhodnutí pripomenul, že jeho úlohou nebolo prehodnotiť návrh dotknutého projektu, ale preskúmať, či sa Komisia pri hodnotení dopustila zrejmeho omylu. Ombudsman zistil, že pomerne stručné informácie o dánskom partnerovi uvedené v návrhu projektu neobsahovali žiadne údaje o tom, že spoločnosť je odborníkom, alebo že má vo svete vedúce postavenie v príslušnej oblasti. Ombudsman dospel k názoru, že aj za predpokladu, že sťažovateľ má pravdu v súvislosti s postavením dánskeho partnera, sťažovateľ nepreukázal, že Komisia alebo jej experti, ktorí hodnotili návrh, by si mali byť vedomí postavenia tohto partnera bez ohľadu na informácie uvedené v projekte. Ombudsman sa preto nedomnieval, že Komisia sa pri hodnotení dopustila zrejmeho omylu, keď na základe informácií uvedených v návrhu dospela k záveru, že konzorcium nemá odborného konštruktéra základov.

V súvislosti so žiadosťou sťažovateľa, aby bola opravená faktická chyba, ombudsman poukázal nato, že Komisia tvrdí, že v návrhu projektu chýbajú informácie o dánskom partnerovi, a nie že spochybňuje tvrdenie sťažovateľa, že partner je odborníkom, alebo že má vo svete vedúce postavenie v príslušnej oblasti. Vzhľadom na tieto okolnosti a na základe zistenia, že Komisia sa pri hodnotení nedopustila zrejmeho omylu ombudsman nenašiel dôvody na pokračovanie konania vo veci dotknutej žiadosti.

UPLATNENIE DOLOŽKY O ĽUDSKÝCH PRÁVACH V DOHODE O SPOLUPRÁCI S VIETNAMOM

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 933/2004/JMA na Európsku komisiu

Článok 1 („doložka o ľudských právach“) dohody o spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a Vietnamom z roku 1996 ustanovuje, že spolupráca medzi zmluvnými stranami musí byť založená na rešpektovaní ľudských práv a demokratických zásad, ktoré by sa malo stať základným hľadiskom tejto dohody. Sťažovateľ uviedol, že napriek vážnemu porušovaniu ľudských práv vietnamskými úradmi Komisia nevyužila svoju právomoc prerušiť dohodu o spolupráci.

Komisia zastávala názor, že zlepšenie situácie v oblasti ľudských práv vo Vietname je možné dosiahnuť prostredníctvom kombinácie dialógu a spolupráce. Uviedla, že neprišlo k žiadnemu hmotnému porušeniu dohody, ktoré by malo viesť k jej prerušeniu. Podľa Komisie by takáto reakcia mala byť využitá len ako posledná možnosť a to po plnej konzultácii s členskými štátmi a Európskym parlamentom.

Ombudsman pripomenul, že na základe „doložky o ľudských právach“ predstavuje rešpektovanie základných ľudských práv základný prvok dohody a porušenie tejto doložky by tak mohlo viesť k prerušeniu dohody. Poukázal nato, že táto doložka je pre Komisiu záväzná, a že konanie či nekonanie Komisie v súvislosti s ňou by mohlo byť prípadom nesprávneho úradného postupu.

Ombudsman však dospel k názoru, že dohoda konkrétne neurčuje povinnosti Komisie v súvislosti s okolnosťami, v ktorých by sa mohlo toto ustanovenie uplatniť s cieľom prerušiť dohodu o spolupráci. Žiadne ďalšie usmernenia v tejto veci navyše neposkytuje ani Zmluva o ES, ani viedenský dohovor o zmluvnom práve. Ombudsman pripomenul, že Komisia stanovila určité zásady pôsobnosti doložky o ľudských právach vo svojom oznámení z roku 1995 o zahrnutí rešpektovania demokratických zásad a ľudských práv do dohôd medzi Spoločenstvom a tretími krajinami.

Ombudsman pripomenul, že Komisia zastávala názor, že prerušenie dohody by pripravilo EÚ o možnosť využívať programy spolupráce financované Európskou úniou na podporu reformného procesu vo Vietname, a že sa preto rozhodla pokračovať v dialógu s vietnamskými úradmi prostredníctvom rôznych orgánov zriadených podľa dohody o spolupráci. Ombudsman dospel k názoru, že dôvody Komisie pre jej rozhodnutie nezačať proces prerušenia dohody o spolupráci, ale namiesto toho v súlade s kritériami stanovenými v jej oznámení z roku 1995 využiť opatrenia, ktoré považuje za primeranejšie, sú dostatočné. Ombudsman preto nezistil žiadny nesprávny úradný postup Komisie.

KONZULTÁCIE O BUDÚCNOSTI ŠTRUKTURÁLNYCH FONDŮ

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 948/2004/OV na Európsku komisiu

Jedna mimovládna organizácia sa sťažovala, že Komisia nekonzultovala budúcnosť štrukturálnych fondov s mimovládnymi organizáciami (MVO). Na podporu svojho tvrdenia sa sťažovateľ odvolal na oznámenie Komisie s názvom „Smerovanie k posilneniu kultúry konzultácií a dialógu – všeobecné zásady a minimálne normy Komisie pre konzultácie zainteresovaných strán“ (KOM(2002)704, konečné znenie z 11. decembra 2002), ktoré stanovuje päť minimálnych noriem pre konzultačný proces. Sťažovateľ spochybnil, či sú minimálne normy dostatočne jasné a tiež odporučil, aby Komisia prijala viac medzisektorový a celistvejší prístup ku konzultáciám, najmä ak jej návrhy majú dosah na široké spektrum záujmov.

Komisia uviedla, že začala rozsiahly konzultačný proces so všetkými záujmovými stranami a podrobne opísala kroky, ktoré podnikla. Poznamenala však, že by privítala väčší vklad MVO, čo by si vyžadovalo, aby sa v budúcnosti viac mobilizovali.

Ombudsman dospel k názoru, že minimálne normy sú dostatočne jasné nato, aby mu umožnili vyhodnotiť, či ich Komisia dodržala alebo nie. Ombudsman v tomto prípade vykonal podrobný

prieskum a dospel k názoru, že Komisia dodržala päť oznámených minimálnych noriem. Nebol preto zistený žiadny nesprávny úradný postup. Ombudsman však nevytlúčil možnosť, že minimálne normy by mohli byť vyjadrené jasnejšie, alebo že v niektorých prípadoch by mohol byť vhodný viac medzisektorový a celistvejší prístup ku konzultáciám. Ombudsman poukázal nato, že sťažovateľ má v tejto súvislosti možnosť predložiť Komisii návrhy, a že by bolo prejavom dobrej správy Komisie, keby akýkoľvek návrh dôkladne zvážila.

EURÓPSKE ČÍSLO TIESŇOVÉHO VOLANIA 112

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1096/2004/TN na Európsku komisiu

Sťažnosť podalo združenie, ktoré poukazovalo na nedostatky Komisie v súvislosti so zavádzaním európskeho čísla tiesňového volania 112. Združenie uviedlo, že Komisia neprijala ďalšie opatrenia v súvislosti so zložkou civilnej ochrany čísla 112, ako sústavne sľubovala vo svojich pracovných programoch. Združenie tiež tvrdilo, že Komisia na svojej internetovej stránke neuvádza aktuálne a náležité informácie týkajúce sa čísla 112.

Komisia uviedla, že príslušná služba v rámci akčného programu Spoločenstva spolufinancovala množstvo projektov v oblasti civilnej ochrany týkajúcich sa čísla 112, a že táto služba koordinuje v súvislosti s číslom 112 ďalšie služby Komisie a spolupracuje s nimi. Komisia tiež vysvetlila, že hoci sa pri aktualizácii internetovej stránky v minulosti vyskytovalo oneskorenie, už to tak nie je.

Ombudsman pripomenul význam posilňovania občanov a informovania občanov o ich právach a uviedol, že preto rozumie úsiliu združenia v tomto smere. Ombudsman však poukázal nato, že pri realizácii jej pracovných programov prináleží Komisii určitý stupeň voľnosti, a že za uplatňovanie tejto voľnosti sa zodpovedá Parlamentu prostredníctvom rozpočtového postupu. Ombudsman zohľadnil, že smernica o univerzálnej službe uznáva, že záujem občanov vzhľadom na číslo 112 je dôležitý, ale že táto smernica ukladá zodpovednosť za poskytovanie primeraných informácií o čísle 112 členským štátom. Ombudsman nenašiel žiadny dôkaz o tom, že Komisia pri realizácii dotknutých pracovných programov konala mimo rozsahu svojich voľných právomocí, alebo že porušila niektorý predpis alebo zásadu, ktoré sú pre ňu záväzné.

Ombudsman tiež pripomenul, že na internetovej stránke čísla 112 sa uvádza, že bola aktualizovaná 21. septembra 2004, čo sa zdá byť v zásade v poriadku. Odkazy na zastaranú legislatívu sa očividne týkali zriadenia čísla 112 a internetová stránka obsahovala aj aktualizované odkazy na súčasné právne predpisy. Ombudsman ďalej pripomenul, že GR Životné prostredie zverejnilo zoznamy grantov udelených v roku 2003 na svojej internetovej stránke, a že konečná lehota na zverejnenie takýchto zoznamov na rok 2004, stanovená v nariadení č. 2342/2002, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na vykonávanie nariadenia o rozpočtových pravidlách, ešte neuplynula.

Vzhľadom na vyššie uvedené ombudsman nezistil žiadny nesprávny úradný postup Komisie.

POSTUPNÉ UZAVRETIE JAZYKOVÝCH ODDELENÍ V EURÓPSKEJ ŠKOLE

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1155/2004/TN na Európsku komisiu

Sťažnosť sa týkala opatrení Komisie v súvislosti s postupným uzavretím dvoch jazykových oddelení v európskej škole v Culhame v Spojenom kráľovstve. Sťažovatelia tvrdili, že rozhodnutie Rady guvernérov v tomto smere nebolo prijaté v súlade s jej rokovacím poriadkom, a že nebolo dodržaný postup pre prijatie rozhodnutia o uzavretí školy alebo jazykového oddelenia. Keďže Komisia navrhla postupné uzavretie dvoch jazykových oddelení a hlasovala v jeho prospech, sťažovatelia tvrdili, že nepodporuje dobrú správu v európskych školách, najmä vzhľadom na transparentnosť a odôvodnenie rozhodnutí, tak ako to vyžaduje Charta základných práv Európskej únie.

Komisia uviedla, že príslušné predpisy a postupy boli dodržané. Komisia tiež uviedla, že Charta základných práv sa na európske školy nevzťahuje, ale že základné práva vo vzťahu k rozhodnutiam Rady guvernérov sú chránené vnútroštátnymi zákonmi a medzinárodnými dohodami.

Ombudsman pripomenul, že európske školy nie sú inštitúciou alebo orgánom Spoločenstva a nespádajú preto do jeho mandátu. Ombudsman však dôsledne zastáva názor, že Komisia má za prevádzku európskych škôl určitú zodpovednosť, vrátane všeobecnej zodpovednosti podporovať v týchto školách dobrú správu. Ombudsman však napriek tomu nedospel k názoru, že jeho vyšetrovanie opatrení Komisie v súvislosti s rozhodnutím Rady guvernérov postupne uzavrieť dve dotknuté jazykové oddelenia odhalilo nejaký prípad nesprávneho úradného postupu Komisie.

Ombudsman však pripomenul, že v priebehu predošlých vyšetrovaní Komisia uznala uplatniteľnosť Charty základných práv na európske školy. Vydal preto ďalšiu poznámku, v ktorej uviedol, že uznanie záväzného účinku charty na európske školy Komisiou predstavuje dôležitú súčasť jej zodpovednosti za podporu dobrej správy v týchto školách. Požiadal tiež Komisiu, aby objasnila svoj postoj v tejto záležitosti tým, že ho bude informovať o stave reformných opatrení zmienených počas jeho vyšetrovania z vlastnej iniciatívy OI/5/2003IJH (pozri *výročnú správu 2004*). V odpovedi na ďalšiu poznámku Komisia oznámila ombudsmanovi stav reformných opatrení zmienených počas jeho vyšetrovania z vlastnej iniciatívy, vrátane presadzovania práv stanovených v Charte základných práv.

ÚDAJNÉ NEPRIMERANÉ KONTAKTY POČAS VÝBEROVÉHO KONANIA

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1808/2004/JMA na Európsku komisiu

Sťažovateľ tvrdil, že Komisia konala neprimerane v súvislosti s vyhlásením verejnej súťaže pre druhé kolo programu výskumu a vývoja. Dotknutá iniciatíva, ktorá bola z veľkej časti financovaná Komisiou, bola rozdelená do troch kôl. V prvom kole zvíťazil jeden zo súperov sťažovateľa, konzorcium Z. V decembri 2003 sťažovateľ predložil ponuku do druhého kola. Napriek tomu, že sťažovateľ bol zaradený do výberového procesu a bol očividne jediným účastníkom, pretože konzorcium Z nepredložilo svoju ponuku načas, bola jeho ponuka na základe záporného posudku hodnotiteľov vylúčená. Sťažovateľ dospel k názoru, že bol diskriminovaný, a že služby Komisie sa snažia uprednostniť konzorcium Z. Na podporu svojho tvrdenia sťažovateľ poukázal na telefonický rozhovor medzi zástupcom konzorcia Z a príslušnými službami Komisie, ktorý sa uskutočnil krátko po vypršaní termínu na predkladanie ponúk, keď už bolo jasné, že ponuka konzorcia Z nebola predložená načas.

Komisia v odpovedi uviedla, že návrh sťažovateľa bol posudzovaný nezávislými hodnotiteľmi v súlade s úradnými postupmi. V súvislosti s telefonickým rozhovorom, ktorý uskutočnil zástupca súpera sťažovateľa Komisia dospela k názoru, že to bola len žiadosť o informácie, počas ktorej sa nepreberali žiadne podstatné otázky. Vzhľadom na povahu preberaných tém sa služby Komisie domnievali, že žiadny záznam telefonátu nie je potrebný.

Ombudsman pripomenul, že tak, ako uznali súdy Spoločenstva, Komisii prináleží široká voľnosť vzhľadom na faktory, ktoré sa majú zohľadniť za účelom rozhodnutia o zadaní verejnej zákazky po vyhlásení verejnej súťaže. Ombudsman poukázal nato, že Komisia v odpovedi na žiadosť sťažovateľa ponúkla podrobné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré nebola ponuka sťažovateľa prijatá. Poskytla tiež kópiu súhrnnej hodnotiacej správy, ktorá obsahovala odôvodnený posudok hodnotiteľov týkajúci sa návrhu sťažovateľa. Po preskúmaní obsahu tejto súhrnnej správy ombudsman dospel k názoru, že správa poskytuje primerané vyjadrenie pre postoj, ktorý inštitúcia zaujala a ktorý bol v súlade s kritériami stanovenými v pracovnom programe.

Ombudsman pripomenul, že niektoré faktické hľadiská prípadu spôsobili, že sťažovateľ spochybnil primeranosť konania Komisie. Po starostlivom preskúmaní všetkých dostupných informácií ombudsman nenašiel žiadny dôkaz nejakej neprimeranosti. Ombudsman však poukázal nato, že Komisia by sa mohla jednoduchšie zaoberať obavami sťažovateľa v tomto smere, keby vedela predložiť písomný záznam dotknutého telefonického rozhovoru. Ombudsman preto Komisii adresoval ďalšiu poznámku, v ktorej navrhol, že Komisia by mohla preskúmať svoje predpisy týkajúce sa záznamov

telefonátov v rámci vyhlásení verejných súťaží s cieľom vyhnúť sa v budúcnosti vzniku podobných problémov.

DOSTUPNOSŤ DOKUMENTOV ON-LINE

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 2066/2004/TN na Európsku komisiu

Sťažovateľ okrem iných vecí uviedol, že Komisia nesprístupnila on-line, v súlade s článkom 2 ods. 4 nariadenia č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Parlamentu, Rady a Komisie¹⁰, dokumenty súvisiace s konzultačným dokumentom o uplatňovaní smernice o elektronických peniazoch na mobilných operátorov. Podľa sťažovateľa sa konzultačný dokument týkal legislatívnych záležitostí, keďže mohol eventuálne viesť k zmene a doplneniu smernice o elektronických peniazoch.

Komisia s odvolaním sa na článok 4 ods. 3 nariadenia č. 1049/2001 uviedla, že zverejnenie pracovných dokumentov Komisie a písomných príspevkov pripravených v predbežnej fáze členskými štátmi a priemyslom by v dotknutom štádiu bolo zavádzajúce a mohlo by nepriaznivo pôsobiť na neutralitu budúcich rozhovorov s členskými štátmi, vyvolať neprimerané alebo nevhodné reakcie verejnosti a negatívne ovplyvniť akúkoľvek budúcu diskusiu a legislatívnu iniciatívu.

Ombudsman vo svojom rozhodnutí dospel k názoru, že v celkovej schéme nariadenia č. 1049/2001 predstavuje právo občanov žiadať prístup k dokumentu, ktorý nebol zverejnený, a spochybniť prípadné zamietnutie opakovanej žiadosti základný mechanizmus pre zaručenie najširšieho možného prístupu k dokumentom. Ombudsman preto dospel k záveru, že by bolo neprimerané a nepraktické žiadať, aby Komisia vykonávala rovnakú hĺbkovú právnu analýzu, keď zvažuje, či sprístupniť legislatívny dokument on-line, akú musí vykonať, keď sa zaoberá opakovanou žiadosťou o sprístupnenie dokumentu verejnosti.

Ombudsman pripomenul, že sa zdá, že Komisia skutočne zvažovala, či dotknutý dokument sprístupniť on-line. Sťažovateľ navyše využil právo žiadať o prístup a mal príležitosť podať opakovanú žiadosť. Ombudsman za týchto okolností dospel k názoru, že žiadne ďalšie prešetrovanie tvrdení sťažovateľa nie je odôvodnené.

PRÍSTUP K SPRÁVE MISIE V RÁMCI KONANIA PODĽA ČLÁNKU 228

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 2821/2004/OV na Európsku komisiu

Sťažovateľ, združenie na ochranu morských korytnačiek, žiadal Generálne riaditeľstvo Komisie pre životné prostredie o prístup k správe misie služieb Komisie na grécky ostrov Zakynthos, ktorá prešetrovala situáciu týkajúcu sa ochrany morských korytnačiek. Misia sa uskutočnila v súvislosti s tým, že Komisia zahájila konanie proti Grécku podľa článku 228 Zmluvy o ES za neprijatie potrebných opatrení na vykonanie rozsudku Súdneho dvora. Po podaní opakovanej žiadosti bola správa čiastočne sprístupnená, s výnimkou tých častí, ktoré obsahovali technické alebo právne posudky alebo stanoviská týkajúce sa prebiehajúceho konania.

V sťažnosti ombudsmanovi združenie požadovalo neobmedzený prístup k správe. Komisia svoje odmietnutie zverejniť určité časti správy odôvodnila na základe článkov 4 ods. 2, tretia zarážka a 4 ods. 3, prvý pododsek nariadenia č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Parlamentu, rady a Komisie¹¹ a uviedla, že verejný záujem na zverejnení týchto častí neprevyšuje nad rizikom ovplyvňovania prebiehajúceho vyšetrovania a rozhovorov s gréckymi úradmi.

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, Ú. v. 2001 L 145, s. 43.

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, Ú. v. 2001 L 145, s. 43.

Vzhľadom nato, že dotknutá správa kontroly je dokumentom vypracovaným pre vnútorné použitie Komisie, a že sa týka prebiehajúceho konania podľa článku 228 Zmluvy o ES, ombudsman dospel k názoru, že Komisia sa mohla odôvodnene domnievať, že má právo odmietnuť prístup na základe článkov 4 ods. 2 a 4 ods. 3, prvý pododsek nariadenia č. 1049/2001, po zohľadnení otázky možného prevažujúceho verejného záujmu na zverejnení.

Ombudsman potom podrobne preskúmal argumenty, ktoré sťažovateľ predložil na dôkaz prevažujúceho verejného záujmu na zverejnení a dospel k názoru, že jeden argument sa týkal len článku 4 ods. 2 a druhý len článku 4 ods. 3, prvý pododsek nariadenia č. 1049/2001. Ombudsman nepovažoval argument sťažovateľa týkajúci sa článku 4 ods. 3 za presvedčivý a preto skonštatoval, že Komisia mala právo opierať sa o túto výnimku. V súvislosti s argumentom týkajúcim sa článku 4 ods. 2 ombudsman dospel k názoru, že jeho vyhodnotenie si vyžaduje, aby ombudsman preskúmal dotknutý dokument. Vzhľadom na svoj záver, že Komisia sa mohla opierať o článok 4 ods. 3, prvý pododsek, sa však ombudsman rozhodol neodkladať rozhodnutie v prípade kvôli preskúmaniu dokumentu. Ombudsman preto nezistil žiadny nesprávny úradný postup Komisie.

VÝMENA RIADITEĽA PROJEKTU V HONDURASE

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 3110/2004/GG na Európsku komisiu

Sťažovateľ, ktorý pracoval pre nemeckú poradenskú firmu, bol riaditeľom projektu financovaného Európskou úniou určeného na obnovu a zlepšenie infraštruktúry miest v Strednej Amerike, ktoré boli zasiahnuté hurikánom „Mitch“. Na žiadosť delegácie Komisie v Manague bol nahradený inou osobou.

Vo svojej sťažnosti ombudsmanovi sťažovateľ okrem iného uviedol, že príprava projektu bola nedostatočná, a že došlo k zbytočnému zdržaniu. Uviedol tiež, že Komisia konala diskriminujúcim spôsobom tým, že v jeho projekte preverovala len používanie služobných áut. Využívanie služobných áut na súkromné účely sa v iných projektoch vždy tolerovalo. Sťažovateľ ďalej uviedol, že žiadosť Komisie o jeho výmenu bola neoprávnená a neodôvodnená.

Podľa Komisie bolo zdržanie, ku ktorému pri projekte došlo, spôsobené nadmerným úsilím sťažovateľa o dokonalosť a jeho opakovaným nerešpektovaním postupu výberového konania a pokynov Komisie. Výkon sťažovateľa navyše nedosahovala očakávanú úroveň. Delegácia spozorovala, že napätý vzťah sťažovateľa a jeho podriadeného mal vážne nepriaznivé dôsledky pre fungovanie projektu.

V súvislosti s využívaním služobných áut na súkromné účely Komisia upozornila, že príslušné predpisy jasne stanovujú, že vozidlá sa môžu používať len na pracovné účely. Napriek opakovaným pokynom delegácie sa to v dotknutom prípade nerešpektovalo.

Po starostlivom preskúmaní dôkazov ombudsman dospel k názoru, že sťažovateľ nepreukázal žiadne zo svojich tvrdení a preto nezistil žiadny nesprávny úradný postup.

V súvislosti s tvrdením sťažovateľa o diskriminácii dospel ombudsman na základe judikatúry súdov Spoločenstva k názoru, že skutočnosť, že iné osoby mohli nezákonne využívať služobné autá na súkromné účely bez toho, aby to Komisia zastavila, nebráni Komisii konať voči sťažovateľovi tak, ako konala. V ďalšej poznámke však ombudsman dodal, že by považoval za veľmi užitočné a v súlade so zásadami dobrej správy, keby Komisia zväzila preskúmanie tejto záležitosti v súvislosti s ďalšími verejnými zákazkami toho istého programu.

Poznámka

Komisia potom na ďalšiu poznámku ombudsmana zareagovala vyjadrením, že existujú jasné predpisy, ktoré stanovujú, že služobné autá sa môžu používať výlučne na pracovné účely. Tieto predpisy tiež predpokladajú, že správa vykonáva prísnu kontrolu využívania vozidiel prostredníctvom aktualizovanej knihy záznamov.

Komisia ďalej informovala ombudsmana, že vzhľadom na jeho poznámku a v záujme spravodlivosti sa rozhodla vykonať dodatočnú kontrolu piatich projektov realizovaných v Hondurase.

3.1.2 Európska komisia a Rada Európskej únie

ÚDAJNÝ NEDOSTATOK PARKOVACÍCH MIEST PRE ZDRAVOTNE POSTIHNUTÝCH ĽUDÍ V BLÍZKOSTI BUDOV KOMISIE A RADY

Zhrnutie rozhodnutí o sťažnosti 2415/2003/JMA na Komisiu a sťažnosti 237/2004/JMA na Radu Európskej únie

Sťažovateľ uviedol, že Komisia a Rada nepodnikli potrebné kroky na zabezpečenie dostatočného počtu parkovacích miest pre ľudí so zdravotným postihnutím v blízkosti hlavných budov Komisie a Rady v Bruseli.

Komisia vysvetlila, že všetky jej budovy v Bruseli majú aspoň dve parkovacie miesta vyhradené pre zdravotne postihnutých ľudí. Miesta pre postihnutých návštevníkov môžu byť sprístupnené na požiadanie. Za parkovacie miesta vyhradené pre zdravotne postihnutých ľudí na uliciach v blízkosti jej budov v Bruseli sú výlučne zodpovedné belgické úrady. Keďže len štyri zo 60 budov Komisie v Bruseli majú parkovacie miesta pre zdravotne postihnutých ľudí, inštitúcia požiadala miestne orgány, aby prijali dodatočné opatrenia.

Ombudsman privítal žiadosť Komisie belgickým úradom, aby zabezpečili dodatočné parkovacie miesta pre zdravotne postihnutých ľudí v blízkosti jej budov v Bruseli a vyzval Komisiu, aby ho informovala o výsledkoch tejto iniciatívy. Ombudsman pripomenul, že Komisia vo svojom oznámení z roku 2000 o bezbarierovej Európe pre ľudí so zdravotným postihnutím súhlasila s vypracovaním a podporou komplexnej a integrovanej stratégie na riešenie spoločenských, stavebných a konštrukčných bariér, ktoré zbytočne obmedzujú prístup ľuďom so zdravotným postihnutím. Ombudsman však pripomenul, že Komisia doteraz neprijala potrebné nadväzné opatrenia. Vzhľadom na dostupné informácie ombudsman nepovažoval za odôvodnené viesť ďalšie vyšetrovanie. Pripomenul, že v rámci prebiehajúceho vyšetrovania z vlastnej iniciatívy OI/3/2003 skúma všeobecnejšie otázky integrácie ľudí so zdravotným postihnutím Komisiou, a že dostupnosť zariadení Komisie pre zdravotne postihnutých ľudí využívajúcich automobily by malo tvoriť prvok tohto vyšetrovania.

Rada vysvetlila, že všetky jej budovy v Bruseli majú určitý počet parkovacích miest vyhradený pre jej zdravotne postihnutých zamestnancov, z bezpečnostných dôvodov však tieto parkovacie zariadenia nemôžu byť sprístupnené verejnosti. Inštitúcia vysvetlila, že jej služby sa spojili s príslušnými belgickými úradmi a požiadali ich o zriadenie určitého počtu dodatočných parkovacích miest v blízkosti všetkých jej budov v Bruseli vyhradených pre zdravotne postihnutých ľudí.

Ombudsman privítal žiadosť Rady belgickým úradom, aby zabezpečili dodatočné parkovacie miesta pre zdravotne postihnutých ľudí v blízkosti jej budov v Bruseli a vyzval Radu, aby ho informovala o výsledkoch tejto iniciatívy. Vzhľadom na informácie poskytnuté Radou ombudsman nepovažoval za odôvodnené viesť ďalšie vyšetrovanie.

Ombudsman tiež adresoval Rade ďalšiu poznámku, v ktorej vyjadril pochybnosť nad jej politikou obmedzovania prístupu k parkovacím miestam pre zdravotne postihnutých ľudí z bezpečnostných dôvodov. Ombudsman poukázal nato, že iné inštitúcie EÚ, napríklad Komisia, uplatňujú odlišnú politiku bez zjavného ohrozenia bezpečnosti. Ombudsman preto vyzval Radu, aby znovu zvážila svoj postoj s cieľom umožniť využívanie vyhradených parkovacích miest v jej zariadeniach všetkým osobám so zdravotným postihnutím, ktoré majú pre vstup do zariadení Rady legitímne dôvody.

3.1.3 Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO)

PRÍSTUP UCHÁDZAČOV K HODNOTIACIM KRITÉRIÁM

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 2097/2003/(ADB)PB na Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO)

Sťažovateľka sa zúčastnila na výberovom konaní, ktoré sa uskutočnilo s cieľom pripraviť záložný zoznam nemecky hovoriacich zapisovateľov. Keďže sťažovateľka nebola na skúške úspešná, požiadala o ďalšie informácie týkajúce sa hodnotenia jej testu. V sťažnosti ombudsmanovi uviedla, že EPSO ju neinformoval o kritériách používaných na hodnotenie testov. Uviedla, že o prístup žiadala, aby mohla zlepšiť svoj výkon v budúcich náborových výberových konaniach.

EPSO uviedol, že hodnotiace kritériá podliehajú utajeniu uvedenému v článku 6 prílohy III služobného poriadku, a že podľa ustálenej judikatúry bola povinnosť uviesť dôvody náborových rozhodnutí splnená oznámením výsledkov uchádzačovi.

Ombudsman preskúmal príslušnú judikatúru a pripomenul, že umožnenie prístupu k hodnotiacim kritériám sa zdá byť v súlade s politikou a legislatívou Európskej únie vo vzťahu k transparentnosti a prístupu verejnosti k dokumentom, ktorá sa od judikatúry, na ktorú sa odvoláva EPSO, výrazne vyvinula. Dospel preto k názoru, že EPSO neuviedol dostatočné dôvody pre odmietnutie prístupu. Ombudsman vydal návrh odporúčania, podľa ktorého by EPSO mal znovu zvážiť svoje odmietnutie sprístupniť sťažovateľke hodnotiace kritériá a tieto kritériá sprístupniť, ak ich zverejneniu nebránia oprávnené dôvody.

Vo svojom podrobnom stanovisku k návrhu odporúčania EPSO uviedol, že hodnotiace kritériá stanovené výberovou komisiou je možné oddeliť od rôznych pokynov, odporúčaní a stanovísk, ktoré sa dávajú jednotlivým hodnotiteľom. Aby však v tomto prípade umožnil sťažovateľke lepšie porozumieť hodnoteniu, ktoré získala, pripojil EPSO kópiu písomnej skúšky sťažovateľky s ručne písanými poznámkami hodnotiteľa. V samostatnom liste EPSO uviedol tiež podrobné poznámky k týmto opravám, s vysvetlením požiadaviek testu. Poukázal tiež nato, že hodnotenie chýb, ktoré sa objavili v písomnej skúške, bolo uvedené na hodnotiacom hárku, ktorého kópia už bola sťažovateľke zaslaná.

Ombudsman dospel k názoru, že omnoho podrobnejšie informácie, ktoré EPSO v tomto prípade poskytol, by mali sťažovateľom pomôcť lepšie porozumieť hodnoteniu, ktoré získali, a že preto niet dôvodov viesť v tomto konkrétnom prípade ďalšie vyšetrovanie. Ombudsman však pripomenul, že stanovisko EPSO nastolilo dôležité faktické a právne otázky všeobecnejšej povahy. Rozhodol sa preto zahájiť vyšetrovanie z vlastnej iniciatívy vo veci sprístupňovania hodnotiacich kritérií stanovených výberovými komisiami uchádzačom.

Poznámka

Ombudsman na tom istom základe uzavrel svoje vyšetrovanie aj v dvoch podobných prípadoch, v ktorých bol EPSO predložený návrh odporúčania: 413/2004/PB a 2028/2003/PB.

Vyšetrovanie z vlastnej iniciatívy, ktoré ombudsman ohlásil, bolo otvorené 10. októbra 2005 (OI/5/05/PB). Výsledky vyšetrovania budú uverejnené na internetovej stránke ombudsmana.

PRIPUSTENIE K VÝBEROVÝM TESTOM

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 839/2004/MHZ na Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO)

Maďarský občan zaslal žiadosť o zaradenie do všeobecného výberového konania na pomocných prekladateľov, ktoré organizoval EPSO. Vo svojej žiadosti uviedol, že potrebný diplom získa niekoľko mesiacov po dátume registrácie. Keď bol pozvaný na predbežné výberové testy, domnieval sa, že EPSO jeho žiadosť prijal. Predbežné výberové testy úspešne absolvoval a bol pripustený k písomným testom. O niekoľko mesiacov neskôr ho však EPSO informoval, že bol z výberu vylúčený, pretože k dátumu podania žiadosti nemal potrebný diplom. Z tohto dôvodu neboli jeho písomné testy hodnotené.

Sťažovateľ uviedol, že bolo nespravodlivé, keď ho EPSO z výberového procesu vylúčil potom, ako prijal jeho žiadosť a umožnil mu zúčastniť sa na predbežných a písomných testoch.

V čase podania sťažnosti nebol sťažovateľ občanom Únie, ani nemal v členskom štáte trvalý pobyt. Keďže sa ombudsman domnieval, že vecná podstata sťažnosti by sa mala vyšetriť, otvoril vyšetrovanie z vlastnej iniciatívy. EPSO potom informoval ombudsmana, že bude súhlasiť s tým, aby sa prípad riešil ako sťažnosť, keďže sťažovateľ sa stal po pristúpení Maďarska k EÚ občanom EÚ.

EPSO vysvetlil, že podľa oznámenia o výberovom konaní mohla výberová komisia rozhodnúť, či sťažovateľ splnil príslušné požiadavky, až po preskúmaní jeho úplnej žiadosti. Takáto žiadosť sa od uchádzačov vyžiadala až po ich úspešnom absolvovaní predbežných výberových testov. EPSO sa odvolal na judikatúru Súdu prvého stupňa, podľa ktorej sa v oznámení o výberovom konaní môže určiť, že isté konkrétne požiadavky spôsobilosti sa overia po vyhodnotení predbežných výberových testov.

Ombudsman pripomenul, že v oznámení o výberovom konaní sa uvádzalo, že výberová komisia bude spôsobilosť uchádzačov overovať v dvoch etapách. Keďže sa ukázalo, že EPSO konal v súlade s oznámením o výberovom konaní a zohľadnil príslušnú judikatúru, ombudsman nezistil žiadny nesprávny úradný postup. Ombudsman však predložil ďalšiu poznámku, v ktorej odporučil, že s cieľom vyhnúť sa možným nedorozumeniam a zlepšiť vzťahy s uchádzačmi by EPSO mohol situáciu zvážiť a v budúcich oznámeniach o výberovom konaní výslovne uviesť, (i) že pozvánka na predbežné výberové testy neznamena, že spôsobilosť uchádzača bola plne overená, a (ii) že písomné testy uchádzačov, u ktorých sa neskôr zistí, že nie sú spôsobilí, nebudú hodnotené.

Poznámka

Listom zo 14. septembra 2005 EPSO informoval ombudsmana, že v budúcich oznámeniach o výberovom konaní sa dva body uvedené v jeho poznámke budú uvádzať.

3.1.4 Európska centrálna banka

INFORMÁCIE TÝKAJÚCE SA MOŽNEJ INTERVENCIE ECB

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 3054/2004/TN na Európsku centrálnu banku

Sťažovateľ uviedol, že ECB neobjasnila dôvody, pre ktoré neodpovedala na jeho otázku, či intervenovala na devízových trhoch s cieľom zmierniť pád dolára a zvýšenie hodnoty eura.

ECB uviedla, že na jeho otázky odpovedala v možnom rozsahu. Existovali však opodstatnené dôvody nato, aby sa ECB k intervencii nevyjadřila. Na informácie týkajúce sa zásahu na devízových trhoch je trh citlivý a ich oznámenie zohráva kľúčovú úlohu pri realizácii celkovej politiky. K takýmto

oznámeniam sa preto musí pristupovať veľmi opatrne, aby neohrozili dopad celej operácie. ECB, tak ako každá iná centrálna banka, si vyhradzuje právo rozhodnúť či, kedy a akými prostriedkami by mali byť informácie týkajúce sa zásahu oznámené.

Ombudsman, odvolávajúc sa na článok 1 Zmluvy o Európskej únii, ktorý ustanovuje, že rozhodnutia by sa mali prijímať čo možno najotvorenejšie a čo najbližšie k občanom, dospel k názoru, že občanom by sa v zásade mali poskytnúť informácie, ktoré požadujú v súvislosti s rozhodnutiami prijatými inštitúciami alebo orgánmi Spoločenstva.

V situáciách, kde nie je možné požadované informácie poskytnúť, by podľa ombudsmana mali inštitúcia alebo orgán, ktoré žiadosť zamietajú, uviesť občanovi dostatočne konkrétne dôvody, aby jasne a jednoznačne preukázali opodstatnenosť svojho odmietnutia. Ombudsman pripomenul, že judikatúra súdov Spoločenstva sústavne tento prístup uplatňuje pri nakladaní so žiadosťami o sprístupnenie dokumentov. V niektorých prípadoch však z judikatúry vyplýva, že dostatočné môže byť aj odôvodnenie odvolaním sa na kategórie dokumentov.

Ombudsman dospel k názoru, že dôvody ECB pre odmietnutie zverejnenia požadovaných informácií spĺňali príslušnú právnu normu tým, že jasne a jednoznačne preukázali odôvodnenie ECB a poskytli sťažovateľovi možnosť porozumieť, prečo ECB odmietla prezradiť požadovanú kategóriu informácií. Ombudsman preto nezistil žiadny nesprávny úradný postup ECB.

Ombudsman pripomenul, že rozhodnutie ECB o prístupe verejnosti k dokumentom ustanovuje výnimku na ochranu verejného záujmu vo vzťahu k „*menovej stabilite a stabilite výmenného kurzu*“. Ombudsman preto nenašiel žiadny dôvod na pokračovanie konania vo veci žiadosti sťažovateľa.

3.2 PRÍPADY VYRIEŠENÉ INŠTITÚCIOU

3.2.1 Európsky parlament

PREVOD NÁROKU NA DÔCHODOK

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 127/2004/OV (dôvernej) na Európsky parlament

Na základe výpočtov, ktoré jej poskytla dôchodková služba Parlamentu sa sťažovateľka, úradníčka Parlamentu, rozhodla previesť svoj nárok na dôchodok, ktorý predtým získala v Nemecku a Taliansku, do programu Spoločenstva. Tento prevod by jej mal teoreticky zabezpečiť dôchodok vo výške viac než 70 % jej konečného platu v triede B3. Dôchodková služba ju však informovala, že jej dôchodok bude vo výške tesne pod 65 %. Odvolanie sťažovateľky podľa článku 90 ods. 2 služobného poriadku bolo zamietnuté a menujúci orgán ju informoval, že z Talianska nebol v skutočnosti prevedený žiadny nárok na dôchodok.

Sťažovateľka žiadala, aby (i) bolo rozhodnutie o jej nároku na dôchodok preskúmané a výška dôchodku stanovená na úrovni 70 % jej konečného platu v triede B3, a aby (ii) jej bol vyplatený prebytok z jej nároku na dôchodok prevedeného z Talianska (1995) a Nemecka (1997).

Parlament podrobne vysvetlil výpočet dôchodku sťažovateľky a uviedol, že celá suma prevedená z nemeckého dôchodkového programu bola prenesená do nároku na dôchodok v rámci programu Spoločenstva, a že neexistuje žiadny prebytok, ktorý by mal byť sťažovateľke vyplatený. Z talianskeho dôchodkového programu však nebol prevedený žiadny nárok na dôchodok.

Ombudsman vykonal ďalšie vyšetrovanie a požiadal Parlament o vysvetlenie v súvislosti (i) s výpočtom prevedeného nároku na dôchodok a prípadným vyplatením prebytku a (ii) so situáciou týkajúcou sa prevodu nároku na dôchodok z Talianska. V odpovedi na ďalšie vyšetrovanie Parlament poznamenal, že po zistení omylu v súvislosti s výškou prevodov dôchodková služba prepočítala dôchodok sťažovateľky. Táto oprava viedla k výrazne priaznivejšiemu dôchodku. Parlament vysvetlil, že omyly vznikli na základe chybných analýz v počítačovom systéme.

Keďže sťažovateľka prijala nový výpočet a vysvetlenie Parlamentu v súvislosti s nevyplatením prebytočnej sumy, ombudsman dospel k záveru, že Parlament podnikol kroky na urovanie záležitosti k spokojnosti sťažovateľky. Prípadozavrel.

3.2.2 Rada Európskej únie

UKONČENIE PRACOVNEJ ZMLUVY V POLICAJNEJ MISII EÚ

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 471/2004/OV na Radu Európskej únie

V júni 2003 sťažovateľ predložil ombudsmanovi prvú sťažnosť (prípado1200/2003/OV) týkajúcu sa ukončenia jeho zmluvy civilného odborníka na informačné technológie v Policajnej misii Európskej únie v Sarajeve (EUPM) k 8. decembru 2002. Vo svojom rozhodnutí o tomto prípade (pozri *výročnú správu 2003*) ombudsman dospel k záveru, že právo sťažovateľa na obhajobu nebolo rešpektované. Ombudsman sťažovateľovi odporučil obrátiť sa priamo na Radu s jeho žiadosťou, aby ho Rada očistila od všetkých obvinení voči nemu, a aby mu bola vyplatená mzda za mesiac december 2002.

Keďže Rada zamietla obe jeho žiadosti s odôvodnením, že sa nezúčastnila na jeho prepustení, podal sťažovateľ novú sťažnosť ombudsmanovi vo februári 2004.

Rada zdôraznila, že jej generálny sekretariát urobil pre spoluprácu s ombudsmanom všetko a zaslal EUPM kópiu celej ich korešpondencie, aby EUPM tiež mohla s ombudsmanom spolupracovať. Po prijatí stanoviska veliteľa EUPM ombudsman Radu informoval, že z jeho kritickej poznámky v prípade 1200/2003/OV vyplýva, že EUPM nemala právo predčasne ukončiť zmluvu sťažovateľa, a že žiadosť sťažovateľa o vyplatenie mzdy do konca jeho zmluvného obdobia sa preto ukázala ako odôvodnená. Ombudsman požiadal Radu, aby pomohla zabezpečiť, že sťažovateľ dostane plnú mzdu, ktorá mu prináleží.

Rada vo svojej odpovedi pripomenula, že podľa článku 9 spoločného opatrenia z marca 2002 o EUPM sa platby vykonávajú prostredníctvom úradu veliteľa EUPM. Rada preto poslala kópiu listu ombudsmana veliteľovi EUPM a žiadala, aby odporúčaniu ombudsmana venoval najvyššiu pozornosť.

EUPM potom ombudsmana informovala, že s cieľom uzavrieť proces začatý sťažovateľom vyplatí sťažovateľovi pomernú časť jeho bývalej mesačnej mzdy pokrývajúcej obdobie od 9. do 31. decembra 2002.

Ombudsman vo svojom rozhodnutí dospel k názoru, že toto hľadisko prípadu sa vyriešilo k spokojnosti sťažovateľa.

V súvislosti so žiadosťou sťažovateľa, aby ho Rada očistila od všetkých obvinení voči jeho osobe, ombudsman pripomenul, že v súlade so zásadou právneho štátu je obvyklé, že faktické zistenia získané porušením práva na vypočutie nemajú žiadnu platnosť. Ombudsman dospel k záveru, že sťažovateľ má preto právo považovať predošlé zistenia ombudsmana v prípade 1200/2003/OV za očistenie svojho mena, a že žiadne ďalšie vyšetrovanie tohto hľadiska prípadu nie je odôvodnené.

3.2.3 Európska komisia

NEODÔVODNENÉ ONESKORENIE A NEODPOVEDANIE NA ŽIADOSŤ O POSKYTNUTIE PRÍSTUPU VEREJNOSTI

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1798/2004/PB na Európsku komisiu

Sťažovateľ uviedol, že Komisia bez dôvodu oneskorene odpovedala na jeho prvú žiadosť z 22. marca 2004 o sprístupnenie dokumentov podľa nariadenia č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Parlamentu, Rady a Komisie¹² a neodpovedala na jeho žiadosť z 26. mája 2004.

Komisia sa za oneskorenie ospravedlnila a vysvetlila, že bolo spôsobené vysokým pracovným zaťažením. Uviedla tiež, že je rozhodnutá uplatňovať ako všeobecnú politiku poskytovanie systematickejšej spätnej väzby občanom vo všetkých prípadoch, kde môže vzniknúť riziko, že odpoveď nebude odoslaná v rámci termínov určených pre informačné odpovede, či už kvôli zložitosti, alebo kvôli náhlemu prílevu otázok.

Sťažovateľ uviedol, že prijíma ospravedlnenie Komisie a považuje svoj prípad za ukončený. Ombudsman preto prípad uzavrel a vydal ďalšiu poznámku, v ktorej uviedol, že je presvedčený o tom, že Komisia v budúcnosti vynaloží na rešpektovanie svojich záväzkov potrebné úsilie.

ZAMIETNUTIE ŽIADOSTI O SPRÍSTUPNENIE DOKUMENTOV

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 3381/2004/TN na Európsku komisiu

Sťažovateľ, združenie obyvateľov Spojeného kráľovstva, podal Komisii sťažnosť podľa článku 226, týkajúcu sa údajného nedodržania legislatívy Spoločenstva úradmi Spojeného kráľovstva v súvislosti s rozsiahlou skládkou v blízkosti domov týchto obyvateľov. Komisia zamietla žiadosť sťažovateľa o sprístupnenie korešpondencie Komisie s úradmi Spojeného kráľovstva súvisiacej s touto záležitosťou na základe toho, že zverejnenie týchto dokumentov by ohrozilo ochranu účelu inšpekcií, vyšetrovania a kontroly (článok 4 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Parlamentu, Rady a Komisie¹³).

Ombudsman postúpil sťažnosť Komisii a zároveň napísal stálemu zastúpeniu Spojeného kráľovstva pri EÚ list s otázkou, či by úrady Spojeného kráľovstva namietali voči vydaniu týchto dokumentov.

Komisia vo svojom stanovisku uviedla, že jej rozhodnutie nezverejniť dokumenty v tejto etape konania bolo v súlade s príslušnou judikatúrou. Po formálnom uzavretí spisu sa však Komisia rozhodla vydať svoje dva listy adresované v tejto záležitosti úradom Spojeného kráľovstva. Keďže úrady Spojeného kráľovstva potvrdili, že nenamietajú voči zverejneniu svojich odpovedí, zverejnené boli aj tieto dva listy. Komisia sa ospravedlnila za neprimerané oneskorenie pri riešení opakovanej žiadosti sťažovateľa.

Po ďalšom vyšetrovaní Komisia tiež súhlasila, že sťažovateľovi sprístupní tri CD-ROM-y s informáciami, ktoré Komisii zaslali úrady Spojeného kráľovstva na podporu svojich argumentov v konaní podľa článku 226. Keďže Komisia podnikla kroky na vyriešenie tejto záležitosti k spokojnosti sťažovateľa, ombudsman prípad uzavrel.

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, Ú. v. 2001 L 145, s. 43.

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, Ú. v. 2001 L 145, s. 43.

ÚHRADA CESTOVNÉHO A NÁKLADOV NA UBYTOVANIE

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 3485/2004/OV na Európsku komisiu

Sťažovateľ sa zúčastnil na všeobecnom výberovom konaní KOM/A/12/01 a absolvoval pohovory v Taliansku 15. a 16. januára 2004. Po skončení pohovorov sťažovateľ použil úradný formulár a požiadal o úhradu cestovného a svojich nákladov na ubytovanie. Napriek trom upomienkam, ktoré sťažovateľ zaslal v roku 2004, Komisia tieto náklady nepreplatila. Komisia informovala sťažovateľa, že jeho žiadosť o úhradu bola zaregistrovaná a postúpená na vybavenie. Keďže sťažovateľ úhradu nedostal do novembra 2004, podal sťažnosť ombudsmanovi.

Ombudsman poslal sťažnosť Komisii 15. decembra 2004. 30. decembra ho sťažovateľ e-mailom informoval, že platba bola realizovaná a prípad sa môže uzavrieť. Ombudsman preto dospel k záveru, že Komisia podnikla kroky na vyriešenie záležitosti k spokojnosti sťažovateľa.

ÚHRADA CESTOVNÝCH NÁKLADOV

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 501/2005/IP na Európsku komisiu

Sťažovateľ, talianske kultúrne združenie, žiadal, aby Komisia dodržala sľub a uhradila mu cestovné náklady súvisiace s návštevou Komisie.

Komisia uviedla, že jej zastúpenie v Taliansku nevykonalo potrebné kroky a nepripravilo dohodu na príslušnú sumu (5 500 EUR) včas. Komisia v dôsledku toho nemohla dodržať svoj ústny sľub o preplatení nákladov. Vzhľadom na udržanie svojej dobrej povesti a vzhľadom nato, že jej zastúpenie v Taliansku naznačilo, že inštitúcia náklady uhradí, bola na tieto účely vyčlenená suma 5 500 EUR.

Sťažovateľ ombudsmana informoval, že svoj prípad považuje za vybavený, ombudsman preto prípad uzavrel.

ÚDAJNÉ ONESKORENÉ PLATBY HODNOTITEĽOM KOMISIE

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1266/2005/MF na Európsku komisiu

Sťažovateľ, nemecký vedecký novinár, pracoval ako nezávislý expert hodnotiaci výzvy na predkladanie projektov uverejnené v rámci šiesteho rámcového programu. Tvrdil, že Komisia mu (i) v riadnom čase nezaplatila za jeho posudky vypracované v roku 2004, (ii) neobjasnila kalkuláciu platieb a (iii) neuhradila úroky za oneskorenú platbu. Sťažovateľ uviedol, že za svoj posudok vypracovaný začiatkom októbra 2004 by mal dostať zaplatené najneskôr do 31. marca 2005. Ďalej žiadal, aby mu bol zaplatený úrok za oneskorenú platbu v súvislosti s platbou, ktorú prijal v roku 2004 za iný posudok. Sťažovateľ nakoniec uviedol, že by mu mala byť objasnená kalkulácia platieb od roku 2004.

Komisia objasnila dôvody oneskorenia platieb a uviedla, že sťažovateľovi bol následne zaplatený posudok, ktorý vypracoval začiatkom októbra 2004. Sťažovateľovi boli poskytnuté údaje o sumách zaplatených za pracovné dni, pracovné dni mimo Bruselu, denné výdavky a cestovné náklady za každé hodnotenie, ktoré vykonal v rokoch 2003 a 2004. Komisia tiež navrhla vyplatiť sťažovateľovi sumu zodpovedajúcu úroku za oneskorenú platbu v súvislosti s jeho posudkom zo začiatku októbra 2004. V máji 2005 Komisia prijala opatrenia na urýchlenie platieb expertom, ktoré zhrnula v akčnom pláne. V dôsledku týchto opatrení Komisia výrazne znížila čas potrebný na vyplatenie expertov zúčastňujúcich sa na vyhotovení posudkov.

Sťažovateľ vo svojich pripomienkach uviedol, že sa domnieva, že Komisia zlepšila svoje postupy na úhradu platieb, a že súhlasí s návrhom Komisie v súvislosti s vyplatením úroku. Ďalej poukázal nato, že za svoju poslednú zákazku bol vyplatený do 30 dní.

Na základe stanoviska Komisie a pripomienok sťažovateľa ombudsman dospel k záveru, že Komisia podnikla kroky na urovanie záležitosti k spokojnosti sťažovateľa. Prípado uzavrel.

3.3 PRIATEĽSKÉ RIEŠENIA DOSIAHNUTÉ OMBUDSMANOM

3.3.1 Európsky parlament

PRÍSTUP DO PRIESTOROV EURÓPSKEHO PARLAMENTU

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 628/2004/OV na Európsky parlament

Pomocný zamestnanec Komisie podal sťažnosť nato, že on, ani iní pomocní zamestnanci Komisie nemajú prístup do priestorov Parlamentu v Bruseli v čase, keď nie sú na programe žiadne schôdze. Sťažovateľ považoval toto vylúčenie za diskriminujúce, keďže žiadne takéto obmedzenie sa nevzťahovalo na dočasných zamestnancov, dočasne pridelených národných expertov ani akreditovaných lobistov zo súkromných firiem.

Parlament uviedol, že povoľuje vstup úradníkom iných inštitúcií EÚ po predložení služobného preukazu, ale že tento spôsob sa nevzťahuje aj na ďalších zamestnancov inštitúcií, pretože by to výrazne zvýšilo počet potenciálnych návštevníkov Parlamentu. Parlament ďalej poukázal nato, že obmedzenie práva na vstup je tiež potrebné preto, že na jeho priestory sa vzťahujú vnútroštátne právne predpisy a nariadenia obmedzujúce počet vstupujúcich osôb z bezpečnostných dôvodov, najmä vzhľadom na nebezpečenstvo vzniku požiaru. Odvolal sa v tejto súvislosti na oznámenie, ktoré bolo zaslané kolégiu kvestorov.

Ombudsman dospel k názoru, že Parlament nevysvetlil, prečo by sa postavenie všetkých kategórií zamestnancov Spoločenstva nemalo pre účely vstupu do jeho priestorov považovať za porovnateľné, a že sa naopak bez akéhokoľvek rozlíšenia kategórií zamestnancov odvolal len na všeobecnú potrebu z bezpečnostných dôvodov obmedziť celkový počet osôb s povoleným vstupom. Dospel tak k záveru, že Parlament nepredložil objektívne dôvody pre svoje odmietnutie umožniť pomocným zamestnancom Komisie vstup do jeho priestorov v čase, keď nie je na programe žiadna schôdza, a že toto odmietnutie vedie k neodôvodnenej diskriminácii. Ombudsman preto navrhol priateľské riešenie, na základe ktorého by Parlament ukončil situáciu, v ktorej je vstup pomocných zamestnancov iných inštitúcií do Európskeho parlamentu obmedzený bez objektívnych dôvodov.

Parlament vo svojej odpovedi ombudsmana informoval, že po vstupe nového služobného poriadku do platnosti už problém uvedený v sťažnosti neexistuje. Parlament upozornil nato, že nový režim Parlamentu pre zmluvných zamestnancov sa na zamestnancov, ktorí boli doteraz zamestnaní na pomocné zmluvy, vzťahuje od 1. marca 2005 a na novo prijatých zamestnancov od 1. januára 2005. Parlament už preto pre účely vstupu nerozlišuje rôzne kategórie zamestnancov. Článok 6 nových predpisov upravujúcich vstup do priestorov Parlamentu, prijatých 28. januára 2005, zabezpečuje prístup do priestorov Európskeho parlamentu pre všetky kategórie zamestnancov iných inštitúcií.

Sťažovateľ uznal, že problém bol uspokojivo vyriešený a ombudsman preto prípad uzavrel.

ÚHRADA VÝDAVKOV NA PRÁVNE SLUŽBY

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1733/2004/OV na Európsky parlament

Úradník Európskeho parlamentu sa v roku 2001 ombudsmanovi sťažoval, že po období neplateného voľna nebol uvedený do pôvodnej funkcie. V nadväznosti na rozhodnutie ombudsmana v tomto prípade (prípád 1462/2001/ME) sťažovateľ v novembri 2002 požiadal Parlament o náhradu straty príjmu a nároku na dôchodok. Keďže v lehote štyroch mesiacov, predpísanej služobným poriadkom, nedostal žiadnu odpoveď, obrátil sa sťažovateľ v marci 2003 na právniku s cieľom začať konanie pred Súdom prvého stupňa. V máji 2003, šesť týždňov po vypršaní termínu na zaslanie odpovede podľa služobného poriadku, Parlament nakoniec žiadosť sťažovateľa prijal. Sťažovateľ informoval Parlament, že je s odpoveďou spokojný. Žiadal však, aby mu Parlament uhradil jeho výdavky na právne poplatky. Parlament to odmietol na základe toho, že sťažovateľ sa na svojho právniku obrátil počas správneho štádia konania.

V júni 2004 sťažovateľ podal ombudsmanovi sťažnosť, v ktorej uviedol, že Parlament (i) nerešpektoval termíny určené služobným poriadkom a (ii) neuhradil mu jeho výdavky na právne poplatky.

Parlament uviedol, že ani služobný poriadok, ani príslušná judikatúra, nezaväzujú inštitúcie k úhrade nákladov počas správneho štádia konania.

Ombudsman poukázal nato, že Parlament sám považoval list sťažovateľa z novembra 2002 za sťažnosť v zmysle článku 90 ods. 2 služobného poriadku. Skutočnosť, že Parlament neodpovedal na list do štyroch mesiacov, považoval ombudsman za prípad nesprávneho úradného postupu a dospel k názoru, že na základe predpokladaného odmietavého rozhodnutia sa sťažovateľ odôvodnene obrátil na právniku, aby pripravil odvolanie na súd. Sťažovateľovi tak vznikli výdavky na právne služby, ktorým sa pri včasnej odpovedi Parlamentu dalo vyhnúť. Na základe tohto odôvodnenia dospel ombudsman k názoru, že bolo od Parlamentu nespravodlivé odmietnuť sťažovateľovi nahradiť výdavky, ktoré mu vznikli, a navrhol priateľské riešenie, v ktorom žiadal Parlament, aby svoje odmietnutie znovu zvážil.

Parlament súhlasil s navrhovaným priateľským riešením a informoval ombudsmana, že pristúpi k úhrade výdavkov sťažovateľa na právne poplatky. Ombudsman preto prípad uzavrel.

POSKYTOVANIE INFORMÁCIÍ V RÔZNYCH JAZYKOCH POČAS VOLEBNEJ KAMPANE

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1737/2004/TN na Európsky parlament

Švédske zhromaždenie vo Fínsku sa sťažovalo, že plagáty použité ako súčasť informačnej kampane Parlamentu vo Fínsku v súvislosti s voľbami do Európskeho parlamentu v roku 2004 boli uverejnené len vo fínskom jazyku. Sťažovateľ poukázal nato, že Fínsko má dva úradné jazyky, fínsky a švédsky, ktoré sú oba aj úradnými jazykmi EÚ. Uviedol, že postoj Parlamentu v tejto záležitosti, vrátane vyjadrenia, že po švédsky hovoriaci občania predstavujú len 5,6 % fínskeho obyvateľstva, nie je v súlade s fínskou ústavou, ktorá ustanovuje rovnosť medzi oboma jazykmi. Sťažovateľ ďalej uviedol, že táto rovnosť sa vo Fínsku dodržiava v národných voľbách a niet dôvodu nedbať na tento postup aj v európskych voľbách. Sťažovateľ žiadal, aby Parlament prijal opatrenia na nápravu uvedeného prejavu nesprávneho úradného postupu.

Parlament uviedol, že jeho informačná kancelária vo Fínsku uplatňuje pri poskytovaní služieb fínskym občanom a pri odpovediach na ich otázky politiku práce vo fínčine aj švédčine. V súvislosti s kampanou pre európske voľby v roku 2004 boli niektoré marketingové projekty pripravené len vo fínčine, pričom jedným z nich bola aj pouličná plagátová kampaň. Táto plagátová kampaň však neobsahovala žiadne nové informácie, ktoré by neboli poskytnuté v švédčine inými prostriedkami.

Odpoveď Parlamentu na tvrdenia a žiadosť sťažovateľa ombudsmana neuspokojila, pretože ju nepovažoval za dostatočnú. Pripomínajúc, že článok 21 Charty základných práv zakazuje akúkoľvek

diskrimináciu na základe jazyka, dospel k názoru, že dôkazné bremeno spočíva na Parlamente, ktorý má preukázať, že jeho jazyková politika v tomto prípade bola vhodná a primeraná. Ombudsman sa domnieval, že vysvetlenie Parlamentu nebolo presvedčivé a navrhol priateľské riešenie, podľa ktorého by Parlament uznal nedostatky kampane a tiež skutočnosť, že podiel fínskeho obyvateľstva, ktoré hovorí po švédsky, nie je dôležitý pre postavenie tohto jazyka ako úradného jazyka EÚ, alebo pre jeho postavenie podľa fínskej ústavy. Parlament toto priateľské riešenie prijal a prisľúbil, že v budúcnosti bude pozornejší, čím sťažovateľa uspokojil.

3.3.2 Európska komisia

UKONČENIE PRACOVNÉHO POMERU OPERÁTORKY TELEFONICKEJ ÚSTREDNE

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1336/2003/IP na Európsku komisiu

Sťažovateľka, ktorá ukončila svoju služobnú stáž pri Komisii 31. marca 2003, začala 1. júla 2003 pracovať v zariadeniach Komisie ako operátorka telefonической ústredne na GR Personál a administratíva. 4. júla 2003 bola informovaná, že podľa bodu 19 poriadku upravujúceho služobnú odbornú stáž pri Komisii Európskych spoločností, podľa ktorého „stážisti nemôžu mať prospech zo žiadnej formy zmluvného pomeru s Komisiou do jedného roka od ukončenia ich služobnej stáže“, nemôže vo svojej práci ďalej pokračovať.

Sťažovateľka uviedla, že zo strany Komisie ide o nespravodlivosť, pretože rozhodnutie o tom, že sťažovateľka nemôže pracovať ako operátorka telefonической ústredne Komisia prijala až potom, ako sťažovateľka začala túto prácu vykonávať. Uviedla tiež, že predpisy, na ktoré sa Komisia odvolala, by sa nemali vzťahovať na jej prípad, pretože jej zmluva bola uzavretá s firmou a nie s Komisiou. Sťažovateľka žiadala, aby jej Komisia vyplatila ekvivalent jej šesťmesačnej mzdy, zodpovedajúci trvaníu zmluvy, ktorú podpísala.

Ombudsman dospel k záveru, že skutočnosť, že Komisia prijala príslušné rozhodnutie týkajúce sa sťažovateľky potom, ako sťažovateľka začala pracovať ako operátorka telefonической ústredne, by mohla predstavovať prípad nesprávneho úradného postupu, keďže Komisia nepreukázala, že by nebolo možné spis sťažovateľky preskúmať pred jej nástupom do zamestnania. Domnieval sa tiež, že uplatnenie ustanovenia bodu 19 príslušného poriadku v prípade sťažovateľky a rozhodnutie Komisie neumožniť jej pokračovať v práci operátorky telefonической ústredne by mohlo predstavovať prípad nesprávneho úradného postupu.

Ombudsman preto dospel k názoru, že by bolo skutočne vhodné, keby Komisia sťažovateľke ponúkla primeranú náhradu hmotnej škody, ktorú sťažovateľka utrpela vzhľadom na správanie Komisie a v tomto zmysle navrhol priateľské riešenie.

Komisia súhlasila, že príslušné opatrenia s cieľom informovať sťažovateľku o tom, že nemôže začať pracovať ako operátorka telefonической ústredne, by bolo možné prijať ešte pred 1. júlom 2003. Hoci Komisia nezdieľala názor ombudsmana v súvislosti s možným nesprávnym úradným postupom z jej strany, bola ochotná sťažovateľke ponúknuť 1 000 EUR v rámci príslušného konania a v duchu zmierenia.

Sťažovateľka ombudsmana informovala, že prijala ponuku Komisie, ombudsman preto prípad uzavrel.

NÁROK NA DÔCHODOK

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 2188/2003/OV na Európsku komisiu

Sťažovateľom bol grécky štátny príslušník, ktorý pracoval ako pomocný zamestnanec Komisie od júla 1965 do decembra 1968 a potom sa vrátil do Grécka. V roku 2002 ho belgický národný dôchodkový

úrad informoval, že Komisia neodviedla príspevky na dôchodkové poistenie za roky 1967 a 1968. Z tohto dôvodu mu vznikli problémy v súvislosti s jeho nárokom na dôchodok v gréckej organizácii pre sociálne poistenie (IKA). Sťažovateľ sa spojil s Komisiou, ktorá ho informovala, že v rokoch 1967 a 1968 bol registrovaný v rámci dobrovoľného poistenia gréckeho dôchodkového programu.

Vo svojej sťažnosti ombudsmanovi sťažovateľ žiadal, aby Komisia uznala, že bola povinná poistiť ho v rámci belgického dôchodkového programu na celé obdobie, počas ktorého pracoval ako pomocný zamestnanec.

Komisia uviedla, že po septembri 1966 neboli belgickému úradu sociálneho zabezpečenia (ONSS) odvádzané žiadne platby, a že sťažovateľ bol od toho času poistený v rámci gréckeho dobrovoľného poistného programu. Komisia ďalej uviedla, že už nemá k dispozícii príslušné výplatné pásky, a preto nemôže dokázať, že zo mzdy sťažovateľa prestala odvádzať príspevok zamestnanca.

Ombudsman poukázal nato, že zásady dobrej správy vyžadujú, aby sa záznamy súvisiace s nárokom na dôchodok spoľahlivo dlhodobo archivovali s cieľom zabezpečiť, že jednotlivci budú môcť využívať dávky, ktoré im patria. Keďže Komisia tak neurobila, predstavuje jej konanie prípad nesprávneho úradného postupu. Ombudsman navrhol priateľské riešenie, v rámci ktorého mala Komisia prijať potrebné opatrenia, ktoré by zabezpečili, že sťažovateľovi bude priznaný primeraný nárok na dôchodok za plné obdobie, počas ktorého pracoval pre Komisiu. Komisia návrh prijala a informovala ombudsmana, že v novembri 2004 sa spojila s belgickými úradmi s cieľom vyrovnať odvody za celé obdobie trvania pracovného pomeru sťažovateľa. Sťažovateľ vyjadril spokojnosť s výsledkom, ombudsman preto prípad uzavrel.

VÝNIMKA Z VEKOVÉHO OBMEDZENIA PRE STÁŽ

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 518/2004/MF na Európsku komisiu

Sťažovateľka uviedla, že Komisia neodpovedala na jej žiadosť o udelenie výnimky z vekovej hranice 30 rokov, ktorá sa vzťahuje na uchádzačov o služobnú stáž. Žiadala, aby jej žiadosť bola prijatá.

Komisia uviedla, že úrad pre odbornú stáž potvrdil, že sťažovateľku len informoval o zamietnutí jej žiadosti vzhľadom na vekové obmedzenie. Stalo sa tak kvôli nesprávnemu kódovému označeniu dôvodov zamietnutia v novom počítačovom systéme. Hneď po zistení tohto omylu však bol sťažovateľke zaslaný ďalší list s vysvetlením dôvodov zamietnutia jej žiadosti o výnimku z vekového obmedzenia. Išlo o tieto dôvody: (i) sťažovateľka neuviedla žiadne faktické, osobitné ani oprávnené dôvody pre udelenie výnimky, (ii) sťažovateľka uviedla znalosť len jedného cudzieho európskeho jazyka (francúzštiny), pričom od uchádzačov z členských štátov EÚ sa vyžaduje dobrá znalosť najmenej dvoch jazykov Spoločenstva, a (iii) sťažovateľka vo svojej žiadosti o stáž označila len jedno konkrétne generálne riaditeľstvo.

29. apríla 2005 ombudsman predložil návrh priateľského riešenia, v ktorom požiadal Komisiu, aby žiadosť sťažovateľky o stáž preskúmala so zreteľom na tri veci. Po prvé, vzhľadom na jeho návrh odporúčania pre Komisiu v prípade 2107/2002/(BB)PB (pozri časť 3.5.1 nižšie) a rozhodnutie Komisie zrušiť vekovú hranicu pre stáž, vek sťažovateľky už nie je prekážkou pre prípustnosť jej žiadosti. Po druhé, ombudsman dospel k záveru, že z pripomienok sťažovateľky a z dokumentov, ktoré predložila vyplynulo, že dobre ovláda najmenej dva jazyky Spoločenstva. Po tretie, ombudsman vyhlásil, že si nie je vedomý žiadneho pravidla v rozhodnutí Komisie o stáži zo 7. júla 1997, podľa ktorého kandidáti musia označiť istý konkrétny počet generálnych riaditeľstiev, na ktorých chcú vykonávať stáž.

Komisia prijala priateľské riešenie a uviedla, že spis sťažovateľky bude výnimočne považovať za automaticky schválený v predbežnom výbere pre zasadnutie týkajúce sa služobnej stáže, ktoré sa začne 1. marca 2006. Meno sťažovateľky tak bude zaradené na zoznam kandidátov, ktorí uspeli v predbežnom výbere.

Sťažovateľka informovala služby ombudsmana, že sa domnieva, že priateľské riešenie jej sťažnosti bolo dosiahnuté. Ombudsman preto prípad uzavrel.

ONESKORENÁ PLATBA ŠTIPENDISTKE PROGRAMU MARIE CURIE

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1772/2004/GG na Európsku komisiu

Sťažovateľke bolo udelené štipendium Marie Curie v rámci 5. rámcového programu. Komisia a hostiteľská inštitúcia sa dohodli na zmluve v trvaní 24 mesiacov. Počas týchto 24 mesiacov odišla sťažovateľka na deväťmesačnú materskú dovolenku a požiadala o predĺženie termínu na predloženie svojej záverečnej správy. Hostiteľská inštitúcia a Komisia súhlasili. Vzhľadom na chybu na strane Komisie však bol projekt dodatkom k zmluve predĺžený na 35 namiesto 33 mesiacov. Po ukončení projektu predložila hostiteľská inštitúcia záverečnú správu sťažovateľky a žiadosť o vyplatenie poslednej čiastky vo výške 13 472 EUR. Napriek opakovaným kontaktom sťažovateľky s Komisiou bola táto suma vyplatená až po 11 mesiacoch.

Sťažovateľka uviedla, že Komisia nespracovala jej záverečnú správu a jej žiadosť o poslednú platbu riadne a v primeranom čase. Žiadala, aby jej Komisia vyplatila úrok za obdobie medzi zákonnou lehotou na vykonanie platby a skutočným dátumom jej vyplatenia.

Komisia uznala sériu nezvyčajných nedorozumení a omylov. Poukázala však nato, že zmluvu mala uzavretú s hostiteľskou inštitúciou a nie so sťažovateľkou. Okrem iného prehlásila, že ani hostiteľská organizácia, ani sťažovateľka nevzniesli námietky v súvislosti s omylom v dodatku, že v dotknutom období odišli zo zamestnania pri Komisii viacerí úradníci, ktorí sa zmluvou zaoberali, a že hostiteľská inštitúcia vo viacerých prípadoch nereagovala a nespolupracovala.

Ombudsman dospel k názoru, že na prvý pohľad nie je žiadny z týchto argumentov presvedčivý. Osobitne pripomenul, že vzhľadom na bežný postup hostiteľských inštitúcií, ktoré vykonávajú platby až po prijatí potrebných finančných prostriedkov od Komisie, neuvoľnenie finančných prostriedkov Komisiou nutne poškodilo záujmy sťažovateľky.

Vzhľadom na neexistenciu priameho zmluvného spojenia medzi Komisiou a sťažovateľkou nemá sťažovateľka nárok na úrok z oneskorenej platby. Ombudsman však pripomenul, že omyly, ktorých sa Komisia dopustila a pomalosť, s akou boli tieto omyly napravené, mali za následok výrazné oneskorenie platieb hostiteľskej inštitúcie. Ombudsman preto Komisii navrhol, aby s cieľom dosiahnuť priateľské riešenie zvažila poskytnutie primeranej finančnej náhrady sťažovateľke za nepriaznivé následky svojich omylov.

Komisia v odpovedi uviedla, že množstvo prvkov, na ktoré poukázal ombudsman a tiež výnimočné okolnosti prípadu ju viedli k tomu, že sťažovateľke ponúkla sumu 596,11 EUR, ktorá zodpovedá úroku akumulovanému vzhľadom na nesplatenú čiastku.

Sťažovateľka vyjadrila spokojnosť s touto ponukou a s tým, ako ombudsman vec vyriešil. Ombudsman preto prípad uzavrel.

3.4 PRÍPADY UZAVRETÉ KRITICKOU POZNÁMKOU OMBUDSMANA

3.4.1 Európsky parlament

ONESKORENÉ SPRÍSTUPNENIE DOKUMENTU

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1756/2004/MF na Európsky parlament

Sťažovateľ uviedol, že Parlament mu neposkytol prístup k rozhodnutiu menujúceho orgánu z 19. novembra 2003, ktorým sa mení miesto zamestnania jedného z jeho kolegov, v lehote stanovenej

v nariadení č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Parlamentu, Rady a Komisie¹⁴. Žiadal, aby mu Parlament poskytol prístup k príslušným dokumentom.

Parlament uviedol, že žiadosť sťažovateľa o sprístupnenie nebola prerokovaná v právnom rámci nariadenia č. 1049/2001. Vzhľadom nato, že úradníci Parlamentu majú výhodu výhradného prístupu k rôznym zdrojom informácií, odporučil Parlament žiadateľom, aby nevyužívali postup stanovený v nariadení č. 1049/2001, keď sa žiadosť o sprístupnenie týka dokumentov, ktoré už boli zverejnené. Po žiadosti ombudsmana o vyjadrenie stanoviska k sťažnosti Parlament zaslal požadovaný dokument sťažovateľovi. Nedôslednosť pri nakladaní so žiadosťou sťažovateľa bola spôsobená právnou neistotou, ktorá vyplynula z chýbajúcej hierarchie medzi služobným poriadkom, nariadením č. 1049/2001 a nariadením č. 45/2001 o ochrane údajov¹⁵. Boli prijaté vhodné opatrenia, ktoré v budúcnosti umožnia rôznym službám Parlamentu rýchlo riešiť žiadosti o sprístupnenie dokumentov.

Ombudsman vzal na vedomie, že sťažovateľ nakoniec získal prístup k požadovanému dokumentu. Pripomenul však, že článok 7 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001 vyžaduje, aby sa žiadosť o prístup k dokumentu riešila okamžite. Pripomenul tiež, že sťažovateľ vo svojej opakovanej žiadosti z 3. mája 2004 uviedol nariadenie č. 1049/2001 ako právny základ svojej žiadosti o prístup.

Ombudsman sa domnieval, že z listu Parlamentu z 9. augusta 2004 jasne vyplynulo, že v prípade sťažovateľa zamýšľal uplatniť nariadenie č. 1049/2001. Dospel preto k názoru, že Parlament mal buď riešiť list sťažovateľa z 3. mája 2004 ako opakovanú žiadosť v súlade s nariadením č. 1049/2001, alebo uviesť dôvody, pre ktoré sa domnieval, že sa k tomuto listu má pristupovať ako k novej žiadosti o sprístupnenie. Ombudsman ďalej pripomenul, že medzi opakovanou žiadosťou sťažovateľa a dňom, kedy mu bol udelený prístup k príslušnému dokumentu, uplynuli viac než tri mesiace. Ombudsman preto vzniesol kritickú poznámku.

V ďalšej poznámke ombudsman dospel k názoru, že možnosť Parlamentu riešiť žiadosti úradníkov o sprístupnenie dokumentov bez uplatňovania ustanovení o prístupe verejnosti stanovených v nariadení č. 1049/2001 by sa nemala vylúčiť, ak žiadateľ jasne neuvedie, že si želá, aby sa jeho žiadosť riešila na základe tohto nariadenia. Podľa názoru ombudsmana je vecou Parlamentu, aby vyriešil všetky problémy, ktoré v tejto súvislosti môžu vzniknúť buď vo všeobecnosti, alebo pri konfrontácii so žiadosťou o prístup k dokumentom. Ombudsman sa domnieval, že Parlament by mal v každom prípade zabezpečiť poskytnutie rýchlej odpovede na žiadosť úradníka o sprístupnenie. Ombudsman vyjadril dôveru v ochotu Parlamentu prijať vhodné opatrenia pre riešenie žiadostí o sprístupnenie dokumentov, ktoré úradníci v budúcnosti predložia.

NEODPOVEDANIE NA ŽIADOSŤ O INFORMÁCIE

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 2038/2004/GG na Európsky parlament

Sťažovateľ uviedol, že Parlament neodpovedal na dve e-mailové žiadosti o informácie týkajúce sa rozhodnutia Parlamentu, ktoré zaslal do elektronickej poštovej schránky Parlamentu „Civis“. Žiadal, aby mu bola zaslaná odpoveď.

Parlament uviedol, že elektronická poštová schránka „Civis“ už nie je nastavená tak, aby prijímala správy od verejnosti a bola nahradená internetovým formulárom vytvoreným pre tento účel. Podľa Parlamentu osoby, ktoré písali na starú e-mailovú adresu, dostali automatickú správu s informáciou, že majú použiť nový formulár. Parlament uviedol, že keby sťažovateľ použil tento formulár, dostal by včasnú odpoveď.

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, Ú. v. 2001 L 145, s. 43.

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov, Ú. v. 2001 L 8, s. 1.

Sťažovateľ zdôraznil, že štandardnú odpoveď na svoje e-maily nedostal. Služby ombudsman poslali do poštovej schránky „Civis“ skúšobnú správu, nedostali však štandardnú odpoveď, o ktorej sa zmienil Parlament.

Ombudsman požiadal Parlament o ďalšie informácie. Parlament v odpovedi vysvetlil, že v čase, keď sťažovateľ zaslal svoje e-maily, mal jeho systém elektronickej pošty vážne problémy vzhľadom na záplavu nevyžiadaných správ (spamu). Podľa Parlamentu prílev viac než 300 000 e-mailov do schránky „Civis“ znefunkčnil naprogramované pokyny v riadiacom programe elektronickej pošty, ktoré spúšťali funkciu automatickej odpovede. Parlament dodal, že táto situácia sa vyriešila po sprevádzkovaní nového programu elektronickej pošty, a že systematické zasielanie odpovedí teraz dokonale funguje. Parlament tiež vysvetlil, že automatické odpovede fungovali len pri e-mailoch, ktoré neboli odoslané z európskych inštitúcií.

Ombudsman pripomenul, že Parlament odpovedal na e-mail sťažovateľa až po takmer siedmich mesiacoch od prijatia žiadosti a viac než dvoch mesiacoch potom, ako ombudsman informoval Parlament o prípade sťažovateľa. Domnieval sa, že to očividne presahuje všetko, čo možno považovať za primeranú lehotu pre odpoveď na takúto žiadosti. Súhlasil s tým, že technické problémy tohto druhu, na ktoré sa Parlament odvolal, môžu zapríčiniť oneskorenie, za ktoré nemôže niesť zodpovednosť príslušná inštitúcia alebo orgán. Pripomenul však tiež, že dokonca aj po vyriešení problému trvalo takmer päť mesiacov (a bola potrebná sťažnosť ombudsmanovi), kým bola požiadavka sťažovateľa zodpovedaná. Ombudsman ďalej pripomenul, že Parlament sťažovateľa neinformoval o technických problémoch, ani neponúkol žiadne ospravedlnenie. Ombudsman preto prípad uzavrel kritickou poznámkou.

3.4.2 Rada Európskej únie

PRÍSTUP K DOKUMENTOM O SPOLOČNEJ ZAHRANIČNEJ A BEZPEČNOSTNEJ POLITIKE

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1875/2005/GG na Radu Európskej únie

Sťažovateľ požiadal Radu o sprístupnenie všetkých dokumentov súvisiacich s prerokovaním a podpisom dohody medzi členskými štátmi EÚ o postavení vojenských a civilných zamestnancov vykonávajúcich úlohy v oblasti prevencie konfliktov a krízového riadenia v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky Európskej únie. Sťažovateľ tiež požiadal o úplný zoznam citlivých dokumentov, ktorých sprístupnenie sa Rada môže rozhodnúť zamietnuť.

Rada povolila čiastočný prístup k štyrom prípravným dokumentom. Vo svojej opakovanej žiadosti sťažovateľ prehlásil, že vzhľadom na rozsah pôsobnosti tejto dohody, skutočnosť, že prípravný proces trval viac než dva roky a číselné označenie štyroch prípravných dokumentov, ktorých čiastočné sprístupnenie Rada povolila, sa dá predpokladať, že Rada má k dispozícii viac než len tieto štyri dokumenty. Rada odpovedala, že žiadne ďalšie príslušné dokumenty neboli zistené. Medzery v číslovaní boli spôsobené skutočnosťou, že priebežné dokumenty boli počas prípravy vyhlásené za neplatné a boli odstránené.

Sťažovateľ namietal, že postoj Rady, podľa ktorého existujú len štyri príslušné dokumenty, je očividne neprimeraný. Poukázal nato, že na samostatnú žiadosť predloženú podľa vnútroštátnych predpisov o slobodnom prístupe k informáciám mu boli sprístupnené dokumenty, ktoré Rada neuvádza.

Rada oznámila, že po intenzívnom skúmaní teraz môže potvrdiť, že skutočne bolo získaných desať revízií dotknutého dokumentu. Vysvetlila, že chýbajúce verzie neboli zaradené do jej elektronického registra, ale sa nachádzali na oddeleniach zodpovedných za túto záležitosť. Vzhľadom na neexistujúci doklad o tom, že tieto dokumenty boli elektronicky zaregistrované a potvrdené, považovali sa za neplatné. Rada sa za tento administratívny omyl ospravedlnila. Zdôraznila však, že jej vnútorné

predpisy pre registráciu dokumentov sa medzitým zmenili, takže takéto dokumenty sa budú registrovať automaticky. Rada tieto priebežné dokumenty sprístupnila, alebo čiastočne sprístupnila.

Ombudsman nerozumel, prečo chýbajúce dokumenty neboli zistené hneď na začiatku, alebo aspoň po opakovanej žiadosti sťažovateľa. Podľa jeho názoru tvrdenie Rady, že revidované verzie boli počas prípravy vyhlásené za neplatné a boli odstránené bolo zavádzajúce, pretože vytváralo nesprávny dojem, že dokumenty neboli nikdy rozosielané. Úvodné hárky týchto dokumentov však jasne ukázali, že tieto dokumenty mali byť rozoslané.

Ombudsman dospel k názoru, že tento problém je viac než len „administratívnym omylom“. Domnieval sa však, že odvolanie sa Rady na jej nové vnútorné predpisy malo znamenať, že také problémy, aké sa vyskytli v tomto prípade, už nevzniknú. Vydal preto v tejto záležitosti kritickú poznámku.

V súvislosti so zoznamom citlivých dokumentov, ktorý si sťažovateľ vyžiadal, Rada uviedla, že žiadne takéto dokumenty neexistujú. Ombudsman pripomenul, že Rada sa k tomuto bodu po prvýkrát vyjadrila až vo svojom stanovisku k súčasnej sťažnosti. Vydal preto ďalšiu poznámku, v ktorej sa uvádza, že v budúcich prípadoch by bolo vhodné, keby Rada poskytla žiadateľom takéto informácie čo najskôr.

3.4.3 Európska komisia

DĹŽKA KONANIA O PORUŠENÍ A PRÍSTUP K DOKUMENTOM

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 2229/2003/MHZ na Európsku komisiu

Sťažovateľ okrem iného uviedol, že Komisia zbytočne oddialila svoje rozhodnutie o sťažnosti na španielske úrady za porušenie práva Spoločenstva, ktorá sa týkala vybudovania strediska na spracovanie odpadov San Roman de la Vega. Sťažovateľ ďalej uviedol, že Komisia neodpovedala na jeho opakovanú žiadosť o prístup k jej rozhodnutiu začať konanie o porušení proti Španielsku a jej písomnej výzve zaslanej španielskym úradom.

Komisia sa ospravedlnila zato, že neodpovedala na opakovanú žiadosť sťažovateľa a vysvetlila, že sa tak stalo kvôli administratívnej chybe. Poukázala nato, že nedávno zavedené elektronické riadenie jej korešpondencie umožňuje vyhnúť sa v budúcnosti takýmto chybám. Komisia však uviedla, že bola oprávnená prístup zamietnuť vzhľadom na ochranu účelu inšpekcií, vyšetrovania a kontroly (článok 4 ods. 2, tretia zarážka nariadenia 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Parlamentu, Rady a Komisie¹⁶). Podľa Komisie zverejnenie písomnej výzvy mohlo viac poškodiť verejný záujem, pretože sťažovateľ zamýšľal list použiť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Ombudsman tento argument neprijal. Poukázal nato, že konanie pred vnútroštátnymi súdmi je významným prostriedkom, ktorý môžu jednotlivci použiť na ochranu svojich práv podľa práva Spoločenstva. Ombudsman v tejto súvislosti pripomenul, že vo vzťahu k voľnému pohybu tovarov zákonodarca Spoločenstva osobitne ustanovil, že ktorákoľvek strana môže získať kópiu upozornenia Komisie určeného členskému štátu, týkajúceho sa prekážky voľného pohybu tovaru, a že jedným z účinkov tohto ustanovenia je napomôcť podávanie žalôb na vnútroštátnych súdoch jednotlivcami. Ombudsman preto nespochybnil presvedčenie, že za iných okolností má Komisia právo opierať sa o argumenty, ktoré obsahujú negatívny pohľad na súdne konanie pred vnútroštátnymi súdmi. Dospel však k názoru, že na základe judikatúry sa Komisia mohla oprávnene domnievať, že rozhodnutie zamietnuť prístup k dokumentom bolo odôvodnené. V súvislosti s týmto aspektom sťažnosti preto nebol zistený žiadny nesprávny úradný postup.

¹⁶

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, Ú. v. 2001 L 145, s. 43.

V súvislosti s dĺžkou konania ombudsman pripomenul, že vyšetrowanie Komisie trvalo necelé tri roky. Keďže v stanovisku Komisie sa uvádzali len všeobecné faktory, ktoré môžu spôsobiť oneskorenie, napríklad vysoké pracovné zaťaženie, ombudsman dospel k názoru, že Komisia neposkytla primerané vysvetlenie pre dĺžku vyšetrowania. Vydal preto kritickú poznámku.

Komisia potom informovala ombudsmana, že ak by sa v budúcnosti vyskytol podobný prípad, bude sa usilovať predložiť presnejšie vysvetlenie.

NEPOSKYTNUTIE PRIMERANEJ RADY V SÚVISLOSTI S GRANTOM

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 2411/2003/MHZ na Európsku komisiu

Sťažovateľ, mimovládna organizácia zaregistrovaná v Spojenom kráľovstve, okrem iného uviedol, že postup poskytovania finančnej podpory rámcového programu Komisie AGIS pre policajnú a justičnú spoluprácu v trestných veciach je príliš zložitý a ťažko zrozumiteľný. Podľa sťažovateľa ho Komisia zaviazala vykonať nákladné a časovo náročné činnosti pre splnenie formálnych kritérií prípustnosti, hoci od začiatku vedela, že sťažovateľ nedokáže splniť kritérium spôsobilosti vyžadujúce, aby mal partnerskú organizáciu zapojenú v projekte. Žiadal, aby mu Komisia poskytla náhradu za straty, ktoré mu vznikli pri úsilí splniť formálne kritériá prípustnosti.

Podľa Komisie obsahoval vysoký podiel žiadostí v rámci programu AGIS nedostatky súvisiace s požiadavkami stanovenými vo výzve. Komisia uznala, že k týmto nedostatkom môže prispievať používanie jedného formulára žiadosti pre dva rôzne typy grantov. Vzhľadom nato, a pretože projekt sťažovateľa spĺňal prioritu politiky, ktorou je zlepšovanie pomoci v oblasti ľudských práv, bol tento návrh predbežne vybraný. Keď žiadosť sťažovateľa o operačný grant nebola hotová včas nato, aby bola predložená v termíne, Komisia sťažovateľovi navrhla, aby upravil svoju žiadosť a uchádzal sa namiesto toho o projektový grant. Keďže však sťažovateľ okrem iného nepripojil k žiadosti vyhlásenie o partnerstve, Komisia jeho návrh nevybrala.

Ombudsman vyjadril poľutovanie nad tým, že postup pri predkladaní žiadostí v programe AGIS spôsobuje ťažkosti. Pripomenul však, že Komisia tieto ťažkosti uznala a podnikla kroky na nápravu. Ďalej dospel k názoru, že Komisia primerane vysvetlila, prečo sťažovateľovi poradila, aby žiadal o projektový grant namiesto operačného grantu.

Ombudsman však pripomenul, že zásady dobrej správy vyžadujú, aby úradník v prípade potreby verejnosti poradil, ako naložiť s vecou, ktorá spadá do jeho pôsobnosti a ako postupovať pri riešení tejto veci. Dospel k názoru, že v konkrétnych okolnostiach tohto prípadu mala Komisia zabezpečiť, aby rada, ktorú sťažovateľovi poskytla, bola primeraná jeho konkrétnej situácii. Keďže Komisia sťažovateľa neupozornila na základnú podmienku spôsobilosti, menovite na požiadavku mať partnerskú organizáciu, išlo o prípad nesprávneho úradného postupu.

V súvislosti so žiadosťou sťažovateľa o poskytnutie náhrady ombudsman pripomenul, že sťažovateľ svoju žiadosť nevyčísľil, ani nepredložil doklad o stratách, ktoré mu vznikli. Dospel preto k názoru, že ak sťažovateľ chce vo veci svojej žiadosti ďalej konať, mal by sa vzhľadom na zistenie ombudsmana o nesprávnom úradnom postupe obrátiť najprv priamo na Komisiu.

NEPOSKYTNUTIE INFORMÁCIÍ V SÚVISLOSTI S OCHRANOU ÚDAJOV

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 224/2004/PB na Európsku komisiu

Sťažnosť sa týkala odpovede zastúpenia Komisie v Kodani na žiadosť sťažovateľa o informácie týkajúce sa spracovania údajov súvisiacich s jeho osobou. 10. júna 2003 sa zastúpenie telefonicky spojilo so sťažovateľom v súvislosti so žiadosťou o verejný prístup k dokumentom. Sťažovateľ v ten istý deň zastúpenie požiadal, aby ho informovalo, ako získalo jeho telefónne číslo. Zastúpenie ho 13. júna 2003 informovalo, že toto telefónne číslo „ste uviedli vo Vašej [predošlej] sťažnosti európskemu

ombudsmanovi“. 14. júna 2003 sťažovateľ zastúpenie požiadal o poskytnutie všetkých informácií o spracovaní jeho osobných údajov. Jeho žiadosť bola predložená podľa dánskych právnych predpisov, ktorými sa implementuje smernica 95/46 o ochrane údajov¹⁷ a ktoré obsahujú v podstate rovnaké požiadavky ako sú požiadavky stanovené v článku 13 nariadenia č. 45/2001 o ochrane údajov¹⁸.

Vyšetrovanie ombudsmana odhalilo nasledujúce skutočnosti. Zastúpenie Komisie sťažovateľa neinformovalo, či telefónne číslo, ktoré použilo pri kontakte s ním 10. júna 2003 bolo v skutočnosti zaregistrované alebo nie. Komisia až vo svojom stanovisku pre ombudsmana objasnila, že sa nevykonala žiadna registrácia telefónneho čísla. Ďalej sa ukázalo, že keď zastúpenie 27. augusta 2003 sťažovateľa informovalo o nesprávnom telefónnom čísle, ktoré bolo zaregistrované s jeho menom, a ktoré bolo neskôr vymazané, neuviedlo žiadne informácie o tom, kedy bolo toto číslo zaregistrované ani kedy bolo vymazané. Z listu zastúpenia sťažovateľovi z 27. augusta 2003 bolo tiež zrejmé, že predchádzajúci list z 1. júla 2003, v ktorom zastúpenie uviedlo, že „zastúpenie Komisie v Dánsku doteraz nezaregistrovalo iné osobné údaje pod Vaším menom“, nebol správny, pretože sa nez zmienil o nesprávnom telefónnom čísle, ktoré bolo zaregistrované. Na základe týchto zistení ombudsman dospel k názoru, že zastúpenie neuviedlo správne a ľahko zrozumiteľné informácie v súlade s článkom 13 nariadenia č. 45/2001. Táto skutočnosť predstavovala prípad nesprávneho úradného postupu a ombudsman vydal kritickú poznámku. Ombudsman informoval Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov (EDPS) o rozhodnutí, ktoré obsahovalo tiež niekoľko všeobecných poznámok o zámeroch ombudsmana v súvislosti s poskytovaním informácií EDPS a konzultáciami s ním pri riešení sťažností týkajúcich sa ochrany údajov.

Poznámka

Komisia potom vyjadrila poľutovanie nad tým, že v tomto prípade bol porušený článok 13 nariadenia č. 45/2001. Vyhlásila, že zastúpenie Komisie v Dánsku bude upozornené, že predpisy na ochranu údajov sa musia vždy dodržiavať.

ONESKORENÁ PLATBA ZA PRÍSPEVOK K PROJEKTU GALILEI

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 530/2004/GG na Európsku komisiu

Sťažovateľ, malá nemecká spoločnosť, bol subdodávateľom v „projekte Galilei“, ustanovenom na ukončenie prípravnej analýzy pre „Galileo“, európsku iniciatívu pre globálny navigačný satelitný systém. Podľa sťažovateľa bolo výrazné oneskorenie medzi predložením jeho vyúčtovania nákladov a ich úhradou spôsobené najmä Komisiou a nie sprostredkovateľmi zapojenými do projektu. Sťažovateľ ďalej uviedol, že Komisia neuvoľnila finančnú záruku, zadržanú až do záverečného vyhodnotenia projektu. V prípade sťažovateľa išlo o sumu takmer 13 000 EUR. Spôsobilo mu to veľmi vážne finančné problémy. Sťažovateľ žiadal, aby bola finančná záruka uvoľnená, a aby mu bol zaplatený úrok z oneskorenia.

Komisia uviedla, že obdobie 240 dní medzi predložením vyúčtovania nákladov a platbou subdodávateľovi je vzhľadom na štruktúru projektu obvyklá, a že sťažovateľ podpisom zmluvy súhlasil so zadržaním 15 % ako záruky, až kým nebudú všetky náležitosti projektu predložené Komisii a Komisia ich neschváli.

Ombudsman zistil, že oneskorenie sa týkalo dvoch vyúčtovaní nákladov. Nebol ani presvedčený o tom, že Komisia primerane odpovedala na tvrdenia sťažovateľa týkajúce sa finančnej záruky. V návrhu priateľského riešenia Komisii odporučil, aby znovu zvážila svoje odmietnutie uvoľniť finančnú záruku a uvažovala o zaplatení úroku.

¹⁷

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov, Ú. v. 1995 L 281, s.31.

¹⁸

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov, Ú. v. 2001 L 8, s.1.

Komisia sa v odpovedi odvolala na výnimočne zložitú štruktúru projektu, v ktorom bolo zapojených viac než 90 dodávateľov a subdodávateľov. Ponúkla svoje ospravedlnenie za oneskorenia, ale prehlásila, že ich sotva možno považovať za významné. Uviedla tiež, že predčasné uvoľnenie časti záverečnej platby pre jedného z hlavných dodávateľov by nebolo v súlade so spoločnou zodpovednosťou všetkých dodávateľov podľa grantovej zmluvy projektu Galilei.

Ombudsman pripomenul, že nič nenaznačuje, že Komisia si nebola vedomá zložitosti zmluvy, keď sa zaviazala uhrádzať platby v určitej lehote. Hoci oneskorenia boli relatívne malé, predstavovali nesprávny úradný postup.

V súvislosti s finančnou zárukou sa ombudsman domnieval, že Komisia má plné právo – ba dokonca povinnosť – prijať pri uzatváraní zmlúv opatrenia na ochranu finančných záujmov Spoločenstva. Nebol však presvedčený o tom, že Komisia by nemohla uvoľniť sumu pre sťažovateľa, keďže Komisia nespochybnila kvalitu jeho práce ani náklady, ktoré uviedol. Vzhľadom nato, že Komisia medzitým túto platbu uvoľnila, však už neboli dôvody na ďalšie vyšetrovanie vo vzťahu k tomuto aspektu prípadu.

V súvislosti so žiadosťou o zaplatenie úroku ombudsman dospel k názoru, že vzhľadom na štruktúru zmluvných ustanovení v tomto prípade bolo veľmi nepravdepodobné, že Komisia by vôbec niekedy musela zaplatiť úroky v prípadoch, keď subdodávateľom včas neodoslala splatné čiastky. Ombudsman vydal pre Komisiu návrh odporúčania, podľa ktorého mala sťažovateľa odškodniť.

Komisia odmietla návrh odporúčania na základe toho, že od dodávateľov nevyžadovala, aby použili určitý model subdodávateľských zmlúv, a že sťažovateľ preto mohol rokovať o konkrétnych podmienkach pre zaplatenie úroku so sprostredkovateľom. Ombudsman dospel k názoru, že sa nezdá byť veľmi pravdepodobné, aby malá alebo stredná firma, akou bol aj sťažovateľ, mohla požadovať zmeny podmienok v modelovej zmluve. Keďže sa však táto možnosť nedala vylúčiť, nebolo možné trvať na predchádzajúcom zistení ombudsmana o zaplatení úroku.

Ombudsman sa však domnieval, že malé a stredné firmy by sotva mali reálnu možnosť zúčastniť sa na podobných projektoch za takýchto okolností. Vydal preto ďalšiu poznámku, v ktorej Komisii navrhol, že by mohla zvážiť zmenu svojich štandardných zmluvných postupov tak, aby vyplatenie úroku dodávateľom v súvislosti s čiastkami splatnými subdodávateľom, ktorí riadne splnili svoje záväzky, bolo automatické. Podľa názoru ombudsmana by takáto zmena predstavovala užitočné potvrdenie záväzku Komisie voči záujmom malých a stredne veľkých firiem.

Poznámka

Komisia informovala ombudsmana, že kritickú poznámku a ďalšiu poznámku vzala na vedomie, a že sa v budúcich štandardných zmluvách pokúsi zohľadniť záujmy malých a stredných podnikov (MSP) v rozsahu zlučiteľnom s finančnými záujmami Spoločenstva a platnými právnymi predpismi.

PRÍSTUP KOMISIE K POSTUPU VÝBEROVÉHO KONANIA

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 538/2004/TN na Európsku komisiu

Komisia odmietla ponuku spoločnosti sťažovateľa v rámci vyhlásenej verejnej súťaže. Sťažovateľ okrem iného uviedol, že Komisia mu poslala mäťúce správy, ktoré obsahovali rozporné dôvody odmietnutia ponuky. Sťažovateľ sa ďalej pýtal, prečo nedostal určitý list Komisie faxom. Sťažovateľ na záver vysvetlil, že získal informácie, že v rozpore so znením vyhlásenia verejnej súťaže bola jedna prijatá ponuka predložená len ako originál bez kópií.

Komisia uviedla, že v odpovedi na správu sťažovateľa poskytla dodatočné informácie o dôvodoch zamietnutia ponuky sťažovateľa. Vysvetlila, že nemá žiadnu povinnosť zasielať listy faxom, ale že tak obvykle robí, a že v súlade so svojimi vnútornými predpismi (*príručka* postupov verejného obstarávania) nepovažuje za neprípustnú ponuku, ktorá nebola predložená v troch kópiách.

Ombudsman zistil, že sťažovateľ sa písomne obrátil na Komisiu so snahou vyvrátiť jej dôvody pre zamietnutie jeho ponuky, a že Komisia v odpovedi uviedla ďalšie dôvody zamietnutia ponuky bez toho, aby vysvetlila, že tieto dôvody sú dodatkom k dôvodom uvedeným v jej prvom liste. Ďalej sa ukázalo, že Komisia neuznala pokus sťažovateľa vyvrátiť prvé dôvody uvedené v zamietnutí ponuky, ani na tento pokus neodpovedala. Podľa názoru ombudsmana preto Komisia neodpovedala na list sťažovateľa čo najúplnejšie a najpresnejšie, tak ako to vyžaduje Európsky kódex dobrej správnej praxe. Ombudsman preto vzniesol kritickú poznámku.

Ombudsman tiež vzniesol dve ďalšie poznámky. Prvá Komisii odporúčala, aby zvažila formálne zakotvenie a sprehľadnenie svojich postupov v súvislosti so zasielaním listov týkajúcich sa hodnotenia ponúk faxom. Druhá pripomínala, že znenie bodu 10.5 *príručky* postupov verejného obstarávania sa nezhoduje so znením dotknutého vyhlásenia verejnej súťaže, v ktorom sa uvádza, že ponuky, ktoré nebudú predložené v jednom podpísanom origináli a dvoch kópiách sa budú považovať za neplatné. S cieľom predísť v budúcnosti možnému dojmu nespravodlivosti ombudsman Komisii odporučil, aby preskúmala vzťah medzi *príručkou* a vyhláseniami verejných súťaží v súvislosti s počtom kópií ponúk, ktoré majú byť predložené.

Poznámka

V odpovedi na kritickú poznámku potom Komisia ombudsmana informovala, že hoci sa domnieva, že príslušné procesné pravidlá uplatňovala správne, súhlasí s tým, že odpovede na korešpondenciu by v zásade mali byť čo najúplnejšie, a že je potrebné vyvinúť úsilie v tomto smere. V súvislosti s prvou ďalšou poznámkou Komisia pripomenula, že predpis, podľa ktorého sú neúspešní účastníci informovaní poštou, faxom, alebo e-mailom sa vzťahuje len na prvé oznámenie, pričom naliehavosť ďalšej komunikácie musí obstarávateľ posúdiť v každom prípade osobitne. V súvislosti s druhou ďalšou poznámkou Komisia uviedla, že *príručka* poskytuje všeobecné pravidlá, ale že obstarávateľ má právo stanoviť osobitné pravidlá týkajúce sa počtu a formy ponúk, a že dodržanie týchto pravidiel účastníkmi výberového konania sa musí posudzovať s ohľadom na zásady primeranosti, rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie a najširšej súťaže, tak ako je stanovené v článku 89 finančného nariadenia.

PRÁVO NA OBHAJOBU POČAS ADMINISTRATÍVNEHO VYŠETROVANIA

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 620/2004/PB na Európsku komisiu

Úradník Komisie podal na sťažovateľa, tiež úradníka Komisie, sťažnosť za údajné obťažovanie. Komisia zostavila tím vyšetrovateľov, ktorí mali viesť administratívne vyšetrovanie vo veci tohto obvinenia. Vyšetrovanie sa uskutočnilo v čase, keď ako sa zdá, neexistovali žiadne písomné predpisy týkajúce sa vedenia takéhoto vyšetrovania.

Tím vyšetrovateľov uzavrel vyšetrovanie s tým, že zistil dôkazy, z ktorých vyplýva, že sťažovateľ sa dopustil obťažovania. Na základe tejto správy bol predložený návrh na vydanie „napomenutia“ sťažovateľa. Je to druh upozornenia, ktoré by v prípade, že by bolo vydané, tvorilo súčasť spisu sťažovateľa. Zo stanoviska Komisie navyše vyplynulo, že zistenia uvedené vo vyšetrovacej správe by boli, a v skutočnosti aj boli, príslušným generálnym riaditeľom zohľadnené pri jeho rozhodovaní o tom, či začať voči sťažovateľovi disciplinárne konanie.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti ombudsmanovi okrem iného uviedol, že tím, ktorý viedol administratívne vyšetrovanie porušil jeho právo na obhajobu.

Ombudsman poukázal nato, že rešpektovanie práva na obhajobu predstavuje všeobecnú zásadu práva Spoločenstva, ktorá musí byť dodržaná dokonca aj keď v tomto smere neexistujú výslovné ustanovenia.

Ombudsman dospel k záveru, že v tomto prípade malo byť uplatnené právo na vypočutie. Nevyžadovalo si to však, aby všetky materiály, o ktoré sa vyšetrovatelia opierali, boli oznámené sťažovateľovi za predpokladu, že pred ukončením vyšetrovacej správy bol sťažovateľ upovedomený

o predbežných faktických zisteniach vyšetrovateľov a podstate príslušných podporných dôkazov a mal dostatočnú možnosť vyjadriť sa k nim.

Ukázalo sa, že vyšetrovací tím v skutočnosti dokončil správu a odovzdal ju príslušnému generálnemu riaditeľovi bez toho, aby sťažovateľa informoval a poskytol mu dostatočnú príležitosť, aby sa vyjadril k predbežným zisteniam a podporným dôkazom. Podľa názoru ombudsmana to predstavovalo nedodržanie práva sťažovateľa na obranu a tým prípad nesprávneho úradného postupu.

PRÍSTUP K RYBÁRSKYM OBLASTIAM V AZORSKÝCH VODÁCH

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1273/2004/GG na Európsku komisiu

Sťažnosť sa týkala rozsahu, v akom bol pred 1. augustom 2004 povolený lov rýb v „azorských vodách“, t. j. vo vodách v okolí Azorského súostrovia, skupiny ostrovov patriacich Portugalsku. Od pristúpenia Portugalska k Európskym spoločenstvám v roku 1986 sa na rybolov v azorských vodách vzťahovali určité prechodné ustanovenia. Tieto ustanovenia, z ktorých najdôležitejšie boli stanovené hlavne v nariadeniach Rady (ES) č. 685/95¹⁹ a 2027/95²⁰, účinne vyhradzovali právo na lov rýb v azorských vodách Portugalsku.

Nariadením Rady (ES) č. 1954/2003²¹, ktoré vstúpilo do platnosti 14. novembra 2003, sa účinne zrušil starý systém upravujúci prístup do azorských vôd tak, ako bol stanovený v nariadeniach č. 685/95 a 2027/95. V článku 11 sa ustanovilo prijatie nariadenia určujúceho najvyšší ročný rybársky výlov pre každý členský štát a pre každú rybársku oblasť najneskôr k 31. júlu 2004. Toto nariadenie bolo prijaté 19. júla 2004 a vstúpilo do platnosti 5. augusta 2004. Podľa článku 15 nariadenia sa nariadenia č. 685/95 a 2027/95 zrušujú s účinnosťou odo dňa, keď vstúpi do platnosti nariadenie podľa článku 11, alebo od 1. augusta 2004, podľa toho, čo nastane skôr.

Vznikla tak otázka, či starý systém bol zrušený 14. novembra 2003, keď vstúpilo do platnosti nariadenie č. 1954/2003, alebo 1. augusta 2004, k dátumu uvedenému v článku 15 nariadenia č. 1954/2003.

V januári 2004 bola v azorských vodách zistená prítomnosť španielskych rybárskych lodí. Španielske úrady zastávali názor, že je to zákonné, pretože starý systém bol zrušený 14. novembra 2003.

Regionálna samospráva Azorských ostrov na základe toho predložila Komisii sťažnosť proti Španielsku s tvrdením, že činnosť španielskych rybárskych plavidiel je v rozpore s nariadeniami č. 685/95 a 2027/95.

Sťažovateľ, portugalský poslanec Európskeho parlamentu, požiadal Komisiu, aby túto vec objasnila. Komisia nakoniec uviedla, že súhlasí so španielskym výkladom nariadenia č. 1954/2003.

Vo svojej sťažnosti ombudsmanovi sťažovateľ uviedol, že Komisia sa dopustila právnej chyby, a že jej stanovisko nebolo súdržné.

Ombudsman pripomenul, že k postupom dobrej správy v činnosti správy patrí vyhýbanie sa právnym chybám a nedostatočnej súdržnosti vo verejných vyjadreniach a uznanie a náprava akýchkoľvek chýb, ktoré by sa mohli vyskytnúť. Pripomenul tiež, že výklad príslušných predpisov Komisiou bol založený na zásade, že v prípade konfliktu medzi dvoma právnymi aktmi má prednosť neskorší z nich (*lex posterior derogat legi priori*). Podľa ombudsmana je uplatnenie tejto právnej zásady odôvodnené, ak sú splnené dve podmienky, menovite (i) že neskorší právny predpis je nezlučiteľný so starším, a

¹⁹ Nariadenie Rady (ES) č. 685/95 z 27. marca 1995 o riadení rybárskeho výlovu týkajúceho sa niektorých oblastí a zdrojov rybolovu Spoločenstva, Ú. v. 1995 L 71, s. 5.

²⁰ Nariadenie Rady (ES) č. 2027/95 z 15. júna 1995, ktorým sa vytvára systém riadenia rybárskeho úsilia týkajúceho sa určitých rybolovných oblastí a zdrojov spoločenstva, Ú. v. 1995 L 199, s. 1.

²¹ Nariadenie Rady (ES) č. 1954/2003 z 4. novembra 2003 o riadení rybárskeho úsilia týkajúceho sa určitých rybolovných oblastí a zdrojov spoločenstva, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 2847/93 a zrušuje nariadenie (ES) č. 685/95 a (ES) č. 2027/95, Ú. v. 2003 L 289, s. 1.

(ii) že otázka vzťahu medzi týmito dvoma právnymi predpismi nebola zákonodarcom upravená iným spôsobom. Ombudsman pripomenul, že prvá podmienka bola v tomto prípade splnená. Nariadenie č. 1954/2003 však obsahovalo výslovné ustanovenie týkajúce sa dátumu, kedy má nadobudnúť účinnosť zrušenie nariadení č. 685/95 a č. 2027/95 a týmto dátumom bol 14. november 2003. Ombudsman dospel k názoru, že najlogickejším výkladom tohto ustanovenia je, že zámerom zákonodarcu bolo, aby nariadenia z roku 1995 neboli zrušené s okamžitou platnosťou, ale až po prijatí „nariadenia podľa článku 11“, alebo po uplynutí dostatočného obdobia na jeho prijatie, pričom zákonodarca určil koniec tohto obdobia na 1. august 2004. Ombudsman sa domnieval, že tento výklad bol potvrdený znením a štruktúrou nariadenia, a že je tiež v súlade s účelom článku 15 nariadenia č. 1954/2003.

Ombudsman na záver pripomenul, že samotná Komisia vo svojej dôvodovej správe k legislatívnemu návrhu, ktorý predložila 3. februára 2004 potvrdila, že nariadenia č. 685/95 a č. 2027/95 ešte neboli zrušené.

Za týchto okolností ombudsman dospel k názoru, že výklad nariadenia č. 1954/2003 Komisiou bol chybný a nebol súdržný so stanoviskom vyjadreným v jej dôvodovej správe z 3. februára 2004.

PRÍSTUP K DOKUMENTOM TÝKAJÚCIM SA ZMLUVY V ČÍNE

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1368/2004/GG na Európsku komisiu

Sťažovateľ, nemecká spoločnosť, patrila ku konzorciu, s ktorým Komisia uzavrela zmluvu o poskytovaní služieb týkajúcu sa zabezpečenia dvoch expertov EÚ, spoluriaditeľa a finančného/správneho riaditeľa, pre environmentálny projekt v Číne. Expert, ktorý bol zamestnancom sťažovateľa, bol menovaný za finančného/správneho riaditeľa a na základe dodatku k jeho zmluve sa stal zástupcom spoluriaditeľa. O dva roky neskôr delegácia Komisie v Pekingu konzorcium informovala, že sa rozhodla ukončiť zmluvu o poskytovaní služieb, pretože expert neplnil svoje úlohy podľa úpravy v dodatku. Sťažovateľ žiadala Komisiu o sprístupnenie dokumentov, na ktorých bolo ukončenie zmluvy založené. Komisia túto žiadosť zamietla.

Vo svojej sťažnosti ombudsmanovi sťažovateľ uviedol, že Komisia nedodržala nariadenie 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Parlamentu, Rady a Komisie²². Uviedol tiež, že ukončenie zmluvy bolo nezákonné.

Komisia trvala na tom, že dokumenty nie je možné zverejniť, pretože by postihli osobnú integritu experta a jeho obchodné záujmy. Okrem toho dodala, že dokumenty by bolo možné poskytnúť len súdnemu orgánu na základe súdneho príkazu na ich predloženie. V súvislosti s ukončením zmluvy sa Komisia dvakrát písomne obrátila na konzorcium so sťažnosťou, že expert si neplní svoje nové povinnosti, ale situácia sa nezlepšila.

Po preskúmaní spisu Komisie a po preverení všetkých dôkazov ombudsman dospel k záveru, že vzhľadom nato, že v súvislosti s ukončením zmluvy neprišlo k žiadnemu nesprávnemu úradnému postupu, Komisia neposkytla dostatočné vysvetlenie pre zamietnutie prístupu k príslušným dokumentom. Zaslal preto Komisii návrh odporúčania, v ktorom ju požiadal, aby prehodnotila žiadosť sťažovateľa.

Komisia vyhlásila, že je naďalej presvedčená o tom, že sa žiadosťou zaoberala správne. V duchu dobrej spolupráce však vec prehodnotila a môže poskytnúť čiastočný prístup k 13 zo 16 dotknutých dokumentov po vymazaní určitých mien a podrobností v zmluve. Sťažovateľ privítal ústupky Komisie, ale zdôraznil, že nie sú dostatočné.

Ombudsman uznal, že Komisia veľa vykonala, aby vyhověla jeho záujmu, opatrenia, ktoré prijala na realizáciu jeho návrhu odporúčania však nepovažoval za uspokojivé. Podľa jeho názoru Komisia

²²

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, Ú. v. 2001 L 145, s. 43.

neposkytla dostatočné vysvetlenie pre vymazanie mena spoluriaditeľa EÚ z niektorých dokumentov a pre neposkytnutie aspoň čiastočného prístupu k zostávajúcim trom dokumentom. Ombudsman dospel k záveru, že v tomto prípade nie je vhodné predložiť osobitnú správu Európskemu parlamentu, prípad preto uzavrel kritickou poznámkou.

ZAVÁDZAJÚCE VYJADRENIE V STANOVISKU K PREDOŠLEJ SŤAŽNOSTI

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 2862/2004/GG na Európsku komisiu

Nemecká mimovládna organizácia (MVO) požiadala Humanitný úrad Európskych spoločenstiev (ECHO) o podpísanie rámcovej dohody o partnerstve. Táto žiadosť bola zamietnutá a prístup Komisie k tomuto prípadu viedol k prvej sťažnosti, ktorú sťažovateľ predložil v roku 2001 (prípad 1702/2001GG). Vo svojom rozhodnutí o tejto sťažnosti ombudsman vzniesol niekoľko kritických poznámok.

Vo svojom stanovisku v prípade 1702/2001/GG sa Komisia odvolala na svoju korešpondenciu s nemeckým ministerstvom zahraničných vecí. Vyhlásila, že na základe požiadavky o poskytnutie informácií o spôsobilosti sťažovateľa ministerstvo zahraničných vecí zaslalo odpoveď, v ktorej uviedlo, že proti sťažovateľovi sa vedie vyšetrovanie, a že preto nemôže poskytnúť žiadne odporúčania. Vo vnútornej poznámke zamestnanec ECHO neskôr zaznamenal, že nemecké úrady nemohli poskytnúť žiadne odporúčania, pretože so sťažovateľom nespolupracovali, a preto ho nepoznali. Komisia dodala, že napriek sústavným kontaktom medzi ECHO a nemeckým ministerstvom zahraničných vecí v súvislosti s overovaním nemeckých MVO nemecké úrady nepredložili žiadne ďalšie informácie týkajúce sa sťažovateľa.

Vo svojej novej sťažnosti podanej v septembri 2004 sa sťažovateľ odvolal na informácie, ktoré získal z nemeckého ministerstva zahraničných vecí. Podľa týchto informácií sa ministerstvo zahraničných vecí necítilo povinné poskytnúť ECHO ďalšie informácie a ECHO sa ho nikdy neopýtal na stav vyšetrovania, o ktorom sa ministerstvo zmienilo. Sťažovateľ preto okrem iného uviedol, že ECHO sa v rozpore so svojimi vyhláseniami nikdy nepokúsil získať o ňom aktuálne, vecné a správne overiteľné informácie a vo svojom stanovisku v prípade 1702/2001/GG ombudsmanovi klamal.

Komisia prehlásila, že príslušné výroky nie je možné vykladať spôsobom, ktorý naznačuje sťažovateľ. Vybavovanie žiadosti sťažovateľa sa rozhodla prerušiť vzhľadom na informácie získané z nemeckého ministerstva zahraničných vecí. Prehlásila, že očakávala ďalšie informácie z nemeckého ministerstva zahraničných vecí a nikdy nepredstierala nič iné.

Ombudsman pripomenul, že odkaz na „sústavné kontakty“ bol zákonite pochopený tak, že sa vzťahuje na kontakty týkajúce sa prípadu sťažovateľa, ale že Komisia sa nevyjadrila, že po kontakte opísanom vo vnútornej poznámke sa neuskutočnil žiadny ďalší taký kontakt. Za ťažko pochopiteľné považoval tiež to, akú definitívnu odpoveď bolo ešte možné očakávať od inštitúcie, ktorá prehlásila, že sťažovateľa nepozná.

Ombudsman preto dospel k záveru, že tvrdenie Komisie, podľa ktorého nemecké úrady napriek sústavným kontaktom nepredložili žiadne ďalšie informácie, bolo zavádzajúce. Vzniesol preto kritickú poznámku. Dospel však k názoru, že neexistujú dostatočné dôkazy, ktoré by preukázali, že toto tvrdenie predstavuje úmyselnú lož. V súvislosti s ďalšími obvineniami zo strany sťažovateľa nebol zistený žiadny nesprávny úradný postup.

VYBAVOVANIE SŤAŽNOSTI PROTI SÚKROMNEJ FIRME

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 3622/2004/GG na Európsku komisiu

Nemecký štátny príslušník žijúci vo Francúzsku využíval služby telekomunikačnej spoločnosti Tele 2. Svoje faktúry chcel uhrádzať priamou platbou zo svojho nemeckého bankového účtu. Spoločnosť

Tele 2 mu však odmietla poskytnúť informácie potrebné pre vykonanie takýchto transakcií, t. j. svoj IBAN (medzinárodné číslo bankového účtu) a svoj BIC (identifikačný kód banky). V presvedčení, že správanie spoločnosti Tele 2 predstavovalo porušenie predpisov EÚ pre vnútorný trh, predložil sťažovateľ Komisii na spoločnosť Tele 2 sťažnosť.

Vo svojej sťažnosti ombudsmanovi sťažovateľ uviedol, že Komisia nevybavovala jeho sťažnosť správne.

V súvislosti s podstatou prípadu Komisia vyhlásila, že spoločnosť Tele 2 nijako neporušila príslušný právny predpis, pretože nič v tomto predpise žiadnu spoločnosť nezaväzuje prijať konkrétny platobný prostriedok. Je tu len stanovená zásada nediskriminácie medzi vnútroštátnymi a cezhraničnými platobnými prostriedkami. Keďže Tele 2 nefakturovala cezhraničné platby, mala právo odmietnuť sťažovateľovi poskytnúť svoje medzinárodné bankové údaje. Komisia uviedla, že v EÚ v súčasnosti neexistuje možnosť cezhraničnej priamej platby. Dodala, že v súčasnosti pracuje na vytvorení spoločnej platobnej oblasti, ktorá bude zahŕňať aj celoeurópsky program priamych platieb, a že návrh smernice v tomto ohľade zamýšľa predložiť v roku 2005.

Ombudsman dospel k názoru, že záver Komisie, že spoločnosť Tele 2 nijako neporušila právo Spoločenstva, je odôvodnený. Za poľutovaniahodné považoval, že v EÚ neexistuje možnosť cezhraničnej priamej platby, vzal však na vedomie, že Komisia ohlásila kroky na zmenu tejto situácie v blízkej budúcnosti.

V súvislosti s procedurálnym hľadiskom však ombudsman zistil, že nič nenaznačuje, že by v tomto prípade boli dodržané procedurálne záruky týkajúce sa vybavovania sťažností na porušenie práva Spoločenstva. Oznámenie Komisie z roku 2002 Európskemu parlamentu a Európskemu ombudsmanovi o vzťahoch so sťažovateľom s ohľadom na porušovanie práva Spoločenstva²³ ustanovuje, že listy kritizujúce správanie súkromných firiem nemusia byť zaregistrované ako sťažnosti, ale že keď sa Komisia rozhodne nezaregistrovať list ako sťažnosť, musí byť jeho autor o tomto kroku informovaný. Ombudsman pripomenul, že nič nenaznačuje, že by sa tak v tomto prípade stalo. Ombudsman ďalej dospel k názoru, že by bolo postupom dobrej správy Komisie, keby sťažovateľa informovala o výsledkoch svojho vyšetrovania u francúzskych úradov v súvislosti so správaním spoločnosti Tele 2. Ukázalo sa však, sťažovateľovi neboli predtým, ako sa obrátil na ombudsmana, poskytnuté žiadne takéto informácie. Ombudsman preto tento prípad uzavrel kritickou poznámkou.

NESPÔSOBILOSŤ SUBJEKTOV VYTVÁRAJÚCICH ZISK

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 2673/2004/PB na Európsku komisiu

Sťažovateľa Komisia informovala, že jeho skupina nespĺňa kritériá spôsobilosti programu EÚ zameraného na informovanie verejnosti o rozšírení EÚ, pretože na základe dlhodobo uplatňovaného administratívneho postupu sú subjekty vytvárajúce zisk z takýchto programov vylúčené. Vo svojej sťažnosti ombudsmanovi sťažovateľ uviedol, že postup Komisie je nesprávny.

Komisia vysvetlila, že vylúčenie subjektov vytvárajúcich zisk nie je otázkou „administratívneho postupu“, ale je založené na množstve konkrétnych hľadísk. Po prvé, finančná pomoc EÚ nesmie vytvoriť jej príjemcovi zisk. Komisia sa domnievala, že pravdepodobnosť dosiahnutia zisku je väčšia v prípade súkromných subjektov vytvárajúcich zisk, ako v prípade aktérov občianskej spoločnosti, ku ktorým podľa Komisie nepatria subjekty vytvárajúce zisk. Po druhé, občianska spoločnosť ponúka znásobujúci účinok, ktorý sa pri dotknutom programe považoval za prospešný. Po tretie, informácie o rozšírení EÚ poskytované aktérmi občianskej spoločnosti, ktorí pracujú vo verejnom záujme, sú pre občanov dôveryhodnejšie ako informácie šírené subjektmi vytvárajúcimi zisk.

Ombudsman pripomenul, že inštitúcie EÚ majú pri stanovení výberových kritérií a iných podmienok výziev na predkladanie projektov široká voľnosť. Ombudsman však môže preskúmať, či inštitúcie konali v rámci hraníc tejto voľnosti.

V súvislosti s prvým hľadiskom Komisie, podľa ktorého existuje väčšia pravdepodobnosť vytvárania zisku v prípade subjektov vytvárajúcich zisk, ombudsman najprv poukázal nato, že Komisia sa môže legitímne rozhodnúť, že program by nemal príjmom fondov EÚ prinášať zisk. Ombudsman však pripomenul, že tento cieľ je možné podľa všetkého dosiahnuť aj prostredníctvom výslovnej podmienky v príslušných grantových zmluvách. Obava Komisie sa preto zdá byť založená na predpoklade, že subjekty vytvárajúce zisk by dodržiavali podmienky grantových zmlúv s menšou pravdepodobnosťou ako aktéri občianskej spoločnosti. Ombudsman vyjadril pochybnosť, či je takýto predpoklad v skutočnosti odôvodnený. Vzhľadom na zistenia v súvislosti s druhým a tretím hľadiskom však ombudsman nepovažoval za potrebné viesť v tejto otázke ďalšie vyšetrovanie.

Druhé a tretie hľadisko, ktoré Komisia uviedla, sa v zásade týkalo možných výhod vyplývajúcich zo sústredenia programu na aktérov občianskej spoločnosti pracujúcich vo verejnom záujme. Nezdalo sa, že by sa Komisia neodôvodnene domnievala, že tieto výhody je možné najlepšie získať pri zameraní sa na aktérov občianskej spoločnosti. Podľa názoru ombudsmana preto sťažovateľ nepreukázal, že Komisia konala mimo hraníc svojej právomoci, keď sa rozhodla vylúčiť z príslušných výziev na predkladanie projektov subjekty vytvárajúce zisk. Ombudsman preto nezistil žiadny nesprávny úradný postup.

Ombudsman vzniesol tiež kritickú poznámku v súvislosti s tým, že Komisia nepotvrdila doručenie návrhov zaslaných sťažovateľom a inými žiadateľmi ako odpoveď na výzvu na predkladanie projektov.

3.4.4 Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF)

NEOZNÁMENIE PRAVDEPODOBNEJ DĺŽKY VÝŠETROVANIA

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 140/2004/PB na Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF)

Na OLAF sa sťažoval úradník v súvislosti s tým, ako úrad zaobchádza s informáciami, ktoré mu tento úradník poskytol o podozreniach na nezákonné konanie v orgáne Spoločenstva, pre ktorý pracoval. Sťažovateľ okrem iného uviedol, že OLAF ho neinformoval o primeranom období, ktoré potrebuje na prešetrenie jeho sťažnosti. Príslušné ustanovenia platné v tom čase obsahovali podmienku o „informátorstve“, podľa ktorej mal úradník „poskytnúť OLAF-u alebo Komisii primerané časové obdobie na vykonanie potrebných krokov“, predtým, ako o údajnom protiprávnom čine informuje riaditeľov ďalších určených inštitúcií Spoločenstva. Tieto ustanovenia ďalej definovali „primerané obdobie“ ako „obdobie, ktoré úrad alebo Komisia označí ako obdobie potrebné na vykonanie vyšetrovania“ a stanovili, že „úradník alebo ďalší zamestnanec bude riadne informovaný“.

OLAF v podstate uviedol, že toto ustanovenie bolo bezpredmetné, pretože sťažovateľ neuviedol, že znáša nejaké nepriaznivé dôsledky kvôli tomu, že zverejnil informácie iným orgánom ako je Komisia a OLAF. Tvrdil tiež, že aj keby bolo toto ustanovenie uplatniteľné, bolo v tomto prípade plne dodržané, pretože sťažovateľ nikdy nenaznačil, že sa domnieva, že primerané obdobie už uplynulo.

Ombudsman dospel k názoru: (i) že zámerom dotknutého ustanovenia je umožniť, aby sa príslušní úradníci dozvedeli, kedy môžu informácie zverejniť iným orgánom ako je Komisia a OLAF bez toho, aby znášali nejaké nepriaznivé dôsledky; (ii) že toto ustanovenie nevyžaduje, aby príslušný úradník už znášal nepriaznivé dôsledky, alebo požiadal o informácie o primeranom časovom období; a (iii) že toto ustanovenie jasne ukladá OLAF-u povinnosť poskytnúť vo všetkých prípadoch úradníkom informácie týkajúce sa časového obdobia, v rámci ktorého očakáva uzavretie vyšetrovania sťažnosti „informátora“. Ombudsman pripomenul, že najvyššou autoritou vo veci významu a výkladu práva

Spoločenstva je Súdny dvor, a v súvislosti s konaním OLAF-u tomto prípade preto vzniesol kritickú poznámku

Poznámka

Zmenený a doplnený služobný poriadok (2004) obsahuje osobitné predpisy upravujúce túto záležitosť (Hlava II, „Práva a povinnosti úradníkov“).

3.4.5 Európska investičná banka

ELEKTRONICKÁ KOREŠPONDENCIA S UCHÁDZAČOM O ZAMESTNANIE

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1700/2004/MF na Európsku investičnú banku

Sťažovateľ sa dostal na užší zoznam vo výberovom konaní Európskej investičnej banky (EIB). 30. mája 2002 odoslal e-mail, v ktorom žiadal informácie o tom, akú má možnosť začať pracovať v EIB. V ten istý deň zaslal sťažovateľovi dva e-maily riaditeľ oddelenia ľudských zdrojov. V prvom napísal „*On sa úplne zbláznil*“ a poznamenal, že sťažovateľ poslal svoju žiadosť viac než osemnástim riaditeľom oddelení. V druhom e-maili sťažovateľovi odporučil, aby prestal písať ďalšie e-maily. Potom uviedol tento výrok: „*Bol by som vd'ačný, keby ste sa mohli zdržať týchto krokov, ktoré neprospievajú Vašej žiadosti.*“

Vo svojej sťažnosti ombudsmanovi sťažovateľ v prvom rade uviedol, že riaditeľ oddelenia ľudských zdrojov EIB sa voči nemu v dvoch e-mailoch z 30. mája 2002 správal urážlivým a zastrašujúcim spôsobom.

EIB vysvetlila, že prvý z týchto dvoch e-mailov bol sťažovateľovi odoslaný omylom a uviedla, že sa za jeho obsah úprimne ospravedľuje. V súvislosti s druhým e-mailom uviedla, že sťažovateľ nebol vystavený žiadnemu zastrašovaniu. Riaditeľ oddelenia jednoducho odoslal tento e-mail v úsilí pomôcť sťažovateľovi radou, že časté kontaktovanie EIB vo vzťahu k možnosti jeho zamestnania v banke by mohlo ohroziť jeho šance.

Ombudsman sa domnieval, že keby bol prvý e-mail sťažovateľovi odoslaný zámerne, jeho obsah by jasne predstavoval použitie nevhodného jazyka. Keďže EIB objasnila, že tento e-mail bol sťažovateľovi odoslaný omylom, ombudsman dospel k názoru, že sa neukázali žiadne dôvody pre ďalšie vyšetrovanie tohto hľadiska sťažnosti.

Ombudsman pripomenul, že druhý e-mail EIB z 30. mája 2002 vytvoril spojenie medzi e-mailom sťažovateľa a jeho žiadosťou konkrétne, že žiadosť by mohla byť zamietnutá, ak bude sťažovateľ ďalej posilať e-maily so žiadosťou o informácie. Ombudsman poukázal nato, že použitím termínov, ktoré by v odpovedi na požiadavku sťažovateľa na poskytnutie informácií týkajúcich sa jeho žiadosti mohli byť priemerným čitateľom pochopené ako vyhrážka, EIB nedodržala články 11 a 12 ods. 1 Európskeho kódexu dobrej správnej praxe. Ombudsman preto vzniesol kritickú poznámku.

VYBAVOVANIE ŽIADOSTI O SPRÍSTUPNENIE INFORMÁCIÍ EIB

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 3442/2004/PB na Európsku investičnú banku

Sťažovateľ požiadal o informácie o úveroch, ktoré Európska investičná banka (EIB) cez sprostredkujúce banky poskytla na malé a stredné projekty v oblasti obnoviteľnej energie. Uviedol, že EIB neoprávnene zamietla jeho žiadosť. EIB objasnila svoju politiku, že „zverejnenie podrobných informácií o celkovom rozdelení úverov je v kompetencii sprostredkujúcej banky (...). EIB na požiadanie poskytuje súhrnné

údaje o celkovom financovaní úverov, vrátane rozdelenia podľa krajín a sektorov.“ Podľa EIB je tento postup založený na úvahe, že konečný príjemca má zmluvný vzťah so sprostredkujúcou bankou a nie s EIB, a že EIB by nemala zverejniť informácie, ktoré sú súčasťou dôverného vzťahu medzi sprostredkujúcou bankou a konečným príjemcom. Vzhľadom na príslušnú výnimku v predpisoch EIB pre prístup verejnosti k dokumentom sa táto úvaha ukázala legitímna. Ombudsman preto nezistil žiadny nesprávny úradný postup.

Sťažovateľ tiež uviedol, že EIB oneskorene odpovedala na jeho sťažnosť proti zamietnutiu prístupu k informáciám uvedeným vyššie. EIB uviedla, že vzhľadom na zložitosť sťažnosti sťažovateľa bolo potrebné čakať na dôkladné konzultácie s expertmi.

Pri posudzovaní tohto obvinenia ombudsman poukázal nato, že k postupom dobrej správy patrí odpovedať na sťažnosti v primeranej lehote a v každom prípade v rámci termínu stanoveného dotknutou inštitúciou, ak takýto termín existuje. V tomto prípade termín stanovený EIB v jej vlastnom Kódexe dobrej správnej praxe bol dva mesiace. Ombudsman nebol presvedčený vysvetlením EIB týkajúcim sa jej oneskorenej odpovede, pretože nevidel dôvod prečo EIB považovala nastolené otázky za „zložité“ v zmysle príslušných ustanovení jej Kódexu dobrej správnej praxe. Ombudsman preto dospel k záveru, že keď EIB neodpovedala na sťažnosť sťažovateľa z 9. júla 2004 v lehote dvoch mesiacov stanovenej v jej Kódexe dobrej správnej praxe, predstavovalo to prípad nesprávneho úradného postupu a vzniesol kritickú poznámku.

3.5 NÁVRHY ODPORÚČANÍ AKCEPTOVANÉ INŠTITÚCIOU

3.5.1 Európska komisia

VEKOVÉ OBMEDZENIA V PROGRAME STÁŽÍ

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 2107/2002/(BB)PB na Európsku komisiu

Sťažnosť sa týkala predpisov upravujúcich trvanie služobnej stáže pri Komisii, ktoré výslovne uvádzali vekovú hranicu 30 rokov. Sťažovateľ uviedol, že veková hranica predstavuje diskrimináciu na základe veku a je v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie.

Článok 21 Charty základných práv stanovuje, že: „Akákoľvek diskriminácia založená na [...] veku [...] sa zakazuje“. V súlade s ustálenou judikatúrou Európskeho súdneho dvora je rozdielny prístup diskriminačný vtedy, keď nie je odôvodnený objektívnymi faktormi.

Komisia uviedla, že veková hranica 30 rokov je objektívne odôvodnená, pretože program služobnej stáže Komisie je zameraný na mladých ľudí, ktorí sú na začiatku svojej kariéry, a že veková hranica preto nie je diskriminačná a je v súlade s článkom 21 Charty základných práv.

Po starostlivom preskúmaní argumentov Komisie ombudsman dospel k názoru, že veková hranica v jej programe stáží predstavuje neodôvodnenú diskrimináciu. 15. júna 2004 preto zaslal Komisii návrh odporúčania, podľa ktorého mala vekovú hranicu zrušiť.

29. marca 2005 Komisia informovala ombudsmana, že prijala nové predpisy upravujúce jej program stáží, ktoré neobsahujú žiadne vekové obmedzenia. Tieto predpisy sa uplatňujú od 1. marca 2005.

Na základe svojho vyšetrovania ombudsman dospel k záveru, že Komisia akceptovala jeho návrh odporúčania, a že opatrenia, ktoré prijala sú uspokojivé. Ombudsman preto prípad uzavrel.

Ombudsman tiež pripomenul, že vekové obmedzenia vo svojich programoch sťažujú uplatňujú aj niektoré ďalšie inštitúcie a orgány Spoločenstva. Oznámil preto, že otvorí vyšetrovanie z vlastnej iniciatívy týkajúce sa týchto programov.

ZRUŠENIE FINANČNÉHO ZÁVÄZKU

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 2111/2002/MF (dôvernej) na Európsku komisiu

Sťažovateľ predložil zastúpeniu Komisie vo Francúzsku projekt na komunikačné stratégie vo vzťahu k rozšíreniu EÚ. Projekt obsahoval tri tlačové návštevy. V novembri 2001 sa Komisia zaviazala k spolufinancovaniu projektu sťažovateľa vo výške 94 854 EUR na tieto tri návštevy. Štyri týždne pred záverečnou časťou projektu týkajúcou sa tretej tlačovej návštevy sa zastúpenie Komisie vo Francúzsku rozhodlo zrušiť svoj záväzok.

Vo svojej sťažnosti ombudsmanovi sťažovateľ žiadal úhradu nákladov a náhradu vzniknutých škôd.

Komisia uviedla, že príslušné rozhodnutie nepredstavovalo jednostranné vypovedanie zmluvnej povinnosti, a že z jej strany neexistovala voči sťažovateľovi žiadna právna povinnosť. V dôsledku toho nemožno hovoriť o žiadnej vzniknutej škode.

Ombudsman pripomenul článok 10 Európskeho kódexu dobrej správnej praxe. Poznamenal, že sťažovateľ bol informovaný, že projekt bol schválený, a že označené náklady budú uhradené. Pripomenul tiež, že Komisia uhradila finančný príspevok na prvé dve tlačové návštevy. Ombudsman dospel k názoru, že za týchto okolností mohol sťažovateľ odôvodnene očakávať, že Komisia uhradí finančný príspevok na poslednú tlačovú návštevu.

Ombudsman predložil návrh priateľského riešenia, v ktorom Komisii odporučil, aby prijala opatrenia a zabezpečila, aby sťažovateľ v najväčšej možnej miere nadobudol také postavenie, ako keby neprišlo k žiadnemu nesprávnemu úradnému postupu. Tieto kroky mohli obsahovať aj primeranú ponuku na finančné odškodnenie.

Komisia ombudsmana informovala, že sa rozhodla akceptovať jeho návrh. Sťažovateľ však pripomenul, že napriek tomuto záväzku ho Komisia neoslovila. Ombudsman preto vydal návrh odporúčania, v ktorom na Komisiu naliehal, aby sa bez meškania spojila so sťažovateľom s cieľom nájsť spravodlivé riešenie, ktoré by obsahovalo ponuku primeraného odškodnenia.

Komisia nakoniec súhlasila, že sťažovateľovi vyplatí odškodnenie vo výške 56 000 EUR, čo sťažovateľa uspokojilo. Ombudsman preto prípad uzavrel.

VÝBER ŽIAKOV DO EURÓPSKÝCH ŠKÔL

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1435/2003/MF na Európsku komisiu

Sťažovatelia požiadali o zápis svojho syna do oddelenia anglického jazyka základnej školy európskej školy v Ixelles v Bruseli na školský rok 2003/2004, ale žiadosť bola zamietnutá. Vo svojej sťažnosti ombudsmanovi sťažovatelia uviedli, že im nebolo poskytnuté odôvodnenie zamietavého rozhodnutia a žiadali, aby bolo toto rozhodnutie zrušené.

Komisia uviedla, že pravidlá prijímania žiakov do európskych škôl schválila Rada guvernérov, ktorá rozhodla, že „o zápise do niektorého z jazykových oddelení európskych škôl (škôlky, základnej školy a strednej školy) sa vždy rozhodne na základe jazyka, ktorým žiak obvykle hovorí“. V prípade sťažovateľov sa v rodine rozprávalo po taliansky a po španielsky. Syn sťažovateľov mal právo byť zapísaný do európskej školy, ale nie nevyhnutne do jazykového oddelenia, ktoré vybrali jeho rodičia.

Ombudsman pripomenul, že list, ktorý sťažovateľom zaslal riaditeľ európskej školy v Ixelles 25. septembra 2003, sa zmieňoval o jazykoch, ktoré podľa neho obvykle používal syn sťažovateľov, t.j. o španielčine a taliančine, ako aj o nedostatku voľných miest v oddelení anglického jazyka. Zdalo sa preto, že rozhodnutie je založené na oboch týchto hľadiskách. Ak však prijatie do konkrétneho jazykového oddelenia záviselo na jazykoch, ktoré žiak obvykle používa, bolo len ťažko pochopiteľné, prečo sa riaditeľ zmienil aj o nedostatku voľných miest v oddelení anglického jazyka vzhľadom nato, že tento jazyk podľa riaditeľa nepatrí k jazykom, ktoré syn sťažovateľov obvykle používa. Ak na druhej strane prijatie do konkrétneho jazykového oddelenia záviselo na voľných miestach v tomto oddelení, bolo nepochopiteľné, prečo sa riaditeľ zmienil aj o jazykoch, ktoré obvykle používa syn sťažovateľov. Ombudsman preto dospel k názoru, že list riaditeľa európskej školy v Ixelles nebol dosť jasný nato, aby sťažovateľom umožnil porozumieť dôvodom rozhodnutia nezapísať ich syna do oddelenia anglického jazyka. Znamenalo to nedostatočnú transparentnosť v postupoch výberu žiakov, a tým prípad nesprávneho úradného postupu.

Ombudsman predložil Komisii návrh odporúčania, podľa ktorého sa mala Komisia usilovať sprehľadniť podmienky prijímania žiakov do jazykových oddelení európskych škôl.

Vo svojom podrobnom stanovisku Komisia ombudsmana informovala, že Rada guvernérov sa rozhodla, že Rada inšpektorov preskúma organizáciu jazykových oddelení európskych škôl všeobecne. Komisia tiež uviedla, že medzičasom postúpila žiadosť o sprehľadnenie kritérií prijímania žiakov generálnemu tajomníkovi európskych škôl. S cieľom podporiť dobré riadenie, transparentnosť a zodpovednosť systému európskych škôl Komisia zahájila široké konzultácie týkajúce sa rozvoja systému európskych škôl, ktoré budú prebiehať do 30. júna 2005.

Sťažovatelia informovali služby ombudsmana, že boli spokojní s podrobným stanoviskom Komisie, a že ich syn bol prijatý do oddelenia anglického jazyka na školský rok 2005/2006. Ombudsman dospel k záveru, že Komisia akceptovala jeho návrh odporúčania, a že opatrenia, ktoré prijala, boli uspokojivé. Ombudsman preto prípad uzavrel.

PRÍSTUP K DOKUMENTU Z ČLENSKÉHO ŠTÁTU V SÚVISLOSTI S KONANÍM VO VECI NADMERNÉHO DEFICITU

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 116/2005/MHZ na Európsku komisiu

Sťažovateľ, poslanec Európskeho parlamentu, požiadal Komisiu o sprístupnenie listu, ktorý Komisii v marci 2004 zaslal vtedajší portugalský minister financií v rámci konania vo veci nadmerného deficitu. Komisia odvolajúc sa na článok 4 ods. 1a, štvrtá zarážka, nariadenia č. 1049/2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Parlamentu, Rady a Komisie²⁴, žiadosť zamietla na základe toho, že zverejnenie listu by ohrozilo ochranu verejného záujmu v súvislosti s finančnou, menovou a hospodárskou politikou príslušného členského štátu.

Sťažovateľ uviedol, že Komisia vykladá túto výnimku príliš široko a žiadal, aby mu bol dokument sprístupnený.

Komisia trvala na tom, že zverejnenie tohto listu by nepriaznivo ovplyvnilo hospodársku a finančnú politiku portugalskej vlády. Ďalej uviedla, že vzhľadom nato, že táto výnimka jej bráni príslušný list zverejniť, neobrátila sa pred zamietnutím žiadosti sťažovateľa na portugalské úrady.

Ombudsman potom napísal stálemu zastúpeniu Portugalska pri Európskej únii list so žiadosťou o poskytnutie stanoviska portugalských úradov, či by zverejnenie dotknutého listu nepriaznivo ovplyvnilo hospodársku a finančnú politiku portugalskej vlády. Portugalské úrady vo svojej odpovedi zastávali názor, že dotknutý list neobsahuje prvky, ktoré by mohli mať vplyv na portugalskú hospodársku a finančnú politiku, a že je preto možné sprístupniť ho sťažovateľovi.

²⁴

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie, Ú. v. 2001 L 145, s. 43.

Ombudsman postúpil odpoveď portugalských úradov Komisii a požiadal ju, aby ho informovala, či teraz umožní prístup k príslušnému listu. Keďže Komisia neodpovedala v predpísanej lehote, ombudsman vydal návrh odporúčania, aby Komisia znovu zvážila svoje odmietnutie sprístupniť príslušný dokument.

Krátko po vydaní návrhu odporúčania dostal ombudsman odpoveď Komisie na svoju predošlú žiadosť. Komisia v tejto odpovedi súhlasila so sprístupnením príslušného dokumentu sťažovateľovi a priložila jeho kópiu. Komisia sa ospravedlnila za oneskorenú odpoveď Komisia ombudsmanovi.

Ombudsman dospel k záveru, že odpoveď Komisie v podstate predstavuje prijatie jeho návrhu odporúčania a obsahuje uspokojivé opatrenia na jeho realizáciu.

3.5.2 Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF)

ZAVÁDZAJÚCE INFORMÁCIE V TLAČOVEJ SPRÁVE

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 3446/2004/GG na Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF)

Sťažovateľ, ktorý bol v minulosti bruselským dopisovateľom nemeckého týždenníka *Stern*, predložil ombudsmanovi množstvo sťažností na OLAF. Prípád 1840/2002/GG sa týkal obvinení, ktoré predložil OLAF, že dokumenty OLAF použité sťažovateľom v dvoch novinových článkoch boli získané prostredníctvom úplatkov. Ombudsman po vyšetrowaní vydal v tomto prípade kritickú poznámku (pozri *výročnú správu* ombudsmana za rok 2004). Prípád 2485/2004/GG (pozri nižšie, časť 3.7.3) sa týkal nesprávnych a zavádzajúcich tvrdení v podaniach OLAF-u ombudsmanovi počas vyšetrowania prípadu 1840/2002/GG.

Súčasný prípad sa týkal tlačovej správy za jún 2004, ktorú OLAF zverejnil na svojej internetovej stránke a ktorá obsahovala odkazy na články v *Süddeutsche Zeitung* a *EUobserver* o konflikte sťažovateľa s OLAF. Sťažovateľ uviedol, že citovaním týchto článkov tendenčným spôsobom, ktorý skresľuje ich význam, sa OLAF nesprával objektívne a nestranne. OLAF už na jeho žiadosť príslušnú pasáž zmenil. Sťažovateľ sa však stále domnieval, že je zavádzajúca. Žiadal, aby OLAF text okamžite stiahol alebo opravil.

Ombudsman dospel k názoru, že text OLAF jasne naznačuje, že bývalý hovorca Komisie potvrdil obvinenia voči sťažovateľovi. Podľa článku v *Süddeutsche Zeitung* však hovorca skôr spresnil a zmiernil svoje tvrdenia. Ombudsman preto dospel k záveru, že text OLAF-u je zavádzajúci.

V tlačovej správe OLAF-u sa ďalej uvádzalo, že jeho zastupujúci hovorca pre *EUobserver* povedal, že nevidí žiadny dôvod pre dementi v súvislosti s článkom v *Süddeutsche Zeitung*. Keďže však OLAF nepredstavil obsah tohto článku správne, ombudsman dospel k záveru, že význam výroku hovorcu bol skreslený. V návrhu odporúčania preto požiadal OLAF, aby preskúmal a opravil informácie uvedené v tlačovej správe.

OLAF v odpovedi navrhol tri možnosti realizácie návrhu odporúčania ombudsmana: (i) odstrániť dva odseky tlačovej správy, (ii) upraviť jeden odsek alebo (iii) odstrániť všetky tlačové analýzy zo svojej internetovej stránky a prestať poskytovať túto službu. Ombudsman informoval OLAF, že prvé dve možnosti pravdepodobne problém vyriešia a že sťažovateľ považuje druhú z možností za obzvlášť vhodnú. OLAF potom zmenil znenie príslušného odseku a sťažovateľ potvrdil, že OLAF vykonal potrebné opravy.

Ombudsman pripomenul, že sťažovateľ predložil aj ďalšiu kritiku OLAF-u, dospel však k názoru, že OLAF prijal jeho návrh odporúčania a že opatrenia na jeho realizáciu boli uspokojivé. Prípád preto uzavrel.

3.6 PRÍPADY UZATVORENÉ Z INÝCH DÔVODOV

3.6.1 Európska komisia

SŤAŽNOSŤ PODĽA ČLÁNKU 226 TÝKAJÚCA SA PREVODU DÔCHODKU

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 1423/2004/ELB na Európsku komisiu

Sťažovateľ, dočasný zamestnanec Európskeho parlamentu, predtým získal nárok na dôchodok v rámci zamestnania v poľnohospodárskom sektore v Francúzsku. Tento nárok na dôchodok sa v súlade so služobným poriadkom usiloval previesť do dôchodkového programu Spoločenstva, nebol však úspešný. Predložil preto Komisii sťažnosť na Francúzsko podľa článku 226.

Vo svojej sťažnosti ombudsmanovi sťažovateľ uviedol, že Komisia nevybavovala jeho sťažnosť podľa článku 226 správne.

Komisia uviedla, že francúzsky dôchodkový úrad so súhlasom francúzskeho ministerstva sociálnych vecí uvažoval o možnosti prevodu nároku na dôchodok bez ohľadu nato, či Francúzsko ratifikovalo osobitnú dohodu o prevode nároku na dôchodok. Sťažovateľovi odporučila, aby sa obrátil na správu orgánu, pre ktorý pracoval (t. j. na správu Parlamentu), a vyzval ju, aby príslušnému francúzskemu dôchodkovému úradu zaslala odôvodnenú pripomienku. Komisia sa domnievala, že v tej chvíli by nebolo vhodné predložiť túto vec Súdnemu dvoru. Ak by sa však v krátkom čase nedosiahol žiadny výsledok, Komisia by prehodnotila svoje stanovisko a predložila vec Súdnemu dvoru. Komisia potom informovala ombudsmana o odpovedi zaslanej francúzskym dôchodkovým úradom, ktorý uviedol, že by mohol podobné predpisy, aké boli prijaté pre všeobecný režim, prijať aj pre poľnohospodárskych zamestnancov a že znovu preskúma žiadosť, ktorá mu bola predložená.

Na základe dostupných dôkazov týkajúcich sa prebiehajúcej činnosti Komisie súvisiacej so zabezpečením zhody tejto veci s právom Spoločenstva ombudsman dospel k názoru, že sa neukázalo, že by Komisia prekročila hranice svojej zákonnej právomoci ochrany zmluvy. Ombudsman považoval za užitočné vydať ďalšiu poznámku, v ktorej poukázal na to, že sa domnieva, že Komisia je odhodlaná nájsť riešenie, ktoré by sťažovateľovi umožnilo uplatniť si svoje práva zamestnanca Európskych spoločenstiev.

SŤAŽNOSŤ PODĽA ČLÁNKU 226 V PRÍPADE, KTORÝM SA ZAOBERÁ VNÚTROŠTÁTNY NAJvyšší súd

Zhrnutie rozhodnutia o sťažnosti 3254/2004/(OV)ID na Európsku komisiu

V sťažnosti ombudsmanovi sa uvádzalo, že Komisia sa riadne nezaoberala sťažnosťou, ktorú sťažovateľ predložil podľa článku 226 v súvislosti s tým, že grécke úrady ho neuznali ako chemického inžiniera na základe jeho odbornej kvalifikácie, ktorú získal v Spojenom kráľovstve ako inžinier v oblasti využitia materiálov. Sťažovateľ konkrétne uviedol, že Komisia v jeho prípade nesprávne vykladala a uplatňovala smernicu 89/48/EHS²⁵ a články 43 a 47 Zmluvy o ES.

Pri rozhodovaní o tom, či existujú dôvody na vyšetrovanie sťažnosti, ombudsman skúma, či by posúdenie podstaty sťažnosti obsahovalo preskúmanie právnych alebo faktických otázok vznesených v žalobe podanej na súd Spoločenstva alebo vnútroštátny súd. Obzvlášť dôležité je to v prípadoch, keď sťažnosť obsahuje otázky týkajúce sa výkladu a uplatňovania vnútroštátnych právnych predpisov, pretože pri riešení takýchto otázok sú v lepšom postavení vnútroštátne súdy ako ombudsman.

²⁵

Smernica Rady 89/48/EHS z 21. decembra 1988 o všeobecnom systéme uznávania diplomov vyššieho vzdelania udelených pri ukončení odborného vzdelávania a prípravy v dĺžke trvania aspoň troch rokov, Ú. v. ES 1989 L 19, s. 16.

Po starostlivom preskúmaní sťažnosti, pripomienok sťažovateľa k stanovisku Komisie a žaloby na zrušenie, ktorú sťažovateľ podal pred Štátnou radou (Najvyšší správny súd) Grécka v septembri 2004 ombudsman zistil, že posúdenie podstaty tvrdení sťažovateľa by obsahovalo dôkladné preskúmanie otázok vznesených v žalobe sťažovateľa pred Štátnou radou Grécka, vrátane, *okrem iného*, otázok týkajúcich sa výkladu a uplatňovania gréckych právnych predpisov upravujúcich odbornú činnosť „inžiniera v oblasti využitia materiálov so špecializáciou na vedecko-technickú oblasť polymérov“ v Grécku a ich vzťah k činnosti, ktorá spadá do rozsahu pôsobnosti povolania chemického inžiniera, podľa právnych predpisov v tomto členskom štáte. Na základe týchto okolností ombudsman dospel k záveru, že ďalšie vyšetrovanie a vybavovanie sťažnosti nie je odôvodnené, pretože by to v podstate znamenalo zdvojenie právneho konania, ktoré sťažovateľ inicioval pred gréckou Štátnou radou.

Ombudsman však objasnil okolnosti, za ktorých sťažovateľ môže po ukončení vnútroštátneho právneho konania obnoviť svoju sťažnosť ombudsmanovi.

BEZPLATNÉ POŽIČIAVANIE KNÍH Z VEREJNÝCH KNIŽNÍC

Zhrnutie rozhodnutia o spoločných sťažnostiach 3452/2004/JMA a ďalších na Európsku komisiu

Ombudsman prijal veľké množstvo sťažností týkajúcich sa rozhodnutia Komisie začať konanie o porušení proti Španielsku v súvislosti s implementáciou smernice 92/100 o právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva²⁶.

Podľa sťažovateľov Komisia dospela k názoru, že postup španielskych knižníc, ktoré verejnosti požičiavajú knihy bezplatne, je v rozpore s touto smernicou. Tvrdili, že výklad tejto smernice Komisiou a jej následné rozhodnutie začať konanie o porušení proti Španielsku ohrozuje existenciu verejných knižníc ako základnej verejnej služby a protirečí základným právam občanov mať prístup ku kultúre.

Ako súčasť svojho vyšetrovania tohto prípadu si ombudsman vyžiadal informácie od svojich národných a regionálnych partnerov združených v európskej sieti ombudsmanov. Na základe odpovedí, ktoré z tejto siete získal, sa ukázalo, že mnoho členských štátov vedelo smernicu 92/100 správne uplatňovať bez zavedenia poplatkov pre jednotlivcov za požičiavanie kníh z verejných knižníc.

Komisia vysvetlila, že konanie o porušení nezačala preto, že verejné knižnice v Španielsku požičiavajú knihy bezplatne, ale preto, že španielske úrady nezabezpečili odmenu pre autorov za požičiavanie ich diel prostredníctvom verejných knižníc. Rešpektovanie autorského práva a súvisiacich práv a odmena za tieto práva tak, ako stanovuje smernica č. 92/100, neznamená, že klienti si nemôžu knihy požičiavať bezplatne, ani to, že knižnice musia platiť dodatočné poplatky. Vo väčšine členských štátov je táto odmena financovaná príslušnými verejnými orgánmi. Komisia ďalej ombudsmana informovala, že predložila túto vec Súdnemu dvoru (vec C-36/05).

Vzhľadom na právne konanie pred Súdnym dvorom ombudsman uzavrel svoje vyšetrovanie tohto prípadu. Zdôraznil, že jeho vyšetrovanie a najmä spolupráca s národnými ombudsmanmi pomohli vysvetliť sťažovateľom dôvody konania Komisie a možnosti správneho uplatňovania smernice.

²⁶

Smernica Rady 92/100/EHS z 19. novembra 1992 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva, Ú. v. ES 1992 L 346, s. 61.

3.7 PRÍPADY UZAVRETÉ PO OSOBITNEJ SPRÁVE

3.7.1 Rada Európskej únie

NEPOSKYTNUTIE OPODSTATNENÝCH DÔVODOV PRE POKRAČOVANIE V LEGISLATÍVNEJ ČINNOSTI ZA ZATVORENÝMI DVERAMI

Zhrnutie osobitnej správy nasledujúcej po sťažnosti 2395/2003/GG na Radu Európskej únie

Sťažovatelia - nemecký poslanec Európskeho parlamentu a predstaviteľ mládežníckej skupiny Kresťansko-demokratickej únie (CDU) - uviedli, že rokovací poriadok Rady nie je v súlade s článkom 1 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii, podľa ktorého Rada a ďalšie inštitúcie a orgány Spoločenstva musia prijímať rozhodnutia čo najotvorenejšie.

Rada uviedla, že stupeň otvorenosti jej schôdzí je politickou voľbou Rady. Ombudsman s tým nesúhlasil na základe toho, že článok 1 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii sa vzťahuje aj na Radu, a že hoci článok 207 Zmluvy o ES ustanovuje, že Rada prijme svoj vlastný rokovací poriadok, neustanovuje, že stupeň verejnej prístupnosti jej legislatívnych schôdzí by sa mal považovať za politickú voľbu a mal by byť ponechaný na voľné rozhodnutie Rady.

Rada tiež uviedla, že v článku 1 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii sa uvádza len to, že *budúca* Únia by mala byť čo najotvorenejšia. Ombudsman sa domnieval, že by sa mal zohľadniť aj pokrok, ktorý nastal od roku 1997, keď bol tento článok prijatý vo svojej pôvodnej podobe. Poukázal na to, že Rada už v roku 2000 prijala nový rokovací poriadok, ktorý ustanovuje väčšiu otvorenosť jej zákonodarných schôdzí. Podľa názoru ombudsmana tak Rada dala jasne najavo, že je potrebné a možné vykonať kroky na zvýšenie transparentnosti jej legislatívnej činnosti. Prijatie tohto nového rokovacieho poriadku tiež potvrdilo, že tieto kroky bolo a je možné vykonať aj podľa práva Spoločenstva v jeho súčasnom znení.

Ombudsman preto dospel k záveru, že Rada nepredložila žiadne platné dôvody, prečo by nemohla zmeniť a doplniť svoj rokovací poriadok tak, aby zasadala verejne vždy, keď bude konať vo svojej legislatívnej právomoci. Ombudsman postúpil toto svoje zistenie nesprávneho úradného postupu Európskemu parlamentu v osobitnej správe s odporúčaním, aby Rada „*prehodnotila svoje odmietnutie stretávať sa verejne, kedykoľvek bude konať v rámci svojej legislatívnej právomoci*“.

3.7.2 Európska komisia

POPLATKY ZA VZDELANIE PRE DETI SO ŠPECIÁLNYMI VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

Zhrnutie osobitnej správy nasledujúcej po sťažnosti 1391/2002/JMA na Európsku komisiu

Sťažovateľkou bola úradníčka Komisie, ktorej dcéra mala špeciálne vzdelávacie potreby, ktoré nebolo možné naplniť v európskych školách poskytujúcich bezplatné vzdelávanie zamestnancom inštitúcií a orgánov Spoločenstva. Keďže európske školy sa nedokázali o jej dcéru postarať, musela sťažovateľka dieťa poslať do inej školy a platiť časť nákladov na jeho vzdelávanie.

V priebehu vyšetrovania ombudsman prijal ďalších 21 sťažností, ktoré obsahovali podobné skutočnosti a uvádzali rovnaké tvrdenia.

Vyšetrovanie, ktoré ombudsman vykonal, ukázalo, že integrácia zdravotne postihnutých detí do bežného školského systému je cieľom politiky Spoločenstva, ktorý však v súčasnosti nemá povinný

charakter. V tomto smere tiež existujú výrazné rozdiely medzi právnymi predpismi a postupmi členských štátov. Ombudsman na základe toho dospel k názoru, že Komisia dostatočne odôvodnila, prečo sa európske školy starajú len o niektoré deti so špeciálnymi vzdelávacími potrebami, kým iné deti s vážnejším postihnutím nie sú do týchto škôl integrované. Ombudsman však nebol presvedčený o tom, že Komisia primerane vysvetlila finančné hľadisko tejto veci. Vzhľadom na neexistenciu takéhoto vysvetlenia ombudsman zistil neodôvodnenú diskrimináciu v rozdielnom finančnom prístupe k zamestnancom.

Ombudsman preto vydal návrh odporúčania, podľa ktorého by Komisia mala prijať potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby rodičia detí so špeciálnymi vzdelávacími potrebami, ktoré sú vylúčené z európskych škôl kvôli stupňu ich postihnutia, nemuseli prispievať na náklady na vzdelanie svojich detí.

Komisia v podrobnom stanovisku v zásade vyjadrila ochotu prehodnotiť súčasnú politiku s ohľadom na rozpočtové obmedzenia, ktoré by sa mohli vyriešiť v rozpočtovom procese. Hoci bolo toto vyjadrenie povzbudzujúce, neznamenaloby jednoznačné prijatie návrhu odporúčania.

Ombudsman preto považoval za vhodné pripraviť osobitnú správu Európskemu parlamentu, ktorá obsahovala odporúčanie v rovnakom zmysle ako predchádzajúci návrh odporúčania.

3.7.3 Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF)

POSKYTNUTIE NESPRÁVNÝCH A ZAVÁDZAJÚCICH INFORMÁCIÍ OMBUDSMANovi POČAS PREDCHÁDZAJÚCEHO VÝŠETROVANIA

Zhrnutie osobitnej správy nasledujúcej po sťažnosti 2485/2004/GG na Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF)

Sťažovateľ, ktorý bol bruselským dopisovateľom nemeckého týždenníka *Stern*, získal kópie dôverných dokumentov OLAF a použil tieto dokumenty v dvoch článkoch. O dva týždne neskôr OLAF uverejnil tlačovú správu, v ktorej uviedol, že „jeden novinár“ získal množstvo dôverných dokumentov OLAF pravdepodobne „prostredníctvom úplatku verejnému zamestnancovi“ a že úrad sa preto rozhodol otvoriť vnútorné vyšetrovanie. Sťažovateľ a jeho noviny sa domnievali, že i keď v tlačovej správe nebolo uvedené žiadne meno, obvinenie z úplatkárstva treba chápať ako namierené proti nim. Podľa sťažovateľa bolo toto obvinenie neodôvodnené.

Keď OLAF odmietol stiahnuť tlačovú správu, sťažovateľ podal sťažnosť ombudsmanovi (prípád 1840/2002/GG). Počas vyšetrovania tejto sťažnosti ombudsmanom OLAF odmietol obvinenia sťažovateľa a predložil množstvo argumentov s cieľom ukázať, že odkaz na „jedného novinára“ mohol znamenať kohokoľvek spomedzi viacerých novinárov, ktorí uverejnili články naznačujúce, že vlastní príslušné dokumenty. OLAF ďalej uviedol, že „tento odkaz sa mohol vzťahovať aj na ktoréhokoľvek iného novinára, pretože OLAF neuviedol, že vyšetrovanie je spojené s niektorým konkrétnym materiálom, ktorý už bol uverejnený“.

Na základe dôkazov, ktoré mal k dispozícii, však ombudsman dospel k záveru, že príslušnú tlačovú správu je potrebné chápať tak, že sa vzťahuje na sťažovateľa, a že OLAF nepredložil žiadne dôkazy na podporu obvinení, ktoré v správe uviedol. Ombudsman preto vydal návrh odporúčania, v ktorom OLAF vyzval, aby stiahol obvinenie z úplatkárstva. Keďže ombudsman sa domnieval, že OLAF náležite nerealizoval jeho návrh odporúčania, vydal kritickú poznámku.

Belgická prokuratúra následne prehľadala kanceláriu a byt sťažovateľa v Bruseli a zadržala množstvo dokumentov. Ukázalo sa, že tieto vyšetrovacie opatrenia boli založené na informáciách, ktoré belgickým a nemeckým úradom predložil OLAF. Sťažovateľ predložil ombudsmanovi novú sťažnosť spolu s kópiami listov OLAF adresovaných týmto úradom, ktoré podľa neho dokazovali, že OLAF

v súvislosti s prípadom 1840/2002/GG uviedol nesprávne informácie, ktoré pravdepodobne boli pre ombudsmana zavádzajúce a zmanipulovali vyšetrovanie.

OLAF prehlásil, že jeho tvrdenia boli úplne presné a neboli zavádzajúce.

Ombudsman preskúmal štyri tvrdenia alebo skupiny tvrdení, ktoré sťažovateľ považoval za nesprávne alebo zavádzajúce a prišiel k záveru, že OLAF skutočne predložil nesprávne či zavádzajúce informácie vo všetkých štyroch prípadoch. Ombudsman preto vydal návrh odporúčania, v ktorom žiadal OLAF, aby uznal, že vo svojich podaniach ombudsmanovi v súvislosti s prípadom 1840/2002/GG uviedol nesprávne alebo zavádzajúce tvrdenia.

Po preskúmaní podrobného stanoviska OLAF ombudsman dospel k názoru, že OLAF v skutočnosti odmietol prijať jeho návrh odporúčania. Predložil preto osobitnú správu Európskemu parlamentu, v ktorej znovu uviedol návrh odporúčania už ako odporúčanie.

3.8 VYŠETROVANIE Z VLASTNEJ INICIATÍVY VYKONANÉ OMBUDSMANOM

PLATBA ZA KVETINOVÚ VÝZDOBU

Zhrnutie rozhodnutia vo veci vyšetrovania z vlastnej iniciatívy OI/3/2005/OV (dôverného) týkajúceho sa Európskej komisie

V apríli 2005 ombudsman prijal sťažnosť kvetinára z krajiny mimo EÚ, podľa ktorej zastúpenie Komisie v tejto krajine („zastúpenie“) údajne sťažovateľovi neuhradilo platbu za kvetinovú výzdobu, ktorú poskytol pre novootvorené tlačové stredisko tohto zastúpenia. Sťažovateľ žiadal, aby Komisia dodržala ústnu dohodu v tejto veci a zaplatila mu za poskytnuté služby.

Ombudsman nemohol otvoriť vyšetrovanie tejto sťažnosti ako takej, pretože sťažovateľ nebol občanom EÚ, ani nemal trvalý pobyt v členskom štáte EÚ (článok 195 Zmluvy o ES). Vzhľadom nato, že táto otázka si zaslúžila preskúmanie, rozhodol sa ombudsman otvoriť v tejto veci vyšetrovanie z vlastnej iniciatívy proti Komisii.

Komisia vysvetlila, že priestory tlačového a informačného strediska delegácie dala k dispozícii na spoločenskú udalosť talianskemu veľvyslanectvu a pridruženej nadácii a že kvetinová výzdoba bola dodaná v tejto súvislosti. Zákazku na dodanie kvetinovej výzdoby dalo sťažovateľovi talianske veľvyslanectvo a táto nadácia. Medzi delegáciou a sťažovateľom nebola uzavretá žiadna zmluva.

Ombudsman dospel k záveru, že v súvislosti s kvetinovou výzdobou skutočne medzi Komisiou a sťažovateľom neexistovala žiadna zmluva a že na tomto závere nemení nič skutočnosť, že samotná výzdoba bola poskytnutá v priestoroch delegácie. Ombudsman preto zistil, že žiadosť sťažovateľa, aby mu Komisia zaplatila, nie je možné potvrdiť, a že nenastal žiadny prípad nesprávneho úradného postupu.

Informoval však sťažovateľa, že by mohol zvážiť podanie sťažnosti talianskemu ministerstvu zahraničných vecí. Vzhľadom nato, že jedným z dôvodov problémov, s ktorými sa sťažovateľ stretával, bolo, že zodpovedná osoba na talianskom veľvyslanectve z veľvyslanectva odišla, ombudsman považoval za vhodné zaslať kópiu svojho rozhodnutia talianskemu veľvyslanectvu v krajine delegácie.

Sťažovateľ v odpovedi ombudsmanovi uviedol, že jeho rozhodnutie bolo správne a že mu pomohlo vyriešiť jeho sťažnosť.

4 VZŤAHY S INŠTITÚCIAMI A ORGÁNMI EURÓPSKEJ ÚNIE

4 VZŤAHY S INŠTITÚCIAMI A ORGÁNMI EURÓPSKEJ ÚNIE

Konstruktívne pracovné vzťahy medzi európskym ombudsmanom a inštitúciami a orgánmi EÚ sú nevyhnutné pre zabezpečenie pohotového a účinného riešenia sťažností občanov. Ombudsman využíva možnosti, ktoré mu ponúkajú schôdze s členmi inštitúcií a orgánov a s ich úradníkmi, aby objasnil myšlienky v pozadí jeho práce, ako najlepšie odpovedať na sťažnosti, na ktoré ich upozorňuje, a ako zlepšovať postupy. Pomáha mu to naplňovať jeho dvojité úlohu mechanizmu vonkajšej kontroly a zároveň zdroja pomoci pri zlepšovaní kvality správy. Ombudsman tiež vyzýva predstaviteľov iných inštitúcií a orgánov, aby sa obracali na jeho zamestnancov s cieľom umožniť im držať krok s politickým a legislatívnym vývojom v Únii. Pravidelne si tiež vymieňa informácie s kľúčovými partnermi, napríklad s Európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, ktorých práca má pre činnosť ombudsmana priamy význam.

Pri príležitosti desiateho výročia inštitúcie sa ombudsman usiloval nadviazať na spoluprácu, ktorá sa doteraz rozvinula, s cieľom zabezpečiť v EÚ správu vrcholovej kvality. Tento cieľ sa obzvlášť sledoval počas formálnej večere pre predsedov a generálnych tajomníkov inštitúcií EÚ a riaditeľov orgánov a agentúr EÚ, ktorá sa uskutočnila 17. novembra (pozri časť 6.1). Predseda Európskej komisie pán José Manuel BARROSO predniesol pri tejto príležitosti zásadný prejav a zopakoval záväzok, ktorý vyjadril počas stretnutia ombudsmana s kolégiom členov Komisie 25. mája, úzko spolupracovať s ombudsmanom v prospech občanov. Týmto stretnutím sa podrobne zaoberá časť 4.2 nižšie.

Ombudsman a Parlament – špecifický vzťah

Osobitný vzťah ombudsmana s Európskym parlamentom, ktorý ho volí a ktorému každoročne podáva správy, je výnimočne dôležitý. Ombudsman má úspešný pracovný vzťah s parlamentným Výborom pre petície, ktorý je zodpovedný za vzťahy s ombudsmanom a navrhuje správu o jeho výročnej správe. Na schôdzi Výboru pre petície 12. októbra 2005 sa ombudsman okrem toho v súlade s článkom 195 ods. 3 rokovacieho poriadku Parlamentu rozhodol vystúpiť pred výborom na vlastnú žiadosť vždy, keď Parlamentu predloží osobitnú správu.

Výročná plenárna rozprava Parlamentu o činnosti ombudsmana je významnou udalosťou v kalendári ombudsmana, pretože poskytuje príležitosť pre rozsiahlu výmenu názorov o vykonanej práci a budúcich iniciatívach.

Ombudsman rovnako úzko spolupracuje so správou Parlamentu s cieľom zabezpečiť účinnú prácu svojej kancelárie. Medziinštitucionálna spolupráca je kľúčom k čo najuváženejšiemu využívaniu zdrojov pridelených jeho kancelárii, pretože pomáha zabrániť násobeniu počtu zamestnancov a tam, kde je to možné, aj zabezpečiť úspory z rozsahu. Týka sa to najmä množstva rozpočtových a správnych vecí (pozri prílohu B). S cieľom zabezpečiť, aby samotnej inštitúcii ombudsmana boli pridelené zdroje primerané úlohám, ktoré má podľa požiadaviek vykonávať, ombudsman úzko spolupracuje s rozpočtovým orgánom EÚ a stretáva sa s príslušnými predstaviteľmi inštitúcií, aby vysvetlil a obhájil priority svojej inštitúcie. V tejto súvislosti bolo v roku 2005 zorganizované veľké množstvo stretnutí.

Táto kapitola obsahuje prehľad stretnutí a podujatí s poslancami a úradníkmi inštitúcií a orgánov EÚ v roku 2005¹.

¹

Stretnutia a podujatia sa konali v Bruseli, Luxemburgu a Štrasburgu.

4.1 EURÓPSKY PARLAMENT

22. februára: Stretnutie s pánom Gregoriom GARZÓNOM CLARIANOM, právnym poradcom Európskeho parlamentu.

7. marca: Stretnutie s pánom Davidom HAMMERSTEINOM MINTZOM, poslancom Európskeho parlamentu.

8. marca: Stretnutie s pánom Josepom BORRELLOM FONTELLESOM, predsedom Európskeho parlamentu.

10. mája: Stretnutie s pánom Stanisławom JAŁOWIECKIM, poslancom Európskeho parlamentu.

10. mája: Prezentácia *výročnej správy* ombudsmana za rok 2004 Výboru pre petície Európskeho parlamentu.

11. mája: Stretnutie s pánom Gregoriom GARZÓNOM CLARIANOM.

8. júna: Stretnutie s pánom Valdisom DOMBROVSKISOM, poslancom Európskeho parlamentu, spravodajcom Európskeho parlamentu pre rozpočet Európskeho ombudsmana na rok 2006.

6. júla: Stretnutie so Sirom Robertom ATKINSOM, poslancom Európskeho parlamentu.

6. júla: Stretnutie s pánom Julianom PRIESTLEYM, generálnym tajomníkom Európskeho parlamentu.

7. júla: Stretnutie s pánom Manolisom MAVROMMATISOM, poslancom Európskeho parlamentu, spravodajcom Európskeho parlamentu pre *výročnú správu* ombudsmana za rok 2004.

6. septembra: Večera usporiadaná európskym ombudsmanom na počesť predsedníctva a koordinátorov Výboru pre petície. Večere sa zúčastnili poslanci EP pán Marcin LIBICKI, predseda výboru, pani Marie PANAYOTOPOULOS-CASSIOTOU, pani Alexandra DOBOLYI, pán David HAMMERSTEIN MINTZ a pán David LOWE, vedúci sekretariátu Výboru pre petície.

8. septembra: Stretnutie s pánom Proinsiasom DE ROSSOM, poslancom Európskeho parlamentu.

14. septembra: Stretnutie s pánom Herbertom BÖSCHOM, poslancom Európskeho parlamentu a s pánom Julianom PRIESTLEYM.

27. septembra: Stretnutie s pánom Gregoriom GARZÓNOM CLARIANOM.

27. septembra: Recepčia pre poslancov Európskeho parlamentu, predstaviteľov Európskej komisie a Európskeho parlamentu na oslavu desiateho výročia založenia inštitúcie európskeho ombudsmana (pozri časť 6.1). Ústredný príhovor na tejto recepcii predniesol predseda Európskeho parlamentu, pán Josep BORRELL FONTELLES.

10. októbra: Stretnutie s pani Alexandrou DOBOLYIOVOU, poslankyňou Európskeho parlamentu, a s pánom Davidom HAMMERSTEINOM MINTZOM, poslancom Európskeho parlamentu.

12. októbra: Stretnutia s pánom Herbertom BÖSCHOM, poslancom Európskeho parlamentu a so sirom Robertom ATKINSOM, poslancom Európskeho parlamentu.

27. októbra: Prezentácia *výročnej správy* ombudsmana za rok 2004 na plenárnej schôdzi Európskeho parlamentu (pozri časť 6.1).

4.2 EURÓPSKA KOMISIA

Európsky ombudsman sa 25. mája v Bruseli stretol s kolégiom členov Komisie. Pána DIAMANDOUROSA privítal predseda Komisie pán José Manuel BARROSO, ktorý vyjadril svoj záväzok úzkej spolupráce s ombudsmanom pri zabezpečovaní plného dodržiavania práv občanov. Podpredsedníčka Komisie pre inštitucionálne vzťahy a komunikáciu pani Margot WALLSTRÖM potom načrtla množstvo spôsobov, ako by sa dala spolupráca oboch inštitúcií zlepšiť. Medzi opatreniami, o ktorých sa zmienila, bolo pridelenie silnej politickej zodpovednosti za každý prípad príslušnému členovi Komisie, posilnenie koordinácie, monitorovania a následných činností v prípadoch právnou službou a generálnym sekretariátom a zvýšenie úsilia na dosiahnutie súhlasu s priateľskými riešeniami navrhnutými ombudsmanom. S cieľom zaručiť tieto zlepšenia podpredsedníčka Komisie navrhla, aby sa úradníci siete koordinátorov Komisie zodpovedných za vyšetrovania vedené ombudsmanom a úradníci z kancelárie ombudsmana pravidelne stretávali a organizovali kurzy odborného vzdelávania týkajúce sa vzťahov a pracovných dohôd medzi týmito dvoma inštitúciami.

Ombudsman potom kolégiu predstavil svoju prácu, s osobitným dôrazom na jeho úlohu zdroja pomoci pri zvyšovaní kvality správy. V tejto súvislosti sa ombudsman zmienil o Európskom kódexe správnej praxe a naliehal na Komisiu, aby vyvinula iniciatívu na ukončenie súčasnej zmätočnej situácie, v ktorej rôzne inštitúcie a orgány uplatňujú množstvo rôznych kódexov. Rovnako Komisiu podporoval, aby zvažila prijatie opatrení zameraných na šírenie a posilňovanie osvedčených postupov medzi rôznymi generálnymi riaditeľstvami a ďalšími útvarmi Komisie pri príprave odpovedí na jeho vyšetrovania. Na záver ombudsman oznámil, že bude viac využívať svoje právomoci na navrhovanie priateľských riešení Komisii a otváranie vyšetrovaní z vlastnej iniciatívy s cieľom zisťovať problémy a podporovať osvedčené postupy.

Po prezentácii sa ombudsman zúčastnil na obede s kolégiom, aby pokračoval v rozhovoroch o svojej práci pre občanov.

Okrem tejto udalosti sa v roku 2005 uskutočnili nasledujúce stretnutia s členmi Komisie a funkcionármi:

12. januára: Stretnutie s pani Margot WALLSTRÖMOVOU, podpredsedníčkou Európskej komisie pre inštitucionálne vzťahy a komunikáciu.

23. februára: Stretnutie s pánom Siimom KALLASOM, podpredsedom Európskej komisie pre správu, audit a boj proti korupcii.

12. apríla: Stretnutie s pani Margot WALLSTRÖMOVOU.

10. mája: Stretnutie s pánom Giuseppem MASSANGIOLIM, riaditeľom pri Európskej komisii zodpovedným za vzťahy s európskym ombudsmanom.

7. septembra: Stretnutie s pánom Giuseppem MASSANGIOLIM a pánom Andreom PIERUCCIM, riaditeľom jednotky pri Komisii.

14. septembra: Stretnutie s pánom Siimom KALLASOM.

4.3 EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

V máji 2005 sa Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov (EDPS) pán Peter HUSTINX obrátil na európskeho ombudsmana počas prípravy svojho informačného dokumentu č. 1, nazvaného *Prístup verejnosti k dokumentom a ochrana údajov* (dokument je dostupný na internetovej stránke EDPS <http://www.edps.europa.eu>). Informácie o spolupráci medzi ombudsmanom a EDPS pri vybavovaní sťažností sú uvedené v časti 2.8.1.

20. októbra sa európsky ombudsman stretol s pánom Petrom HUSTINXOM a zástupcom európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov pánom Joaquínom BAYOM DELGADOM. Toto stretnutie ponúklo príležitosť na prehodenie spolupráce a výmeny informácií medzi týmito inštitúciami, najmä vo vzťahu k sťažnostiam predloženým ombudsmanovi v súvislosti s otázkami ochrany údajov. Ešte predtým v ten istý deň pán DIAMANDOUROS privítal úradníkov pre ochranu údajov z inštitúcií a orgánov Spoločenstva na stretnutí, ktoré spoluorganizovali pán Alessandro DEL BON, úradník európskeho ombudsmana pre ochranu údajov, a pán Jonathan STEELE, úradník Európskeho parlamentu pre ochranu údajov. Popoludní sa stretnutie úradníkov pre ochranu údajov uskutočnilo za prítomnosti európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov a zástupcu európskeho úradníka.

4.4 OSTATNÉ INŠTITÚCIE A ORGÁNY

20. januára: Stretnutie a obed usporiadaný pánom DIAMANDOUROSOM pre riaditeľov správy európskych inštitúcií.

21. januára: Účasť na slávnostnom sľube predsedu a nových členov Európskej komisie pred Európskym súdnym dvorom.

8. júna: Stretnutie s pánom Davidom WALKEROM, riaditeľom Európskej školy verejnej správy.

5. októbra: Účasť na slávnostnom sľube členov novo zriadeného súdu Európskej únie pre verejnú správu.

11. októbra: Prednáška predsedníctvu Výboru regiónov nazvaná „Úloha ombudsmana a spolupráca európskeho ombudsmana s jeho regionálnymi partnermi“.

24. októbra: Prednáška pána Bo VESTERDORFA, predsedu Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev, zamestnancom európskeho ombudsmana na tému „Vzťahy medzi súdmi a ombudsmanmi“.

Predseda Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev pán Bo Vesterdorf (druhý zľava) so zamestnancami Úradu Európskeho ombudsmana. Štrasburg, Francúzsko, 24. októbra 2005.

17. novembra: Formálna večera pre predsedov a generálnych tajomníkov inštitúcií EÚ a riaditeľov orgánov a agentúr EÚ pri príležitosti desiateho výročia inštitúcie európskeho ombudsmana (pozri časť 6.1).

5 VZŤAHY S OMBUDSMANMI A PODOBNÝMI ORGÁNMI

5 VZŤAHY S OMBUDSMANMI A PODOBNÝMI ORGÁNMI

Národní, regionálni a miestni ombudsmani zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní úplného dodržiavania práv občanov podľa práva EÚ v celej Únii. Európsky ombudsman úzko spolupracuje so svojimi partnermi s cieľom zabezpečiť, aby sa sťažnosti občanov v súvislosti s právom EÚ riešili pohotovo a účinne. Táto spolupráca sa uskutočňuje najmä pod záštitou európskej siete ombudsmanov, ktorej činnosť v roku 2005 je podrobne opísaná v bode 5.1 nižšie. Táto kapitola tiež podrobne uvádza celý rad konferencií a stretnutí, na ktorých sa ombudsman a jeho zamestnanci v roku 2005 zúčastnili s cieľom propagovať inštitút ombudsmana v celej Únii i mimo nej. Kapitola sa končí prehľadom dvojstranných stretnutí, ktoré sa uskutočnili medzi európskym ombudsmanom a jeho kolegami ombudsmanmi.

5.1 EURÓPSKA SIEŤ OMBUDSMANOV

Európska sieť ombudsmanov sa skladá takmer z 90 úradov v 30 európskych krajinách. V Únii pokrýva ombudsmanov a podobné orgány na európskej, národnej a regionálnej úrovni, pričom na národnej úrovni tiež zahŕňa Nórsko, Island a krajiny, ktoré požiadali o členstvo v EÚ. Každý z národných ombudsmanov a podobných orgánov v členských štátoch EÚ, ako aj v Nórsku a na Islande menoval prostredníka, aby pôsobil ako kontakt pre ostatných členov siete.

Sieť sa vyvinula z iniciatívy prijatej prvým európskym ombudsmanom pánom Jacobom SÖDERMANOM pozvať ombudsmanov a podobné orgány v EÚ na seminár v Štrasburgu v septembri 1996. Účastníci sa dohodli, že vytvoria pokračujúci proces spolupráce na podporu voľného toku informácií o práve Spoločenstva a jeho implementácii a na umožnenie postúpenia sťažností orgánu, ktorý je najschopnejší sa nimi zaoberať.

Sieť sa plynulo vyvíjala do mocného nástroja spolupráce pre ombudsmanov a ich zamestnancov a slúži ako efektívny mechanizmus spolupráce pri vybavovaní prípadov. Skúsenosti a osvedčené postupy sa zdieľajú prostredníctvom seminárov a stretnutí, pravidelných informačných listov, elektronického diskusného fóra a služby denných elektronických správ. Tieto činnosti, ktoré sú popísané nižšie, sú kľúčom k tomu, aby ombudsmani mohli v plnej miere vykonávať svoju úlohu pri zabezpečovaní správnej implementácie práva EÚ v celej Únii. Táto úloha bola témou piateho seminára národných ombudsmanov, ktorý sa uskutočnil v Haagu v septembri 2005. Táto časť obsahuje podrobný prehľad diskusií na tomto seminári, kde boli prijaté dôležité rozhodnutia týkajúce sa budúceho smerovania siete a najlepších spôsobov jej posilnenia.

Informačné návštevy ombudsmana v členských štátoch a krajinách, ktoré požiadali o členstvo, sa tiež ukázali byť veľmi efektívne, pokiaľ ide o rozvoj siete, a predstavujú vynikajúci prostriedok na zvyšovanie povedomia o rozsahu komunikačných nástrojov, ktoré dáva k dispozícii. Časť 5.1 sa preto končí pohľadom na informačnú návštevu ombudsmana v Spojenom kráľovstve v novembri 2005, ktorou sa podrobnejšie zaoberá časť 6.2.

© De Nationale Ombudsman van Nederland

Piaty seminár ombudsmanov členských štátov EÚ.
Haag, Holandsko, 11. – 13. septembra 2005.

Semináre národných ombudsmanov

Semináre národných ombudsmanov sa konajú každé dva roky. Organizuje ich európsky ombudsman spolu s národným kolegom. Piaty seminár organizovaný holandským národným ombudsmanom pánom Roelom FERNHOUTOM, a európskym ombudsmanom sa uskutočnil v Haagu od 11. do 13. septembra 2005.

Bol to prvý seminár, na ktorom sa zúčastnili ombudsmani z kandidátskych krajín, a prvý po najväčšom rozšírení v histórii Únie. Na stretnutí bolo zastúpených všetkých 25 členských štátov EÚ, a tiež Chorvátsko, Rumunsko, Island a Nórsko. Seminár sa uskutočnil pri príležitosti desiateho výročia inštitúcie európskeho ombudsmana a presne deväť rokov po prvom seminári národných ombudsmanov členských štátov EÚ, ktorý sa uskutočnil v Štrasburgu v septembri 1996.

Všetky tieto aspekty pridali téme seminára, ktorý sa konal v roku 2005, mimoriadny rozmer. Touto témou bola „Úloha inštitúcií ombudsmana a podobných orgánov pri implementácii práva EÚ“, ktorá je pre ombudsmanov v rozšírenej Únii vysoko aktuálnou záležitosťou. Ombudsmani ako dozorné orgány zohrávajú pri zabezpečovaní úplnej a správnej implementácie práva EÚ v členských štátoch kritickú úlohu. Diskusie v Haagu sa sústredili nato, ako môžu ombudsmani najlepšie spolupracovať, aby riadne vykonávali svoju úlohu.

Diskusie na seminári

Seminár otvorili predseda snemovne zástupcov generálnych stavov (holandský parlament) pán Frans W. WEISGLAS a holandský minister európskych vecí pán Atzo NICOLAÏ.

Pán Rick LAWSON, profesor na európskom inštitúte právnickej fakulty Leidenskej univerzity, otvoril diskusiu prezentáciou správy o skúsenostiach ombudsmanov pri implementácii práva EÚ. Táto správa bola založená na dotazníku, ktorý bol rozoslaný všetkým národným kanceláriám s cieľom získať prehľad o ich skúsenostiach pri dohľade nad právom EÚ. Dotazník sa týkal napríklad typov „prípadov EÚ“, s ktorými sa ombudsmani stretávajú vo svojej každodennej práci, frekvencie a významu týchto prípadov a osvedčených postupov pri ich riešení.

Podľa pána LAWSONA ombudsmani skutočne zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní úplnej a správnej implementácie práva EÚ verejnými orgánmi. Pán LAWSON tvrdil, že pri plnení tejto povinnosti v oblasti svojej pôsobnosti nesmú ombudsmani prihliadať na žiadne vnútroštátne predpisy, ktoré by im bránili ochraňovať práva, ktoré jednotlivcom vyplývajú z práva Spoločenstva. Okrem toho by nemali uplatňovať právo EÚ, len keď sa ho dovoľáva sťažovateľ, ale mali by sa sústrediť

na jeho aktívne uplatňovanie. Pán LAWSON súhlasil s tým, že je to obrovská úloha vzhľadom na rozsah pôsobnosti práva EÚ. V súvislosti so základnými právami pán LAWSON nástojil na tom, že keď ombudsman skúma postup správnych orgánov v oblasti, na ktorú sa vzťahuje právo EÚ, musí preveriť, či sú dodržiavané základné práva.

Prvé tematické zasadnutie: Ombudsmani a ústava Európskej únie

Hlavný príhovor na tomto zasadnutí predniesol pán Luís Miguel POIARES PESSOA MADURO, generálny advokát Súdneho dvora Európskych spoločenstiev. Podľa jeho názoru majú ombudsmani oproti súdom v súvislosti s uplatňovaním práva EÚ dve jasné inštitucionálne výhody: po prvé, v oblastiach ako voľný pohyb je súdna náprava neúčinná vzhľadom na náklady s ňou spojené a dĺžku jej trvania. Ombudsmani majú preto obzvlášť dobré postavenie pre riešenie záujmov občanov v tejto oblasti. Po druhé, ombudsmani môžu zohrávať kľúčovú úlohu pri vzdelávaní verejných orgánov o ich povinnostiach týkajúcich sa implementácie práva EÚ. Majú morálnu autoritu povzbudzovať verejnú správu, aby zabezpečila plnú platnosť ustanovení práva EÚ.

Ako ďalší v diskusii na tomto zasadnutí vystúpil pán Mats MELIN, vedúci parlamentný ombudsman Švédska. Poukázal na to, že vzhľadom na ťažkosti spojené s ratifikáciou Ústavy pre Európu sa stretávame s neistotou v súvislosti s budúcim rozvojom základných práv a slobôd v Únii. Deje sa to v čase, keď má ochrana týchto práv a slobôd kľúčový význam (najmä vzhľadom na súbor právnych predpisov, ktorý sa prijíma ako reakcia na hrozbu terorizmu a vznikajúce výnimky zo súčasných pravidiel). Podľa jeho názoru musia ombudsmani pozorne sledovať rozvoj práva so zreteľom na právne predpisy EÚ, ktoré sa majú prijať, aj na postupy uplatňovania v jednotlivých členských štátoch. Vyhlásil, že účinnosť by nemala mať prednosť pred zákonnosťou.

Druhé tematické zasadnutie: Životné prostredie

Pani Catherine DAY, generálna riaditeľka pre životné prostredie v Európskej komisii, otvorila druhé tematické zasadnutie prehľadom stavu práva EÚ v oblasti životného prostredia. Podľa pani DAYOVEJ teraz 80 % environmentálneho práva v členských štátoch vychádza z úrovne EÚ. Pravdepodobne preto neprekvapí, že asi jedna štvrtina sťažností predložených Komisii v súvislosti s implementáciou práva EÚ sa týka životného prostredia a konkrétne problémov súvisiacich so sieťou Natura 2000 a nezabezpečením primeraného hodnotenia vplyvu na životné prostredie. Pani DAY zastávala názor, že občania by nemuseli predkladať všetky svoje sťažnosti na úrovni EÚ – pri riešení sťažností týkajúcich sa porušovania environmentálneho práva EÚ členskými štátmi by mohli kľúčovú polohu zohrávať ombudsmani. Potvrdila, že ak by bola v tejto súvislosti potrebná právna rada Komisie, bolo by možné ju poskytnúť.

V diskusii na tomto zasadnutí vystúpil pán Jean-Paul DELEVOYE, francúzsky ombudsman. Vysvetlil, ako francúzsky ombudsman rieši sťažnosti týkajúce sa životného prostredia, pričom zdôraznil významnú úlohu zástupcov francúzskeho ombudsmana pri riešení problémov vznikajúcich na miestnej úrovni.

Tretie tematické zasadnutie: Diskriminácia

Hlavný prejav na tomto zasadnutí predniesol pán Jenő KALTENBACH, maďarský parlamentný komisár pre práva národnostných a etnických menšín. Poukázal na to, že napriek výraznému pokroku, ktorý bol dosiahnutý pri riešení diskriminácie, nebola dokončená transpozícia príslušných smerníc EÚ. Uviedol, že národní ombudsmani majú živý záujem o podporu procesu transpozície do domácich právnych systémov svojich krajín. Okrem toho by mali úzko spolupracovať so špecializovanými orgánmi, ktoré boli založené na riešenie diskriminácie v rôznych oblastiach. Ďalej vystúpil pán Marc FISCHBACH, luxemburský ombudsman, s množstvom príkladov sťažností, ktoré mu boli predložené, vrátane sťažnosti uvádzajúcej diskrimináciu založenú na sexuálnej orientácii.

Štvrté tematické zasadnutie: Voľný pohyb

Na záverečnom tematickom zasadnutí o voľnom pohybe predniesla hlavný prejav pani Elsbeth GUILDORJEV, profesorka migračného práva na Nijmegenskej univerzite v Holandsku, ktorá zdôraznila rozsah zostávajúcich prekážok voľného pohybu. Pani GUILDORJEV poukázala nato, že väčšina inštitúcií na

vnútroštátnej úrovni stále pristupuje k občanom Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi ich krajiny, ako k cudzincom, na ktorých sa vzťahuje cudzinecké právo. Štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú rodinnými príslušníkmi občanov (migrantov) Únie navyše nie je vždy priznané postavenie štátneho príslušníka EÚ.

Na tomto zasadnutí v diskusii vystúpila pani Emily O'REILLY, írska ombudsmanka, ktorá sa sústredila na oblasť sociálneho zabezpečenia a načrtla množstvo problémov, ktorým čelia občania pri uplatňovaní svojich práv podľa práva EÚ (najmä v súvislosti s nariadením č. 1408/71¹). Uviedla, že hlavná časť tohto problému sa týka zložitosti príslušných právnych predpisov. Pani O'REILLY sa v tejto súvislosti zmienila o projekte Európskej komisie TRESS (odborná príprava a podávanie správ v sociálnom zabezpečení), ktorého cieľom je zvýšiť znalosť príslušných ustanovení Spoločenstva medzi všetkými zúčastnenými stranami, vrátane vnútroštátnych sudcov, najmä organizovaním seminárov odbornej prípravy.

Inštitucionálne záležitosti

Okrem tematických zasadnutí seminár obsahoval aj hĺbkovú diskusiu o množstve inštitucionálnych otázok, ktoré zaujímali ombudsmanov z EÚ a kandidátskych krajín. Táto diskusia bola založená na kľúčovom príhovore európskeho ombudsmana, v ktorom hovoril o zámere presadiť jasnejšiu identitu európskej siete ombudsmanov na verejnosti. S cieľom viac zviditeľniť sieť rovnako medzi občanmi a tvorcami politiky európsky ombudsman prehlásil, že je ochotný investovať zdroje do ďalšieho rozvoja využívania internetu sieťou na komunikáciu s verejnosťou a medzi ombudsmanmi. Navrhol tiež, aby sa v priebehu nasledujúcich dvoch rokov vypracovalo stanovisko, ktoré občanom vysvetlí, čo môžu očakávať, keď sa obrátia na niektorého ombudsmana v sieti. Toto stanovisko by sa mohlo prediskutovať a nakoniec prijať na šiestom seminári, ktorý sa uskutoční v roku 2007 v Štrasburgu, a ktorý budú spoluorganizovať európsky ombudsman a francúzsky ombudsman. Vzhľadom na to, že je dôležité zabezpečiť, aby boli v diskusii o stanovisku pre občanov primerane zastúpené názory regionálnych ombudsmanov, európsky ombudsman navrhol vyzvať regionálnych kolegov z každého členského štátu, v ktorom takíto ombudsmani existujú, aby menovali jedného zástupcu, ktorý sa zúčastní na seminári v Štrasburgu v roku 2007 spolu s príslušným národným ombudsmanom. Európsky ombudsman sa ďalej zaviazal, že jeho inštitúcia sa bude stretávať s regionálnymi ombudsmanmi každé dva roky striedavo s rokmi, v ktorých sa stretáva s národnými ombudsmanmi.

Závery seminára

Seminár ukončil krátkym príhovorom európsky ombudsman. Po ňom vystúpil pán LAWSON, ktorý predstavil závery seminára.

Cesta vpred

Diskusie na seminári viedli k vzniku mnohých myšlienok, ktoré môžu pomôcť definovať priebeh činnosti spolupráce v rámci európskej siete ombudsmanov v nadchádzajúcich mesiacoch a rokoch. Európsky ombudsman ponúkol nasledujúce predbežné pracovné závery zo stretnutia:

1. Ombudsmani sú verejnými orgánmi a mali by preto v rámci oblasti svojej pôsobnosti zabezpečiť plné uplatňovanie práv zaručených podľa práva EÚ, vrátane ľudských práv.
2. Ombudsmani majú veľmi dobré možnosti nato, aby skúmali, či verejná správa na celoštátnej, regionálnej či miestnej úrovni v členských štátoch v jednotlivých prípadoch správne uplatňuje právo EÚ, a aby v prípade výskytu nedostatkov podnikli kroky na zabezpečenie účinnej nápravy a zabránenie podobným nedostatkom v budúcnosti.
3. Ombudsmani majú v niektorých oblastiach v porovnaní so súdmi jasnú výhodu, pretože môžu ponúknuť rýchlejšiu nápravu. Jednotlivci, ktorí sa stretli s vážnou prekážkou pri využívaní svojej slobody pohybu, napríklad s neuznaním diplomu, si nemôžu dovoliť roky čakať na nápravu.

¹ Nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 z 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodiny, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, Ú. v. ES L 149, 1971, s. 2.

4. Spolupráca, ktorá sa medzi ombudsmanmi v Európe rozvinula prostredníctvom európskej siete ombudsmanov, by sa mala viac zviditeľniť, aby si občania a tvorcovia politiky viac uvedomovali jej účel. Na podporu jasnejšej identity siete na verejnosti by sa mal viac využívať internet a zároveň by sa malo vypracovať stanovisko, ktoré by ukázalo, čo môžu ombudsmani v sieti urobiť pre občanov.
5. Na zasadnutiach týkajúcich sa napríklad voľného pohybu osôb a zákazu diskriminácie sa veľmi hmatateľne preukázalo, aké obsažné a podrobné môže byť právo EÚ a ako sa neustále vyvíja. Nevyhnutné je preto sústavné vzdelávanie verejnej správy i samotných ombudsmanov, vyžaduje si však trvalé úsilie a zdroje. V odpovedi na žiadosti európsky ombudsman súhlasil, že zvýši svoje úsilie nato, aby v tomto smere mohol slúžiť pre európsku sieť ombudsmanov ako zdroj.

Vynikajúci seminár

Popri inšpiratívnych formálnych zasadnutiach ponúklo toto stretnutie aj možnosť pre neformálne diskusie a kontakty. K celkovej príjemnej atmosfére tejto udalosti prispela prehliadka povojnového Rotterdamu, plavba kanálmi Amsterdamu, návšteva Van Goghovho múzea umenia a galérie Mauritshuis a tiež slávnostná večera na oslavu desiateho výročia inštitúcie európskeho ombudsmana. Ďalším vrcholom bola recepcia, ktorú usporiadala Jej Veličenstvo kráľovná Beatrix v paláci Huis ten Bosch, kým neformálna večera v úrade holandského ombudsmana poslúžila ako dokonalý záver vynikajúceho piateho seminára.

Spolupráca pri riešení prípadov

Národní a regionálni ombudsmani v členských štátoch sú kompetentní zaoberať sa mnohými sťažnosťami, ktoré sú mimo mandátu európskeho ombudsmana, pretože nie sú podané na inštitúciu alebo orgán Spoločenstva. V roku 2005 poradil európsky ombudsman 945 sťažovateľom, aby sa obrátili na národného alebo regionálneho ombudsmana, a postúpil 91 sťažností priamo kompetentnému ombudsmanovi. Príklady týchto sťažností sú uvedené v časti 2.5 tejto správy.

Popri pravidelnej neformálnej výmene informácií prostredníctvom siete existuje aj osobitný postup, prostredníctvom ktorého môžu národní alebo regionálni ombudsmani žiadať písomnú odpoveď na otázky týkajúce sa práva EÚ a jeho výkladu vrátane otázok, ktoré vznikajú pri riešení ich konkrétnych prípadov. Európsky ombudsman buď odpovie na otázky priamo, alebo v príslušných prípadoch presmeruje otázku na inú inštitúciu alebo orgán so žiadosťou o odpoveď. V roku 2005 boli prijaté štyri otázky (dve od národných a dve od regionálnych ombudsmanov) a tri otázky boli uzavreté (vrátane dvoch prenesených z roku 2004).

Európski ombudsmani - spravodajca

Informačný list *Európski ombudsmani - spravodajca* sa týka práce členov európskej siete ombudsmanov a širšieho členstva európskeho regiónu Medzinárodného inštitútu ombudsmanov (IOI). Vydáva sa v angličtine, francúzštine, nemčine, taliančine a španielčine a je určený pre viac ako 400 úradov na európskej, národnej a regionálnej úrovni. Spravodajca vychádza dvakrát ročne - v apríli a októbri.

Spravodajca obsahuje príspevky úradov ombudsmana z celej Európy. Tieto príspevky tvoria základ rubriky správy, právo EÚ, práca ombudsmanov a podobných orgánov, semináre, stretnutia a oznamy. Európsky ombudsman je zodpovedný za publikovanie spravodajcu a využíva úvodník nato, aby pritiahol pozornosť siete na dôležité otázky s cieľom analyzovať ich význam. Autorom druhej časti nazvanej „Oznámenia IOI“ je regionálny podpredseda pre Európu a jej úlohou je informovať členov IOI-Európa o aktuálnom vývoji, nadchádzajúcich udalostiach a iných zaujímavých iniciatívach.

Spravodajca sa ukázal byť mimoriadne cenným fórom pre výmenu informácií o práve EÚ a osvedčených postupoch. V roku 2005 sa zaoberal pripravovanou agentúrou EÚ pre základné práva, prístupom k dokumentom a ochranou údajov, diskrimináciou a prekážkami voľného pohybu, problémami súvisiacimi s väzením v rôznych členských štátoch, poskytovaním zdravotnej starostlivosti a problémami prisťahovalcov.

Nástroje elektronickej komunikácie

V novembri 2000 ombudsman spustil internetové diskusné fórum a internetovú stránku pre ombudsmanov a ich zamestnancov v Európe. V súčasnosti má takmer 90 úradov v 30 európskych krajinách individualizované prihlasovacie mená a heslá pre prístup do diskusného fóra. Okrem toho tí členovia IOI-Európa, ktorí nie sú členmi európskej siete ombudsmanov, majú prístup k diskusnému fóru prostredníctvom všeobecného prihlasovacieho mena a hesla. Diskusné fórum ponúka možnosti pre denné zdieľanie informácií a spoluprácu medzi úradmi.

Najpopulárnejšou časťou diskusného fóra je služba *denné správy ombudsmana*, ktorá je uverejňovaná každý pracovný deň a obsahuje správy z úradov ombudsmana a z Európskej únie. Do *denných správ* pravidelne prispievajú a pravidelne ich sledujú takmer všetky úrady národných a regionálnych ombudsmanov v celej Európe.

V roku 2005 diskusné fórum naďalej pre úrady predstavovalo veľmi užitočný spôsob zdieľania informácií prostredníctvom uverejňovania otázok a odpovedí, pričom vzniklo viacero diskusií, ktoré sa týkali rôznych otázok vrátane bezplatného požičiavania kníh verejnými knižnicami, zverejňovania rozhodnutí ombudsmana na internete a realizácie odporúčaní ombudsmana.

Diskusné fórum obsahuje smerodajný zoznam národných a regionálnych ombudsmanov v členských štátoch EÚ, Nórsku, na Islande a v krajinách, ktoré požiadali o členstvo v EÚ. Zoznam sa aktualizuje pri každej zmene kontaktných údajov úradu niektorého ombudsmana, a preto je nevyhnutným zdrojom pre ombudsmanov v celej Európe.

Informačné návštevy

Ombudsman navštívil parlamentnú ombudsmanku Spojeného kráľovstva a ombudsmanku pre zdravotné služby pani Ann ABRAHAMOVÚ v novembri 2005 (pozri časť 6.2).

5.2 OSTATNÉ SEMINÁRE A KONFERENCIE OMBUDSMANA

Snahy európskeho ombudsmana spolupracovať s kolegami vo funkcii ombudsmana prekračujú aktivity európskej siete ombudsmanov. Ombudsman je aktívnym členom celého radu organizácií ombudsmanov a pravidelne sa zúčastňuje na konferenciách a seminároch, ktoré organizujú. Táto časť poskytuje prehľad účasti ombudsmana a jeho zamestnancov na takýchto podujatiach v roku 2005.

Desiate výročie ombudsmanov Seimasu Litovskej republiky

V dňoch 14. - 15. apríla 2005 zastupoval pán Ian HARDEN európskeho ombudsmana na konferencii, ktorú usporiadali vo Vilniuse ombudsmani Seimasu Litovskej republiky na tému „Ombudsman ako prostriedok na ochranu práva na dobrú správu“ pri príležitosti osláv desiateho výročia ich inštitúcie. Pán HARDEN predniesol príspevok s názvom „Úloha európskeho ombudsmana pri ochrane a podpore práv európskych občanov“.

50. výročie inštitúcie dánskeho ombudsmana

V dňoch 30. marca až 2. apríla 2005 sa pán DIAMANDOUROS zúčastnil na podujatiach a oslavách spojených s 50. výročím inštitúcie dánskeho ombudsmana, na čele ktorej stojí od roku 1987 pán Hans GAMMELTOFT-HANSEN. K týmto podujatiam patrilo deviate stretnutie okrúhleho stola ombudsmanov a ombudsmaniek Európy a komisára Rady Európy pre ľudské práva, ktorý usporiadal komisár pre ľudské práva pán Alvaro GIL-ROBLES 31. marca a 1 apríla.

Dňa 30. marca sa uskutočnil seminár na tému „Založenie a podpora demokratických inštitúcií“, ktorý otvoril pán Hans GAMMELTOFT-HANSEN privítaním účastníkov a prečítaním gratulácie vysokej komisárky OSN pre ľudské práva pani Louise ARBOROVEJ. Účastníkmi viacstrannej diskusie

v rámci úvodného zasadnutia boli pán Carsten STAUR, štátny tajomník a veľvyslanec z dánskeho Ministerstva zahraničných vecí, a pán Morten KJÆRUM, výkonný riaditeľ dánskeho Inštitútu pre ľudské práva.

Vývoj v Jordánsku predstavil pán Fawaz AL ZU'BI, bývalý minister pre rozvoj verejnej správy a informačné a komunikačné technológie. Vývoj v Albánsku predstavili pán Ermir DOBJANI, ľudový advokát Albánska, a pán Hans Henrik BRYDENSHOLT, sudca Medzinárodného trestného súdu OSN pre bývalú Juhosláviu. Vývoj v Ghane predstavili pani Anne BOSSMAN, výkonná komisárka pri Komisii pre ľudské práva a administratívnu spravodlivosť, a pán Jens OLSEN, hlavný právny poradca Úradu dánskeho ombudsmana. Členmi diskusnej skupiny na konci tohto zasadnutia boli pán Lars Adam REHOF, vyšší radca na dánskom Ministerstve zahraničných vecí, pán Hans GAMMELTOFT-HANSEN, pán Fawaz AL ZU'BI, pani Anne BOSSMAN, pán Morten KJÆRUM a pán Morten ELKÆR, hlavný radca na dánskom Ministerstve zahraničných vecí.

Deviate stretnutie okrúhleho stola ombudsmanov a ombudsmaniek Európy a komisára Rady Európy pre ľudské práva otvorili 31. marca za prítomnosti Jeho kráľovskej výsosti korunného princa pán Christian MEJDAHL, predseda dánskeho parlamentu, pán Alvaro GIL-ROBLES a pán Hans GAMMELTOFT-HANSEN. Na prvom pracovnom zasadnutí predniesol pán DIAMANDOUROS príhovor na tému „Úloha a mandát ombudsmanov a ombudsmaniek v Európe zajtrajška“ a pán Alvaro GIL-ROBLES na tému „Úloha Rady Európy pri podpore činnosti národných ombudsmanov a ombudsmaniek“. Pán Vladimír LUKIN, federálny ombudsman Ruskej federácie, predniesol prejav na tému „Vzťahy medzi národnými a regionálnymi ombudsmanmi a ombudsmankami“.

Pracovnému zasadnutiu na tému „Zaobchádzanie s problémovými väzňami“, ktoré sa konalo 1. apríla, predsedal pán Allar JÖKS, estónsky právny kancelár. Pán Andrzej ZOLL, poľský komisár pre ochranu občianskych práv, predniesol príspevok „Problémoví väzni: praktické problémy“ a pán Albert TAKÁCS, maďarský zástupca parlamentného komisára pre ľudské práva, predniesol prejav „Problémoví väzni, právne výzvy a odpovede“. Po nich nasledovali diskusné skupiny, ktorým predsedali pani Nina KARPACHOVA, ukrajinská ombudsmanka, a pán Pierre-Yves MONETTE, belgický federálny ombudsman.

Pán Mats MELIN, švédsky vedúci parlamentný ombudsman, predsedal pracovnému zasadnutiu na tému „Ochrana práva na súkromie“. Pán Otakar MOTEJL, český ombudsman, predniesol prejav na tému „Ochrana práva na súkromie: praktické problémy“ a pán Arne FLIFLET, nórsky parlamentný ombudsman, prejav na tému „Ochrana práva na súkromie: právne výzvy a odpovede“. Pán Lucius CAFLISCH, sudca Európskeho súdu pre ľudské práva, predsedal diskusnej skupine na tému „Ochrana práva na súkromie: praktické problémy“ a pán Peter KOSTELKA, predseda rakúskej Rady ombudsmana, moderoval diskusnú skupinu na tému „Ochrana práva na súkromie: právne výzvy a odpovede“. Pán Alvaro GIL-ROBLES predsedal záverečnému zasadnutiu, na ktorom boli predstavené správy štyroch diskusných skupín a prijaté závery okrúhleho stola.

Dňa 2. apríla 2005 sa na univerzite v Kodani uskutočnilo sympóziu „Ombudsman medzi zákonodarcom, správou a občanom - rozvoj koncepcie ombudsmana“. Účastníkov sympózia privítala pani Linda NIELSEN, rektorka Kodanskej univerzity, a úvodné slová predniesol pán GAMMELTOFT-HANSEN. Pán DIAMANDOUROS a pán Jens Peter CHRISTENSEN, profesor práva na Århuskej univerzite, predniesli prejavy počas zasadnutia nazvaného „politologické hľadisko“. Pán Ivan BIZJAK, prvý ombudsman Slovinska, a pán Svend AUKEN, bývalý minister práce a bývalý minister životného prostredia, predniesli prejavy počas zasadnutia nazvaného „politické hľadisko“. Pán Kevin MURPHY, bývalý generálny tajomník pre riadenie a rozvoj verejnej správy na ministerstve financií a bývalý írsky ombudsman, a pán Michael LUNN, stály tajomník dánskeho Ministerstva spravodlivosti, predniesli prejavy počas zasadnutia nazvaného „hľadisko verejnej správy“. Pani Emily O'REILLY, írka ombudsmanka a komisárka pre informácie, a pán Tøger SIEDENFADEN, šéfredaktor dánskych novín *Politiken*, predniesli prejavy počas zasadnutia nazvaného „mediálne hľadisko“. Sympóziu uzavrel pán Hans GAMMELTOFT-HANSEN.

Konferencia Združenia britských a írskych ombudsmanov, Warwick, Spojené kráľovstvo

Dňa 7. a 8. apríla sa pán DIAMANDOUROS zúčastnil na konferencii Združenia britských a írskych ombudsmanov (BIOA), ktorá sa konala na Warwickskej univerzite v Coventry v Spojenom kráľovstve. Po výročnej schôdzi BIOA, ktorá sa uskutočnila dopoludnia 7. apríla, sa konferencia začala plenárnym zasadnutím nazvaným „Náprava z celkového pohľadu“, ktorému predsedala parlamentná ombudsmanka a ombudsmanka pre zdravotné služby a predsedníčka združenia pani Ann ABRAHAM. Na zasadnutí vystúpili pani Deirdre HUTTON DBE, predsedníčka Národnej rady spotrebiteľov, ctihodný Lord COULSFIELD QC, bývalý sudca najvyššieho súdu a predseda kontroly Škótskej rady spotrebiteľov pre občiansku spravodlivosť v Škótsku, a pán Philip KELLY, zástupca generálneho tajomníka oddelenia Taoiseachu v Írsku. Ďalšiemu plenárnemu zasadnutiu, ktorého témou bola „administratívna spravodlivosť“, predsedal pán Walter MERRICKS, vrchný finančný ombudsman. K téme vystúpili ctihodný Lord NEWTON z Braintree OBE, predseda Rady pre súdy, pán Peter HANCOCK CBE, vrchný výkonný poverenec súdnych služieb, a pán Martin PARTINGTON CBE, právny komisár. Prvému plenárnemu zasadnutiu dopoludnia 8. apríla, ktorého témou bolo „súdne skúmanie“, predsedal severoírsky ombudsman pán Tom FRAWLEY. Na zasadnutí vystúpil ctihodný Sir Brian KERR QC, lord predseda najvyššieho súdu Severného Írska. Na záverečnom plenárnom zasadnutí, ktorému predsedal pán Tony REDMOND, predseda Komisie pre miestnu verejnú správu v Anglicku, predniesol pán DIAMANDOUROS prejav s názvom „Úloha európskeho ombudsmana“. Počas dvoch dní konferencie sa uskutočnilo celkom dvanásť seminárov, ktoré sa zaoberali rôznymi otázkami vrátane slobodného prístupu k informáciám a príslušných právnych predpisov, odškodnenia, riešenia sťažností a nápravných opatrení.

Seminár „Ľudské práva v Európe z pohľadu ombudsmanov“, Ibiza, Španielsko

Dňa 5. septembra sa európsky ombudsman zúčastnil na seminári, ktorý spoločne organizovali Univerzita Baleárskych ostrovov a španielsky ombudsman, a ktorý bol venovaný ľudským právam v Európe z pohľadu ombudsmanov. Pán DIAMANDOUROS sa vo svojom prejave zaoberal úlohou európskeho ombudsmana pri obrane základných ľudských práv. Na seminár prišlo množstvo účastníkov vrátane študentov a akademických pracovníkov.

Pripomenutie 20. výročia zákona o katalánskom ombudsmanovi, Barcelona, Španielsko

Na pozvanie pána Rafaela RIBÓA, regionálneho ombudsmana (*Síndic de Greuges*) Katalánska sa pán DIAMANDOUROS zúčastnil na sérii podujatí pripomínajúcich 20. výročie zákona o katalánskom ombudsmanovi, ktoré sa konali v Barcelone 29. a 30. septembra. Na týchto podujatiach sa zúčastnilo mnoho národných a regionálnych ombudsmanov z rôznych krajín EÚ, vrátane pani Emily O'REILLYOVEJ, írskej ombudsmanky, pána Matsa MELINA, vedúceho parlamentného ombudsmana Švédska, pani Maríe Luisy CAVA DE LLANOVEJ, zástupkyne španielskeho ombudsmana, pána Petra KOSTELKU, predsedu rakúskej Rady ombudsmana, pána Yorgosa KAMINISA, gréckeho ombudsmana, a pána Alvara GIL-ROBLESA, komisára Rady Európy pre ľudské práva. Pán DIAMANDOUROS predniesol príhovor s názvom „Metódy ochrany práv občanov: spolupráca medzi európskym ombudsmanom a národnými a regionálnymi ombudsmanmi“. Vo svojom príhovore zdôraznil úlohu regionálnych ombudsmanov a predložil množstvo návrhov na posilnenie súčasnej spolupráce prostredníctvom európskej siete ombudsmanov.

© Síndic de Greuges de Catalunya

Účastníci spomienkovej slávnosti pri príležitosti 20. výročia podpísania katalánskeho aktu o ombudsmanovi. Barcelona, Španielsko, 29. – 30. septembra 2005.

5.3 OSTATNÉ PODUJATIA S OMBUDSMANMI A ICH ZAMESTNANCAMI

Bilaterálne stretnutia s ombudsmanmi

V roku 2005 sa uskutočnilo množstvo bilaterálnych kontaktov medzi európskym ombudsmanom a ombudsmanmi z Európy i mimo nej, ktorých cieľom bola podpora poslania ombudsmana, diskusia o medziinštitucionálnych vzťahoch a výmena si osvedčených postupov:

Dňa 31. januára sa pán DIAMANDOUROS stretol s pánom Alvarom GIL-ROBLESOM, komisárom Rady Európy pre ľudské práva, a pánom Petrom KOSTELKOM, predsedom rakúskej Rady ombudsmana a regionálnym podpredsedom Medzinárodného inštitútu ombudsmanov pre Európu, aby prerokovali a skoorinovali rôzne stretnutia a podujatia plánované ich jednotlivými inštitúciami na nadchádzajúcich osem mesiacov.

Dňa 17. februára sa pán DIAMANDOUROS stretol s pani Elianou NICOLAOU, komisárkou pre správu (ombudsmankou) Cypru, a veľvyslancom Constantinom YEROCOSTOPOULOSOM, stálym zástupcom Grécka pri Rade Európy.

Dňa 18. februára sa pán DIAMANDOUROS stretol s pánom Matjažom HANŽEKOM, slovinským ombudsmanom pre ľudské práva.

Dňa 12. marca sa pán DIAMANDOUROS stretol s pani Elianou NICOLAOU, komisárkou pre správu (ombudsmankou) Cypru, v Nikózii na Cypre.

Dňa 6. apríla sa pán DIAMANDOUROS stretol s pánom Karlheinzom GUTTMACHEROM, predsedom Petičného výboru nemeckého Bundestagu.

Dňa 24. mája navštívil kanceláriu ombudsmana v Štrasburgu pán John MACQUARRIE, zástupca ombudsmana zhromaždenia Severného Írska. Účelom tejto návštevy bolo štúdium vyšetrovacích postupov európskeho ombudsmana. Štúdium sa uskutočnilo prostredníctvom skúmania vybraných prípadov a rozhovorov s úradníkmi právneho oddelenia, ktorí sa týmito prípadmi zaoberali. Pán

MACQUARRIE sa stretol tiež s pánom DIAMANDOUROSOM a pánom Ianom HARDENOM, vedúcim právneho oddelenia.

Dňa 10. júna navštívili kanceláriu európskeho ombudsmana v Bruseli pán Josef HAUSER, tirolský ombudsman v Rakúsku, a sedem jeho zamestnancov. Pán HAUSER a jeho zamestnanci sa stretli s pani Benitou BROMS, hlavnou právnou poradkyňou a vedúcou bruselskej kancelárie európskeho ombudsmana, a s pani Rositou AGNEW, vedúcou sektora komunikácie, aby si vymenili názory na riešenie sťažností a komunikáciu s občanmi. Delegácia potom hovorila s európskym ombudsmanom pánom DIAMANDOUROSOM prostredníctvom videokonferencie, počas ktorej diskutovali o možnosti informačnej návštevy v tirolskom regióne.

Dňa 30. júna sa pán DIAMANDOUROS zúčastnil vo Florencii na večeri s pánom Giorgiom MORALESOM, regionálnym ombudsmanom Toskánska (Taliansko), a niektorými jeho zamestnancami. Vymenili si názory na svoje vzájomné úlohy a na komunikáciu s občanmi. Diskutovali tiež o možnosti oficiálnej návštevy toskánskeho ombudsmana u európskeho ombudsmana.

Dňa 7. júla navštívil európskeho ombudsmana pán Sozar SUBARI, gruzínsky verejný ochranca práv v rámci svojej oficiálnej misie v Štrasburgu, ktorú organizovala Rada Európy. Pán SUBARI a pán DIAMANDOUROS mali krátke stretnutie, po ktorom mu pán José MARTÍNEZ-ARAGÓN, hlavný právny poradca, vysvetlil mandát a úlohu tejto inštitúcie.

Dňa 10. októbra sa pán DIAMANDOUROS stretol s pánom Ramónom CUSTODIOM LÓPEZOM, národným komisárom Hondurasu pre ľudské práva.

Dňa 1. decembra sa pán DIAMANDOUROS stretol so zástupcami 3. kontrolného Yuanu (inštitúcie ombudsmana) Čínskej republiky (Taiwan).

Podujatia týkajúce sa zamestnancov

Na úrovni zamestnancov ombudsmana sa uskutočnil celý rad podujatí.

Dňa 6. a 7. júna organizovali úrad fínskeho parlamentného ombudsmana a úrad fínskeho kancelára spravodlivosti „Baltský seminár dozorcov nad zákonnosťou“. Na tomto seminári sa zúčastnili ombudsmani alebo ich zástupcovia z Dánska, Estónska, Lotyšska, Litvy, Nórska Poľska a Švédska. Zúčastnila sa na ňom aj delegácia petičného výboru nemeckého *Bundestagu*. Kanceláriu európskeho ombudsmana zastupoval pán Gerhard GRILL, hlavný právny poradca. Celkovo sa na seminári zúčastnilo okolo 60 osôb.

Dňa 28. a 29. novembra sa pán Olivier VERHEECKE, hlavný právny poradca, zúčastnil na štvrtom kongrese AOMF (*Association des Ombudsmans et Médiateurs de la Francophonie*), združenia francúzsky hovoriacich ombudsmanov, ktorý sa konal v Paríži. Kongres nazvaný „Ombudsman: šírenie očakávaní, podpora reformy“ („Le Médiateur: interprète des attentes, acteurs des réformes“) zorganizoval francúzsky ombudsman pán Jean-Paul DELEVOYE. Na kongrese okrem iných vystúpili pán Robert BADINTER, bývalý predseda francúzskeho ústavného súdu, pán Luc FERRY, bývalý minister, a pán Jacques DERMAGNE, predseda Hospodárskej a sociálnej rady.

6 INFORMAČNÁ ČINNOSŤ

6.1 NAJVÝZNAMNEJŠIE UDALOSTI ROKA

DESIATE VÝROČIE INŠTITÚCIE EURÓPSKEHO OMBUDSMANA

V roku 2005 oslavovala inštitúcia európskeho ombudsmana desiate výročie. Na pripomenutie tejto udalosti bolo zorganizovaných množstvo podujatí, ktoré sú podrobne opísané nižšie. S cieľom zabezpečiť na týchto podujatiach priamu účasť všetkých kľúčových partnerov ombudsmana, od inštitúcií orgánov a agentúr EÚ, poslancov Európskeho parlamentu, ďalších ombudsmanov, médií, mimovládnych organizácií (MVO), akademických pracovníkov, sťažovateľov, až po občanov, bola každá z týchto udalostí zameraná na inú cieľovú skupinu.

Ďalšie informácie o všetkých podujatiach je možné získať na adrese:
<http://www.ombudsman.europa.eu/10anniversary/en/default.htm>

© De Nationale Ombudsman van Nederland

Prvý Európsky ombudsman pán Jacob Söderman, hlavný ombudsman švédskeho parlamentu pán Mats Melin a ombudsmanka fínskeho parlamentu pani Riitta-Leena Paunio na piatom seminári ombudsmanov členských štátov EÚ. Haag, Holandsko, 11. – 13. septembra 2005.

Slávnostná večera pre národných ombudsmanov členských štátov EÚ a kandidátskych krajín, Haag, Holandsko

Na piatom seminári národných ombudsmanov, ktorý sa konal v Haagu od 11. do 13. septembra 2005, sa zúčastnilo viac ako 80 zástupcov úradov národných ombudsmanov členských štátov EÚ a kandidátskych krajín. Pri tejto príležitosti bola usporiadaná slávnostná večera, ktorá mala pripomenúť desiate výročie inštitúcie európskeho ombudsmana. Na večeri sa zúčastnilo viac ako 70 ľudí vrátane osôb, ktoré sa podieľali na zriadení tejto inštitúcie a ktoré prispeli do pamätného

zborníka vydaného pri príležitosti desiateho výročia. Zborník nazvaný *Európsky ombudsman: pôvod, zriadenie, vývoj* predstavil počas večere pán DIAMANDOUROS v prítomnosti prvého európskeho ombudsmana pána Jacoba SÖDERMANA.

Recepcia pri príležitosti osláv desiateho výročia založenia inštitúcie európskeho ombudsmana, Štrasburg, Francúzsko

Prvý európsky ombudsman pán Jacob SÖDERMAN sa ujal funkcie 27. septembra 1995. V utorok 27. septembra 2005 počas septembrového zasadnutia Európskeho parlamentu v Štrasburgu bola zorganizovaná recepcia na oslavu desiateho výročia založenia inštitúcie európskeho ombudsmana. Na recepciu boli pozvaní poslanci Európskeho parlamentu a členovia Európskej komisie a tiež zamestnanci európskeho ombudsmana, Európskeho parlamentu a ďalších inštitúcií a orgánov EÚ, ktorí v poslednom desaťročí s ombudsmanom úzko spolupracovali. Čestným hosťom podujatia bol pán Jacob SÖDERMAN, prvý európsky ombudsman. Vzhľadom na ústrednú úlohu Európskeho parlamentu pri vytvorení inštitúcie európskeho ombudsmana a vzhľadom na podporu, ktorú Parlament v minulom desaťročí ombudsmanovi poskytol, bolo príhodné, že s hlavným príhovorom na recepcii vystúpil predseda Európskeho parlamentu pán Josep BORRELL FONTELLES. Na recepcii sa zúčastnilo viac ako 250 ľudí vrátane piatich členov Európskej komisie, viac ako 100 poslancov Európskeho parlamentu, piatich generálnych riaditeľov Európskeho parlamentu a predstaviteľov britského predsedníctva EÚ.

Predseda Európskeho parlamentu pán Josep Borell Fontelles a pán Diamandouros na recepcii pri príležitosti desiateho výročia vytvorenia funkcie Európskeho ombudsmana. Štrasburg, Francúzsko, 27. septembra 2005.

Rozprava „Európsky ombudsman – hodnotenie a perspektívy“, Štrasburg, Francúzsko

Dňa 28. októbra usporiadal *Institut des hautes études européennes* štrasburskej *Université Robert Schuman* rozpravu pri príležitosti desiateho výročia inštitúcie európskeho ombudsmana pod odbornou záštitou pána Syméona KARAGIANNISA, profesora na *Université Robert Schuman*, a pána Yvesa PETITA, profesora na *Université de Bourgogne*. Téma rozpravy, ktorá sa uskutočnila v Európskom parlamente, bola *Le Médiateur européen: bilan et perspectives* (*Európsky ombudsman – hodnotenie a perspektívy*). Rozpravu otvorili senátorka a starostka Štrasburgu pani Fabienne KELLER a rektorka *Université Robert Schuman* pani Florence BENOÎT-ROHMER.

Dopoludňajšiemu zasadnutiu predsedal spoluriaditeľ a profesor *Centre d'études internationales et européennes Université Robert Schuman*, pán Vlad CONSTANINESCO. Počas prvej polovice zasadnutia sa skúmal ombudsman a jeho inštitucionálne prostredie. Pán Yves PETIT analyzoval vzťahy medzi ombudsmanom a európskymi inštitúciami a pán Loïc GRARD, profesor na *Université de Bordeaux IV*,

hodnotil vzťahy medzi európskym ombudsmanom a národnými ombudsmanmi. Druhá polovica zasadnutia sa zaoberala ombudsmanom a jeho činnosťou. Pán Claude BLUMANN, podpredseda a profesor na *Université de Paris II*, predstavil príspevok ombudsmana k európskemu občianstvu. Pán Syméon KARAGIANNIS potom analyzoval príspevok ombudsmana k ochrane základných práv. Po každej dvojici prednášok mali akademickí pracovníci, študenti a ďalší účastníci, ktorí boli prítomní vo veľkom počte, možnosť položiť prednášateľom otázky a vyjadriť svoj názor na preberané záležitosti.

Pán Diamandouros, prezidentka Univerzity Robert Schuman Florence Benoît-Rohmer a senátorka a primátorka Štrasburgu pani Fabienne Keller na kolokviu na tému „Európsky ombudsman – hodnotenie a perspektívy“. Štrasburg, Francúzsko, 28. októbra 2005.

Popoludňajšie zasadnutie malo formu okrúhleho stola na tému „Európsky ombudsman – 10 rokov činnosti“. Okrúhlemu stolu predsedal pán Robert KOVAR, bývalý rektor *Université Robert Schuman* a emeritný profesor tejto univerzity. Účastníkmi okrúhleho stola boli pán DIAMANDOUROS, pán Mats MELIN, vedúci parlamentný ombudsman Švédska, pán Bernard DREYFUS, generálny zástupca francúzskeho ombudsmana, pán David LOWE, riaditeľ divízie sekretariátu Výboru pre petície Európskeho parlamentu, pán Giuseppe MASSANGIOLI, riaditeľ na generálnom sekretariáte Európskej komisie, a pán Alvaro GIL-ROBLES, komisár Rady Európy pre ľudské práva. Diskutovalo sa o témach ako európsky ombudsman a výzva rozšírenia, vzťahy medzi ombudsmanmi a vplyv európskeho ombudsmana na národných a regionálnych ombudsmanov a tiež vplyv činnosti európskeho ombudsmana na prácu inštitúcií Európskej únie.

Záver rozpravy predstavil pán Jean-Paul JACQUÉ, riaditeľ v právnej službe Rady Európskej únie.

Na podujatí sa zúčastnilo viac ako 80 akademických pracovníkov, študentov, právnikov, zamestnancov Európskej únie a iných účastníkov. Výsledky rozpravy vydá *Centre d'études internationales et européennes Université Robert Schuman* v priebehu roka 2006.

Formálna večera pre kľúčových partnerov ombudsmana vo Francúzsku, Štrasburg, Francúzsko

Dňa 28. októbra usporiadali starostka Štrasburgu pani Fabienne KELLER a predseda *Communauté Urbaine de Strasbourg* pán Robert GROSSMANN formálnu večeru pri príležitosti desiatich rokov prítomnosti ombudsmana v Štrasburgu. Na večeru boli pozvaní miestni, regionálni a národní politici a predstavitelia verejnej správy a tiež rečníci z rozpravy, ktorá sa uskutočnila v Štrasburgu v ten istý deň (pozri vyššie) a zamestnanci ombudsmana. Čestným hosťom bol európsky ombudsman pán DIAMANDOUROS. Počas večere starostka pripomenula oddanosť mesta Štrasburg svojej európskej úlohe a ochrane ľudských práv a prečítala gratuláciu francúzskej ministerky európskych vecí pani Catherine COLONNOVEJ. Ombudsman v odpovedi poďakoval mestu a jeho regiónu za všetku ich podporu za posledných desať rokov, pripomenul svoj záväzok ďalšieho informovania občanov o ich právach na úrovni EÚ a oznámil, že šiesty seminár národných ombudsmanov sa uskutoční v Štrasburgu v roku 2007.

Formálna večera predsedov a generálnych tajomníkov inštitúcií EÚ a riaditeľov orgánov a agentúr EÚ, Brusel, Belgicko

Dňa 17. novembra ombudsman usporiadal formálnu večeru pre predsedov a generálnych tajomníkov inštitúcií EÚ a riaditeľov orgánov a agentúr Únie. Na večeri sa zúčastnilo viac ako 45 ľudí zastupujúcich inštitúcie, orgány a agentúry z celej Únie. Zámerom tejto udalosti bolo zdôrazniť odhodlanie ombudsmana spolupracovať v nadchádzajúcich rokoch so všetkými inštitúciami, orgánmi a agentúrami na zlepšovaní kvality správy EÚ a na zabezpečení plného rešpektovania práv občanov v celej Únii. Vzhľadom na skutočnosť, že viac než 70 % vyšetrení, ktoré ombudsman uskutoční, sa týka Európskej komisie, bol na prednesenie hlavného príhovoru vyzvaný predseda Komisie pán José Manuel BARROSO. Pán BARROSO načrtnol niekoľko oblastí, v ktorých by bolo možné posilniť spoluprácu v nadchádzajúcich rokoch, vrátane smerovania k jednotnému Kódexu správnej praxe, hľadania väčšieho počtu priateľských riešení a zabezpečenia rýchlej reakcie na odporúčania a poznámky ombudsmana. V tejto súvislosti sa zmienil o novom oznámení, ktoré Komisia prijala a ktorým sa zavádza nový vnútorný postup odpovedí na vyšetrenie ombudsmana. Ombudsman vo svojom príhovore potvrdil význam pohotového a dôkladného riešenia sťažností. Svoju úlohu opísal nielen ako mechanizmus vonkajšej kontroly, ale aj ako hodnotný zdroj pre riadiacich pracovníkov, ktorý správam pomôže zdokonaľiť ich prácu sústredením ich pozornosti na oblasti, v ktorých je potrebné dosiahnuť zlepšenie. V tejto súvislosti vyzdvihol hodnotu Európskeho kódexu dobrej správnej praxe ako užitočného sprievodcu pre úradníkov. Pán DIAMANDOUROS tiež opísal úlohu ombudsmana ako prostredníka, ktorý môže inštitúciám pomôcť vysvetliť ich funkciu občanom, povzbudiť v občanoch pocit, že na ich hlase záleží, a že podávaním sťažností môžu napomôcť zlepšenie situácie. Uviedol, že konečným cieľom je správa EÚ najvyššej kvality zameraná na občana.

Predseda Európskej komisie pán José Manuel Barroso a pán Diamandouros na oficiálnej večeri predsedov a generálnych tajomníkov inštitúcií EÚ a vedúcich pracovníkov orgánov a agentúr EÚ. Brusel, Belgicko, 17. novembra 2005.

Tlačový seminár a verejný seminár, Brusel, Belgicko

Dňa 6. decembra európsky ombudsman zorganizoval v Bruseli dve podujatia pod názvom „Európsky ombudsman: 10 rokov, 20 000 sťažností - príliš veľa alebo príliš málo?“ Podujatia organizované v spolupráci s európskym novinárskym strediskom mali podobu tlačového seminára a verejného seminára zameraného na médiá, MVO, záujmové skupiny, regionálne a miestne zastúpenia a občanov zaujímajúcich sa o prácu ombudsmana.

Poslanec EP pán Michael Cashman, pán Diamandouros, generálny tajomník Medzinárodnej federácie novinárov pán Aidan White a člen kabinetu podpredsedu Európskej komisie pána Siima Kallasa pán Derk-Jan Eppink s účastníkmi semináru venovaného desiatemu výročiu Európskeho ombudsmana. Brusel, Belgicko, 6. decembra 2005.

Prvé zasadnutie bolo nazvané „Otvorenejšia a zodpovednejšia správa EÚ - ďalšie kroky pre Komisiu, Parlament a ombudsmana.“ Na tomto zasadnutí, kde hlavnými odborníkmi boli pán Derk-Jan EPPINK, člen kabinetu podpredsedu Európskej komisie pána Siima KALLASA, pán Michael CASHMAN, poslanec Európskeho parlamentu a parlamentný spravodajca nariadenia o prístupe verejnosti k dokumentom, pán Tony BUNYAN, riaditeľ organizácie *Statewatch* a pán Tim KING, zástupca šéfredaktora *European Voice*, sa zúčastnilo viac než šesťdesiat ľudí. Toto zasadnutie, ktoré poskytlo užitočný prehľad o doterajšom pokroku inštitúcií EÚ v oblasti transparentnosti a o myšlienkach pre ďalšiu cestu vpred, moderoval pán Aidan WHITE, generálny tajomník Medzinárodnej federácie novinárov.

Pán Diamandouros a podpredsedníčka Európskej komisie pre vzťahy medzi inštitúciami a komunikáciu pani Margot Wallström počúvajú účastníkov verejného workshopu pri príležitosti desiateho výročia Európskeho ombudsmana. Brusel, Belgicko, 6. decembra 2005.

Druhé zasadnutie s názvom „Zvyšovanie informovanosti o práve podať sťažnosť - ďalšie kroky pre európskeho ombudsmana“ malo podobu verejného seminára. Členmi odbornej skupiny pre toto zasadnutie boli pani Margot WALLSTRÖM, podpredsedníčka Európskej komisie, pani Emily O'REILLY, írska ombudsmanka, pani Claire DAMILAN z *Európskej občianskej akčnej služby* a pán Aidan WHITE, generálny tajomník Medzinárodnej federácie novinárov. Seminár živo moderoval bývalý predseda Európskeho parlamentu pán Pat COX. Na seminári, ktorý skúmal, ako pre nich

môže ombudsman najlepšie pracovať, sa zúčastnilo viac než 50 zástupcov MVO, záujmových skupín, regionálnych a miestnych zastúpení v Bruseli a inštitúcií EÚ. Diskutovalo sa o týchto otázkach: Akým spôsobom môže európsky ombudsman zvyšovať informovanosť o svojej práci? Čo môže ombudsman robiť, aby Vás povzbudil k využitiu Vášho práva podať sťažnosť? Ako môže Vaša organizácia pomôcť ombudsmanovi nadviazať na úspechy uplynulého desaťročia? Ako môže ombudsman prispieť k „obdobiu spätého pohľadu“ Únie? Po stretnutí účastníci dostali dokument so zhrnutím hlavných myšlienok načrtnutých na seminári, ktorý je dostupný aj na internetovej stránke ombudsmana.

Prednáška pre delegáciu francúzskeho národného zhromaždenia pre Európsku úniu, Paríž, Francúzsko

Dňa 7. decembra delegácia francúzskeho národného zhromaždenia pre Európsku úniu po prvýkrát vypočula európskeho ombudsmana. Schôdza, ktorú viedol predseda delegácie pán Pierre LEQUILLER, poskytla ombudsmanovi príležitosť vysvetliť svoju úlohu, druhy záležitostí, ktorými sa zaoberá a rozsah spolupráce s ombudsmanmi v členských štátoch. Členovia delegácie kladli otázky o sťažnostiach vrátane sťažností týkajúcich sa nedostatočnej transparentnosti v legislatívnych postupoch Rady a o tom, akú úlohu by mohli zohrávať oni ako parlamentní poslanci pri oboznamovaní francúzskych občanov s úlohami a právomocami ombudsmana. Rozprava sa uskutočnila v Paríži a bola prístupná pre tlač. Zvolaná bola s cieľom pripomenúť desiate výročie inštitúcie európskeho ombudsmana.

© Assemblée nationale française

Pán Diamadouros a predseda delegácie francúzskeho národného zhromaždenia pri Európskej únii pán Pierre Lequiller. Paríž, Francúzsko, 7. decembra 2005.

VOLBA EURÓPSKEHO OMBUDSMANA

Dňa 11. januára sa v Európskom parlamente uskutočnila voľba európskeho ombudsmana. Pán DIAMANDOUROS bol znovuzvolený do funkcie európskeho ombudsmana na parlamentné obdobie 2004-2009, keď získal 564 zo 609 odovzdaných hlasov. Po voľbe sa konala tlačová konferencia, ktorú usporiadal predseda Výboru pre petície Európskeho parlamentu pán Marcin LIBICKI, poslanec Európskeho parlamentu. Pán DIAMANDOUROS využil túto príležitosť, aby načrtnol svoje priority pre činnosť inštitúcie, ku ktorým patrí zabezpečenie plnej ochrany práv občanov v celej Únii a záruka najvyšších noriem správy v inštitúciách a orgánoch EÚ. Úplné informácie o voľbe ombudsmana sú uvedené v prílohe E.

© Európsky parlament

Podpredsedníčka Európskej komisie pre vzťahy medzi inštitúciami a komunikáciu pani Margot Wallström blahoželá pánovi Diamandourosovi po jeho znovuzvolení za Európskeho ombudsmana. Štrasburg, Francúzsko, 11. januára 2005.

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2004

Výročná správa je najdôležitejšou publikáciou ombudsmana. Poskytovaním prehľadu činnosti ombudsmana pri riešení sťažností za príslušný rok posilňuje schopnosť Parlamentu vyzývať inštitúcie a orgány Únie k zodpovednosti. Zdôrazňovaním problémových oblastí v správe rovnako slúži ako hodnotný zdroj pre sebakontrolu inštitúcií a orgánov EÚ. Ombudsmanova správa je však okrem toho zaujímavá pre široké spektrum skupín a jednotlivcov na rôznych úrovniach - pre ďalších ombudsmanov, politikov, verejných funkcionárov, odborníkov, akademických pracovníkov, záujmové skupiny, mimovládne organizácie, novinárov a občanov rovnako na európskej, vnútroštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni.

Počnúc správou za rok 2004 bola koncepcia výročnej správy prepracovaná s cieľom čo najlepšie reagovať na rôznorodé očakávania týchto rozličných okruhov čitateľov. Plné znenie rozhodnutí bolo nahradené zhrnutiami, ktoré sa sústreďujú na kľúčové body. V 2. kapitole bola uvedená tematická analýza (v tejto správe časť 2.8), ktorá zdôrazňuje najdôležitejšie právne a skutkové zistenia v hlavných pracovných oblastiach. Kapitoly týkajúce sa informačnej činnosti a vzťahov s inými orgánmi boli prehodené s cieľom zdôrazniť prínos týchto činností a podložiť ho údajmi o niektorých uskutočnených podujatiach.

Ombudsman prezentoval svoju správu za rok 2004 Výboru pre petície Európskeho parlamentu 10. mája. To mu poskytlo príležitosť nato, aby uviedol prehľad práce a dosiahnutých výsledkov počas daného roka, a aby podal správu o cieľoch ktoré si stanovil po svojom znovuzvolení za európskeho ombudsmana.

Pán Manolis MAVROMMATIS, poslanec Európskeho parlamentu, vypracoval správu výboru o aktivitách ombudsmana za rok 2004. Dňa 27. októbra poslanci Európskeho parlamentu túto správu prijali, a to 426 hlasmi za, pričom proti boli 3 a 9 sa zdržalo, čím zablahoželali ombudsmanovi k jeho práci a dobrým vzťahom s Výborom pre petície.

DNI OTVORENÝCH DVERÍ

Brusel

Dňa 30. apríla Európsky parlament zorganizoval Deň otvorených dverí pre verejnosť. Úrad ombudsmana sa na Dni otvorených dverí podieľal, pričom využil túto príležitosť na uvedenie novej pohľadnice

Desiate výročie, ktorá bola návštevníkom rozdávaná v 24 jazykoch. Zamestnanci odpovedali na otázky verejnosti počas celého dňa a odhadovalo sa, že podujatie navštívilo až 15 000 ľudí.

Štrasburg

Dňa 8. mája sa Úrad ombudsmana zúčastnil Dňa otvorených dverí, ktorý zorganizoval Európsky parlament v Štrasburgu. Materiál, ktorý sa týka práce ombudsmana vrátane novej pohľadnice *Desiate výročie* bol návštevníkom rozdávaný v 24 jazykoch. Zamestnanci sa ho zúčastnili, aby počas celého dňa odpovedali na otázky. Počas Dňa otvorených dverí Parlament navštívilo viac ako 20 000 osôb.

Občania pri stánku ombudsmana počas Dňa otvorených dverí v Štrasburgu, Francúzsko, 8. mája 2005.

6.2 INFORMAČNÉ NÁVŠTEVY

S cieľom zvyšovať povedomie občanov o ich práve podávať sťažnosti európskemu ombudsmanovi a ďalej zintenzívniť pracovné vzťahy so svojimi národnými a regionálnymi partnermi ombudsman uskutočnil v rokoch 2003 a 2004 program intenzívnych informačných návštev v členských štátoch, prístupových krajinách a krajinách, ktoré požiadali o členstvo. Ombudsman zamýšľa pokračovať vo svojich informačných návštevách aj počas rokov 2005 až 2009. Počas týchto návštev sa ombudsman stretáva s parlamentnými poslancami, sudcami, vrchnými úradníkmi, kolegami ombudsmanmi a ďalšími osobami pracujúcimi v oblasti mimosúdneho riešenia sporov, akademickou obcou, potenciálnymi sťažovateľmi a ďalšími občanmi. Na každej ceste ho sprevádza člen jeho právneho oddelenia a jeden zo zamestnancov pre informačnú činnosť.

Informačné návštevy ombudsmana majú za cieľ prispievať k lepšiemu pochopeniu služby, ktorú občanom môže poskytovať. Na početných prezentáciách, ktoré vykoná počas svojich návštev, ombudsman ilustruje svoju prácu príkladmi typov sťažností, ktoré dostáva. Prácou ombudsmana však nie je len vybavovanie sťažností a ombudsman si počas svojich stretnutí uvedomuje potrebu zvyšovať povedomie o tejto širšej úlohe. Vo svojich prejavoch a prednáškach európsky ombudsman načrtáva význam inštitúcie ombudsmana pri podpore zákonnosti, demokracie a ľudských práv. Na bilaterálnych stretnutiach s ombudsmanmi účastníci skúmajú myšlienky budúcej spolupráce, učia sa navzájom zo svojich skúseností a delia sa o osvedčené postupy.

Partneri ombudsmana v členských štátoch a kandidátskych krajinách organizujú pre ombudsmana počas každej jeho návštevy podrobné programy činnosti a stretnutí a často ho na jeho ceste sprevádzajú.

Vzhľadom na sériu podujatí organizovaných pri príležitosti desiateho výročia vytvorenia funkcie európskeho ombudsmana v roku 2005 sa v tomto roku uskutočnila len jedna informačná návšteva koncom novembra v Spojenom kráľovstve.

Nasledujúca časť prináša prehľad celého radu uskutočnených stretnutí, uvádza kľúčových účastníkov a zmieňuje sa početných prezentáciách, ktoré sa uskutočnili. Mediálne aktivity, ktoré sa uskutočnili ako súčasť informačných návštev, sú uvedené v časti 6.4 tejto správy.

SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO

Európsky ombudsman navštívil v dňoch 28. až 30. novembra 2005 Londýn.

Dňa 28. novembra sa uskutočnili pracovné raňajky s parlamentnou ombudsmankou a ombudsmankou pre zdravotné služby pani Ann ABRAHAMOVOU. Pána DIAMANDOUROSA a pani ABRAHAMOVÚ potom prijal vedúci zastúpenia Európskej komisie v Spojenom kráľovstve pán Reijo KEMPINNEN. Potom nasledovalo stretnutie s poslancami Európskeho parlamentu, ktoré usporiadal riaditeľ kancelárie Európskeho parlamentu v Spojenom kráľovstve pán Dermot SCOTT. Pán DIAMANDOUROS a pani ABRAHAM potom spoločne vystúpili pred študentmi európskeho zrýchleného vzdelávania na Národnej škole riadenia. Prednáška ombudsmana mala názov „Úloha európskeho ombudsmana v inštitucionálnom rámci EÚ. Po živej sérii otázok a odpovedí pokračovala diskusia so študentmi a vedúcim kurzu, pánom Howardom EMMENSOM, počas obeda.

Pán Diamodouros a ombudsmanka pre zdravotnícke služby parlamentu Spojeného kráľovstva pani Ann Abraham pred študentmi štátnej správy na národnej škole riadenia. Londýn, Spojené kráľovstvo, 28. novembra 2005.

Popoludnie sa začalo stretnutím s členmi Výboru európskeho skrutínia Snemovne poslancov, ktoré ombudsmanom poskytlo príležitosť spoznať členov výboru, informovať ich o práci svojich inštitúcií a zúčastniť sa na zaujímavej výmene názorov. Posledné stretnutie tohto dňa sa uskutočnilo na súdnej rade a zorganizoval ho predseda rady Lord NEWTON z Braintree. Členovia a zamestnanci rady predstavili svoju prácu a následná diskusia ukázala silné väzby, ktoré existujú medzi prácou súdov a prácou ombudsmanov. Lord NEWTON v ten večer pri príležitosti návštevy usporiadal večeru v Snemovni lordov.

Dňa 29. novembra pán DIAMANDOUROS absolvoval rozhovor s doktorandkou pani Melanie SMITHOVOU v súvislosti s jej doktorandskou prácou týkajúcou sa konania o porušení práva Spoločenstva podľa článku 226 Zmluvy o ES. Na prvom stretnutí tohto dňa prijal pána DIAMANDOUROSA a pani ABRAHAMOVÚ minister pre Európu pán Douglas ALEXANDER, poslanec Parlamentu. Medzi témami diskusie bola osobitná správa európskeho ombudsmana

predložená Európskemu parlamentu v októbri 2005, v ktorej ombudsman vyzval Radu, aby prehodnotila svoje odmietnutie stretávať sa verejne, keď koná v rámci svojej legislatívnej právomoci. Návšteva úradu parlamentnej ombudsmanky a ombudsmanky pre zdravotné služby potom poskytla pánovi DIAMANDOUROSOVI príležitosť oboznámiť sa s množstvom rôznych prípadov, ktoré ombudsmanka rieši. Zástupkyňa ombudsmanky pani Trish LONGDON a jej kolegovia predstavili problém sústavnej starostlivosti a pani Ann ABRAHAM a pán Iain OGILVIE načrtli najnovší vývoj vo vyšetrovaní týkajúcom sa poisťovne Equitable Life.

Na popoludňajšom seminári, ktorý usporiadal pán Robert HAZELL, riaditeľ Ústavného oddelenia Fakulty verejnej politiky na University College London, vystúpil pán DIAMANDOUROS s prednáškou „Úloha ombudsmana pri posilňovaní zodpovednosti a zákonnosti“. Počas živej debaty aj počas studeného obeda odpovedal na otázky mnohých zúčastnených profesorov a študentov, ale aj veľkého počtu prítomných ombudsmanov Spojeného kráľovstva.

Na svojom prvom popoludňajšom stretnutí pán DIAMANDOUROS vypovedal pred osobitným výborom Snemovne lordov pre Európsku úniu. Toto zasadnutie viedol predseda výboru Lord GRENFELL a zúčastnilo sa na ňom štrnásť poslancov Snemovne lordov. Počas intenzívneho vypočúvania položili členovia výboru pánovi DIAMANDOUROSOVI množstvo otázok týkajúcich sa rôznych problémov od potreby rozvoja európskej siete ombudsmanov, vzťahu medzi Európskym kódexom dobrej správnej praxe a Chartou základných práv, až po budúce vzťahy s agentúrou EÚ pre základné práva. Pán DIAMANDOUROS a pani ABRAHAM sa potom stretli s predsedom osobitného výboru Snemovne poslancov pre verejnú správu pánom Tonym WRIGHTOM, poslancom parlamentu. Večer pani ABRAHAM usporiadala večeru, na ktorej sa zúčastnili ombudsmani verejného sektora z celého Anglicka, Škótska, Walesu a Severného Írska.

Honorárny profesor medzinárodných vzťahov na Londýnskej škole ekonomických a politických vied lord Wallace zo Saltairu predstavuje pána Diamandourosa pred jeho prednáškou nazvanou Ľudské práva a mimosúdne opatrenia – výhľady Európskeho ombudsmana. Londýn, Spojené kráľovstvo, 30. novembra 2005.

Dopoludnie 30. novembra sa začalo návštevou londýnskej kancelárie ombudsmanov samospráv Anglicka. Pán DIAMANDOUROS sa najprv stretol s predsedom ombudsmanov samospráv pánom Tonym REDMONDOM, s ktorým diskutoval o mnohých dôležitých otázkach vrátane rozvoja kompetencií ombudsmana v oblasti ľudských práv. Potom sa stretol so zástupcom ombudsmana pre samosprávu pánom Petrom MACMAHONOM, aby diskutovali o medzinárodnej spolupráci medzi úradmi ombudsmanov. Pán DIAMANDOUROS potom pokračoval na Londýnskej škole ekonomiky a politológie (LSE), kde vystúpil s prednáškou nazvanou „Ľudské práva a mimosúdna náprava - pohľad európskeho ombudsmana“. Prednášku viedol Lord WALLACE zo Saltaire, emeritný profesor medzinárodných vzťahov na LSE. Po prednáške nasledovala široká diskusia a táto diskusia pokračovala aj počas obeda, ktorý usporiadal Lord WALLACE.

Prvé popoludňajšie stretnutie bolo s pánom Jimom MURPHYM, poslancom parlamentu, parlamentným tajomníkom pre úrad vlády. Medzi témami diskusie bolo zlepšenie opravných prostriedkov dostupných občanom a rozvoj funkcie ombudsmana v Spojenom kráľovstve. Návštevu ukončilo záverečné stretnutie s pani Ann ABRAHAMOVOU na úrade parlamentnej ombudsmanky a ombudsmanky pre zdravotné služby.

6.3 OSTATNÉ KONFERENCIE A STRETNUTIA

Konferencie, semináre a stretnutia ponúkajú ombudsmanovi vynikajúcu príležitosť na zvyšovanie povedomia o jeho práci medzi kľúčovými cieľovými skupinami, ku ktorým patria MVO, záujmové skupiny a akademické inštitúcie. Rovnako tiež umožňujú všeobecnejšie propagovať koncepciu funkcie ombudsmana. Konferencie a stretnutia ďalej umožňujú ombudsmanovi a jeho zamestnancom držať krok s vývojom na európskom území, ktorý je pre túto inštitúciu osobitne dôležitý.

V tejto časti je podrobne uvedený plný rozsah činnosti zameranej na podporu všeobecnej koncepcie funkcie ombudsmana a konkrétnej práce európskeho ombudsmana. Keď sa ombudsman nemôže na podujatí zúčastniť osobne, poverí zastupovaním svojej inštitúcie príslušného zamestnanca. Mnoho skupín sa o práci ombudsmana dozvedá aj v rámci študijných ciest do Štrasburgu. Táto časť preto obsahuje zoznam skupinových prezentácií, ktoré sa uskutočnili počas roka.

ZA ÚČASTI OMBUDSMANA

Dňa 7. januára sa pán DIAMANDOUROS stretol s veľvyslancom Mariosom LYSSIOTISOM, stálym zástupcom Cypru pri Rade Európy, aby spolu diskutovali o úlohe európskeho ombudsmana.

Dňa 27. januára pán DIAMANDOUROS vystúpil pred štrasburskou pobočkou Únie anglicky hovoriacich osôb na tému „Európsky ombudsman - strážca dobrej správy“.

Dňa 28. januára ombudsman predniesol hlavný záverečný príhovor na konferencii, ktorú v Bruseli zorganizovala Asociácia bývalých stážistov Európskej únie (ADEK International). Konferencia sa uskutočnila pod názvom „Komunikujúca Európa“. Ombudsman sa zamerlal na otázky „prečo“ by sme mali hovoriť o Európe, „ako“ by sme mali hovoriť o Európe a „čo“ by sme mali hovoriť o Európe. Po svojom príhovore pán DIAMANDOUROS odpovedal na otázky poslucháčov.

Dňa 23. februára sa pán DIAMANDOUROS stretol s pani Aleksandrou POPOVIČOVOU, zástupkyňou ministra spravodlivosti Republiky Srbska a Čiernej Hory. Diskutovali spolu o vývoji v Únii v súvislosti s ochranou občianskych práv prostredníctvom súdnej a mimosúdnej nápravy.

Dňa 4. marca pán DIAMANDOUROS predniesol príhovor na medzinárodnej konferencii, ktorá sa konala vo švajčiarskej Ženeve na tému „Základné zásady Ústavy pre Európu“. Konferenciu zorganizovalo Stredisko európskych právnych štúdií Ženevskej univerzity.

Dňa 11. marca sa pán DIAMANDOUROS v cyperskej Nikózii zúčastnil na sérii stretnutí s: pánom Tassosom PAPADOPOULOM, prezidentom Cyperskej republiky, pánom Nikosom CLEANTHOUSOM, predsedom Výboru cyperského parlamentu pre európske záležitosti, pánom Panayiotisom DEMETRIOUOM, poslancom Európskeho parlamentu, pánom Costakisom CHRISTOFOROUOM, predsedom cyperského parlamentu, pánom Ronaldom EVERSOM, riaditeľom informačnej kancelárie Európskeho parlamentu na Cypre a pánom Adriaanom VAN DER MEEROM, vedúcim zastúpenia Európskej komisie na Cypre. Neskôr v ten istý deň vystúpil s prejavom na tému „Práva európskych občanov odvodené z európskeho občianstva, demokratického života Únie a Charty základných práv“ na seminári o občianskych právach, ktorý zorganizoval cyperský parlament a cyperská tlačová a informačná kancelária.

Prezident Cyperskej republiky pán Tassos Papadopoulos a pán Diamandouros.
Nikózia, Cyprus, 11. marca 2005.

Dňa 12. marca sa pán DIAMANDOUROS stretol s pánom Michalisom ATTALIDOM, dekanom Fakulty humanitných vied, sociálnych vied a práva vyššej školy v cyperskej Nikózii, kde predniesol prejav na tému „Obrana demokracie a právneho štátu: úloha ombudsmana“.

Dňa 17. marca pán DIAMANDOUROS vystúpil na piatom kongrese Európskeho združenia právničiek s témou „Prístup k európskej mediácii“.

Podpredseda Európskeho súdu pre ľudské práva pán Christos Rozakis (druhý zľava) s prejavom pred zamestnancami Úradu Európskeho ombudsmana. Štrasburg, Francúzsko, 18. marca 2005.

Dňa 18. marca mal ombudsman stretnutie s pánom Christosom ROZAKISOM, podpredsedom Európskeho súdu pre ľudské práva. Pán ROZAKIS sa potom zúčastnil na schôdzi zamestnancov európskeho ombudsmana, kde vystúpil s prednáškou „Široká škála európskej ochrany ľudských práv: rozširovanie ochrany prostredníctvom ústavnej zmluvy EÚ“.

Dňa 21. marca sa pán DIAMANDOUROS stretol s pánom Guillermom O'DONNELLOM, profesorom na Univerzite Notre Dame v Indiane v Spojených štátoch a pani Gabrielou IPPOLITO O'DONNELLOVOU, aby prediskutovali úlohu európskeho ombudsmana a perspektívu spolupráce pri podpore a rozvoji inštitúcie ombudsmana v Latinskej Amerike.

Dňa 22. marca pán DIAMANDOUROS vystúpil s prednáškou na tému „Posledný vývoj vo vzťahu k ochrane ľudských práv a základných práv v Európskej únii - pohľad európskeho ombudsmana“ na pracovnom obede stálych zástupcov Rady Európy. Toto podujatie zorganizovala pani Ann-Marie NYROOS, stála zástupkyňa Fínska v Rade Európy.

Dňa 14. mája pán DIAMANDOUROS vystúpil s prejavom na tému „Európsky ombudsman a protidrogová politika EÚ“ na desiatej európskej konferencii o rehabilitácii a protidrogovej politike v gréckom Heraklione.

Dňa 18. mája pán DIAMANDOUROS vystúpil na tému „Európsky ombudsman ako podporovateľ transparentnosti a účastník boja proti korupcii“ v gréckej pobočke Transparency International v Aténach.

Dňa 19. mája sa pán DIAMANDOUROS zúčastnil na okrúhlym stole „Nesprávny úradný postup a korupcia v gréckom verejnom sektore - úvahy o spôsoboch a prostriedkoch boja proti nim“ na Konferencii o dobrom riadení v Grécku 2005, ktorú zorganizovalo Združenie výkonných riaditeľov v gréckych Aténach.

Dňa 24. mája sa pán DIAMANDOUROS stretol s pani Fabienne KELLEROVOU, starostkou Štrasburgu, aby pripravili verejnú rozpravu pri príležitosti desiateho výročia a formálnu večeru, ktoré sa mali uskutočniť 28. októbra.

Dňa 31. mája vystúpil pán DIAMANDOUROS na tému „Demokracia, právny štát, zodpovednosť a inštitúcia ombudsmana“ na Duisburgskej univerzite v Nemecku.

Dňa 3. júna pán DIAMANDOUROS predniesol prejav na tému „Práva pacientov v dnešnej Európe“ na druhej medzinárodnej lekárskej konferencii Hygeia-Harvard nazvanou „Preventívne lekárstvo v 21. storočí“, ktorá sa uskutočnila v gréckych Aténach.

Dňa 6. júna vystúpil pán DIAMANDOUROS s prejavom na tému „Dodržiavanie základných a ľudských práv európskou správou: normy a prostriedky nápravy“ na medzinárodnej konferencii v poľskom Krakove, ktorú usporiadal poľský ombudsman pán Andrzej ZOLL a Jagellonská univerzita pri príležitosti založenia Osvienčimskej akadémie ľudských práv.

Dňa 30. júna pozvali pána DIAMANDOUROSA pán Anthony MOLHO a pán Diogo RAMADA CURTO, profesori na Inštitúte európskej univerzity (EUI) v talianskej Florencii, aby predniesol prvý prejav na letnom kurze, ktorý organizovala katedra histórie EUI. Pán DIAMANDOUROS vystúpil s prejavom „Rozvoj ľudských práv migrantov v európskom právnom poriadku v povojnovom období“. Potom sa pán DIAMANDOUROS zúčastnil na obede s piatimi doktorandskými kandidátmi z Grécka.

Dňa 1. júla sa pán DIAMANDOUROS v talianskej Florencii stretol s pánom Yvesom MENYM, predsedom a profesorom na Inštitúte európskej univerzity a pani Helen WALLACEOVOU, riaditeľkou a profesorkou Strediska Roberta Schumana pre pokročilé štúdiá na tejto univerzite, aby diskutovali o spôsoboch podpory štúdií inštitúcií, ktoré môžu posilniť demokratickú zodpovednosť v Európe.

Dňa 6. júla sa ombudsman stretol s pani Eugeniou KOTSELIDOUOVOU, riaditeľkou pre osobný rozvoj a mediátorkou v oblasti riadenia výkonu na Európskom patentovom úrade v nemeckom Mníchove. Pani KOTSELIDOU sa zaujímala o skúsenosti ombudsmana s mediáciou vrátane hľadania priateľských riešení a úlohy tejto inštitúcie ako alternatívy voči súdom.

Dňa 7. júla vystúpil pán DIAMANDOUROS s prednáškou nazvanou „Európsky ombudsman: nástroj ochrany občanov“ pred delegáciou starostov talianskeho regiónu Trentino Alto-Adige, ktorú usporiadala pani Lilli GRUBER, poslankyňa Európskeho parlamentu.

Dňa 13. júla predstavil ombudsman svoju prácu 25 členom Spoločnosti odborníkov pre európske záležitosti (SEAP), odbornej organizácie osôb aktívnych v oblasti európskych verejných vecí. V prejave nazvanom „Európsky ombudsman: pomoc pri podpore otvorenej, zodpovednej a na služby zameranej správy EÚ“ pán DIAMANDOUROS vysvetlil služby, ktoré poskytuje prostredníctvom riešenia sťažností a vyšetrovania z vlastnej iniciatívy. Ombudsman sa osobitne zamerlal na Európsky kódex

dobrej správnej praxe a vlastný etický kódex SEAP. Podujatiu, ktoré sa skončilo živou diskusiou, predsedala pani Catherine STEWART, podpredsedníčka SEAP.

Dňa 23. septembra vystúpil pán DIAMANDOUROS s prednáškou „Európsky ombudsman - mimosúdny opravný prostriedok pre občanov“ pred delegáciou členov bývalej Európskej komisie pre ľudské práva Rady Európy. Toto podujatie zorganizoval pán Christos ROZAKIS, podpredseda Európskeho súdu pre ľudské práva.

Dňa 26. septembra vystúpil pán DIAMANDOUROS s prednáškou o úlohe európskeho ombudsmana pred delegáciou okresnej komory právnych poradcov z poľského Krakova.

Dňa 6. októbra vystúpil pán DIAMANDOUROS s prejavom nazvaným „Európsky ombudsman: inštitúcia na ochranu a podporu základných práv“ na konferencii pri príležitosti 60. výročia založenia francúzskej *Ecole National d'Administration* a desiateho výročia založenia Strediska európskych štúdií v Štrasburgu.

Dňa 14. októbra pán DIAMANDOUROS predniesol prejav nazvaný „Právny štát a základné práva v Európskej únii“ na Akadémii národnej obrany v Aténach v Grécku.

Dňa 21. novembra pán DIAMANDOUROS vystúpil s prednáškou nazvanou „Demokracia, právny štát a ombudsman“ na Kolumbijskej univerzite v New Yorku v Spojených štátoch.

Dňa 21. a 22. decembra pán DIAMANDOUROS usporiadal stretnutia v gréckych Aténach s pánom Karolosom PAPOULIOM, gréckym prezidentom, pánom Kostasom KARAMANLISOM, gréckym premiérom, pánom Kostisom STEFANOPOULOM, bývalým gréckym prezidentom a pánom Konstantinosom MITSOTAKISOM, bývalým gréckym premiérom.

ZA ÚČASTI ZAMESTNANCOV OMBUDSMANA

Dňa 25. januára sa pán Olivier VERHEECKE, hlavný právny poradca, zúčastnil na verejnom vypočutí o navrhovanej Agentúre pre základné práva Európskej únie, ktorú zorganizovala Európska komisia. Verejné vypočutie bolo rozdelené do štyroch diskusných tém. Prvá téma sa týkala práv a tematických oblastí práce agentúry a jej geografického rozsahu pôsobnosti. Druhá téma sa zaoberala udržiavaním a zabezpečením vzťahov s Radou Európy, vnútroštátnymi inštitúciami, občianskou spoločnosťou a ďalšími subjektmi. Tretia téma sa týkala úloh, ktoré majú byť agentúre pridelené a štvrtá téma sa zaoberala štruktúrou agentúry. Verejnú rozpravu uzavrel pán Franco FRATTINI, podpredseda Komisie zodpovedný za spravodlivosť, slobodu a bezpečnosť.

Dňa 16. februára sa pán Nicholas CATEPHORES, asistent ombudsmana, zúčastnil na zasadnutí okrúhleho stola o možnosti vytvorenia „európskeho ombudsmana pre finančné služby“, ktoré zorganizovala Federácia európskych búrz cenných papierov a spoločnosť Houston Consulting Europe v Bruseli v Belgicku.

Dňa 1. marca sa pani Tina NILSSON, právnička, a pani Rosita AGNEW, vedúca sektora komunikácie, stretli s pánom Paulom FIRTHOM, nezávislým konzultantom, ktorý vykonával prieskum grantového procesu Európskej komisie. Prieskum sa uskutočňoval v mene množstva mimovládnych organizácií. Pani NILSSON a pani AGNEW vysvetlili postupy ombudsmana a ilustrovali jeho prácu na príkladoch sťažností súvisiacich s grantmi, ktoré sa riešili v období rokov 2002-2004. Pán FIRTH sa opýtal, do akej miery je ombudsman úspešný pri riešení takýchto prípadov a ako dlho to v priemere trvá. Pán FIRTH sa osobitne zaujímal o sťažnosti, ktoré sa týkali finančných nariadení EÚ a problémy, ktoré boli v tejto súvislosti predložené ombudsmanovi.

Dňa 5. apríla pán Olivier VERHEECKE a pani Rosita AGNEW diskutovali o práci ombudsmana s pani Melanie Smithovou, doktorandkou na Manchesterskej univerzite a výskumnou asistentkou pani Jo SHAWOVEJ, profesorky na Edinburskej univerzite.

Dňa 13. a 14. júla pán Olivier VERHEECKE jednotlivo prijal pani Rhitu BOUSTOVÚ, doktorandku na parížskej univerzite Panthéon-Sorbonne a pani Costanzu HERMANIN DE REICHENFELDOVÚ

z *Institut de Sciences Politiques* v Paríži, aby diskutovali o práci ombudsmana a najmä o Európskom kódexe dobrej správnej praxe.

Dňa 28. a 29. septembra brandenburský štátny komisár pre ochranu údajov a prístup k informáciám v spolupráci s *Alcatel SEL Stiftung für Kommunikationsforschung* a *Deutsche Gesellschaft für Recht und Informatik e.V.* usporiadal medzinárodné sympóziu „Slobodný prístup k informáciám v Nemecku a Európe“. Na konferencii sa zúčastnilo viac ako 120 osôb. Kanceláriu európskeho ombudsmana zastupoval pán Gerhard GRILL, hlavný právny poradca.

Dňa 15. decembra pani Ida PALUMBO prijala pani Margheritu BARSIOVÚ, študentku právnickej fakulty univerzity v talianskom Lecce a stážistku v kancelárii Európskeho parlamentu v Miláne. Pani PALUMBO počas stretnutia predstavila mandát európskeho ombudsmana a uviedla príklady prípadov, ktorými sa ombudsman zaoberal.

Prezentácie skupinám

V roku 2005 pán DIAMANDOUROS a jeho zamestnanci (uvedení v zátvorkách) vysvetlili úlohu a prácu ombudsmana:

Január

- skupina 30 študentov politológie z Regensburskej univerzity, Nemecko; túto prezentáciu organizovala *Europäische Akademie Bayern* a skupinu sprevádzala pani Andrea RIESCH; (pán Gerhard GRILL)
- skupina študentov z *Institut des Hautes Etudes Européennes* Univerzity Roberta Schumana v Štrasburgu, Francúzsko; (pán José MARTÍNEZ-ARAGÓN)

Február

- 20 študentov verejnej správy z Twentskej univerzity, Holandsko; skupinu sprevádzal pán Jaap H. DE WILDE; (pán Gerhard GRILL)
- 40 študentov z *Bayern Kolleg Augsburg*, Bavarsko, Nemecko, v rámci cesty do Štrasburgu, ktorú organizovala *Europäische Akademie Bayern*; skupinu sprevádzal pán Alexander FRISCH; (pán Gerhard GRILL)
- 50 študentov z európskeho kurzu podnikového riadenia (MBA) na Mannheimskej univerzite, Nemecko a z *Ecole Supérieure des Sciences Economiques et Commerciales*, Francúzsko; túto prezentáciu zorganizoval pán Brian CASSIDY, člen Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru; (pani Rosita AGNEW)

Marec

- 45 osôb z *CDU Frauenunion Ibbenbüren*, Nemecko, v rámci cesty, ktorú zorganizovala *Karl-Arnold-Stiftung*; (pán Gerhard GRILL)
- skupina študentov práva (magisterský stupeň) z Univerzity v Nîmes, Francúzsko; (pani Marjorie FUCHS)
- 37 osôb z *Europa-Union München*, Nemecko, v rámci cesty, ktorú zorganizovala *Europäische Akademie Bayern*; (pán Gerhard GRILL)
- skupina 30 študentov z *Politischer Jugendring Dresden e.V.*, Nemecko; (pán Olivier VERHEECKE)

Apríl

- skupina 10 mladých pracovníkov verejnej správy zo strednej a východnej Európy a z Madagaskaru, v rámci seminára o európskych záležitostiach, ktorý zorganizovalo *Centre des Etudes Européennes* v Štrasburgu; (pán Alessandro DEL BON)
- študenti, ktorí sa zúčastnili na 20. zasadnutí Európskeho inštitútu pre verejné záležitosti a lobovanie (EIPAL) v Bruseli; (pán Olivier VERHEECKE)
- 38 osôb z Dortmundu, Nemecko, v rámci cesty, ktorú zorganizovala *Karl-Arnold-Stiftung*; (pani Wiebke PANKAUKE)
- skupina 43 študentov z *Europa-Institut, Universität des Saarlandes*, Nemecko; (pani Marta HIRSCH-ZIEMBIŇSKA)
- 32 osôb z *Altenakademie Dortmund*, Nemecko, v rámci cesty, ktorú zorganizovala *Karl-Arnold-Stiftung*; (pán Branislav URBANIČ)
- skupina 41 študentov tretieho a štvrtého ročníka práva špecializujúcich sa na európske právo z Leidenskej univerzity, Holandsko; skupinu sprevádzal pán Rick LAWSON; (pán Ian HARDEN)
- skupina 22 postgraduálnych študentov a troch zamestnancov Fakulty práva a sociálnych vied glasgowskej Caledonian University, Spojené kráľovstvo; skupinu sprevádzala pani Marcela CHISHOLM; (pán Gerhard GRILL)
- skupina 25 študentov z Ekonomickej fakulty Univerzity Nürnberg-Erlangen, Nemecko; (pán Gerhard GRILL)
- skupina 68 účastníkov podujatia „Seminár-Európa“, ktoré organizoval *Kolpingwerk*, Nemecko; (pán Gerhard GRILL)

Máj

- skupina 20 ázijských diplomatov v rámci seminára o európskych záležitostiach, ktorý organizovalo *Centre des Etudes Européennes* zo Štrasburgu; (pán Gerhard GRILL)
- 42 osôb z Kolína, Nemecko, v rámci cesty, ktorú zorganizovala *Karl-Arnold-Stiftung*; (pán Branislav URBANIČ)
- skupina 35 študentov katedry medzinárodných vzťahov z Groningenskej univerzity, Holandsko, v rámci študijnej cesty do Bruselu a Štrasburgu; (pán Gerhard GRILL)

Jún

- skupina 34 mladých učiteľov z Nemecka, účastníkov študijnej cesty do Štrasburgu, ktorú organizovala *Europäische Akademie Bayern*; (pán Gerhard GRILL)
- skupina 26 študentov a dvoch zamestnancov z *Thorbecke Academie Leeuwarden*, Holandsko, v rámci študijnej cesty do Bruselu a Štrasburgu; (pán Branislav URBANIČ)
- 35 osôb z *CDU Frauenunion Wesseling*, Nemecko, v rámci cesty, ktorú zorganizovala *Karl-Arnold-Stiftung*; (pán Gerhard GRILL)
- skupina 10 študentov politológie z Univerzity Southern Maine, Portland, Spojené štáty; (pán Olivier VERHEECKE)
- skupina z *Kirchlicher Dienst in der Arbeitswelt*, Oldenburg, Nemecko; (pán Gerhard GRILL)
- skupina 48 mladých učiteľov z Nemecka, účastníkov študijnej cesty do Štrasburgu, ktorú organizovala *Europäische Akademie Bayern*; (pán Gerhard GRILL)

Júl

- skupina 47 mladých učiteľov z Nemecka, účastníkov študijnej cesty do Štrasburgu, ktorú organizovala *Europäische Akademie Bayern*; (pán Gerhard GRILL)
- skupina 45 mladých učiteľov z Nemecka, účastníkov študijnej cesty do Štrasburgu, ktorú organizovala *Europäische Akademie Bayern*; (pán Branislav URBANIČ)
- 29 osôb z Kerpen, Nemecko; (pán Branislav URBANIČ)
- skupina 49 učiteľov, účastníkov študijnej cesty do Štrasburgu, ktorú organizovala okresná samospráva oblasti *Oberpfalz (Regierung der Oberpfalz)*, Nemecko; (pán Branislav URBANIČ)
- skupina 23 študentov a piatich zamestnancov magisterského programu *europäischen studiën* Tübingenskej univerzity, Nemecko; (pán Gerhard GRILL)
- skupina 7 alžírskych vysokých funkcionárov v rámci seminára o európskych záležitostiach, ktorý organizovalo *Centre des Etudes Européennes* zo Štrasburgu; (pán José MARTÍNEZ-ARAGÓN)

August

- skupina 6 osôb z návštevníckej služby Rady Európy; (pán José MARTÍNEZ-ARAGÓN)

September

- skupina 20 poslancov a úradníkov z maďarského parlamentu, ktorí sa zúčastnili na zasadnutí „Otázky a odpovede o petíciách a európskom občianstve“, ktoré zorganizovalo Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre rozšírenie (úrad TAIEX) v Bruseli; (pán Olivier VERHEECKE)
- skupina 37 osôb z *Socialdemokraterne-Vejle amt*, Dánsko, v rámci študijnej cesty do Bruselu a Štrasburgu; (pán Peter BONNOR)
- 38 osôb z münsterského regiónu, Nemecko, vrátane miestnych politikov a členov miestnej rady, v rámci cesty, ktorú zorganizovala *Karl-Arnold-Stiftung*; (pán Gerhard GRILL)
- 37 osôb z *Heimat- und Geschichtsvereins Bonn-Beuel*, Nemecko, v rámci cesty, ktorú zorganizovala *Karl-Arnold-Stiftung*; (pani Wiebke PANKAUKE)
- skupina 22 osôb z 13 krajín zastupujúcich rôzne MVO, účastníkov študijnej cesty do Bruselu a Štrasburgu, ktorú zorganizoval *Europahaus Burgenland*, Rakúsko; (pani Wiebke PANKAUKE)
- skupina 25 učiteľov z Nemecka, účastníkov študijnej cesty do Štrasburgu, ktorú organizovala *Europäische Akademie Bayern*; (pani Wiebke PANKAUKE)
- 38 stredoškolských študentov z Brühl, Nemecko, v rámci cesty, ktorú zorganizovala *Karl-Arnold-Stiftung*; (pani Wiebke PANKAUKE)

Október

- 42 osôb z Nemecka po odbornej príprave *Bilanzbuchhaltung International* v rámci cesty, ktorú zorganizoval *Fit for Europe*; (pán Gerhard GRILL)
- skupina 49 vedúcich pracovníkov v oblasti telekomunikácií, informačných technológií a spracovania údajov v rámci cesty, ktorú organizoval odborový zväz *ver.di*, Nemecko; (pán Gerhard GRILL)
- skupina 15 osôb v rámci seminára o európskych záležitostiach, ktorý organizovalo *Forum Demokratie*, Düsseldorf, Nemecko; (pán Gerhard GRILL)
- skupina 53 osôb z Nemecka na pozvanie pani Silvany KOCH-MEHRINOVEJ, poslankyne Európskeho parlamentu; (pán Gerhard GRILL)

- skupina 50 doktorov práv v rámci *Corso di applicazione forense*, ktorý organizovalo Združenie advokátov v Messine, Taliansko; toto stretnutie zorganizoval pán Antonio DE MATTEIS, člen Združenia advokátov v Messine, Taliansko; (pani Ida PALUMBO)
- 50 starostov z Trentino-Alto Adige, Taliansko, v rámci cesty do Štrasburgu; (pani Ida PALUMBO)

November

- 30 členov strany CDU z Horstmar-Leeru (región Münster), Nemecko; cestu do Štrasburgu zorganizovala *Karl-Arnold-Stiftung*; (pán Gerhard GRILL)
- skupina 50 osôb z Nemecka na pozvanie pani Silvany KOCH-MEHRINOVEJ, poslankyne Európskeho parlamentu; (pán Gerhard GRILL)
- skupina 41 osôb z Talianska na pozvanie pani Lilli GRUBEROVEJ, poslankyne Európskeho parlamentu; (pán Gerhard GRILL)
- 31 osôb z *Deutsche Gesellschaft e.V. Berlin*, Nemecko, účastníkov študijnej cesty do Luxemburgu a Štrasburgu; (pán Gerhard GRILL)
- skupina 27 študentov z Nemecka, účastníkov študijnej cesty do Bruselu, ktorú organizoval *Politischer Jugending Dresden e.V.*; (pani Tina NILSSON)
- 16 osôb z Nemecka v rámci cesty, ktorú organizoval *Gästeführer Trier*; (pán Gerhard GRILL)
- 22 zmierovacích sudcov z Francúzska po kurze odbornej prípravy, ktorý zorganizovalo *Centre des Etudes Européennes* zo Štrasburgu; (pani Marjorie FUCHS)

December

- skupina 6 členov *Consiglio Nazionale Forense*, Taliansko; (pani Ida PALUMBO)
- skupina 45 osôb z Nemecka na pozvanie Grafa Alexandra LAMBSDORFFA, poslanca Európskeho parlamentu; (pán Gerhard GRILL)
- skupina 14 stážistov z Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru; (pán Branislav URBANIČ)

Zamestnanci ombudsmana okrem toho v roku 2005 predstavili jeho prácu stážistom Európskej komisie na 15 stretnutiach, pričom na každom zasadnutí sa zúčastnilo približne 50 stážistov.

Pána Diamandouros s členmi talianskeho *Consiglio Nazionale Forense*.
Štrasburg, Francúzsko, 9. decembra 2005.

6.4 VZŤAHY S MÉDIAMI

Mediálna činnosť ombudsmana siaha od rozhovorov po tlačové konferencie a od písomných článkov po tlačové správy. Táto činnosť pomáha propagovať služby, ktoré ombudsman poskytuje občanom, organizáciám a firmám a upozorňuje na prípady osobitného významu. Média môžu pomôcť pri zdôraznení významu týchto prípadov a tým podnietiť inštitúciu alebo orgán, aby hľadali riešenie v prospech občanov. Mediálne iniciatívy ombudsmana môžu byť spojené s významnou udalosťou, napríklad s prezentáciou výročnej správy Výboru pre petície Európskeho parlamentu, alebo priamo s vyšetrovaniami ombudsmana.

V roku 2005 bolo vydaných sedemnášť tlačových správ, ktoré boli zaslané novinárom a záujemcom v celej Európe. Medzi otázkami, ktorých sa správy týkali, bolo zrušenie vekovej hranice pre stážistov v Komisii, integrácia ľudí so zdravotným postihnutím, zavádzajúce tvrdenia Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) v rámci vyšetrovania ombudsmana a nedostatočná otvorenosť pri práci Rady.

Ombudsman poskytol v roku 2005 viac ako 50 rozhovorov zástupcom tlače, rozhlasových, televíznych a elektronických médií v Štrasburgu, Bruseli a na iných miestach. Táto časť uvádza rozhovory, ktoré ombudsman a jeho zamestnanci poskytli v roku 2005 a obsahuje celý rad mediálnych udalostí organizovaných počas roka.

- Dňa 11. januára, po svojom znovuzvolení za európskeho ombudsmana, sa pán DIAMANDOUROS zúčastnil na tlačovej konferencii, ktorú zorganizoval predseda Výboru pre petície Európskeho parlamentu pán Marcin LIBICKI. Tlačová konferencia poskytla ombudsmanovi príležitosť načrtnúť svoje priority pre svoj nový mandát a odpovedať na otázky novinárov.

Predseda Výboru pre petície Európskeho parlamentu, poslanec EP pán Marcin Libicki a pán Diamandouros na tlačovej konferencii po voľbách Európskeho ombudsmana. Štrasburg, Francúzsko, 11. januára 2005.

- Po tlačovej konferencii poskytol ombudsman rozhovor pani Nicolette SPINOVEJ z talianskej regionálnej rozhlasovej stanice, pánovi Sergiovi NAVOVI z talianskeho *Radio 24* a pánovi Ioannisovi PAPADIMITRIOUOVI pre grécku časť *Deutsche Welle*.
- Dňa 12. januára poskytol ombudsman rozhovor pani Verónice ALCÁZAROVEJ zo španielskej televízie *Telemadrid* pre program nazvaný „Z Madridu do Európy“. Novinárka ombudsmana požiadala, aby španielskym občanom objasnil prácu svojej inštitúcie a aby poskytol prehľad svojich vzťahov s národnými a regionálnymi ombudsmanmi v Španielsku.

- Neskôr v ten istý deň ombudsman poskytol rozhovor pani Fouli DIMITRAKOPOULOUEJ z gréckej televízie ERT 3 a pánovi Manolisovi SPINTHOURAKISOVI z gréckych novín *To VIMA*.
- Dňa 12. januára pán Olivier VERHEECKE, hlavný právny poradca, poskytol rozhovor pani Christine GERHAUSSEROVEJ z bruselského štúdia *Deutsche Welle*, Nemecko, pre krátky rozhlasový program o typoch sťažností, ktorými sa európsky ombudsman zaoberá.
- Dňa 12. januára poskytla pani Rosita AGNEW, referentka pre tlač a komunikácie, rozhovor pani Claire DENISOVEJ zo Strediska novinárskych štúdií v Štrasburgu, Francúzsko. Pani DENIS sa zaujímala o prácu európskeho ombudsmana a najmä o jeho vzťahy s ďalšími inštitúciami EÚ a s občanmi.
- Dňa 13. januára poskytol ombudsman rozhovor pani Terese CARRERASOVEJ pre program „Európske veci“ španielskej televízie *Televisión Española*. Novinárka ombudsmana požiadala, aby vysvetlil dôvody vysokého podielu španielskych sťažností a typy problémov, na ktoré sa španielski občania sťažujú.
- Dňa 13. januára poskytol pán DIAMANDOUROS rozhovor pánovi Giorgosovi KAPOPOULOISOVI z gréckej rozhlasovej stanice *NET*.
- Dňa 18. januára uskutočnila pani Olga TSANTILA, šéfredaktorka týždennej prílohy *Epiloges* gréckych novín *Makedonia* rozhovor s európskym ombudsmanom o jeho prioritách pre jeho druhý mandát.
- Dňa 24. januára poskytol ombudsman telefonický rozhovor pani Kathy TZILIVAKISOVEJ pre noviny *Athens News* vychádzajúce v Grécku v anglickom jazyku. Novinárka sa pána DIAMANDOUROSA pýtala na jeho prácu pre občanov a plány do budúcnosti po jeho znovuzvolení za európskeho ombudsmana.
- Dňa 27. januára mala pani Marjorie FUCHS, právnička, rozhovor s pani TUETUYOVOU z rozhlasovej stanice *BFM sídliacej v Bruseli*. Novinárka sa zaujímala o prípady riešené ombudsmanom, ktorých dôsledkom bolo najvyššie odškodnenie, aké bolo kedy sťažovateľovi vyplatené.
- Dňa 2. februára uskutočnila pani Maria VERZA zo španielskej tlačovej agentúry *Faxpress* rozhovor s ombudsmanom o jeho pohľade na Ústavu pre Európu. Novinárka sa pána DIAMANDOUROSA pýtala na dôsledky, ktoré z ústavy vyplývajú pre prácu ombudsmana a všeobecnejšie na prospech, ktorý ústava prináša občanom. Rozhovor sa uskutočnil v čase pred španielskym referendom o ústave.
- Dňa 2. marca pani Barbara KUŽNIK, novinárka slovinskej celoštátnej rozhlasovej stanice *VAL202*, uskutočnila telefonický rozhovor s európskym ombudsmanom. Rozhovor bol súčasťou programu o úlohe inštitúcie ombudsmana v Európe. Pani KUŽNIK sa pána DIAMANDOUROSA opýtala na typy sťažností, ktorými sa ombudsmani zaoberajú, na ich prácu v mene menších a na spoluprácu medzi ombudsmanmi v EÚ.
- Dňa 7. marca poskytol ombudsman telefonický rozhovor pani Merise FREDERIKSENOVEJ, študentke dánskej novinárskej školy. Pani FREDERIKSEN sa pána DIAMANDOUROSA opýtala na úlohu európskeho ombudsmana pri približovaní Európy občanom. Zaujímala sa najmä o pohľad ombudsmana na Zmluvu o Ústave pre Európu.
- Dňa 8. marca (a potom 9. júna, 26. septembra a 15. novembra) oslovil ombudsman novinárov z *Radio France* na odbornom seminári, ktorý organizoval pán Quentin DICKINSON, zodpovedný v tejto rozhlasovej stanici za európske veci. Novinári pochádzali z celého Francúzska a trávili týždeň v Štrasburgu, aby sa oboznámili s prácou európskych inštitúcií. Ombudsman vysvetlil svoju úlohu a uviedol príklady sťažností predložených francúzskymi občanmi a organizáciami.

- Dňa 9. marca poskytol pán DIAMANDOUROS telefonický rozhovor pánovi Rolandovi DHORDAINOVI z *Radio France: France Inter*. Pán DHORDAIN pripravoval rozhlasovú reláciu zameranú na priblíženie EÚ občanom a požiadal ombudsmana, aby objasnil svoju prácu a služby, ktoré poskytuje.
- Neskôr v ten istý deň poskytol ombudsman rozhovor pre televíziu reláciu o ústave pre Európu, ktorá sa mala vysielat v holandskej verejnoprávnej televízii *VPRO Television*. Relácia nazvaná „Blaho pre Holandsko“ mala vysvetliť ústavu holandským občanom. Rozhovor viedla pani Hannah DOGGER.
- V rovnaký deň poskytol ombudsman rozhovor aj pánovi Larsovi LARSSONovi, dopisovateľovi švédskej spravodajskej agentúry *Tidningarnas Telegrambyrå*. Pána LARSSONA zaujímalo, ako ombudsman vníma svoju úlohu pre občanov a konkrétne aké typy sťažností mu predkladajú švédski občania.
- Dňa 9. marca pán DIAMANDOUROS poskytol tiež rozhovor pánovi Nikosovi ROUSSISOVI z *Canali Voulis* (parlamentný kanál) gréckej televízie.
- Dňa 11. marca poskytol pán DIAMANDOUROS rozhovor pánovi Giorgosovi FRANGOSovi z cyperských novín *Phileleftheros* v Nikózii, Cyprus.
- Dňa 12. marca poskytol pán DIAMANDOUROS rozhovor pánovi Yiannisovi KAREKLASovi z celoštátnej rozhlasovej stanice *CYBC* v Nikózii, Cyprus.
- Dňa 11. mája ombudsman predstavil svoju *výročnú správu za rok 2004* novinárom na tlačovej konferencii v Štrasburgu. Na prezentácii sa zúčastnilo viac ako 25 novinárov, ktorí sa po jej ukončení pýtali na Európsky kódex dobrej správnej praxe, typy sťažností, ktoré ombudsman dostal z desiatich krajín, ktoré pristúpili k EÚ v roku 2004, a rozsah, v akom inštitúcie EÚ prijímajú jeho odporúčania.
- Po tejto tlačovej konferencii poskytol ombudsman rozhovor pani Shirin WHEELEROVEJ z *BBC Parliament* zo Spojeného kráľovstva, pre program nazvaný „Záznam: Európa“. Novinárka sa ombudsmana pýtala na sťažnosti zo Spojeného kráľovstva a na výsledky dosiahnuté pre občanov.
- Potom nasledoval rozhovor pre *Radio France: France Bleu* počas ktorého sa novinár európskeho ombudsmana pýtal na jeho názory na Zmluvu o Ústave pre Európu a na to, čo ústava prináša občanom.
- Neskôr v ten istý deň poskytol ombudsman rozhovor pánovi Ioannisovi PAPADIMITRIOUovi pre grécku časť *Deutsche Welle*. Pán PAPADIMITRIOU sa pána DIAMANDOUROSA pýtal na jeho prácu v roku 2004 a konkrétne tiež na sťažnosti od gréckych občanov.
- Na záver pán Alain BEUVE-MÉRY z *Le Monde*, Francúzsko, uskutočnil s pánom DIAMANDOUROSOM rozhovor pre profil ombudsmana v ekonomickej prílohe novín nazvanej *Le Monde: Économie*. Otázky novinára sa sústredili na vývoj inštitúcie ombudsmana v Európe, zmeny, ktoré inštitúcii európskeho ombudsmana prinieslo rozšírenie a miesto európskeho ombudsmana v inštitucionálnej zostave EÚ.
- Dňa 12. mája poskytol pán DIAMANDOUROS rozhovor pani Nicolette SPINOVEJ pre reláciu, ktorá sa mala vysielat na talianskej regionálnej rozhlasovej stanici. Novinárka sa ombudsmana pýtala na jeho prácu pre talianskych občanov a na výsledky dosiahnuté v roku 2004.
- Dňa 17. mája pani Eleni HOURMOUZI z gréckeho oddelenia *BBC World Service* uskutočnila s pánom DIAMANDOUROSOM telefonický rozhovor. Rozhovor vysielaný pred francúzskym referendom o Zmluve o Ústave pre Európu sa sústredil na pohľad ombudsmana na ústavu a na to, čo ústava prináša občanom.
- Dňa 25. mája pani Katharina STROBEL uskutočnila rozhovor s ombudsmanom pre účely tematického článku, ktorý mal byť zverejnený na on-line verzii nemeckej televíznej stanice *ZDF*.

Novinárka sa pána DIAMANDOUROSA pýtala na jeho prácu predtým, než sa stal európskym ombudsmanom, na jeho skúsenosti v úrade a jeho plány do budúcnosti inštitúcie.

- Ombudsman potom poskytol rozhlasový rozhovor pánovi Nielsovi WENSINGOVI pre program „AVRO 1opdeMiddag“, ktorý sa mal vysielať na holandskej rozhlasovej stanici *Radio 1*. Pán WENSING sa ombudsmana opýtal na typy sťažností, ktoré dostáva od holandských občanov a na jeho pohľad na Zmluvu o Ústave pre Európu v súvislosti s holandským referendum v tejto veci.
- Neskôr v ten istý deň poskytol ombudsman rozhovor pre Slovenskú televíziu pánovi Martinovi THUMOVI. Pán THUMA sa ombudsmana opýtal všeobecne na sťažnosti z desiatich nových členských štátov a konkrétne tiež na sťažnosti zo Slovenska. Opýtal sa aj na spoluprácu medzi európskym ombudsmanom a jeho slovenským partnerom, slovenským verejným ochrancom práv.
- Deň ukončil rozhovor s pani Ingrid HVASOVOU pre týždenného spravodajcu Európskej komisie *Commission en Direct*. Pani HVASS sa zamerala na stretnutie ombudsmana s kolégiom členov Komisie, ktoré sa uskutočnilo v tento deň a opýtala sa ombudsmana, ako by podľa jeho názoru mohla Komisia zlepšiť správnu prax zoči-voči občanom.
- Deň 13. júl sa začal rozhovorom ombudsmana s holandskou novinárkou pani Joke LIGTERINKOVOU, ktorá pripravovala kapitolu do knihy o holandskom ombudsmanovi pánovi Roelovi FERNHOUTOVI, ktorá mu mala byť predstavená na konci jeho pôsobenia vo funkcii ombudsmana. Novinárka sa pána DIAMANDOUROSA pýtala na jeho vzťahy s holandským ombudsmanom, ich spoluprácu pri riešení sťažností a piaty seminár národných ombudsmanov v Haagu v roku 2005.
- Neskôr v rovnaký deň bol pán DIAMANDOUROS na pracovnom obede s pánom Georgeom PARKEROM, šéfom bruselskej kancelárie *Financial Times*. Pán DIAMANDOUROS popísal službu, ktorú poskytuje obchodnému spoločenstvu v oblastiach ako oneskorená platba, zmluvné spory a prístup k informáciám. Pán PARKER sa ombudsmana opýtal na jeho pracovné vzťahy s inštitúciami, najmä s Komisiou a OLAF, Európskym úradom pre boj proti podvodom.
- Deň bol ukončený prezentáciou 20 novinárom zo Spojeného kráľovstva, ktorí boli na informačnej návšteve v Bruseli. Stretnutie zorganizoval pán John SZEMEREY, bruselský zástupca novinárskej komory. Pán DIAMANDOUROS vysvetlil svoju prácu, uviedol príklady sťažností, ktorými sa zaoberal a odpovedal na otázky, ktoré siahali od problému odškodnenia až po diskrimináciu.
- Dňa 15. septembra poskytol ombudsman telefonický rozhovor pánovi Martinovi JENSENOVI z dánskeho vydania *Politiken*. Pán JENSEN sa pána DIAMANDOUROSA opýtal na jeho mandát a konkrétne na jeho dohľad nad Európskym úradom pre boj proti podvodom, OLAF.
- Dňa 26. septembra uskutočnil pán Gianni BORSA z talianskeho týždenníka *SIR-Europa (Servizio Informazione Religiosa-Europa)* rozhovor s ombudsmanom v Štrasburgu. Pán BORSA sa zaujímal o snahu ombudsmana podporovať a chrániť občianske práva v Európe.
- Dňa 18. októbra poskytla pani Rosita AGNEW, vedúca sektora komunikácie, rozhovor pani Irmtraud RICHARDSONOVEJ, reportérke nemeckej verejnej rozhlasovej stanice *Bayerischer Rundfunk*. Pani RICHARDSON realizovala sériu rozhovorov zameraných na priblíženie Európskej únie nemeckým občanom.
- Dňa 18. októbra poskytol pán DIAMANDOUROS rozhovor pánovi Angelosovi ATHANASOPOULOVI z gréckych novín *To VIMA tis KYRIAKIS*.
- Dňa 20. októbra predstavil pán DIAMANDOUROS prácu európskeho ombudsmana delegácii z Nordického novinárskeho strediska, ktorá bola na návšteve v Štrasburgu. Návštevu zorganizoval pán Geo STENIUS.

- Dňa 26. októbra poskytol pán DIAMANDOUROS rozhovor pánovi Ioannisovi PAPADIMITRIOUOVI z gréckej časti *Deutsche Welle*.
- Dňa 3. novembra poskytol pán DIAMANDOUROS rozhovor pánovi Andymu DABILISOVI z *New Europe*, európskych novín so sídlom v Bruseli.
- Dňa 17. novembra uskutočnila pani Daniela SCHRÖDER z anglickej služby nemeckej tlačovej agentúry *dpa* rozhovor s ombudsmanom v Bruseli. Jej príspevok opisoval prácu ombudsmana, jeho úspechy, štúdie prípadov a postup podania sťažnosti ombudsmanovi. Publikovaný bol celosvetovo prostredníctvom anglickej siete *dpa* a nemecký preklad sa objavil vo viacerých regionálnych novinách.
- Po svojej prednáške, ktorá sa uskutočnila na Londýnskej škole ekonomiky a politológie (LSE) dňa 30. novembra, poskytol pán DIAMANDOUROS prostredníctvom e-mailu rozhovor pánovi Stephenovi GUMMEROVI, redaktorovi právnej revue LSE *The Obiter*.
- Dňa 5. decembra uskutočnil pán Roland SIEGLOFF, bruselský dopisovateľ nemeckej tlačovej agentúry *dpa*, rozhovor s ombudsmanom. Jeho článok s názvom „Nemci by sa mali sťažovať viac“ sa objavil vo viac ako 50 celoštátnych a regionálnych novinách, televíziách a rozhlasových staniciach a na ich internetových stránkach.
- Dňa 16. decembra poskytol pán DIAMANDOUROS rozhovor pani Despine TSANTEOVEJ z gréckeho *Athens Radio 9.84*.

6.5 PUBLIKÁCIE

Ombudsman má záujem o dosiahnutie najširšieho možného publika s cieľom zvýšiť medzi občanmi informovanosť o ich právach a najmä o ich práve podávať sťažnosti. Inštitúcia sa vo veľkej miere spolieha na tlačene publikácie, aby mohla informovať kľúčové zúčastnené strany a všeobecnú verejnosť. V roku 2005 boli vydané a distribuované zainteresovaným stranám tieto publikácie:

Výročná správa za rok 2004; fotokópia (v angličtine)

Fotokópia *Výročnej správy ombudsmana za rok 2004* bola v angličtine poskytnutá členom Výboru pre petície Európskeho parlamentu v máji, aby mohol výbor posúdiť prácu ombudsmana pred úplnou plenárnou rozpravou, ktorá sa uskutočnila neskôr v tom roku.

Výročná správa za rok 2004 – zhrnutie a štatistika; fotokópia (20 jazykov)

V máji bola členom Výboru pre petície poskytnutá aj fotokópia publikácie *Výročná správa za rok 2004: zhrnutie a štatistiky* v 20 úradných jazykoch.

Európski ombudsmani – bulletin; čísla 4 a 5 (5 jazykov)

Čísla 4 a 5 bulletinu európskej siete ombudsmanov a európskeho regiónu Medzinárodného inštitútu ombudsmanov, ktorý vychádza dvakrát ročne, boli distribuované v apríli a októbri národným, regionálnym a miestnym ombudsmanom v Európe, ako aj členom Výboru pre petície Európskeho parlamentu.

Európsky kódex dobrej správnej praxe (24 jazykov)

V roku 2005 bola vydaná nová verzia *Európskeho kódexu dobrej správnej praxe* v 24 jazykoch. Toto vydanie aktualizuje pôvodnú verziu, ktorú ombudsman vydal v roku 2002 vo vtedajších 11 úradných jazykoch EÚ a jeho zámerom je informovať občanov a úradníkov o ich právach a povinnostiach. Viac ako 100 000 výtlačkov novej verzie kódexu bolo distribuovaných ombudsmanom, poslancom Európskeho parlamentu, vedúcim predstaviteľom inštitúcií a orgánov EÚ, zastúpeniam Komisie a kanceláriám Parlamentu v členských štátoch, informačným bodom a sieťam EÚ, verejným správam v členských štátoch na celoštátnej a regionálnej úrovni a občanom a organizáciám, ktoré prejavili osobitný záujem o prácu inštitúcií EÚ. Veľký záujem o túto publikáciu sa potvrdil prostredníctvom žiadostí o tisíce ďalších kópií, ktoré boli prijaté do konca roka.

Pohľadnica pri príležitosti desiateho výročia (24 jazykov)

S cieľom zvýšiť informovanosť občanov o desiatom výročí inštitúcie európskeho ombudsmana bola vydaná pohľadnica vo všetkých 20 úradných jazykoch EÚ a v jazykoch kandidátskych krajín. Pohľadnica s názvom „Európsky ombudsman: 10 rokov presadzovania práv občanov v Európe“ stručne vysvetľuje úlohu ombudsmana a uvádza príklady problémov, ktorými sa ombudsman zaoberá. Pohľadnica bola rozširovaná prostredníctvom ombudsmanských úradov, poslancov Európskeho parlamentu, zastúpení Komisie a kancelárií Parlamentu v členských štátoch. Uvedená bola počas dní otvorených dverí Európskeho parlamentu v Bruseli a Štrasburgu a potom sa využívala počas informačných podujatí pre verejnosť.

Pamätný zborník pri príležitosti desiateho výročia; mäkká a tvrdá väzba (v angličtine)

Pri príležitosti desiateho výročia inštitúcie európskeho ombudsmana sa organizovalo viacero podujatí. V júni 2004 bol usporiadaný seminár zakladateľov s cieľom zaznamenať kroky, ktoré viedli k vytvoreniu inštitúcie európskeho ombudsmana a určiť vývoj a trendy, ktoré by bolo vhodné v budúcnosti sledovať. Bolo rozhodnuté pripraviť ako výsledok tohto podujatia pamätný zborník. Táto publikácia nazvaná *Európsky ombudsman: začiatky, založenie, vývoj* bola vydaná v angličtine v mäkkej i tvrdej väzbe. Francúzske vydanie bude pripravené v roku 2006.

Výročná správa za rok 2004; tlačaná verzia (20 jazykov)

V októbri boli poslancom Európskeho parlamentu, inštitúciám a orgánom EÚ, ombudsmanom a informačným bodom a sieťam Európskej komisie distribuované verzie *Výročnej správy za rok 2004* v 20 úradných jazykoch EÚ. V snahe o najlepšie využitie verejných peňazí a rešpektovanie životného prostredia sa ombudsman rozhodol pre obmedzené vydanie úplnej *výročnej správy* (10 200 výtlačkov), kým *zhrnutie a štatistika* boli k dispozícii omnoho širšiemu publiku (24 000 výtlačkov). So zámerom umožniť lepšie používanie *výročnej správy* obsahovala táto správa po prvýkrát krátke zhrnutia rozhodnutí ombudsmana (3. kapitola), pričom plné znenie rozhodnutí v angličtine, francúzštine a nemčine bolo sprístupnené prostredníctvom elektronickej publikácie *Výročná správa 2004 - zbierka rozhodnutí*, ktorá bola umiestnená na internetovej stránke ombudsmana v októbri 2005.

Výročná správa za rok 2004: zhrnutie a štatistika; tlačaná verzia (20 jazykov)

20 jazykových verzií *zhrnutia a štatistiky*, ktoré boli zverejnené v októbri, bolo distribuovaných príjemcom úplnej *výročnej správy*, ako aj mimovládny organizáciám, spotrebiteľským združeniam, profesijným organizáciám a univerzitám.

Výročná správa za rok 2004 - zbierka rozhodnutí (3 jazyky)

Vzhľadom na rozhodnutie zjednodušiť výročnú správu ombudsmana sa pristúpilo k zostaveniu úplnejšej elektronickej publikácie, ktorá obsahovala plné znenie rozhodnutí v angličtine, francúzštine

a nemčine v prípadoch začlenených do 3. kapitoly správy. Táto publikácia bola v októbri 2005 zverejnená na internetovej stránke ombudsmana ako samostatný elektronický dokument a jej tlačaná verzia alebo CD-ROM boli poskytnuté tým, ktorí si ich vyžiadali z úradu ombudsmana.

Iné publikácie

Ombudsman v priebehu roka pokračoval v distribúcii výtlačkov svojich ďalších publikácií, najmä letáku *Na prvý pohľad* v 25 jazykoch a brožúry *Mohol by Vám pomôcť?* a formulára sťažnosti v 21 jazykoch.

6.6 ON-LINE KOMUNIKÁCIE

Komunikácia elektronickou poštou

V apríli 2001 bol na internetovú stránku pridaný formulár sťažnosti, ktorú je možné predložiť elektronicky v 12 jazykoch. Po rozšírení Európskej únie 1. mája 2004 bol formulár sprístupnený v ďalších deviatich jazykoch. Rekordných 59 % všetkých sťažností prijatých ombudsmanom bolo podaných cez internet, z čoho veľká časť bola prijatá prostredníctvom elektronického formulára sťažnosti.

V roku 2005 prišlo do hlavnej schránky elektronickej pošty ombudsmana celkom 6 426 e-mailov so žiadosťou o informácie. Na všetky žiadosti sa odpovedalo. 3 157 z nich bolo hromadných správ zaslaných občanmi v rámci množstva kampaní. K otázkam, ktorých sa tieto hromadné žiadosti týkali, patrilo neľudské zaobchádzanie so zvieratami v členských štátoch či mimo EÚ, ustanovenia vnútroštátnej legislatívy, pedofília a náboženská sloboda. Na všetky e-maily bola zaslaná odpoveď s vysvetlením mandátu ombudsmana a keď to bolo možné aj s informáciou o tom, na koho sa v príslušnej veci obrátiť.

V roku 2005 bolo e-mailom prijatých celkom 3 269 individuálnych žiadostí, v porovnaní s približne 3 200 žiadosťami v roku 2004 a 2 000 žiadosťami v roku 2003. Všetkým sa dostalo individuálnej odpovede od príslušného zamestnanca ombudsmana.

Vývoj internetovej stránky

Internetová stránka ombudsmana bola vytvorená v júli 1988. V rozpočte na rok 2005 ombudsman získal potrebné prostriedky na vytvorenie pozície správcu stránky vo svojej inštitúcii. Po prísnom výberovom konaní bola nová pozícia od septembra obsadená. Po svojom príchode začal správca stránky spolupracovať s vedúcimi sektora komunikácie a tiež s technickými službami Európskeho parlamentu s cieľom spustiť úplne zmodernizovanú verziu stránky s novou štruktúrou v priebehu roku 2006.

Ombudsman v roku 2005 aktualizoval svoju internetovú stránku pridávaním elektronických verzií rôznych publikácií podľa toho, ako boli zverejňované. K týmto publikáciám patrili: jeho *Výročná správa za rok 2004* a súvisiace *Zhrnutie a štatistika* v 20 jazykoch, *Zhrnutie rozhodnutí za rok 2004* v angličtine, francúzštine a nemčine a *Európsky kódex dobrej správnej praxe* v 24 jazykoch.

V roku 2005 bola vytvorená nová rubrika internetovej stránky celá venovaná desiatemu výročiu inštitúcie. Táto rubrika obsahovala *pamätný zborník* nazvaný *Európsky ombudsman: začiatky, založenie a vývoj* a tiež niekoľko dokumentov týkajúcich sa podujatí pri príležitosti desiateho výročia. Vytvorená bola aj ďalšia nová rubrika, ktorá obsahuje historické dokumenty spojené so založením inštitúcie ombudsmana.

Od 1. januára do 31. decembra 2005 boli domovské stránky internetovej stránky ombudsmana navštívené 304 300 krát. Najnavštevovanejšia bola anglická verzia stránky so 71 166 návštevami, po ktorej nasledovala francúzska, talianska, španielska, nemecká a poľská verzia. Vzhľadom na geografický pôvod návštev najväčší počet návštevníkov pochádzal z Belgicka (27 517 návštev), po ktorom nasledovalo Taliansko, Španielsko, Francúzsko, Nemecko a Poľsko.

Úrad ombudsmana sa počas celého roka 2005 zúčastňoval na práci Medziinštitucionálneho internetového redakčného výboru (CEiii) s cieľom zabezpečiť, aby internetová stránka ombudsmana zostala na čele internetových stránok EÚ.

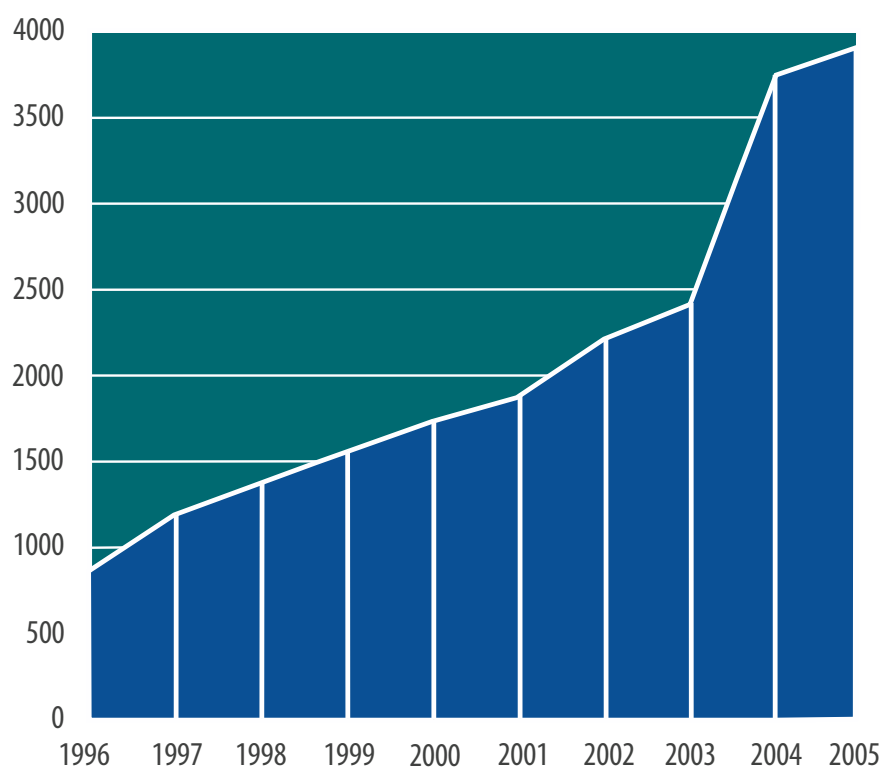
A ŠTATISTIKA

1 PRÍPADY RIEŠENÉ V ROKU 2005

1.1 CELKOVÝ POČET PRÍPADOV V ROKU 2005..... 4 416¹

— Vyšetovania neuzavreté do 31.12.2004.....	284 ²
— Sťažnosti čakajúce na rozhodnutie o prípustnosti k 31.12.2004.....	207
— Sťažnosti prijaté v roku 2005	3 920 ³
— Vlastné podnety Európskeho ombudsmana.....	5

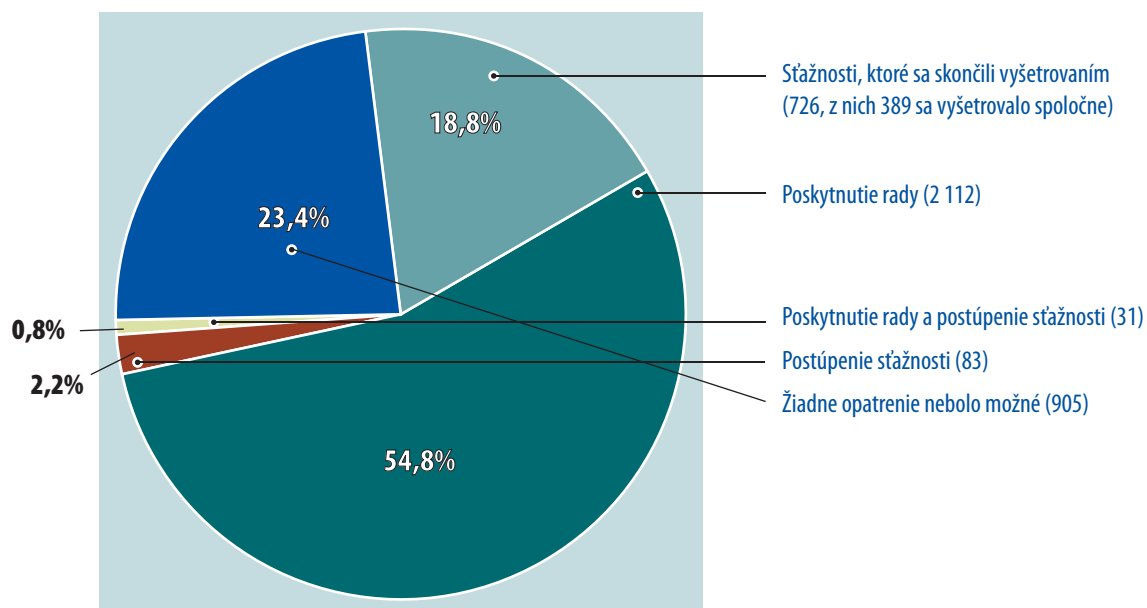
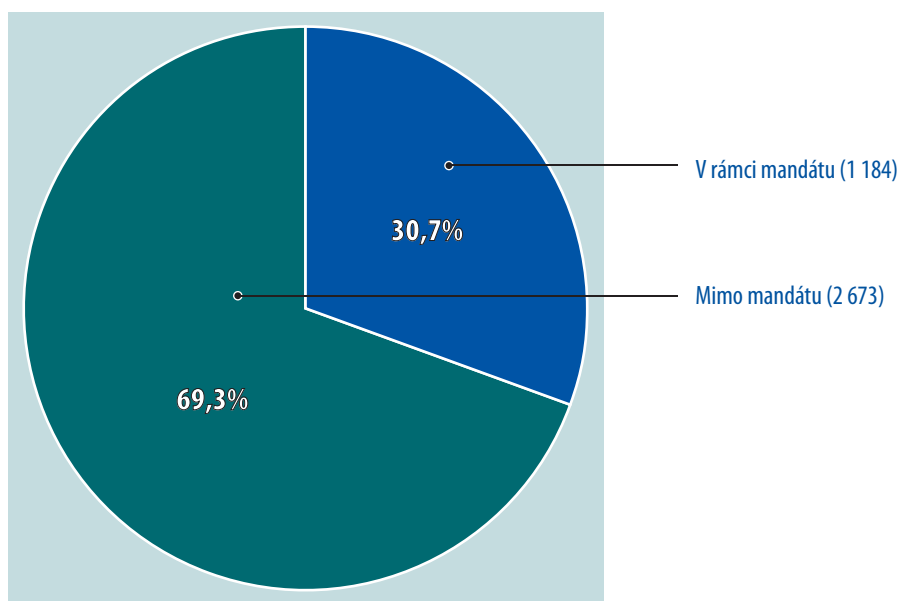
Nárast počtu sťažností v rokoch 1996 – 2005

¹ Z nich bolo 389 sťažností v tej istej veci, ktorá sa vybavovala v rámci spoločného vyšetrovania (54 bolo podaných v roku 2004 a 335 bolo doručených v roku 2005).

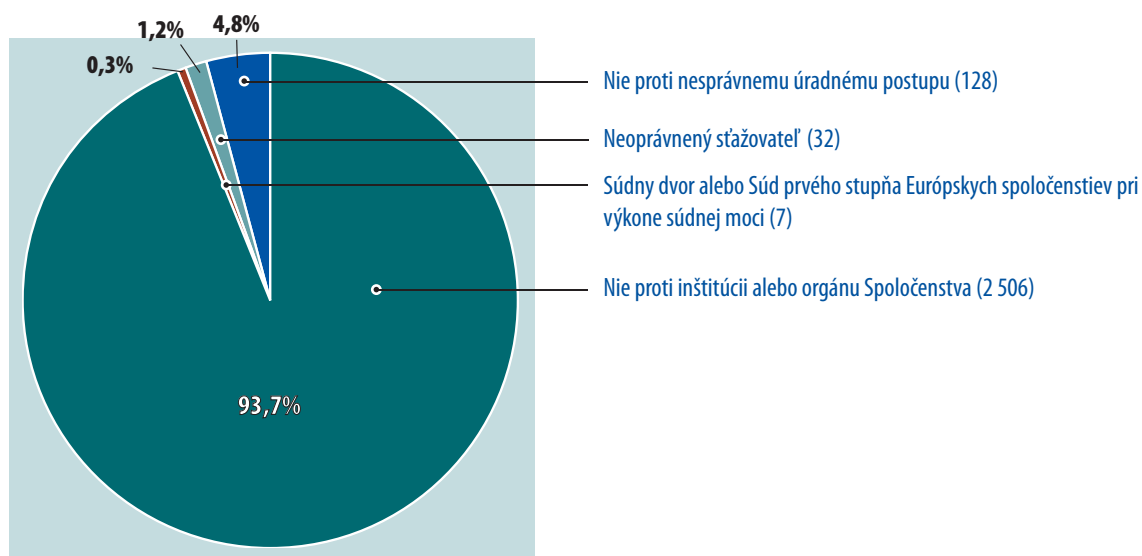
² Z nich osem prípadov vyšetroval Európsky ombudsman z vlastného podnetu a 276 na základe sťažností.

³ Z nich bolo 335 sťažností v tej istej veci, ako je uvedené v 1. poznámke pod čiarou.

1.2 UKONČENÉ PRESKÚMANIE PRÍPUSTNOSTI..... 93 %**1.3 KLASIFIKÁCIA SŤAŽNOSTÍ****1.3.1 Podľa druhu opatrenia, ktoré Európsky ombudsman vykonal v prospech sťažovateľov****1.3.2 V súlade s mandátom Európskeho ombudsmana**

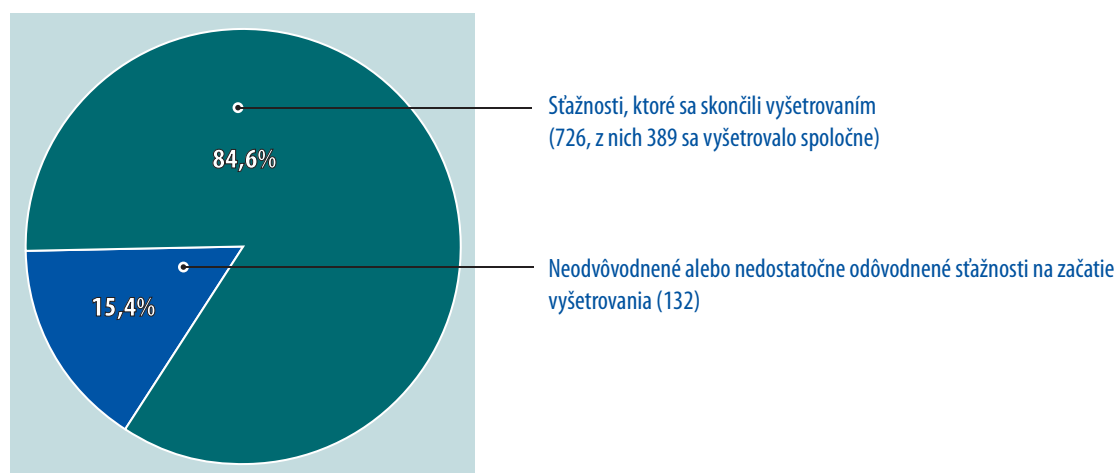

MIMO MANDÁTU

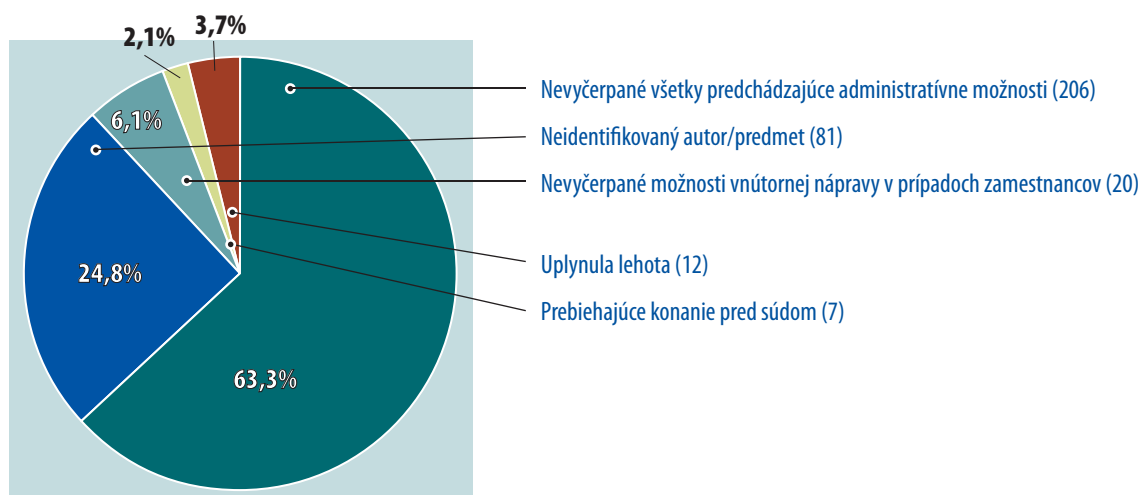

V RÁMCI MANDÁTU

Prípustné sťažnosti

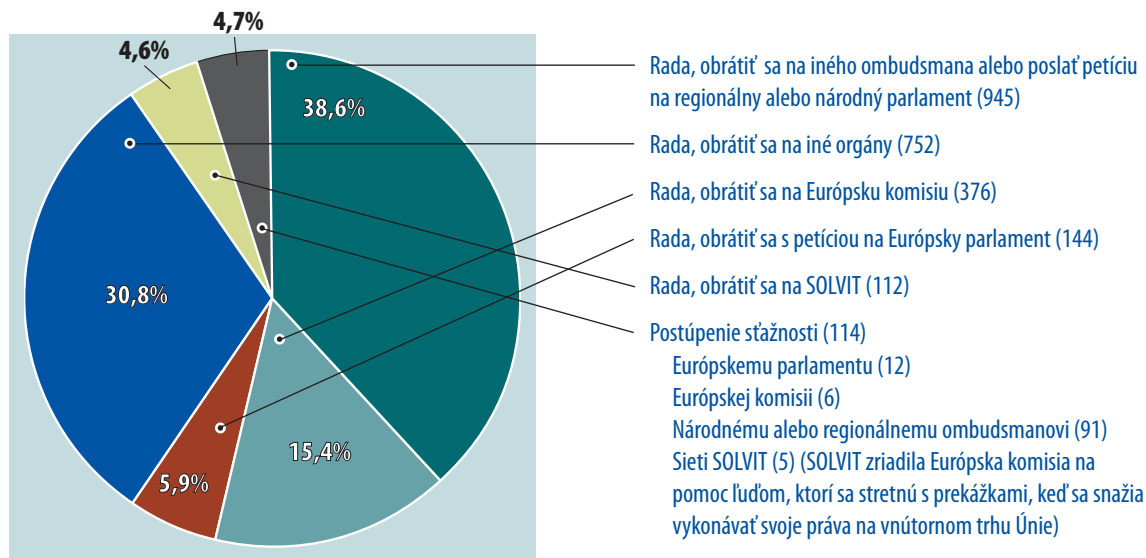
Nepripustné sťažnosti

2

POSTÚPENIE A POSKYTNUTIE RADY

(V niektorých prípadoch možno poradiť viac než jedenkrát).

3

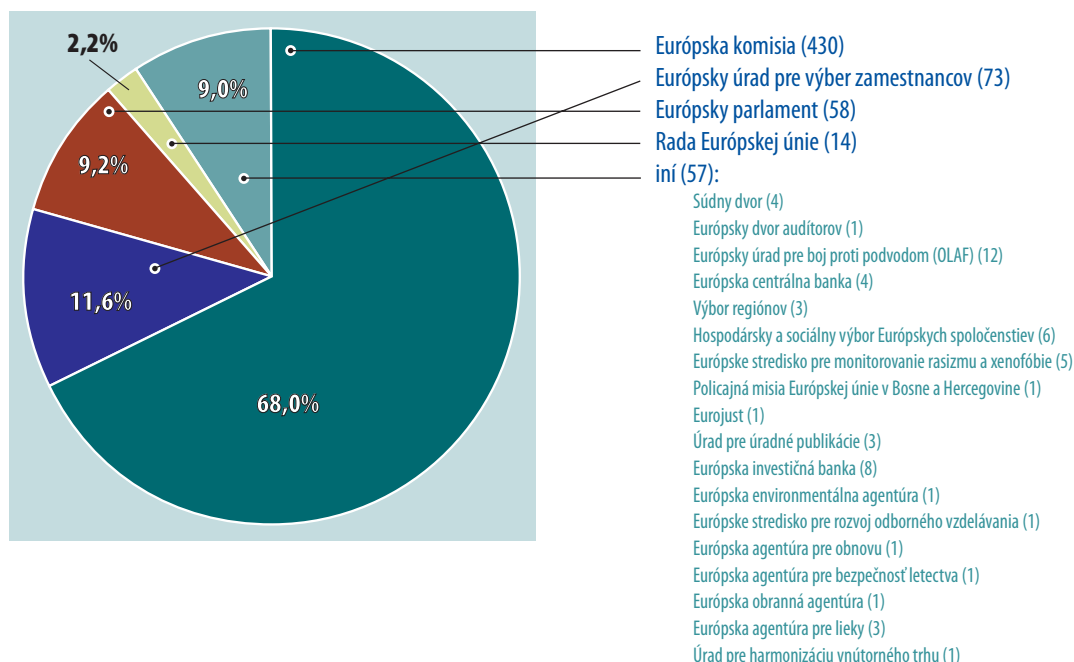
PRÍPADY VYŠETROVANÉ V ROKU 2005 627⁴

V roku 2005 Európsky ombudsman vyšetroval 627 prípadov. Z nich bolo 343 začatých v roku 2005 (z toho päť z vlastného podnetu) a 284 bolo prípadov, ktoré sa neuzavreli do 31.12.2004.

3.1

VYŠETROVANÉ INŠTITÚCIE A ORGÁNY

(V niektorých prípadoch sa vyšetrovali dve alebo viac inštitúcií, alebo orgánov v tom istom konaní).

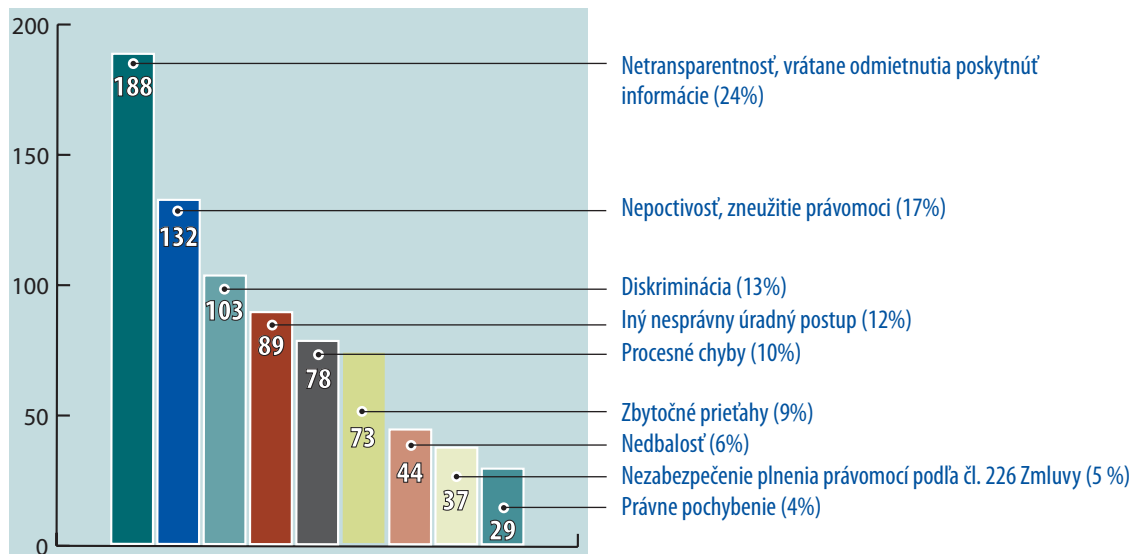
⁴ Ako už bolo uvedené, 389 prípadov uvedených v poznámkach pod čiarou 1.1 sa vybavilo jedným spoločným vyšetrovaním.

3.2

DRUH NAPADNUTÉHO NESPRÁVNEHO ÚRADNÉHO POSTUPU

(V niektorých prípadoch boli napadnuté dva druhy nesprávneho úradného postupu).

3.3

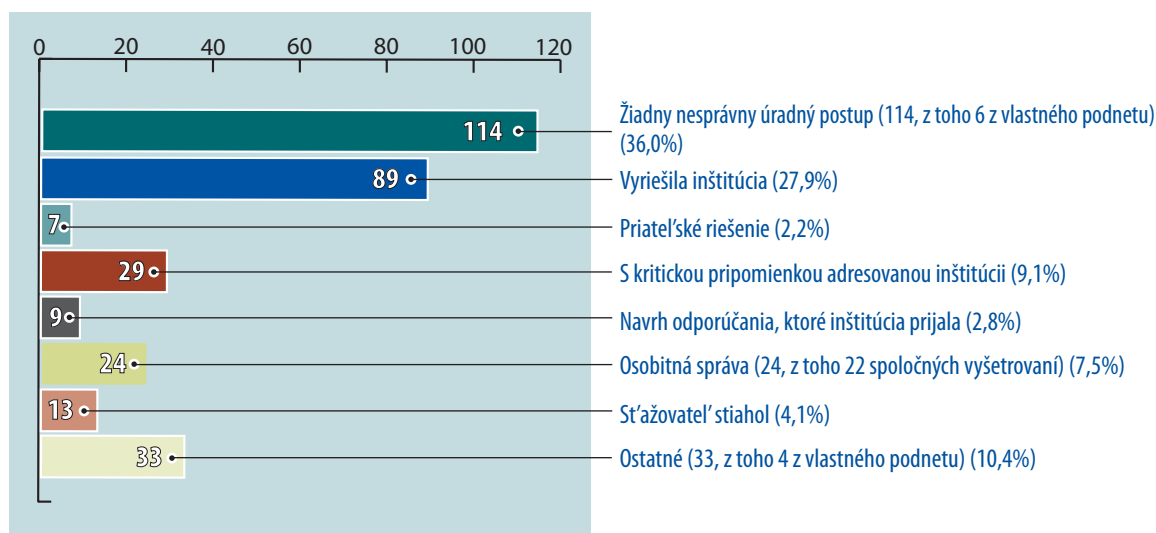
NÁVRHY PRIATELSKÉHO RIEŠENIA, NÁVRH ODPORÚČANÍ A OSOBITNÉ SPRÁVY V ROKU 2005

– Návrhy priateľského riešenia.....	22
– Návrhy odporúčaní	20
– Osobitné správy	3 ⁵

3.4

VYŠTEROVANIE UZAVRETÉ ODÔVODNENÝM ROZHODNUTÍM..... 312⁶

(Vyšetrovanie možno uzavrieť z jedného alebo niekoľkých uvedených dôvodov).

⁵ Jedna z osobitných správ sa týkala 22 sťažností.

⁶ Desať vyšetrovaní z nich bolo z vlastného podnetu ombudsmana.

4 PÔVOD SŤAŽNOSTÍ ZAREGISTROVANÝCH V ROKU 2005

4.1 ZDROJE SŤAŽNOSTÍ

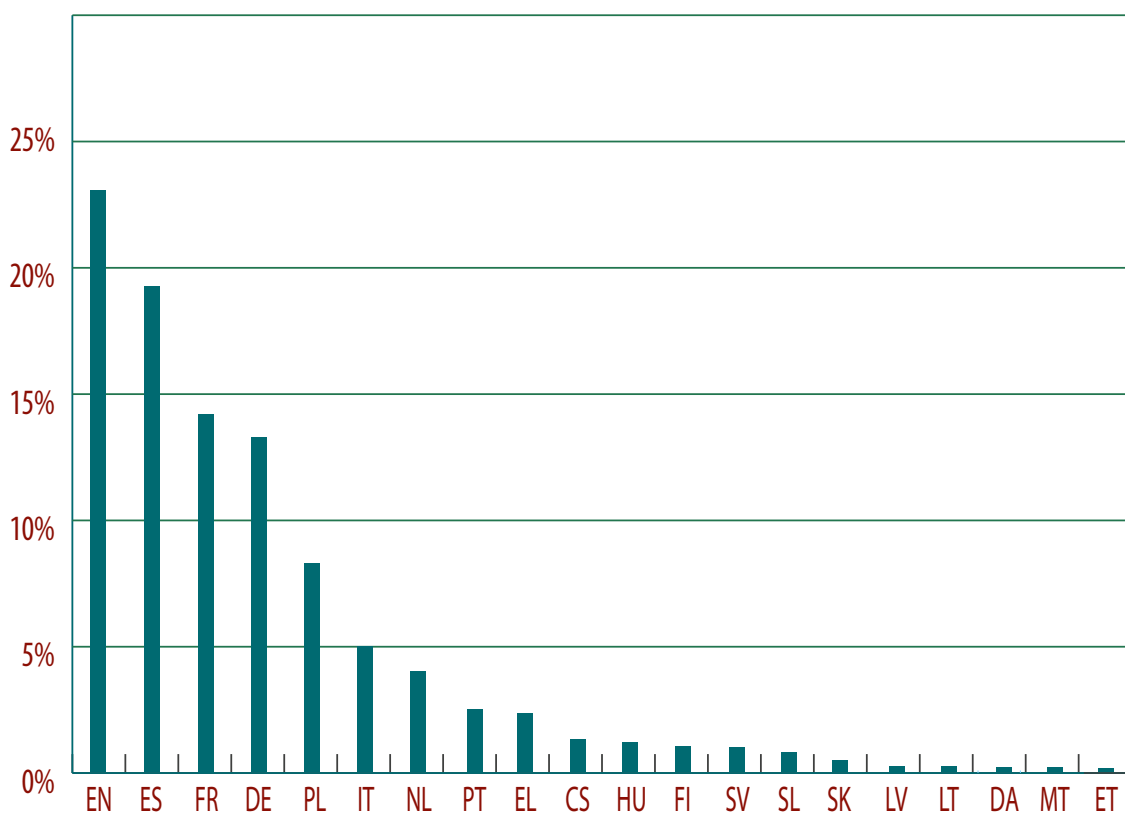

Spoločnosti a združenia
5,5% (215)

Jednotliví občania
94,5% (3 705)

4.2 ROZDELENIE SŤAŽNOSTÍ PODĽA JAZYKOV

4.3

SŤAŽNOSTI PODĽA GEOGRAFICKÉHO PÔVODU

Krajina	Počet sťažností	% sťažností	% obyvateľstva EÚ	Miera ¹
Malta	40	1,0	0,1	11,6
Cyprus	57	1,5	0,2	8,7
Luxembursko	33	0,8	0,1	8,5
Belgicko	252	6,4	2,3	2,8
Slovinsko	47	1,2	0,4	2,8
Španielsko	775	19,8	9,5	2,1
Írsko	64	1,6	0,9	1,8
Grécko	134	3,4	2,4	1,4
Portugalsko	114	2,9	2,3	1,3
Fínsko	55	1,4	1,1	1,2
Poľsko	346	8,8	8,3	1,1
Rakúsko	75	1,9	1,8	1,1
Česko	80	2,0	2,2	0,9
Švédsko	69	1,8	2,0	0,9
Maďarsko	76	1,9	2,2	0,9
Litva	24	0,6	0,7	0,8
Holandsko	103	2,6	3,5	0,7
Francúzsko	380	9,7	13,2	0,7
Slovensko	32	0,8	1,2	0,7
Lotyšsko	13	0,3	0,5	0,7
Nemecko	410	10,5	17,9	0,6
Taliansko	215	5,5	12,7	0,4
Spojené kráľovstvo	197	5,0	13,1	0,4
Estónsko	4	0,1	0,3	0,4
Dánsko	16	0,4	1,2	0,4
Iná	309	7,9		

¹ Tento údaj bol vypočítaný ako podiel percenta sťažností a percenta obyvateľstva. Ak je väčší ako 1, znamená to, že v dotknutej krajine sa podáva ombudsmanovi viac sťažností, než by sa dalo očakávať vzhľadom na počet jej obyvateľov. Všetky údaje v tabuľke sú zaokrúhlené na jedno desatinné miesto.

B ROZPOČET OMBUDSMANA

Nezávislý rozpočet

Štatút európskeho ombudsmana pôvodne ustanovoval, že rozpočet ombudsmana sa pripojí k časti I (Európsky parlament) všeobecného rozpočtu Európskej únie.

V decembri 1999 Rada rozhodla, že rozpočet ombudsmana by mal byť nezávislý. Od 1. januára 2000⁷, je rozpočet ombudsmana nezávislým oddielom rozpočtu Európskej únie (oddiel VIII-A).

Štruktúra rozpočtu

Rozpočet ombudsmana na rok 2005 bol rozdelený do troch hláv. Hlava 1 rozpočtu obsahuje mzdy, príplatky a iné náklady súvisiace so zamestnancami. Táto hlava zahŕňa aj náklady na služobné cesty ombudsmana a jeho zamestnancov. Hlava 2 rozpočtu sa týka budov, zariadenia a rôznych prevádzkových výdavkov. Hlava 3 obsahuje jednu kapitolu, z ktorej sa platia členské príspevky medzinárodným organizáciám ombudsmanov.

Spolupráca s Európskym parlamentom

Aby sa predišlo zbytočnému zdvojeniu administratívnych a technických pracovníkov, množstvo služieb, ktoré ombudsman potrebuje, poskytuje Európsky parlament. Medzi oblasti, v ktorých sa ombudsman vo väčšom alebo menšom rozsahu spolieha na pomoc služieb Parlamentu, patrí:

- personál, konkrétne príprava zmlúv a rozhodnutí týkajúcich sa individuálnych práv;
- finančný audit a účtovníctvo;
- preklad, tlmočenie a tlač;
- prenájom kancelárskych priestorov;
- informačná technológia, telekomunikácie a manipulácia s poštou.

Spolupráca medzi európskym ombudsmanom a Európskym parlamentom umožnila významné racionalizačné úspory rozpočtu Spoločenstva. Spolupráca s Európskym parlamentom v skutočnosti umožnila, aby sa počet administratívnych zamestnancov ombudsmana výrazne nezvyšoval.

Ak služby poskytované ombudsmanovi zahŕňajú ďalší priamy výdavok Európskeho parlamentu, zrealizuje sa zúčtovanie, pričom platba sa uskutoční prostredníctvom pomocného účtu. Poskytovanie kancelárskych priestorov a prekladateľských služieb sú najväčšie výdavkové položky, ktoré sa riešia týmto spôsobom.

Rozpočet na rok 2005 obsahoval paušálnu sumu na pokrytie nákladov Európskeho parlamentu za poskytovanie takých služieb ako správa zamestnaneckých zmlúv, platov a príspevkov a celý rad výpočtových služieb. Tieto náklady súviseli výhradne s časom zamestnancov.

Spolupráca medzi Európskym parlamentom a Európskym ombudsmanom sa začala rámcovou dohodou z 22. septembra 1995. Doplňujúce dohody o administratívnej spolupráci a rozpočtovej a finančnej spolupráci boli podpísané 12. októbra 1995.

Jednou z priorít v roku 2005, počas ktorého úrad ombudsmana oslavoval svoje 10. výročie, bolo prehodnotenie existujúcich dohôd o spolupráci medzi týmito dvoma inštitúciami s cieľom upraviť ich podľa nových skutočností, ktoré prinieslo uplynulé desaťročie. Podpísanie novej dohody sa očakáva začiatkom roka 2006. Jej cieľom je zachovanie intenzívnej spolupráce s Parlamentom vo všetkých oblastiach, kde je možné dosiahnuť výrazné úspory z rozsahu a rozpočtové úspory.

⁷

Nariadenie Rady č. 2673/1999 z 13. decembra 1999, Ú. v. 1999 L 326, s. 1.

Rozpočet na rok 2005

Organizačná štruktúra úradu ombudsmana vykazovala v roku 2005 celkovo 51 pracovných pozícií oproti 38 pozíciám v roku 2004.

Celková výška počiatočných finančných prostriedkov, ktoré mal ombudsman k dispozícii v rozpočte na rok 2005, bola 7 312 614 EUR. Hlava 1 (Výdavky súvisiace s osobami, ktoré pracujú v inštitúcii) predstavovala 6 239 614 EUR. Hlava 2 (Budovy, zariadenia a rôzne prevádzkové výdavky) predstavovala 1 070 000 EUR. Hlava 3 (Výdavky vyplývajúce z osobitných funkcií, ktoré inštitúcia vykonáva) predstavovala 3 000 EUR.

Nasledovná tabuľka uvádza výdavky v roku 2005 podľa vyčlenených čiastok.

(v EUR)

Hlava 1	5 375 889
Hlava 2	928 276
Hlava 3	2 979
Spolu	6 307 145

Rozpočet na rok 2006

Ombudsman predstavil rozpočet na rok 2006 v súlade s novou rozpočtovou štruktúrou (nomenklatúra). Cieľom tejto novej štruktúry je zvýšiť transparentnosť a umožniť posilnenie kontroly zo strany rozpočtového orgánu poskytnutím lepšieho prehľadu výdavkov podobnej povahy, ktoré boli v doterajšej štruktúre uvedené vo viacerých hlavách alebo kapitolách.

Rozpočet na rok 2006, pripravený počas roka 2005, ustanovuje v organizačnej štruktúre 57 pracovných pozícií. Tento nárast predstavuje pridanie 6 pracovných pozícií k organizačnej štruktúre na rok 2005 a je spôsobený najmä ďalším rozširovaním Európskej únie (Bulharsko a Rumunsko) a realizáciou rozhodnutia dosiahnuť úplnú nezávislosť od služieb Parlamentu v súvislosti so správou zamestnancov ombudsmana.

Celkové sumy vyčlenené na rok 2006 predstavujú 7 682 538 EUR. Hlava 1 (Výdavky súvisiace s osobami, ktoré pracujú v inštitúcii) predstavuje 5 808 538 EUR. Hlava 2 (Budovy, zariadenia a rôzne prevádzkové výdavky) predstavuje 1 085 000 EUR. Hlava 3 (Výdavky vyplývajúce zo všeobecných funkcií, ktoré inštitúcia vykonáva) predstavuje 789 000 EUR.

Rozpočet na rok 2006 ustanovuje celkové príjmy vo výške 812 271 EUR.

C

PERSONÁL

EURÓPSKY OMBUDSMAN

P. Nikiforos DIAMANDOUROS*Európsky ombudsman*

P. Nikiforos DIAMANDOUROS sa narodil v Aténach v Grécku 25. júna 1942. Za európskeho ombudsmana bol zvolený 15. januára 2003. Do úradu nastúpil 1. apríla 2003 a 11. januára 2005 bol znovuzvolený na päťročné funkčné obdobie.

Od roku 1998 do roku 2003 bol prvým národným ombudsmanom Grécka. Od roku 1993 bol profesorom komparatívnej politiky na Katedre politických vied a verejnej správy Univerzity v Aténach (v súčasnosti neaktívnym). Od roku 1995 do roku 1998 pôsobil ako riaditeľ a predseda gréckeho národného strediska pre sociálny výskum (EKKE).

Titul B.A. získal na Univerzite v Indiane (1963) a tituly M.A. (1965), M.Phil. (1969) a Ph.D. (1972) na Kolumbijskej univerzite. Pred nástupom na fakultu Univerzity v Aténach v roku 1988 zastával učiteľské a výskumné pozície na Štátnej univerzite v New Yorku a Kolumbijskej univerzite (1973-78). Od roku 1980 do roku 1983 pôsobil ako riaditeľ pre rozvoj na Aténskej vysokej škole v Aténach, Grécko. Od roku 1983 do roku 1988 bol programovým riaditeľom pre západnú Európu a Blízky a Stredný Východ v Rade pre výskum v oblasti sociálnych vied v New Yorku. Od roku 1988 do roku 1991 bol riaditeľom gréckeho Inštitútu pre medzinárodné a strategické štúdie v Aténach, výskumnej organizácie orientovanej na politiku, ktorá bola založená spoločným financovaním z Fordovej a MacArthurovej nadácie. V roku 1997 zastával pozíciu hosťujúceho profesora politických vied v Stredisku Juana Marcha pre pokročilé štúdiá v oblasti sociálnych vied (Madrid).

Pôsobil ako predseda gréckeho Združenia politických vied (1992-98) a Združenia moderných gréckych štúdií v Spojených štátoch (1985-88). V rokoch 1999 až 2003 pôsobil ako člen Národnej komisie Grécka pre ľudské práva a od roku 2000 do roku 2003 bol členom Gréckej národnej rady pre správnu reformu. V roku 2000 sa zúčastnil na konferencii v Bilderbergu. V rokoch 1988 až 1995 bol ďalším predsedom Podvýboru Rady pre sociálny vedecký výskum pre južnú Európu v New Yorku, ktorého činnosť bola financovaná dotáciou z Nadácie Volkswagenu. Je tiež spoločným generálnym redaktorom série o novej južnej Európe a príjemcom výskumných grantov Fulbrightovej a národnej nadácie pre humanitné vedy.

Je autorom mnohých publikácií o politike a histórii Grécka, južnej Európy a juhovýchodnej Európy, presnejšie o demokratizácii, budovaní štátu a národa a vzťahu medzi kultúrou a politikou.

SEKRETARIÁT EURÓPSKEHO OMBUDSMANA

Sekretariát európskeho ombudsmana je zodpovedný za fungovanie osobného oddelenia ombudsmana. Riadi agendu ombudsmana, koordinuje jeho prijatú a odoslanú korešpondenciu, radí v oblasti vzťahov s ostatnými inštitúciami a orgánmi EÚ, zaoberá sa protokolárnymi otázkami práce inštitúcie a vykonáva všeobecné sekretárske úlohy pre ombudsmana.

Alexandra ANDROULAKAKIS

Sekretárka Európskeho ombudsmana (od 22. 8. 2005)

Tel. +33 3 88 17 25 28

Nicholas CATEPHORES

Asistent európskeho ombudsmana

Tel. +33 3 88 17 23 83

Eleni-Anna GALATIS

Sekretárka Európskeho ombudsmana (do 15. 9. 2005)

PRÁVNE ODDELENIE

Právne oddelenie sa skladá najmä z právnikov, ktorí analyzujú sťažnosti, ktoré prijme európsky ombudsman a vykonávajú vyšetrovanie pod dohľadom vedúceho právneho oddelenia a dvoch hlavných dozorných úradníkov. Vedúci právneho oddelenia tiež radí ombudsmanovi vo veci právnej stratégie a smerovania inštitúcie a riadi oddelenie. Asistent vedúceho právneho oddelenia zabezpečuje vykonávanie vnútornej kontroly kvality a fungovanie informačných systémov riadenia a koordinuje príspevok oddelenia k výročnej správe.

V roku 2005 sa oddelenie skladalo z vedúceho právneho oddelenia, šiestich hlavných právnych poradcov, z ktorých dvaja pôsobia ako hlavní dozorní úradníci, jedenástich právnikov, jedného právnika - lingvistu, právneho asistenta a asistenta vedúceho právneho oddelenia. Právne oddelenie viedlo v roku 2005 štrnástich sťažistov.

Ian HARDEN

Vedúci právneho oddelenia

Tel. +33 3 88 17 23 84

Ian HARDEN sa narodil v Norwichi v Anglicku 22. marca 1954. Študoval právo na Churchillovej vysokej škole v Cambridgei, v roku 1975 získal titul BA s vyznamenaním prvej triedy a v roku 1976 titul LLB. Po ukončení štúdia nastúpil na Právnickú fakultu Univerzity v Sheffielde, kde bol vysokoškolským učiteľom od roku 1976 do roku 1990, docentom od roku 1990 do roku 1993, univerzitným profesorom od roku 1993 do roku 1995 a profesorom verejného práva od roku 1995. Do úradu európskeho ombudsmana nastúpil v roku 1996 ako hlavný právny poradca, v rokoch 1997 až 1999 bol vedúcim sekretariátu a potom vedúcim právneho oddelenia od roku 2000. Je autorom alebo spoluautorom početných publikácií o práve EÚ a verejnom práve vrátane publikácie *Uzatvorenie zmluvy so štátom* (Buckingham: Open University Press, 1992); *Pružná integrácia: smerom k efektívnejšej a demokratickej Európe* (Londýn CEPR, 1995) a *Európska hospodárska a menová únia: inštitucionálny rámec* (Kluwer Law International, 1997). Je členom združenia *Association Française des Constitutionnalistes* a „skupiny pre štúdie Parlamentu“ v Spojenom kráľovstve a čestným profesorom Univerzity v Sheffielde.

Murielle RICHARDSON

Asistentka vedúceho právneho oddelenia

Tel. +33 3 88 17 23 88

PRÁVNICI

Právnicki sa zaoberajú sťažnosťami, ktoré môžu byť predložené ombudsmanovi v ktoromkoľvek z 21 jazykov Európskej únie uvedených v zmluve. Navrhujú a vykonávajú tiež vyšetrovania z vlastnej iniciatívy, odpovedajú na žiadosti o informácie od občanov, poskytujú pomoc ombudsmanovi v právnych záležitostiach, radia vo veci právnych konaní, vývoja a tradícií vo svojich príslušných členských štátoch a zastupujú ombudsmana na niektorých verejných podujatiach.

Sabina BALAZIČ*Právnička (od 1. 10. 2005)*

Tel. +33 3 88 17 35 72

Elodie BELFY*Právna asistentka*

Tel. +32 2 284 39 01

Peter BONNOR*Právnik*

Tel. +33 3 88 17 25 41

Benita BROMS*Vedúca bruselskej pobočky**Hlavná právna poradkyňa*

Tel. +32 2 284 25 43

Nelius CAREY*Právnik-lingvista (od 1. 9. 2005)*

Tel. +33 3 88 17 25 63

Ioannis DIMITRAKOPOULOS*Hlavný právny poradca**(od 6. 7. 2005)**Hlavný dozorný úradník*

Tel. +33 3 88 17 37 68

Juliano FRANCO*Právnik (od 1. 9. 2005)*

Tel. +33 3 88 17 21 51

Marjorie FUCHS*Právnička*

Tel. +33 3 88 17 40 78

Gerhard GRILL*Hlavný právny poradca**Hlavný dozorný úradník*

Tel. +33 3 88 17 24 23

Marta HIRSCH-ZIEMBIŃSKA*Hlavná právna poradkyňa*

Tel. +33 3 88 17 27 46

Georgios KATHARIOS*Právnik (od 1. 9. 2005)*

Tel. +32 2 284 38 49

Daniel KOBLENCZ*Právnik (od 1. 9. 2005)*

Tel. +32 2 284 38 31

José MARTÍNEZ ARAGÓN*Hlavný právny poradca*

Tel. +33 3 88 17 24 01

Beatriz MENÉNDEZ ALLER*Právnička (od 1. 5. 2005)*

Tel. +33 3 88 17 67 63

Tina NILSSON*Právnička*

Tel. +32 2 284 14 17

Ida PALUMBO*Právnička*

Tel. +33 3 88 17 23 85

Wiebke PANKAUKE*Právnička (od 1. 9. 2005)*

Tel. +33 3 88 17 24 02

Branislav URBANIČ*Právnik*

Tel. +33 3 88 17 27 14

Olivier VERHEECKE*Hlavný právny poradca*

Tel. +32 2 284 20 03

STÁŽISTI

Kadri BRÜGEL*Stážista (od 1. 9. 2005)*

Tel. +32 2 283 23 27

Anne EISENGRÄBER*Stážistka (od 1. 9. 2005)*

Tel. +33 3 88 17 29 64

Georgios KATHARIOS*Stážista (do 31. 7. 2005)***Giedre KAZLAUSKAITE***Stážistka (od 1. 10. 2005)*

Tel. +33 3 88 17 23 28

Daniel KOBLENCZ*Stážista (do 31. 7. 2005)***Jernej LETNAR CERNIC***Stážista (do 31. 7. 2005)*

Maria Salome LOPEZ RAMOS

Stážistka (do 31. 10. 2005)

Wiebke PANKAUKE

Stážistka (do 31. 7. 2005)

Roberto RANDO

Stážista (od 15. 1. 2005)

Andrea SACK

Stážistka (do 31. 7. 2005)

Izabela SZOSTAK-SMITH

Stážistka (od 1. 6. 2005)

Tel. +33 3 88 17 67 84

Sophia TABAU

Stážistka (do 31. 7. 2005)

Asta UPTAITE

Stážistka (do 31. 7. 2005)

Alexis VAN MAERCKE

Stážista (od 1. 9. 2005)

Tel. +32 2 284 21 80

Európsky ombudsman a jeho spolupracovníci.

ODDELENIE SPRÁVY A FINANCIÍ

Oddelenie správy a financií je zodpovedné za všetku prácu úradu ombudsmana, ktorá priamo nesúvisí s riešením sťažností a vedením vyšetrovania. Pozostáva zo štyroch sektorov – administratívneho sektora, finančného sektora, sektora pre vybavovanie sťažností a komunikačného sektora. Vedúci oddelenia správy a financií koordinuje celkovú prácu oddelenia. V tejto pozícii je zodpovedný za všeobecnú organizáciu a prevádzku úradu, personálnu politiku v úrade, navrhovanie a realizáciu rozpočtovej a finančnej stratégie inštitúcie a za zastupovanie ombudsmana na množstve medziinštitucionálnych fór.

João SANT'ANNA

Vedúci oddelenia správy a financií

Tel. +33 3 88 17 53 46

João SANT'ANNA sa narodil v Setúbele v Portugalsku 3. mája 1957. Študoval právo na Univerzite v Lisabone od roku 1975 do roku 1980 a je registrovaný na súde v Lisabone od roku 1981. V rokoch 1980 až 1982 pracoval ako právnik v právnej a administratívnej divízii portugalského ministerstva vnútorných vecí pre lisabonský región. V rokoch 1982 až 1984 pokračoval v štúdiu práva v oblasti práv duševného vlastníctva na Univerzite Ludwiga-Maximiliána a na Inštitúte Maxa Plancka v Mníchove. Po návrate do Portugalska v roku 1984 bol menovaný za vedúceho právnej a administratívnej divízie portugalského ministerstva vnútorných vecí pre lisabonský región. V roku 1986 sa stal úradníkom Európskeho parlamentu a pracoval na Generálnom riaditeľstve pre informácie a verejné vzťahy, pre výskum, pre personál a financie a nakoniec v právnej službe Európskeho parlamentu. Do úradu európskeho ombudsmana nastúpil ako vedúci oddelenia správy a financií v roku 2000.

ADMINISTRATÍVNY SEKTOR

Úlohy administratívneho sektora sú široké. Patrí k nim nábor a riadenie zamestnancov, vybavovanie prijatej a odchádzajúcej korešpondencie, telefónna ústredňa, infraštruktúra úradu, koordinácia prekladu dokumentov, organizácia a riadenie právnej referenčnej knižnice a dokumentačná a archivačná politika inštitúcie. Tento sektor je tiež zodpovedný za politiku informačných technológií inštitúcie a za napĺňanie potrieb úradu v oblasti informačných technológií. Túto úlohu vykonáva v úzkej spolupráci s Európskym parlamentom

Alessandro DEL BON

Vedúci sektora (od 1. 5. 2005)

Tel. +33 3 88 17 23 82

Christophe BAUER

Administratívna podpora, vodič (od 1. 6. 2005)

Tel. +33 3 88 17 67 80

Rachel DOELL

Sekretárka

Tel. +33 3 88 17 23 98

Massimo EZZY

Referent pre informačné technológie (od 8. 9. 2005)

Tel. + 33 3 88 17 28 67

Cindy GIANNAKIS

Administratívna podpora

(od 16. 6. 2005)

Tel. +32 2 284 63 93

Isgouhi KRIKORIAN

Sekretárka

Tel. +33 3 88 17 25 40

Gaël LAMBERT

Referent pre informačné technológie

Tel. +33 3 88 17 23 99

Juan Manuel MALLEA

Sekretár

Tel. +33 3 88 17 23 01

Stéphanie MARAJ

Sekretárka (od 1. 5. 2005)

Tel. +33 3 88 17 23 13

Charles MEBS

Sekretár

Tel. +33 3 88 17 70 93

Félicia VOLTZENLOGEL

Sekretárka

Tel. +33 3 88 17 23 94

FINANČNÝ SEKTOR

Finančný sektor je zodpovedný za to, že úrad ombudsmana dodržiava platné finančné predpisy, ktoré majú zaručiť, že rozpočtové zdroje sa budú realizovať úsporne, účinne a primerane. Táto zodpovednosť vyplýva zo skutočnosti, že európsky ombudsman má nezávislý rozpočet. Za prípravu a realizáciu rozpočtu zodpovedajú štyria finanční referenti, ktorí podliehajú splnomocnenému schvaľujúcemu úradníkovi.

Loïc JULIEN*Vedúci sektora (od 1. 6. 2005)*

Tel. +33 3 88 17 67 79

Jean-Pierre FEROU MONT*Finančný referent*

Tel. +32 2 284 38 97

Giovanna FRAGAPANE*Finančná referentka*

Tel. +33 3 88 17 29 62

Véronique VANDAELE*Finančná referentka*

Tel. +32 2 284 23 00

Christophe WALRAVENS*Finančný referent*

Tel. +33 3 88 17 24 03

SEKTOR PRE VYBAVOVANIE SŤAŽNOSTÍ

Sektor pre vybavovanie sťažností je zodpovedný za registráciu, distribúciu a ďalšie sledovanie sťažností predložených európskemu ombudsmanovi. Tento sektor zabezpečuje, že všetky sťažnosti sú zaregistrované v databáze, potvrdené a postúpené na právne oddelenie. Je zodpovedný za riadenie všetkej prichádzajúcej a odchádzajúcej korešpondencie súvisiacej so sťažnosťami, pričom zabezpečuje, že záznamy o sťažnostiach v databáze sú aktualizované počas celého postupu riešenia sťažnosti, sleduje dodržiavanie termínov, vydáva štatistiky súvisiace so sťažnosťami a registruje dokumenty súvisiace so sťažnosťami.

Isabelle FOUCAUD*Vedúca sektora*

Tel. +33 3 88 17 23 91

Séverine BEYER*Tajomník*

Tel. +33 3 88 17 23 93

Bruno BISMARQUE-ALCÂNTARA*Tajomník*

Tel. +33 3 88 17 20 91

Evelyne BOUTTEFROY*Sekretárka*

Tel. +33 3 88 17 24 13

Elaine DRAGO*Sekretárka*

Tel. +33 3 88 17 33 31

Isabelle LECESTRE*Sekretárka*

Tel. +33 3 88 17 24 29

Gabrielle SHERIDAN*Sekretárka (do 31. 5. 2005)*

Tel. +33 3 88 17 24 08

Caroline ZINCK*Sekretárka (od 1. 9. 2005)*

Tel. +33 3 88 17 40 51

KOMUNIKAČNÝ SEKTOR

Komunikačný sektor je zodpovedný za podporu obrazu a hodnôt inštitúcie a za pomoc ombudsmanovi pri vykonávaní druhej hlavnej úlohy určenej v jeho mandáte, čiže pri informovaní občanov o ich právach podľa práva Spoločenstva. Zohráva tým kľúčovú úlohu v posilňovaní vzťahov a dôvery medzi občanmi a Európou a jej inštitúciami.

Tento sektor je zodpovedný za udržiavanie a podporu vzťahov s médiami, písanie a výrobu publikácií ombudsmana, správu internetovej stránky ombudsmana, organizovanie informačných návštev a podujatí ombudsmana a koordináciu vzťahov v rámci európskej siete ombudsmanov.

Rosita AGNEW

Vedúca sektora (od 1. 5. 2005)

Referentka pre tlač a komunikácie (do 30.4.2005)

Tel. +32 2 284 25 42

Ben HAGARD

Vedúci sektora (od 1. 5. 2005)

Referent pre internet a komunikácie (do 30.4.2005)

Tel. +33 3 88 17 24 24

Marc AMIR-TAHMASSEB

Správca internetovej stránky (od 1. 9. 2005)

Tel. +33 3 88 17 44 10

Alessandro DEL BON

Referent pre komunikácie (do 30. 4. 2005)

Tel. +33 3 88 17 23 82

Gundi GADESMANN

Referentka pre tlač (od 1. 11. 2005)

Tel. +32 2 284 26 09

Dace PICOT-STIEBRINA

Referent pre komunikácie

Tel. +33 3 88 17 40 80

Gabrielle SHERIDAN

Sekretárka (od 1. 6. 2005)

Tel. +33 3 88 17 24 08

Annika ÖSTERBERG

Referentka pre publikácie (od 1. 10. 2005)

Tel. +33 3 88 17 49 36

D INDEXY ROZHODNUTÍ

1 PODLE ČÍSLA PŘÍPADU

2002

1391/2002/JMA	102
2107/2002/PB	96
2111/2002/MF	97

2003

1336/2003/IP	80
1435/2003/MF	97
1687/2003/JMA	59
2097/2003/PB	72
2188/2003/OV	80
2191/2003/TN	60
2229/2003/MHZ	85
2395/2003/GG	102
2411/2003/MHZ	86
2415/2003/JMA	71

2004

0127/2004/OV	74
0140/2004/PB	94
0224/2004/PB	86
0237/2004/JMA	71
0274/2004/JMA	61
0295/2004/JMA	61
0338/2004/OV	62
0471/2004/OV	75
0518/2004/MF	81
0530/2004/GG	87
0538/2004/TN	88
0620/2004/PB	89
0628/2004/OV	78
0732/2004/ELB	63
0758/2004/ELB	64
0839/2004/MHZ	73
0933/2004/JMA	66
0948/2004/OV	66

1096/2004/TN	67
1155/2004/TN	67
1273/2004/GG	90
1298/2004/PB	64
1365/2004/TN	65
1368/2004/GG	91
1423/2004/ELB	100
1700/2004/MF	95
1733/2004/OV	79
1737/2004/TN	79
1756/2004/MF	82
1772/2004/GG	82
1798/2004/PB	76
1808/2004/JMA	68
2038/2004/GG	83
2066/2004/TN	69
2485/2004/GG	103
2673/2004/PB	93
2821/2004/OV	69
2862/2004/GG	92
3054/2004/TN	73
3110/2004/GG	70
3254/2004/ID	100
3381/2004/TN	76
3442/2004/PB	95
3446/2004/GG	99
3452/2004/JMA	101
3485/2004/OV	77
3622/2004/GG	92

2005

0116/2005/MHZ	98
0501/2005/IP	77
1266/2005/MF	77
1875/2005/GG	84
OI/3/2005/OV	104

2 PODĽA PREDMETU

Práva občanov

1687/2003/JMA	59
2415/2003/JMA	71
0224/2004/PB	86
0237/2004/JMA	71
0948/2004/OV	66
1096/2004/TN	67
1737/2004/TN	79
2038/2004/GG	83
0116/2005/MHZ	98
1875/2005/GG	84

Komisia ako strážkyňa zmluvy

1687/2003/JMA	59
2229/2003/MHZ	85
0274/2004/JMA	61
0295/2004/JMA	61
1273/2004/GG	90
1298/2004/PB	64
1423/2004/ELB	100
3254/2004/ID	100
3452/2004/JMA	101
3622/2004/GG	92

Spotrebiteľská politika

0295/2004/JMA	61
---------------------	----

Zmluvy

2111/2002/MF	97
0338/2004/OV	62
0530/2004/GG	87
0538/2004/TN	88
1266/2005/MF	77
1772/2004/GG	82
1808/2004/JMA	68
2673/2004/PB	93
2862/2004/GG	92
3110/2004/GG	70
OI/3/2005/OV	104

Kultúra

3452/2004/JMA	101
---------------------	-----

Ochrana údajov

0224/2004/PB	86
--------------------	----

Rozvojová spolupráca

0933/2004/JMA	66
---------------------	----

Hospodárska a menová politika

3054/2004/TN	73
0116/2005/MHZ	98

Vzdelávanie, odborné vzdelávanie a mládež

0518/2004/MF	81
--------------------	----

Životné prostredie

2229/2003/MHZ	85
---------------------	----

Rybolov

1273/2004/GG	90
--------------------	----

Voľný pohyb osôb a služieb

1298/2004/PB	64
3254/2004/ID	100

Inštitúcie

2395/2003/GG	102
0140/2004/PB	94
0628/2004/OV	78
1155/2004/TN	67
2485/2004/GG	103
3254/2004/ID	100
3446/2004/GG	99
0501/2005/IP	77

Rôzne

1435/2003/MF	97
0338/2004/OV	62
0732/2004/ELB	63
3622/2004/GG	92
OI/3/2005/OV	104

Policajná a súdna spolupráca

2411/2003/MHZ.....	86
--------------------	----

Prístup verejnosti

0948/2004/OV	66
1368/2004/GG	91
1756/2004/MF	82
1798/2004/PB	76
2066/2004/TN.....	69
2821/2004/OV	69
3381/2004/TN.....	76
3442/2004/PB	95

Výskum a technológia

0758/2004/ELB	64
1365/2004/TN.....	65

Sociálna politika

0274/2004/JMA	61
---------------------	----

*Zamestnanci**– Nábor*

1336/2003/IP.....	80
2097/2003/PB	72
0518/2004/MF	81
0839/2004/MHZ.....	73
1700/2004/MF	95
3485/2004/OV	77

– Ostatné otázky

1391/2002/JMA	102
2107/2002/PB	96
2188/2003/OV	80
2191/2003/TN.....	60
0140/2004/PB	94
0471/2004/OV	75
0620/2004/PB	89
0628/2004/OV	78
1423/2004/ELB	100
1733/2004/OV	79
0127/2004/OV	74

3 PODĽA TYPU ÚDAJNÉHO NESPRÁVNEHO ÚRADNÉHO POSTUPU**Zneužitie právomoci**

1700/2004/MF	95
--------------------	----

Zbytočné prieťahy

0530/2004/GG	87
1733/2004/OV	79
1756/2004/MF	82
1772/2004/GG	82
3485/2004/OV	77
1266/2005/MF	77
OI/3/2005/OV	104

Diskriminácia

1391/2002/JMA	102
2107/2002/PB	96
1687/2003/JMA	59
2415/2003/JMA	71
0237/2004/JMA	71
0338/2004/OV	62
0518/2004/MF	81
0628/2004/OV	78
1808/2004/JMA	68
2673/2004/PB	93

Obhajoba

0471/2004/OV	75
--------------------	----

Chyby v konaní podľa článku 226

1687/2003/JMA	59
2229/2003/MHZ	85
0274/2004/JMA	61
0295/2004/JMA	61
1273/2004/GG	90
1298/2004/PB	64
1423/2004/ELB	100
3254/2004/ID	100
3452/2004/JMA	101
3622/2004/GG	92

Neuvedenie dôvodov rozhodnutia

2411/2003/MHZ	86
---------------------	----

Nedostatok informácií alebo zamietnutie ich poskytnutia

2097/2003/PB	72
2191/2003/TN	60
2229/2003/MHZ	85
0140/2004/PB	94
0274/2004/JMA	61
0538/2004/TN	88
0758/2004/ELB	64
1368/2004/GG	91
1737/2004/TN	79
1798/2004/PB	76
2038/2004/GG	83
2066/2004/TN	69
3054/2004/TN	73
3381/2004/TN	76
3442/2004/PB	95
1875/2005/GG	84

Nedostatok transparentnosti

1435/2003/MF	97
2395/2003/GG	102
0948/2004/OV	66
2821/2004/OV	69
0116/2005/MHZ	98

Právna chyba

0127/2004/OV	74
1273/2004/GG	90
3254/2004/ID	100

Nedbalosť

2188/2003/OV	80
0224/2004/PB	86
0933/2004/JMA	66
1096/2004/TN	67
1155/2004/TN	67
1365/2004/TN	65
3622/2004/GG	92

Procedurálne chyby

2107/2002/PB	96
2411/2003/MHZ.....	86
0140/2004/PB	94
0620/2004/PB	89

Nespravodlivosť

2111/2002/MF	97
1336/2003/IP.....	80
3110/2004/GG	70
0839/2004/MHZ.....	73
0127/2004/OV	74
0471/2004/OV	75
0501/2005/IP.....	77
1733/2004/OV	79
OI/3/2005/OV	104

Iný nesprávny úradný postup

0471/2004/OV	75
0538/2004/TN.....	88
0732/2004/ELB	63
0758/2004/ELB	64
1733/2004/OV	79
2485/2004/GG	103
2862/2004/GG	92
3446/2004/GG	99
OI/3/2005/OV	104

E VOĽBA EURÓPSKEHO OMBUDSMANA

Právne ustanovenia

Článok 195 ods. 2 ES ustanovuje, že „Ombudsman je menovaný po každých voľbách Európskeho parlamentu na čas funkčného obdobia parlamentu. Ombudsman môže byť menovaný znova.“

Podrobnosti volebného procesu stanovuje Rokovací poriadok Európskeho parlamentu:

Článok 194

- „1. Na začiatku každého volebného obdobia Parlamentu predseda Parlamentu, bezprostredne po svojom zvolení alebo v prípadoch podľa odseku 8, požiada o navrhnutie kandidátov na funkciu ombudsmana v lehote, ktorú určí. Oznam o predkladaní návrhov kandidátov sa uverejní v Úradnom vestníku Európskej únie.
2. Navrhovaní kandidáti musia mať podporu aspoň tridsiatich siedmich poslancov aspoň z dvoch členských štátov.

Každý poslanec môže podporiť iba jedného kandidáta.

Návrhy kandidátov musia obsahovať všetky potrebné dokumenty, ktoré preukazujú, že kandidát spĺňa podmienky vyžadované v nariadeniach o ombudsmanovi.

3. Návrhy kandidátov sa doručia príslušnému výboru, ktorý môže požiadať o vypočutie kandidátov.

Vypočutia kandidátov sú prístupné všetkým poslancom.

4. Zoznam prípustných kandidátov v abecednom poradí sa predloží na hlasovanie Parlamentu.
5. Hlasuje sa v tajnom hlasovaní a rozhoduje väčšina odovzdaných hlasov.

Ak v prvých dvoch kolách nie je zvolený žiaden kandidát, môžu ďalej kandidovať iba tí dvaja kandidáti, ktorí získali najväčší počet hlasov v druhom kole.

V prípade rovnosti hlasov má prednosť starší kandidát.

6. Pred začiatkom hlasovania sa predseda presvedčí, či je prítomná najmenej polovica všetkých poslancov Parlamentu.
7. Menovaná osoba sa hneď vyzve, aby zložila prísahu pred Súdnym dvorom.
8. Ombudsman vykonáva svoju pôsobnosť až do prevzatia funkcie svojím nástupcom, okrem prípadov úmrtia alebo odvolania z funkcie.“

Voľby v roku 2005

Európsky parlament uverejnil výzvu na podávanie prihlášok v úradnom vestníku z 25. augusta 2004⁸, a za konečný termín podania prihlášky určil 30. september 2004.

Listom z 22. októbra 2004 informoval predseda Európskeho parlamentu predsedu Výboru pre petície, že boli prijaté štyri žiadosti.

Dňa 29. novembra 2004 usporiadal Výbor pre petície verejné vypočutie dvoch kandidátov, ktorých žiadosti boli prehlásené za prípustné, a to: pána P. Nikiforosa DIAMANDOUROSA a pána Giuseppeho FORTUNATA.

⁸

Ú.v. EÚ C 213, 25.8.2004, s. 9.

Dňa 11. januára 2005 bol pán P. Nikiforos DIAMANDOUROS riadne zvolený za Európskeho ombudsmana poslancami Európskeho parlamentu na plenárnom zasadnutí v Štrasburgu v prvom kole 564 hlasmi zo 609 odovzdaných hlasov.

Rozhodnutie Európskeho parlamentu menovať pána DIAMANDOUROSA na dobu funkčného obdobia Parlamentu 2004-2009 bolo uverejnené v úradnom vestníku z 25. januára 2005⁹.

Podrobné informácie o voľbe európskeho ombudsmana sa nachádzajú na internetovej stránke Parlamentu na adrese:

http://www.europarl.europa.eu/comparl/peti/election2004/default_en.htm

⁹

Ú.v. ES L 21, 25.1.2005, s. 8.

AKO KONTAKTOVAŤ EURÓPSKEHO OMBUDSMANA

POŠTOU

Európsky ombudsman
1 Avenue du Président Robert Schuman
B.P. 403
FR - 67001 Strasbourg Cedex
Francúzsko

TELEFONICKY

+33 3 88 17 23 13

FAXOM

+33 3 88 17 90 62

E-MAILOM

eo@ombudsman.europa.eu

WEBOVÁ STRÁNKA

<http://www.ombudsman.europa.eu>

EURÓPSKY OMBUDSMAN VEDIE VYŠETROVANIE SŤAŽNOSTÍ TÝKAJÚCICH SA NESPRÁVNEHO ÚRADNÉHO POSTUPU INŠTITÚCIÍ A ORGÁNOV EURÓPSKEJ ÚNIE

www.ombudsman.europa.eu

Úrad pre publikácie
Publications.europa.eu

ISBN 92-9212-007-7

9 789292 120078